

V l á d n í n á v r h

ZÁKON

ze dne ... 2026

o digitální ekonomice a o změně některých souvisejících zákonů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ DIGITÁLNÍ EKONOMIKA

Hlava I Úvodní ustanovení

§ 1 Předmět úpravy

Tento zákon upravuje právní vztahy související s šířením obchodních sdělení a výkonem činnosti poskytovatelů služeb informační společnosti a uznaných organizací pro datový altruismus. Tento zákon zpracovává příslušné předpisy Evropské unie¹⁾, zároveň navazuje na přímo použitelné předpisy Evropské unie²⁾ a v oblasti digitální ekonomiky upravuje

- a) působnost orgánů veřejné správy,
- b) některé procesní postupy uplatňované při aplikaci předpisů Evropské unie^{1), 2)},
- c) práva a povinnosti osob a
- d) odpovědnost za přestupky spočívající v porušení přímo použitelných předpisů Evropské unie²⁾ a tohoto zákona.

CELEX: 32000L0031, 32002L0058, 32009L0136, 32019R1150, 32022R0868, 32022R2065

¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/31/ES ze dne 8. června 2000 o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu (směrnice o elektronickém obchodu).

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/58/ES ze dne 12. července 2002 o zpracování osobních údajů a ochraně soukromí v odvětví elektronických komunikací (směrnice o soukromí a elektronických komunikacích).

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/136/ES ze dne 25. listopadu 2009, kterou se mění směrnice 2002/22/ES o univerzální službě a právech uživatelů týkajících se sítí a služeb elektronických komunikací, směrnice 2002/58/ES o zpracování osobních údajů a ochraně soukromí v odvětví elektronických komunikací a nařízení (ES) č. 2006/2004 o spolupráci mezi vnitrostátními orgány příslušnými pro vymáhání dodržování zákonů na ochranu zájmů spotřebitele.

²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1150 ze dne 20. června 2019 o podpoře spravedlnosti a transparentnosti pro podnikatelské uživatele online zprostředkovatelských služeb.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/868 ze dne 30. května 2022 o evropské správě dat a o změně nařízení (EU) 2018/1724 (akt o správě dat).

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2065 ze dne 19. října 2022 o jednotném trhu digitálních služeb a o změně směrnice 2000/31/ES (nařízení o digitálních službách).

§ 2 Základní pojmy

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) službou informační společnosti služba poskytovaná bez současné přítomnosti stran, elektronicky, na individuální žádost příjemce služby přenosem dat a zpravidla za úplatu,
- b) elektronickou poštou textová, hlasová, zvuková nebo obrazová zpráva, pro jejíž přenos bylo využito veřejné komunikační sítě a která může být uložena v síti nebo v koncovém zařízení uživatele, dokud ji uživatel nevyzvedne,
- c) službou poskytovanou elektronicky služba poskytovaná z výchozího místa a přijatá v místě jejího určení prostřednictvím elektronického zařízení pro zpracování, včetně digitální komprese, a uchovávání dat a jako celek odeslaná, přenesená nebo přijatá drátově, rádiově, opticky nebo jinými elektromagnetickými prostředky,
- d) uživatelé osoba, která využívá službu informační společnosti,
- e) obchodním sdělením všechny formy sdělení, včetně reklamy a vybízení k návštěvě internetových stránek, určeného k přímé nebo nepřímé podpoře zboží, služeb nebo pověsti podnikatele anebo osoby vykonávající regulovanou činnost podle § 3 odst. 1 písm. e) zákona o uznávání odborné kvalifikace,
- f) členským státem Evropské unie členský stát Evropské unie nebo jiný smluvní stát Dohody o Evropském hospodářském prostoru,
- g) obchodní platformou online zprostředkovatelská služba podle čl. 2 bodu 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1150 (dále jen „nařízení o vztazích platform a podnikatelů“).

CELEX: 32000L0031, 32002L0058, 32003L0033, 32015L1535, 32016L1148, 32016R0679, 32019L0790, 32022L2555, 320023R1543, 32023L1544

Hlava II Obecná ustanovení o službách informační společnosti

Díl 1 Informační povinnost

§ 3

Informace poskytované uživatelům služby informační společnosti a orgánům veřejné moci

(1) Poskytovatel služby informační společnosti zpřístupňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup

- a) své kontaktní údaje včetně kontaktu pro doručování elektronické pošty nebo jiného komunikačního prostředku umožňujícího rychlou, přímou a účinnou komunikaci,
- b) údaj o příslušném dozorovém nebo kontrolním orgánu, podléhá-li výkon jeho činnosti povolení,

souhlasu nebo koncesi vydané tímto orgánem, a

- c) daňové identifikační číslo nebo obdobný identifikátor udělený jiným členským státem Evropské unie, je-li poskytovatel služby informační společnosti plátcem daně z přidané hodnoty.

(2) Je-li poskytovatel služby informační společnosti členem profesní komory s povinným členstvím nebo osobou, která je členem profesní komory se sídlem v jiném členském státě Evropské unie a která vykonává regulovanou činnost podle § 3 odst. 1 písm. e) zákona o uznávání odborné kvalifikace (dále jen „regulovaná činnost“), zpřístupňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup také

- a) název profesní komory, jejímž je členem,
- b) profesní označení podle právního předpisu členského státu Evropské unie upravujícího výkon regulované činnosti nebo zřízení profesní komory³⁾ a členský stát Evropské unie, ve kterém bylo poskytovateli služby informační společnosti toto profesní označení uděleno, a
- c) odkaz na profesní pravidla stanovená touto profesní komorou.

(3) Údaje o ceně uváděné v souvislosti se službou informační společnosti se poskytnou jasně a srozumitelně tak, aby bylo zjevné, zda jde o cenu zahrnující všechny daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění.

(4) Šíří-li poskytovatel služby informační společnosti obchodní sdělení, které je součástí jím poskytované služby informační společnosti nebo takovouto službu samo představuje, musí

- a) být zřetelně a jasně rozpoznatelné jako obchodní sdělení a
- b) umožňovat jednoznačnou identifikaci podnikatele, jehož jménem nebo na jehož účet je obchodní sdělení šířeno.

CELEX: 32000L0031

Díl 2 Princip země původu

§ 4 Usazení

Usazením se pro účely tohoto dílu rozumí soustavný výkon hospodářské činnosti prostřednictvím stálého zařízení, aniž by šlo pouze o přítomnost a využívání technického zařízení a technologií nezbytných k poskytování služby.

CELEX: 32000L0031

³⁾ Například zákon č. 220/1991 Sb., o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 381/1991 Sb., o Komoře veterinárních lékařů České republiky, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 417/2004 Sb., o patentových zástupcích a o změně zákona o opatřeních na ochranu průmyslového vlastnictví, ve znění pozdějších předpisů.

Povinnosti poskytovatele služby informační společnosti usazeného v jiném členském státě Evropské unie

(1) Poskytování služby informační společnosti poskytovatelem, který poskytuje tuto službu na území České republiky z místa svého usazení v jiném členském státě Evropské unie, nelze podle tohoto zákona nebo jiného právního předpisu České republiky omezit, jde-li o právní vztahy související s výkonem činnosti poskytovatelů služeb informační společnosti nebo přístupem ke službě informační společnosti.

(2) Na poskytování služby informační společnosti poskytovatelem, který poskytuje tuto službu na území České republiky z místa svého usazení v jiném členském státě Evropské unie, se bez ohledu na odstavec 1 použijí povinnosti stanovené tímto zákonem nebo jiným právním předpisem České republiky v oblastech

- a) požadavků na zboží, na doručování zboží a na služby, které nejsou poskytovány s využitím elektronických prostředků,
- b) ochrany práva autorského a práv souvisejících s právem autorským,
- c) ochrany topografie polovodičových výrobků,
- d) ochrany práv pořizovatele databáze k jím pořízené databázi,
- e) ochrany práv vyplývajících z průmyslového vlastnictví,
- f) svobodné volby rozhodného práva,
- g) ochrany spotřebitelů,
- h) požadavků na zachování určité formy jako podmínky platnosti právního jednání, kterým se zřizuje nebo převádí věcné právo k nemovité věci, nebo kterým se takové právo mění nebo ruší,
- i) vydávání elektronických peněz vydavateli elektronických peněz malého rozsahu,
- j) svobody usazování a volného pohybu služeb v oblasti pojišťovnictví,
- k) požadavků na povinné pojištění,
- l) povolování nevyžádaných obchodních sdělení zasílaných elektronickou poštou,
- m) výkonu dozoru nad dodržováním povinností stanovených v nařízení o vztazích platform a podnikatelů a uplatňování odpovědnosti v případě jejich porušení.

(3) Odstavec 1 se použije, nestanoví-li přímo použitelný předpis Evropské unie jinak.

CELEX: 32000L0031, 32019R1150

§ 6
Výjimky z principu země původu

(1) Soud, orgán činný v trestním řízení nebo orgán veřejné správy může poskytovateli služeb informační společnosti, který poskytuje tuto službu na území České republiky z místa svého usazení v jiném členském státě Evropské unie, bez ohledu na § 5 odst. 1 uložit také povinnost k zajištění právem chráněného zájmu v oblasti

- a) zajišťování vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku,
- b) ochrany veřejného zdraví,
- c) předcházení, vyhledávání a odhalování trestné činnosti a stíhání trestných činů,
- d) zajišťování obrany České republiky,
- e) ochrany spotřebitelů.

(2) Povinnost podle odstavce 1 lze uložit jen, jsou-li právem chráněné zájmy podle odstavce 1 jednáním poskytovatele služeb informační společnosti poškozeny nebo ohroženy závažným způsobem a je-li to nezbytné a přiměřené k jejich zajištění.

CELEX: 32000L0031

§ 7
Postup uplatnění výjimky z principu země původu orgánem veřejné správy

(1) Je-li k uložení povinností podle § 6 oprávněn orgán veřejné správy, požádá před uložení povinnosti prostřednictvím kontaktního místa podle § 8 odst. 1 členský stát Evropské unie, v němž je poskytovatel služby informační společnosti usazen, aby v přiměřené lhůtě přijal opatření k

- a) ukončení trvalého ohrožení nebo zásahu do právem chráněného zájmu v oblastech podle § 6 odst. 1 ze strany poskytovatele služby informační společnosti,
- b) potrestání ohrožení nebo zásahu do právem chráněného zájmu v oblastech podle § 6 odst. 1 ze strany poskytovatele služby informační společnosti, nebo
- c) náhrady újmy vzniklé ohrožením nebo zásahem do právem chráněného zájmu v oblastech podle § 6 odst. 1.

(2) Pokud členský stát Evropské unie, v němž je usazen poskytovatel služby informační společnosti, nepřijme ve stanovené lhůtě dostatečná opatření podle odstavce 1, přijme tato opatření orgán veřejné správy, který o přijetí opatření požádal.

(3) Orgán veřejné správy o svém záměru uložit povinnost podle § 6 způsobem stanoveným v odstavci 2 předem informuje prostřednictvím příslušného kontaktního místa podle § 8 odst. 1 členský stát Evropské unie, v němž je poskytovatel služby informační společnosti usazen, a Evropskou komisí (dále jen „Komise“); informování členského státu Evropské unie a Komise je podmínkou pro přijetí opatření způsobem podle odstavce 2.

(4) Hrozí-li nebezpečí z prodlení, postup podle odstavců 1 až 3 se nepoužije, orgán veřejné správy uloží povinnost podle § 6 sám a informuje o tom bez zbytečného odkladu prostřednictvím příslušného kontaktního místa podle § 8 odst. 1 Komisi a členský stát Evropské unie, v němž je poskytovatel služby informační společnosti usazen; poskytovaná informace musí obsahovat odůvodnění postupu podle tohoto odstavce.

CELEX: 32000L0031

§ 8 Kontaktní místo

(1) Kontaktním místem pro spolupráci s členskými státy Evropské unie a Komisí je

- a) Úřad pro ochranu osobních údajů v oblastech podle § 9 a 10,
- b) Ministerstvo průmyslu a obchodu v ostatních oblastech elektronického obchodu.

(2) Úřad pro ochranu osobních údajů zajišťuje bez zbytečného odkladu poskytování pomoci a spolupráce členským státům Evropské unie a Komisi v oblastech podle § 9 a 10.

(3) Ministerstvo průmyslu a obchodu zajišťuje bez zbytečného odkladu poskytování pomoci a spolupráce členským státům Evropské unie a Komisi v ostatních oblastech elektronického obchodu.

(4) Kontaktní místa poskytují uživatelům a poskytovatelům služeb informační společnosti bez zbytečného odkladu s využitím elektronických prostředků

- a) obecné informace o smluvních právech a povinnostech, postupech pro podávání stížností nebo využívání opravných prostředků v řízeních vedených k zajištění a ochraně práv vyplývajících z uzavřených smluv, včetně praktických aspektů využívání těchto postupů,
- b) údaje o osobách, od nichž lze získat další informace nebo praktickou pomoc v oblastech uvedených v písmeni a).

CELEX: 32000L0031

Hlava III Obchodní sdělení

§ 9 Šíření obchodního sdělení

(1) Získal-li podnikatel nebo osoba vykonávající regulovanou činnost od svého zákazníka v souvislosti s prodejem výrobku nebo služby jeho kontakt pro doručování elektronické pošty, smí jej využít pro šíření obchodního sdělení týkajícího se dalšího jím nabízeného obdobného výrobku nebo služby elektronickými prostředky pouze za předpokladu, že

- a) zákazník při poskytnutí svého kontaktu pro doručování elektronické pošty proti takovému využití nevznese námitku, ačkoli mu podnikatel nebo osoba vykonávající regulovanou činnost umožnili tak učinit zdarma, jednoduchým a srozumitelným způsobem,

b) zákazník může kdykoliv zdarma, jednoduchým a srozumitelným způsobem vznést námitku proti využití svého kontaktu pro doručování elektronické pošty, a to i v případě zaslání každé jednotlivé zprávy, a

c) od zaslání posledního obchodního sdělení zákazníkovi uplynuly nejvýše 2 roky.

(2) Nezískal-li podnikatel nebo osoba vykonávající regulovanou činnost kontakt pro doručování elektronické pošty v souvislosti s prodejem výrobku nebo služby, může tento kontakt využít pro šíření obchodního sdělení elektronickými prostředky pouze ve vztahu k uživatelům, kteří k tomu udělili předchozí souhlas ve smyslu čl. 4 bodu 11 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679⁴⁾.

(3) Zaslání elektronické pošty za účelem šíření obchodního sdělení je zakázáno, pokud toto obchodní sdělení

a) není zřetelně a jasně označeno jako obchodní sdělení,

b) neumožňuje jednoznačně a v potřebném rozsahu identifikovat podnikatele nebo osobu vykonávající regulovanou činnost, jejichž jménem nebo na jejichž účet se komunikace uskutečňuje, nebo

c) je zasláno bez informace o možnosti uživatele nebo zákazníka přímo a účinně doručit námitku proti využití svého kontaktu pro doručování elektronické pošty nebo odvolat jím poskytnutý souhlas se zasíláním obchodních sdělení.

CELEX: 32000L0031, 32009L0136, 32016R0679

§ 10

Obchodní sdělení členů profesních komor

(1) Člen profesní komory s povinným členstvím nebo osoba, která je členem profesní komory se sídlem v jiném členském státě Evropské unie a která vykonává regulovanou činnost, mohou za použití elektronických prostředků v rámci činností, které jsou obsahem regulovaného povolání, šířit obchodní sdělení za podmínek stanovených v § 9 a v souladu s profesními pravidly vydávanými těmito profesními komorami, která upravují zejména pravidla nezávislosti, poctivosti, profesionality, důstojnosti a pověsti povolání nebo stavu, ochrany obchodních nebo jiných profesních tajemství, anebo pravidla poctivého přístupu k zákazníkům a ostatním účastníkům výkonu regulovaného povolání.

(2) Obchodní sdělení člena profesní komory s povinným členstvím nebo člena profesní komory se sídlem v jiném členském státě Evropské unie, který vykonává regulovanou činnost, obsahuje

a) název profesní komory, jíž je osoba šířící obchodní sdělení členem,

b) odkaz na profesní pravidla uplatňovaná touto profesní komorou a

⁴⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů).

c) odkaz na informace o této profesní komoře dostupné způsobem umožňujícím dálkový přístup.

CELEX: 32000L0031

§ 11 Soudní ochrana

Poskytovatel služby informační společnosti, jehož obchodní zájmy jsou poškozovány porušováním povinností podle § 9 nebo 10, má stejná práva jako při ochraně před nekalou soutěží.

CELEX: 32009L0136

Hlava IV Některé postupy související s nařízením o digitálních službách

§ 12 Vydávání příkazů k odstranění obsahu a poskytnutí informací

Vydává-li orgán veřejné moci na základě jiného právního předpisu⁵⁾ příkaz podle čl. 9 nebo 10 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2065 (dále jen „nařízení o digitálních službách“), tuto skutečnost ve vydávaném příkazu uvede.

CELEX: 32022R2065

§ 13 Obecné ustanovení k některým řízením podle nařízení o digitálních službách

(1) Žádost o udělení certifikace subjektu pro mimosoudní řešení sporu, statusu důvěryhodného oznamovatele a statusu prověřeného výzkumného pracovníka lze podat také na formuláři podle zákona o právu na digitální služby⁶⁾, který Český telekomunikační úřad (dále jen „Úřad“) zpřístupní způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(2) Dokumenty prokazující splnění podmínky pro udělení certifikace subjektu pro mimosoudní řešení sporů podle čl. 21 odst. 3 nařízení o digitálních službách, podmínky pro udělení statusu důvěryhodného oznamovatele podle čl. 22 odst. 2 tohoto nařízení nebo podmínky pro udělení statusu prověřeného výzkumného pracovníka podle čl. 40 odst. 8 tohoto nařízení lze v případě existujících značných objektivních překážek pro jejich obstarání nebo v případě, že jejich obstarání by bylo spojeno s nepřiměřeným úsilím nebo náklady, nahradit předložením čestného prohlášení; nemožnost obstarání požadovaných dokladů musí v takovém případě žadatel prokázat.

CELEX: 32022R2065

§ 14

⁵⁾ Například § 8e zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁾ Zákon č. 12/2020 Sb., o právu na digitální služby a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Informační povinnost

(1) Dojde-li ke změnám skutečností týkajících se podmínek pro udělení certifikace subjektu pro mimosoudní řešení sporů podle čl. 21 odst. 3 nařízení o digitálních službách, statusu důvěryhodného oznamovatele podle čl. 22 odst. 2 tohoto nařízení nebo podmínek udělení statusu prověřeného výzkumného pracovníka podle čl. 40 odst. 8 tohoto nařízení, je nositel statusu nebo certifikace povinen veškeré tyto změny oznámit Úřadu, a to do 15 dnů ode dne, kdy nastaly.

(2) Oznámení podle odstavce 1 lze podat na formuláři podle zákona o právu na digitální služby⁶⁾, který Úřad zpřístupní způsobem umožňujícím dálkový přístup.

CELEX: 32022R2065

§ 15

Certifikace subjektu pro mimosoudní řešení sporů

(1) Rozhodnutí o certifikaci subjektu pro mimosoudní řešení sporů a rozhodnutí o prodloužení doby její platnosti se považuje za osvědčení podle čl. 21 odst. 3 druhého pododstavce nařízení o digitálních službách.

(2) Certifikace subjektu pro mimosoudní řešení sporů zaniká způsobem stanoveným v čl. 21 odst. 7 nařízení o digitálních službách nebo ke dni, ke kterému bylo Úřadu doručeno oznámení subjektu pro mimosoudní řešení sporů o ukončení jeho činnosti, není-li v tomto oznámení uveden jako den ukončení činnosti den pozdější.

CELEX: 32022R2065

§ 16

Pozastavení výkonu činnosti a zánik statusu důvěryhodného oznamovatele

(1) Úřad předběžným opatřením pozastaví výkon činnosti důvěryhodného oznamovatele v případě, že zahájil řízení o odejmutí statusu důvěryhodného oznamovatele podle čl. 22 odst. 7 nařízení o digitálních službách.

(2) Status důvěryhodného oznamovatele zaniká způsobem stanoveným v čl. 22 odst. 7 nařízení o digitálních službách nebo ke dni, ke kterému bylo Úřadu doručeno oznámení důvěryhodného oznamovatele o ukončení jeho činnosti, není-li v tomto oznámení uveden jako den ukončení činnosti den pozdější.

CELEX: 32022R2065

§ 17

Přeshraniční postoupení žádosti o udělení statusu prověřeného výzkumného pracovníka

(1) Neobsahuje-li žádost o udělení statusu prověřeného výzkumného pracovníka podle čl. 40 odst. 9 nařízení o digitálních službách předepsané náležitosti nebo trpí-li jinými vadami, v jejichž důsledku nelze provést počáteční posouzení žádosti v plném rozsahu, vyzve Úřad žadatele k odstranění nedostatků žádosti a poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu. Neodstraní-li žadatel ve stanovené lhůtě zjištěné nedostatky nebo vady, Úřad provede počáteční posouzení žádosti v tom

rozsahu, v jakém mu to podaná žádost umožní, a žádost postoupí koordinátorovi digitálních služeb v zemi usazení poskytovatele velmi velké online platformy nebo velmi velkého internetového vyhledávače s tímto částečně provedeným počátečním posouzením; vylučují-li vady žádosti určení příslušného koordinátora v zemi usazení, Úřad pouze sdělí tuto skutečnost žadateli a zašle mu zpět obdržené listinné podklady a hmotné nosiče dat.

(2) Žadatel je povinen Úřadu poskytnout veškerou součinnost potřebnou pro provedení počátečního posouzení jeho žádosti a pro její zaslání koordinátorovi digitálních služeb v zemi usazení a postupovat v souladu s výzvami Úřadu k jejímu poskytnutí.

(3) Provede-li Úřad počáteční posouzení žádosti a odešle ji koordinátorovi digitálních služeb v zemi usazení podle čl. 40 odst. 9 nařízení o digitálních službách, žadatele o tom vyrozumí a zašle mu počáteční posouzení žádosti na vědomí.

CELEX: 32022R2065

§ 18

Postupy ve věcech přístupu k údajům poskytovatele velmi velké online platformy a velmi velkého internetového vyhledávače

(1) Účastníkem řízení o žádosti podle čl. 40 odst. 8 nařízení o digitálních službách je pouze žadatel o status prověřeného výzkumného pracovníka.

(2) Pokud nelze rozhodnutí o žádosti podle čl. 40 odst. 8 nařízení o digitálních službách vydat bezodkladně, vydá jej Úřad nejpozději do 80 pracovních dnů ode dne zahájení řízení.

(3) Úřad pro ochranu osobních údajů opatřením obecné povahy upraví minimální technická a organizační opatření potřebná pro splnění podmínek ochrany osobních údajů podle čl. 40 odst. 8 písm. d) nařízení o digitálních službách.

(4) Po udělení statusu prověřeného výzkumného pracovníka Úřad zašle odůvodněnou žádost o umožnění přístupu k údajům podle čl. 40 odst. 4 nařízení o digitálních službách

a) poskytovateli velmi velké online platformy nebo velmi velkého internetového vyhledávače uvedeného v žádosti o udělení statusu prověřeného výzkumného pracovníka k poskytnutí v žádosti uvedených údajů a

b) prověřenému výzkumnému pracovníkovi, který je žadatelem o zpřístupnění údajů.

(5) Pokud Úřad plně vyhoví některému z podaných návrhů podle čl. 40 odst. 6 pododstavce prvního nařízení o digitálních službách, vyrozumí o tom dotčeného poskytovatele velmi velké online platformy nebo velmi velkého internetového vyhledávače zasláním nové žádosti, kterou zašle rovněž prověřenému výzkumnému pracovníkovi, který je žadatelem o zpřístupnění údajů.

(6) Nejsou-li splněny podmínky podle odstavce 5, Úřad žádost poskytovatele velmi velké online platformy nebo velmi velkého internetového vyhledávače podle čl. 40 odst. 5 nařízení o digitálních službách zamítne nebo částečně zamítne rozhodnutím, v němž poskytovateli velmi velké online platformy nebo velmi velkého internetového vyhledávače uloží povinnost umožnit prověřenému výzkumnému pracovníkovi přístup k údajům uvedeným v rozhodnutí a určí způsob a lhůtu k jejich poskytnutí. Takové rozhodnutí může být prvním úkonem Úřadu v řízení. Podání opravného prostředku proti rozhodnutí nemá odkladný účinek. Účastníkem řízení je pouze dotčený poskytovatel

velmi velké online platformy nebo velmi velkého internetového vyhledávače. O vydání rozhodnutí a jeho obsahu Úřad vhodným způsobem vyrozumí prověřeného výzkumného pracovníka, který je žadatelem o zpřístupnění údajů.

(7) Právo na přístup k údajům umožněný v souvislosti s udělením statusu prověřeného výzkumného pracovníka zaniká způsobem stanoveným v nařízení o digitálních službách nebo ke dni doručení oznámení prověřeného výzkumného pracovníka o ukončení jeho výzkumu Úřadu, nebyl-li v tomto oznámení uveden jako den ukončení výzkumu den pozdější. Úřad o zániku práva prověřeného výzkumného pracovníka na přístup k údajům vyrozumí dotčeného poskytovatele velmi velké online platformy nebo velmi velkého internetového vyhledávače.

CELEX: 32022R2065

Hlava V

Některé postupy související s nařízením o správě dat

Díl 1

Poskytovatelé služeb zprostředkování dat

§ 19

Potvrzení související s poskytovateli služeb zprostředkování dat

Oznámení podle čl. 11 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/868 (dále jen „nařízení o správě dat“) a žádost o vydání potvrzení podle čl. 11 odst. 8 nebo 9 tohoto nařízení lze podat také na formuláři podle zákona o právu na digitální služby⁶⁾, který Úřad zpřístupní způsobem umožňujícím dálkový přístup.

CELEX: 32022R0868

Díl 2

Uznané organizace pro datový altruismus

§ 20

Rejstřík uznaných organizací pro datový altruismus

Úřad do rejstříku uznaných organizací pro datový altruismus podle čl. 19 nařízení o správě dat o právnické osobě zapíše

- a) název,
- b) identifikační číslo osoby, popřípadě jiný jedinečný identifikátor právnické osoby vedený v informačním systému veřejné správy,
- c) adresu sídla a adresu místa provozovny v členském státě Evropské unie,
- d) veřejnou internetovou stránku právnické osoby podle čl. 19 odst. 4 písm. f) nařízení o správě dat,
- e) jméno kontaktní osoby a kontakt pro doručování elektronické pošty této osoby, pokud je odlišná od kontaktu pro doručování elektronické pošty podle písmene f),

- f) telefonní číslo a kontakt pro doručování elektronické pošty právnické osoby,
- g) informace o cílech obecného zájmu, které má právnická osoba v úmyslu při shromažďování údajů podporovat,
- h) informace o povaze údajů, které hodlá právnická osoba kontrolovat nebo zpracovávat, a kategoriích osobních údajů v případě zpracovávání osobních údajů,
- i) identifikační údaje zástupce podle čl. 19 odst. 3 nařízení o správě dat, kterými jsou
 - 1. jméno, adresa pro doručování na území České republiky a datum narození, jde-li o fyzickou osobu, nebo
 - 2. název, sídlo a identifikační číslo osoby, popřípadě jiný jedinečný identifikátor právnické osoby vedený v informačním systému veřejné správy, jde-li o právnickou osobu.

CELEX: 32022R0868

§ 21

Registrace uznaných organizací pro datový altruismus

(1) Žádost o zápis do rejstříku uznaných organizací pro datový altruismus podle čl. 19 odst. 1, 2 nebo 3 nařízení o správě dat lze podat také na formuláři podle zákona o právu na digitální služby⁶⁾, který Úřad zpřístupní způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(2) V řízení o žádosti se písemné rozhodnutí vyhotovuje pouze v případě, že Úřad žádost zamítne, jinak postupuje podle čl. 19 odst. 5 nařízení o správě dat. Úřad žadatele o provedení registrace podle čl. 19 odst. 5 nařízení o správě dat vyrozumí písemně bez ústního vyhlášení rozhodnutí.

CELEX: 32022R0868

§ 22

Výmaz z rejstříku uznaných organizací pro datový altruismus

(1) Úřad provede výmaz uznané organizace pro datový altruismus z rejstříku uznaných organizací pro datový altruismus způsobem stanoveným v čl. 24 odst. 5 nařízení o správě dat nebo ke dni doručení oznámení uznané organizace pro datový altruismus o ukončení její činnosti Úřadu, není-li v tomto oznámení uveden jako den ukončení činnosti den pozdější.

(2) Úřad rozhodnutí o výmazu uznané organizace pro datový altruismus z rejstříku uznaných organizací pro datový altruismus zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup.

CELEX: 32022R0868

Hlava VI
Státní správa v oblasti digitální ekonomiky

Díl 1
Příslušné orgány podle přímo použitelných předpisů Evropské unie

§ 23
Příslušné orgány podle nařízení o digitálních službách

(1) Příslušnými orgány podle čl. 49 odst. 1 nařízení o digitálních službách jsou Úřad a Úřad pro ochranu osobních údajů.

(2) Koordinátorem digitálních služeb podle čl. 49 odst. 2 nařízení o digitálních službách je Úřad.

(3) K řízením podle § 13 až 18 je příslušný Úřad.

CELEX: 32022R2065

§ 24
Příslušné orgány podle nařízení o správě dat

(1) Příslušným orgánem pro služby zprostředkování dat podle čl. 13 nařízení o správě dat je Úřad.

(2) Příslušným orgánem pro registraci uznaných organizací pro datový altruismus podle čl. 23 nařízení o správě dat je Úřad.

CELEX: 32022R0868

Díl 2
Orgány dozoru a jejich spolupráce

§ 25
Orgány dozoru nad dodržováním povinností v oblasti obchodních sdělení

Orgánem příslušným k výkonu dozoru nad dodržováním povinností podle hlavy III je

- a) Úřad pro ochranu osobních údajů pro dodržování podmínek šíření obchodních sdělení stanovených v § 9,
- b) příslušná profesní komora s povinným členstvím pro povinnosti stanovené v § 10, jedná-li se o její členy.

CELEX: 32000L0031, 32009L0136

§ 26

Orgán dozoru nad dodržováním nařízení o vztazích platforem a podnikatelů

Orgánem příslušným k výkonu dozoru nad dodržováním povinností stanovených nařízením o vztazích platforem a podnikatelů je Úřad.

CELEX: 32019R1150

§ 27

Orgány dozoru nad dodržováním nařízení o digitálních službách

(1) Orgánem příslušným k výkonu dozoru nad dodržováním povinností stanovených v nařízení o digitálních službách je Úřad, nestanoví-li tento zákon jinak.

(2) Orgánem příslušným k výkonu dozoru nad dodržováním povinností stanovených v čl. 26 a 28 odst. 2 nařízení o digitálních službách je Úřad pro ochranu osobních údajů.

CELEX: 32022R2065

§ 28

Orgán dozoru nad dodržováním nařízení o správě dat

Orgánem příslušným k výkonu dozoru nad dodržováním povinností poskytovatelů služeb zprostředkování dat a uznaných organizací pro datový altruismus stanovených nařízením o správě dat je Úřad.

CELEX: 32022R0868

§ 29

Spolupráce mezi orgány dozoru

(1) Úřad a Úřad pro ochranu osobních údajů si navzájem poskytují informace, které mohou přispět k řádnému výkonu dozoru podle tohoto zákona, a to včetně informací důvěrného charakteru. Pro poskytnuté informace je příjemce povinen zajistit stejnou úroveň důvěrnosti, jakou pro ně stanovil poskytující orgán.

(2) Orgán veřejné správy vykonávající dozor v jiné oblasti veřejné správy než orgány podle odstavce 1 poskytne Úřadu nebo Úřadu pro ochranu osobních údajů na jejich žádost bez zbytečného odkladu informace získané při výkonu své působnosti, které mohou přispět k řádnému výkonu dozoru podle tohoto zákona včetně informací důvěrného charakteru. Pro poskytnuté informace je příjemce povinen zajistit stejnou úroveň důvěrnosti, jakou pro ně stanovil poskytující orgán.

(3) Souvisí-li kontrola prováděná Úřadem pro ochranu osobních údajů s plněním požadavků uvedených v čl. 40 odst. 8 písm. d) nařízení o digitálních službách prověřeným výzkumným pracovníkem, zašle Úřad pro ochranu osobních údajů po ukončení kontroly Úřadu stejnopis protokolu o kontrole a stejnopis vyřízení námitek proti kontrolnímu zjištění, byly-li námitky podány.

(4) Podá-li Úřad Úřadu pro ochranu osobních údajů podnět k provedení kontroly související s plněním požadavků uvedených v čl. 40 odst. 8 písm. d) nařízení o digitálních službách prověřeným výzkumným pracovníkem, Úřad pro ochranu osobních údajů sdělí Úřadu bez zbytečného odkladu po jeho vyřízení způsob a závěry vyřízení podnětu.

(5) Souvisí-li řízení vedené Úřadem podle tohoto zákona s plněním povinnosti podle právních předpisů upravujících zpracování a ochranu osobních údajů, může si Úřad vyžádat stanovisko Úřadu pro ochranu osobních údajů.

CELEX: 32022R2065, 32022R0868

§ 30

Spolupráce při přípravě zprávy o činnosti podle nařízení o digitálních službách

(1) Orgán veřejné moci, který není koordinátorem digitálních služeb podle tohoto zákona a který v příslušném kalendářním roce vydal příkaz podle čl. 9 nebo 10 nařízení o digitálních službách, poskytne Úřadu veškeré informace potřebné pro vypracování zprávy o činnosti podle čl. 55 nařízení o digitálních službách, a to nejpozději do konce února kalendářního roku následujícího po kalendářním roce, za který Úřad vypracovává zprávu o činnosti.

(2) Orgán veřejné správy, který se podle tohoto zákona podílí na výkonu dozoru podle nařízení o digitálních službách, poskytne Úřadu na základě jeho žádosti informace potřebné pro zpracování zprávy o činnosti podle odstavce 1; v žádosti Úřad stanoví lhůtu, rozsah a způsob poskytnutí vyžádaných informací.

(3) Byly-li příkazy podle čl. 9 nebo 10 nařízení o digitálních službách vydány v trestním řízení, poskytne příslušný orgán Úřadu ve lhůtě podle odstavce 1 pouze souhrnnou informaci o počtu těchto příkazů vydaných v příslušném kalendářním roce a o povaze informací, jichž se příkazy týkaly. Pokud by poskytnutí souhrnné informace o povaze informací, jichž se příkazy týkaly, ohrozilo dosažení účelu řízení v dotčené věci nebo ve věci související, informace se neposkytne. Informaci o příkazech vydaných v přípravném řízení státními zástupci poskytne Úřadu souhrnně za státní zastupitelství Nejvyšší státní zastupitelství a informaci o ostatních příkazech vydaných v přípravném řízení souhrnně za policejní orgány Policie České republiky; policejní orgány a státní zastupitelství těmto zpracovatelům souhrnných informací potřebné informace zašlou nejpozději do konce ledna kalendářního roku zpětně za předcházející kalendářní rok. Informaci o příkazech vydaných v řízení před soudem poskytnou Úřadu jednotlivé soudy.

CELEX: 32022R2065

§ 31

Součinnost podle nařízení o digitálních službách

(1) Úkony koordinátora digitálních služeb jiného členského státu Evropské unie, který byl Úřadem požádán o poskytnutí součinnosti podle čl. 57 odst. 2 a 3 nebo čl. 60 odst. 4 nařízení o digitálních službách, lze využít v rámci úkonů předcházejících kontrole pro posouzení, zda zahájit kontrolu, nebo jako podklady pro kontrolní zjištění Úřadu v rámci zahájené kontroly.

(2) Požádá-li Úřad koordinátora digitálních služeb jiného členského státu Evropské unie o součinnost při doručení písemnosti do zahraničí, lze ji doručit také v elektronické podobě způsobem stanoveným právem členského státu Evropské unie tohoto koordinátora pro doručování obdobných

písemnosti.

(3) Zaměstnanec Úřadu má při úkonech podle čl. 57 odst. 2 a 3 nebo čl. 60 odst. 4 nařízení o digitálních službách práva a povinnosti kontrolujícího podle kontrolního řádu a tohoto zákona s výjimkou povinnosti vyhotovit protokol o kontrole; svá zjištění při prováděných úkonech včetně shromážděných podkladů postoupí koordinátorovi digitálních služeb jiného členského státu Evropské unie, který Úřad požádal o poskytnutí součinnosti podle čl. 57 odst. 2 a 3 nebo čl. 60 odst. 4 nařízení o digitálních službách.

(4) Na poskytování součinnosti Komisi podle nařízení o digitálních službách se odstavec 3 použije obdobně.

CELEX: 32022R2065

§ 32

Spolupráce při zajišťování účasti na činnosti Evropského sboru pro digitální služby

Pokud Úřad nebo Úřad pro ochranu osobních údajů shledá, že se věc projednávaná Evropským sborem pro digitální služby dotýká působnosti Úřadu pro ochranu osobních údajů, zúčastní se zasedání sboru podle čl. 62 nařízení o digitálních službách také zástupce tohoto úřadu. Není-li jednání Evropského sboru pro digitální služby svoláno ve věci týkající se čl. 26 nebo čl. 28 odst. 2 nařízení o digitálních službách, může Úřad pro ochranu osobních údajů pouze poskytnout Úřadu k projednávané věci stanovisko, které zástupce Úřadu zohlední při hlasování v tomto sboru.

CELEX: 32022R2065

§ 33

Součinnost podle nařízení o správě dat

Úřad má při poskytování součinnosti podle čl. 14 odst. 7, čl. 24 odst. 6 a čl. 26 odst. 6 nařízení o správě dat stejné pravomoci jako při výkonu dozoru, ke kterému je příslušný podle čl. 11 odst. 2 nebo čl. 19 odst. 2 tohoto nařízení.

CELEX: 32022R0868

Díl 3

Společná ustanovení o podmínkách výkonu dozoru nad dodržováním přímo použitelných předpisů podle tohoto zákona

§ 34

Povinnost mlčenlivosti

(1) Úřední osoba podílející se na výkonu dozoru nad dodržováním nařízení o vztazích platform a podnikatelů, nařízení o digitálních službách nebo nařízení o správě dat, nejde-li o opakované použití dat v držení subjektů veřejného sektoru, anebo na spolupráci podle § 29 zachovává mlčenlivost o všech skutečnostech, o kterých se dozvěděla v souvislosti s výkonem tohoto dozoru

nebo v souvislosti s prováděním činností, jimiž je zajišťována v rámci prováděného dozoru vyžádaná spolupráce.

(2) Povinnost mlčenlivosti úřední osoby trvá i po skončení jejího služebního poměru, pracovněprávního vztahu nebo obdobného právního vztahu.

(3) Úřední osobu může povinnosti mlčenlivosti zprostit ten, v jehož zájmu tuto povinnost úřední osoba má, nebo ve veřejném zájmu vedoucí správního orgánu, ve vztahu k jehož působnosti v oblasti výkonu dozoru nebo poskytování spolupráce povinnost mlčenlivosti vznikla.

(4) Povinnost mlčenlivosti platí pro jiné fyzické osoby podílející se na výkonu dozoru v oblastech podle odstavce 1 obdobně.

CELEX: 32022R2065

§ 35

Povinnost poskytnout informace

(1) Osoba uvedená v čl. 51 odst. 1 písm. a) nařízení o digitálních službách, poskytovatel obchodní platformy, poskytovatel internetového vyhledávače, poskytovatel služeb zprostředkování dat nebo uznaná organizace pro datový altruismus poskytne orgánu dozoru podle tohoto zákona na jeho výzvu úplné a pravdivé informace včetně finančních a dalších informací, které jsou nezbytné k výkonu činností, k nimž je podle tohoto zákona orgán dozoru příslušný. Ve výzvě orgán dozoru stanoví přiměřenou lhůtu, rozsah a způsob poskytnutí informací. Součástí výzvy orgánu dozoru je její odůvodnění s uvedením účelu, pro který orgán dozoru informace vyžaduje. Orgán dozoru si může vyžádat jen informace přiměřené účelu, pro který jsou získávány.

(2) Informace poskytnuté osobou uvedenou v odstavci 1 orgánu dozoru je tento orgán povinen chránit před jejich zneužitím, poškozením, zničením, neoprávněnou změnou, ztrátou nebo odcizením.

(3) Povinnost osoby podílející se na výkonu dozoru prokázat oprávnění k přístupu k utajované informaci není odstavcem 1 dotčena.

CELEX: 32022R2065, 32022R0868

§ 36

Zvláštní ustanovení o kontrole

(1) Pověření ke kontrole při provádění dozoru podle této hlavy má také formu průkazu, jehož vzor stanoví Ministerstvo průmyslu a obchodu vyhláškou.

(2) Vyžaduje-li to předmět kontroly a nelze-li účelu kontroly dosáhnout jinak, jsou státní zaměstnanci zařazení v Úřadu a zaměstnanci, kteří v Úřadu pracují v základním pracovněprávním vztahu, pověřeni k plnění kontrolních úkolů Úřadu podle tohoto zákona oprávnění při výkonu kontrolní činnosti, ve výjimečných případech a v nezbytné míře, jednat pod změněnou identitou včetně využití krycího dokladu anebo s ním souvisejícího údaje vedeného v informačním systému veřejné správy.

(3) Využití krycího dokladu anebo s ním souvisejících údajů vedených v informačním systému veřejné správy pro účely jednotlivé kontroly vyžaduje předchozí souhlas předsedy Rady Úřadu.

(4) Kontrola při výkonu dozoru podle této hlavy je zahájena též prvním jednáním, při kterém bylo jednáno pod změněnou identitou nebo byl využit krycí doklad za účelem získání informací nezbytných pro výkon dozoru podle této hlavy. Při postupu podle věty první informuje kontrolující kontrolovanou osobu o zahájení kontroly dodatečně k okamžiku, kdy tímto neohrozí splnění účelu nebo provedení kontroly.

(5) Kontrolující Úřadu nebo Úřadu pro ochranu osobních údajů mohou s předchozím souhlasem soudu při kontrole dodržování nařízení o digitálních službách vstoupit do obydlí, které není užívané k podnikání nebo provozování jiné hospodářské činnosti, je-li důvodné podezření, že se v něm nachází obchodní knihy nebo jiné záznamy, které mohou mít význam pro dosažení účelu kontroly, a toto obydlí vlastní nebo užívá

- a) osoba uvedená v čl. 51 odst. 1 písm. a) nebo čl. 67 odst. 1 nařízení o digitálních službách,
- b) člen statutárního orgánu osoby uvedené v písmeni a), nebo
- c) osoba v pracovněprávním nebo obdobném vztahu k osobě uvedené v písmeni a).

CELEX: 32022R2065

§ 37

Jednání osoby pod změněnou identitou

(1) Jestliže kontrolující při provádění kontrolního úkonu vystupuje pod změněnou identitou jako osoba, která projevuje vůli uzavřít s kontrolovanou osobou smlouvu, hledí se na jednání kontrolujícího jako na jeho právní jednání.

(2) Kontrolující může odstoupit od smlouvy uzavřené podle odstavce 1, doloží-li, že došlo k uzavření smlouvy při kontrolním úkonu, a nebude-li tím způsobena kontrolované osobě majetková újma.

§ 38

Krycí doklady

(1) Krycím dokladem se rozumí listina, popřípadě jiný dokument sloužící k zastírání skutečné totožnosti fyzické osoby a k zabránění vyjádření kontrolní činnosti Úřadu.

(2) O vydání krycího dokladu rozhoduje ministr průmyslu a obchodu na návrh předsedy Rady Úřadu. Krycí doklad na žádost Úřadu vydá nebo opatří Ministerstvo vnitra.

(3) Krycím dokladem nesmí být průkaz poslance nebo senátora, člena vlády, členů bankovní rady České národní banky, člena kolegia Nejvyššího kontrolního úřadu a soudce Ústavního soudu, služební průkaz soudce a státního zástupce, služební průkaz zaměstnance bezpečnostního sboru, služební průkaz příslušníka bezpečnostního sboru, služební průkaz příslušníka zpravodajské služby České republiky, vojenský doklad podle branného zákona a doklad osoby žijící nebo zemřelé.

(4) Je-li to vzhledem k povaze krycího dokladu nutné, je Ministerstvo vnitra oprávněno při opatrování nebo vydávání krycího dokladu zajistit v nezbytné míře v informačních systémech veřejné správy vedených podle jiných právních předpisů⁷⁾ vložení, změnu, blokování nebo likvidaci údajů souvisejících s vydáním a užíváním krycího dokladu. Správce informačního systému veřejné správy poskytne k provádění informační činnosti v uvedeném rozsahu a zajištění jejího účelu potřebnou součinnost a přitom postupuje tak, aby nedošlo k vyzrazení činnosti Ministerstva vnitra nebo Úřadu.

(5) Evidenci krycích dokladů vydaných nebo opatřených Ministerstvem vnitra vedou souběžně Ministerstvo vnitra a Úřad.

(6) Ministerstvo vnitra provádí na žádost Úřadu opatření k evidenční ochraně údajů krycích dokladů.

(7) Úřad chrání krycí doklady před zneužitím.

Díl 4

Výkon dozoru nad dodržováním nařízení o digitálních službách

§ 39

Akční plán

(1) Jsou-li splněny podmínky stanovené v čl. 51 odst. 3 pododstavci prvním nařízení o digitálních službách, Úřad nebo Úřad pro ochranu osobních údajů vyzve z moci úřední nebo na základě žádosti Komise podle čl. 82 odst. 1 tohoto nařízení poskytovatele zprostředkovatelských služeb k vypracování akčního plánu podle čl. 51 odst. 3 pododstavce prvního písmene a) tohoto nařízení a stanoví mu přiměřenou lhůtu k jeho předložení.

(2) Akční plán podle odstavce 1 obsahuje zejména

- a) seznam opatření nezbytných k ukončení protiprávního jednání a podrobné odůvodnění navrhovaných opatření,
- b) lhůty pro uskutečnění opatření podle písmene a) a jejich odůvodnění,
- c) termín podání zprávy o způsobu zajištění opatření podle písmene a) a stanovení období, ve kterém budou opatření prováděna,
- d) termín podání zprávy o vyhodnocení přijatých opatření.

(3) Úřad nebo Úřad pro ochranu osobních údajů akční plán předložený poskytovatelem zprostředkovatelských služeb posoudí a do 2 měsíců ode dne předložení akčního plánu poskytovateli zprostředkovatelských služeb, který je jeho zpracovatelem, písemně sdělí, že

- a) s navrženými opatřeními souhlasí, nebo

⁷⁾ Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

- b) předložený akční plán shledal nedostatečným k ukončení protiprávního jednání, a uvede důvody této nedostatečnosti; je-li to účelné, vyzve poskytovatele zprostředkovatelských služeb k doplnění nebo jiné změně tohoto akčního plánu.

CELEX: 32022R2065

§ 40

Připomínky k návrhu dočasného omezení přístupu ke službě

Poskytovateli zprostředkovatelské služby, k níž má být podle zamýšleného opatření omezen přístup, je výzva k podání připomínek podle čl. 51 odst. 3 pododstavce druhého nařízení o digitálních službách zasilána prostřednictvím kontaktního místa podle čl. 11 nařízení o digitálních službách; výzva se považuje za doručenou uplynutím desátého dne po jejím odeslání. Ostatní zúčastněné strany a poskytovatel zprostředkovatelské služby, k níž má být podle zamýšleného opatření omezen přístup, který nesplnil povinnost podle čl. 11 nařízení o digitálních službách, jsou k podání připomínek podle věty první vyzýváni uveřejněním výzvy na elektronické úřední desce orgánu, o jehož výzvu jde.

CELEX: 32022R2065

§ 41

Seznam služeb s dočasně omezeným přístupem

(1) Úřad vede a na svých internetových stránkách ve strojově čitelném formátu zveřejňuje seznam služeb s dočasně omezeným přístupem, do něhož запиše internetovou stránku, ke které má poskytovatel služby přístupu k internetu podle rozhodnutí soudu podle čl. 51 odst. 3 pododstavce prvního písmene b) nařízení o digitálních službách zamezit přístup.

(2) Zápis do seznamu podle odstavce 1, jeho změnu nebo výmaz provede Úřad bezodkladně po obdržení rozhodnutí soudu podle čl. 51 odst. 3 pododstavce prvního písmene b) nařízení o digitálních službách, po obdržení rozhodnutí Úřadu pro ochranu osobních údajů, vydání vlastního rozhodnutí podle § 42 odst. 3 nebo po obdržení rozhodnutí, kterým se některé z těchto rozhodnutí mění nebo ruší, popřípadě zjistí-li z moci úřední nebo na základě podnětu, že zápis neodpovídá vydanému rozhodnutí.

(3) V seznamu podle odstavce 1 se vede adresa internetové stránky, den zveřejnění jejího zápisu na seznam a den, ke kterému uplyne doba omezení přístupu podle čl. 51 odst. 3 pododstavce třetího nařízení o digitálních službách, která počíná plynout ode dne zveřejnění zápisu internetové stránky na tento seznam. Pokud byla doba podle věty první prodloužena rozhodnutím Úřadu nebo Úřadu pro ochranu osobních údajů podle § 42 odst. 3, provede Úřad bezodkladně změnu zápisu údaje o dni uplynutí doby omezení přístupu v souladu s tímto rozhodnutím.

(4) Poskytovatel služby přístupu k internetu v České republice je povinen zamezit v přístupu k internetové stránce zapsané na seznam podle odstavce 1 nejpozději od pátého dne ode dne zveřejnění takového zápisu do dne uplynutí doby omezení přístupu uvedeného v seznamu podle odstavce 1.

CELEX: 32022R2065

§ 42

Řízení o prodloužení doby omezení přístupu ke službě

(1) Účastníkem řízení o prodloužení doby omezení přístupu podle čl. 51 odst. 3 pododstavce třetího nařízení o digitálních službách je pouze ten, kdo byl účastníkem soudního řízení, na které řízení navazuje, s výjimkou Úřadu nebo Úřadu pro ochranu osobních údajů jakožto navrhovatele.

(2) V řízení podle odstavce 1 se písemnosti doručují veřejnou vyhláškou, s výjimkou písemností zasílaných adresátovi rozhodnutí soudu podle čl. 51 odst. 3 pododstavce prvního písmene b) nařízení o digitálních službách, který se fakticky podílí na zajištění dočasného omezení přístupu ke službě jinak než jako poskytovatel služby přístupu k internetu, a poskytovateli zprostředkovatelské služby, ve vztahu k níž má být prodloužena doba omezení přístupu, pokud splnili svoji povinnost podle čl. 11 nařízení o digitálních službách nebo mají zpřístupněnou datovou schránku, jimž se písemnosti doručují způsobem stanoveným v § 40 větě první nebo do datové schránky.

(3) Rozhodnutí o prodloužení doby omezení přístupu podle čl. 51 odst. 3 pododstavce třetího nařízení o digitálních službách vydá Úřad nebo Úřad pro ochranu osobních údajů jako první úkon v řízení. Opravný prostředek proti rozhodnutí podle věty první nemá odkladný účinek; rozhodnutí musí být vydáno před uplynutím doby omezení přístupu.

(4) Vydá-li Úřad pro ochranu osobních údajů rozhodnutí podle odstavce 3, zašle jeho stejnopis Úřadu.

CELEX: 32022R2065

§ 43

Nápravná opatření

Zjistí-li Úřad nebo Úřad pro ochranu osobních údajů, že podnikatel porušil některou z povinností podle § 9 nebo že poskytovatel zprostředkovatelských služeb porušil nařízení o digitálních službách, může podnikateli nebo poskytovateli zprostředkovatelských služeb uložit nápravná opatření spočívající

- a) ve stanovení zvláštních podmínek poskytování zprostředkovatelské služby nebo šíření obchodních sdělení,
- b) ve zdržení se určitého jednání souvisejícího s poskytováním zprostředkovatelské služby nebo šířením obchodních sdělení, nebo
- c) v uložení další povinnosti neuvedené v písmenech a) a b) související s poskytováním zprostředkovatelské služby nebo šířením obchodních sdělení.

CELEX: 32022R2065

§ 44

Souběh řízení

Pokud Úřad nebo Úřad pro ochranu osobních údajů zahájil řízení, jehož předmětem je porušení nařízení o digitálních službách, a ve stejné věci zahájí řízení podle tohoto nařízení Komise, Úřad nebo Úřad pro ochranu osobních údajů jím zahájené řízení zastaví.

CELEX: 32022R2065

Díl 5

Výkon dozoru nad dodržováním nařízení o správě dat

§ 45

Odklad zahájení nebo pozastavení poskytování služeb zprostředkování dat

Úřad vydá rozhodnutí o odkladu zahájení nebo pozastavení poskytování služeb zprostředkování dat podle nařízení o správě dat jako první úkon v řízení. Podání opravného prostředku proti tomuto rozhodnutí nemá odkladný účinek.

CELEX: 32022R0868

Hlava VII

Odpovědnost za porušování povinnosti

Díl 1

Zvláštní postupy související s porušením povinnosti

§ 46

Upozornění na porušení povinnosti

(1) Pokud Úřad nebo Úřad pro ochranu osobních údajů usoudí, že osoba, které je nařízením o vztazích platform a podnikatelů, nařízením o digitálních službách, nařízením o správě dat nebo tímto zákonem uložena povinnost, jejíž porušení je stanoveno jako skutková podstata přestupku podle tohoto zákona, porušila tuto povinnost méně závažným způsobem, může namísto zahájení řízení o přestupku porušitele na toto porušení povinnosti upozornit.

(2) V upozornění podle odstavce 1 Úřad nebo Úřad pro ochranu osobních údajů uvede, v čem spatřuje porušení povinnosti, a vyzve porušitele k ukončení protiprávního jednání, popřípadě k nápravě důsledků neoprávněných zásahů do práv a právem chráněných zájmů třetích osob; současně Úřad nebo Úřad pro ochranu osobních údajů v upozornění stanoví lhůtu k ukončení protiprávního jednání, popřípadě k nápravě neoprávněných zásahů do práv a právem chráněných zájmů třetích osob. Nepoužije-li se čl. 14 odst. 3 nebo čl. 24 odst. 3 nařízení o správě dat, nesmí být lhůta podle věty první kratší než 15 dnů ode dne doručení upozornění.

(3) Pokud osobě bylo doručeno upozornění Úřadu nebo Úřadu pro ochranu osobních údajů podle odstavce 1, zjedná ve lhůtě stanovené v upozornění nápravu protiprávního stavu a následně bez zbytečného odkladu tuto skutečnost oznámí orgánu dozoru, který ji na porušení povinnosti upozornil; v oznámení tato osoba současně uvede výčet jí přijatých opatření k odstranění protiprávního stavu.

(4) Pokud Úřad nebo Úřad pro ochranu osobních údajů oznámení podle odstavce 3, zejména v něm uvedená přijatá opatření, vyhodnotí jako nedostatečné, anebo z vlastní úřední činnosti

nebo na základě oznámení třetí osoby vyhodnotí zjednání nápravy jako nedostatečné, zahájí v dané věci řízení o přestupku. Řízení o přestupku v dané věci zahájí Úřad nebo Úřad pro ochranu osobních údajů také v případě, kdy mu porušitel nedoručí oznámení podle odstavce 3 do 15 dnů ode dne, kdy uplynula lhůta pro zjednání nápravy protiprávního stavu stanovená porušiteli v upozornění podle odstavce 2.

(5) Pokud Úřad nebo Úřad pro ochranu osobních údajů oznámení podle odstavce 3 vyhodnotí jako dostatečné, nezahájí řízení o přestupku a usnesením věc odloží. Usnesení o odložení věci se poznamená do spisu.

§ 47

Přijetí závazků poskytovatelů zprostředkovatelských služeb

(1) Vede-li Úřad nebo Úřad pro ochranu osobních údajů řízení o přestupku podle § 50 až 56, může poskytovatel zprostředkovatelských služeb navrhnout Úřadu nebo Úřadu pro ochranu osobních údajů závazky poskytující záruky zajištění dalšího dodržování nařízení o digitálních službách a tohoto zákona.

(2) Poskytovatel zprostředkovatelských služeb může závazky podle odstavce 1 Úřadu nebo Úřadu pro ochranu osobních údajů písemně navrhnout nejpozději do konce lhůty pro vyjádření k podkladům rozhodnutí.

(3) Poskytovatel zprostředkovatelských služeb je svým návrhem závazků vůči Úřadu, Úřadu pro ochranu osobních údajů, popřípadě vůči třetím osobám, vázán ode dne právní moci rozhodnutí o podmíněném upuštění od uložení správního trestu podle odstavce 4.

(4) Úřad nebo Úřad pro ochranu osobních údajů podmíněně upustí od uložení správního trestu, pokud je návrh závazků dostatečný k dosažení jejich účelu podle odstavce 1 a vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného přestupku a osobě pachatele lze důvodně očekávat, že již samotné projednání věci Úřadem nebo Úřadem pro ochranu osobních údajů postačí k jeho nápravě. Pokud byla jednáním pachatele způsobena majetková újma, použije se § 42 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich obdobně.

(5) Nejsou-li naplněny podmínky pro podmíněné upuštění od uložení správního trestu podle odstavce 4, Úřad nebo Úřad pro ochranu osobních údajů návrh závazků shledá nedostatečným k dosažení jimi sledovaného účelu a tuto skutečnost odůvodní v rozhodnutí o přestupku.

(6) Úřad nebo Úřad pro ochranu osobních údajů může novým rozhodnutím zrušit výrok o podmíněném upuštění od uložení správního trestu podle odstavce 4 a uložit pachateli přestupku správní trest, pokud

- a) poskytovatel zprostředkovatelských služeb jednal v rozporu s navrženými závazky,
- b) posouzení návrhu závazků podle odstavce 1 bylo Úřadem nebo Úřadem pro ochranu osobních údajů provedeno na základě neúplných, nesprávných nebo zavádějících informací poskytnutých poskytovatelem zprostředkovatelských služeb, nebo
- c) byla naplněna podmínka podle § 99 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

Díl 2 Přestupky

§ 48

Přestupky související s šířením obchodních sdělení

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že bez souhlasu adresáta hromadně nebo opakovaně šíří elektronickými prostředky obchodní sdělení.

(2) Právníká nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že hromadně nebo opakovaně šíří elektronickými prostředky obchodní sdělení

- a) bez zákonného důvodu,
- b) bez toho, že by zákazníkovi poskytla při uzavírání smlouvy o prodeji výrobku nebo služby možnost jasně, zřetelně, jednoduchým způsobem a zdarma vznést námitku proti využití jeho kontaktu pro doručování elektronické pošty pro takové šíření obchodního sdělení,
- c) bez toho, že by zákazníkovi poskytla možnost jasně, zřetelně, jednoduchým způsobem a zdarma vznést námitku proti využití jeho kontaktu pro doručování elektronické pošty při zaslání každé jednotlivé zprávy, nebo
- d) po uplynutí 2 let ode dne zaslání posledního obchodního sdělení zákazníkovi.

(3) Právníká nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že hromadně nebo opakovaně šíří prostřednictvím elektronické pošty obchodní sdělení

- a) neoznačené zřetelně a jasně jako obchodní sdělení,
- b) neumožňující jednoznačně a v potřebném rozsahu identifikovat podnikatele nebo osobu vykonávající regulovanou činnost, jejichž jménem nebo na jejichž účet se komunikace uskutečňuje, nebo
- c) bez informace o možnosti uživatele přímo a účinně doručit námitku proti využití svého kontaktu pro doručování elektronické pošty nebo odvolat jím poskytnutý souhlas se zasíláním obchodních sdělení.

(4) Právníká nebo podnikající fyzická osoba, která je členem profesní komory s povinným členstvím nebo členem profesní komory se sídlem v jiném členském státě Evropské unie vykonávajícím regulovanou činnost, se dopustí přestupku tím, že její obchodní sdělení neobsahuje

- a) název této profesní komory, již je osoba šířící obchodní sdělení členem,
- b) odkaz na profesní pravidla uplatňovaná touto profesní komorou, nebo
- c) odkaz na informace o této profesní komoře dostupné způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(5) Za přestupek lze uložit pokutu do

- a) 100 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1,
- b) 1 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 4, nebo
- c) částky odpovídající 20 000 000 EUR nebo, je-li pachatel přestupku podnikem podle čl. 4 bodu 18 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679⁴⁾, do výše 4 % z čistého celosvětového obrátu pachatele přestupku dosaženého za poslední ukončené účetní období, podle toho, která hodnota je vyšší, jde-li o přestupek podle odstavců 2 a 3. Pro přepočet výše pokuty na českou měnu se použije kurz devizového trhu vyhlášený Českou národní bankou pro den předcházející dni vydání rozhodnutí o přestupku. Výše pokuty přepočtená na českou měnu se zaokrouhlí na celé koruny směrem nahoru.

CELEX: 32000L0031, 32002L0058, 32009L0136, 32016R0679

§ 49

Přestupky poskytovatelů obchodních platform a internetových vyhledávačů

(1) Poskytovatel obchodní platformy se dopustí přestupku tím, že

- a) nezajistí, aby jeho podmínky splňovaly požadavky podle čl. 3 odst. 1 nařízení o vztazích platform a podnikatelů,
- b) v rozporu s čl. 3 odst. 2 nařízení o vztazích platform a podnikatelů neoznámí podnikatelským uživatelům změny svých podmínek na trvalém nosiči nebo provede navržené změny dříve, než uplyne lhůta pro jejich oznámení,
- c) nezajistí jasnou viditelnost identity podnikatelského uživatele poskytujícího zboží a služby prostřednictvím obchodní platformy podle čl. 3 odst. 5 nařízení o vztazích platform a podnikatelů,
- d) omezí, pozastaví nebo ukončí poskytování obchodní platformy v rozporu s čl. 4 nařízení o vztazích platform a podnikatelů,
- e) nestanoví ve svých podmínkách hlavní parametry a důvody relativní důležitosti těchto hlavních parametrů podle čl. 5 odst. 1, 3 a 5 nařízení o vztazích platform a podnikatelů,
- f) v rozporu s čl. 6 nařízení o vztazích platform a podnikatelů neuvede ve svých podmínkách popis druhu nabízeného doplňkového zboží a služeb, včetně finančních produktů, nebo popis toho, zda a za jakých okolností může podnikatelský uživatel nabízet prostřednictvím obchodní platformy své vlastní doplňkové zboží a služby,
- g) v rozporu s čl. 7 odst. 1 nařízení o vztazích platform a podnikatelů neuvede ve svých podmínkách popis rozdílného zacházení, které uplatňuje nebo může uplatňovat ve vztahu ke zboží a službám, které spotřebitelům prostřednictvím obchodní platformy nabízí buď tento poskytovatel sám, nebo jím ovládaní podnikatelští uživatelé anebo jiní podnikatelští uživatelé,
- h) nezajistí, aby podmínky byly v souladu s čl. 8 nařízení o vztazích platform a podnikatelů,
- i) v rozporu s čl. 9 odst. 1 nařízení o vztazích platform a podnikatelů neuvede ve svých podmínkách popis technického a smluvního přístupu podnikatelských uživatelů k osobním nebo jiným údajům, které podnikatelští uživatelé nebo spotřebitelé poskytují pro účely používání

obchodní platformy nebo které jsou vytvářeny při poskytování této služby, anebo neuvede, že technický a smluvní přístup neexistuje,

- j) neplní informační povinnost podle čl. 9 odst. 2 nařízení o vztazích platform a podnikatelů,
- k) v rozporu s čl. 10 nařízení o vztazích platform a podnikatelů neuvede ve svých podmínkách důvody, na základě kterých lze omezit možnost podnikatelských uživatelů nabízet stejné zboží a služby spotřebitelům za různých podmínek jinými prostředky než prostřednictvím jeho služeb, nebo k nim nezajistí snadný přístup veřejnosti,
- l) nezřídí interní systém pro vyřizování stížností podnikatelských uživatelů podle čl. 11 odst. 1 nařízení o vztazích platform a podnikatelů,
- m) neposoudí nebo nevyřídí stížnost anebo neoznámí výsledek vyřízení stížnosti podle čl. 11 odst. 2 nařízení o vztazích platform a podnikatelů,
- n) neuvede ve svých podmínkách veškeré informace o přístupu k jeho internímu systému pro vyřizování stížností nebo o jeho fungování podle čl. 11 odst. 3 nařízení o vztazích platform a podnikatelů,
- o) v rozporu s čl. 11 odst. 4 nařízení o vztazích platform a podnikatelů nesestaví informace o fungování a efektivnosti svého interního systému pro vyřizování stížností, nezajistí k nim snadný přístup veřejnosti, neověří je alespoň jednou ročně nebo je neaktualizuje v případě významné změny,
- p) neuvede ve svých podmínkách mediátory podle čl. 12 nařízení o vztazích platform a podnikatelů, nebo
- q) v rozporu s čl. 12 odst. 6 nařízení o vztazích platform a podnikatelů nezpřístupní podnikatelskému uživateli informace o fungování a efektivnosti mediace týkající se jeho činnosti.

(2) Poskytovatel internetového vyhledávače se dopustí přestupku tím, že

- a) v rozporu s čl. 5 odst. 2, 3 a 5 nařízení o vztazích platform a podnikatelů nestanoví hlavní parametry a jejich relativní důležitost, neposkytne ve svém internetovém vyhledávacím snadno a veřejně přístupný popis těchto parametrů v jasném a srozumitelném jazyce nebo tento popis průběžně neaktualizuje,
- b) neumožní uživateli firemních internetových stránek seznámit se s obsahem oznámení podle čl. 5 odst. 4 nařízení o vztazích platform a podnikatelů, nebo
- c) v rozporu s čl. 7 odst. 2 nařízení o vztazích platform a podnikatelů neuvede popis rozdílného způsobu zacházení, který uplatňuje nebo může uplatňovat ve vztahu ke zboží a službám, které spotřebitelům prostřednictvím internetového vyhledávače nabízí buď tento poskytovatel sám, nebo jím ovládaní uživatelé firemních internetových stránek, anebo jiní uživatelé firemních internetových stránek.

(3) Za přestupek podle odstavce 1 nebo 2 lze uložit pokutu do výše 6 % z ročního celosvětového obratu pachatele přestupku dosaženého za poslední ukončené účetní období.

(4) Za přestupek podle odstavce 1 nebo 2 lze uložit správní trest zveřejnění rozhodnutí o přestupku.

CELEX: 32019R1150

§ 50

Přestupky poskytovatelů zprostředkovatelských služeb

(1) Poskytovatel zprostředkovatelských služeb se dopustí přestupku tím, že

- a) nesplní informační povinnost podle čl. 9 odst. 1 nebo 5 anebo čl. 10 odst. 1 nebo 5 nařízení o digitálních službách,
- b) neurčí jednotné kontaktní místo podle čl. 11 odst. 1 nebo čl. 12 odst. 1 nařízení o digitálních službách,
- c) v rozporu s čl. 11 odst. 3 nařízení o digitálních službách neuvede úřední jazyk pro komunikaci s jeho kontaktním místem,
- d) poruší uveřejňovací povinnost podle čl. 11 odst. 2 nebo čl. 12 odst. 2 nařízení o digitálních službách,
- e) v rozporu s čl. 13 odst. 1 nařízení o digitálních službách neurčí zástupce alespoň v 1 z členských států Evropské unie, ve kterých nabízí služby,
- f) nepověří svého zástupce podle čl. 13 odst. 2 nařízení o digitálních službách,
- g) nesvěří nebo neposkytne svému zástupci pravomoci nebo prostředky podle čl. 13 odst. 2 nařízení o digitálních službách,
- h) v rozporu s čl. 13 odst. 4 nařízení o digitálních službách nesdělí Úřadu nebo nezveřejní kontaktní údaje svého zástupce,
- i) nesplní informační povinnost podle čl. 14 odst. 1 nebo 2 nařízení o digitálních službách,
- j) nevysvětlí podmínky zprostředkovatelské služby způsobem podle čl. 14 odst. 3 nařízení o digitálních službách,
- k) nevysvětlí omezení používání zprostředkovatelské služby způsobem podle čl. 14 odst. 3 nařízení o digitálních službách,
- l) poruší při uplatňování nebo vymáhání omezení povinnost podle čl. 14 odst. 4 nařízení o digitálních službách,
- m) nesplní uveřejňovací povinnost podle čl. 15 odst. 1 nařízení o digitálních službách,
- n) neposkytne Úřadu nebo Úřadu pro ochranu osobních údajů informace na základě výzvy podle § 35 odst. 1,

- o) neumožní Úřadu nebo Úřadu pro ochranu osobních údajů provést kontrolu nebo mu k tomu neposkytne potřebnou součinnost,
- p) nepředloží akční plán ve lhůtě stanovené Úřadem nebo Úřadem pro ochranu osobních údajů podle § 39 odst. 1,
- q) nedodrží akční plán schválený Úřadem nebo Úřadem pro ochranu osobních údajů podle § 39 odst. 3 písm. a),
- r) nesplní povinnost stanovenou v nápravném opatření, které mu bylo uloženo Úřadem nebo Úřadem pro ochranu osobních údajů podle § 43, nebo
- s) nesplní povinnost stanovenou v rozhodnutí soudu podle čl. 51 odst. 3 písm. b) pododstavce prvního nařízení o digitálních službách.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu

- a) do výše 6 % z ročního celosvětového obrátu pachatele přestupku dosaženého za poslední ukončené účetní období, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a) až m) a p) až s), nebo
- b) do výše 1 % z ročního celosvětového obrátu pachatele přestupku dosaženého za poslední ukončené účetní období, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. n) a o).

CELEX: 32022R2065

§ 51

Přestupky poskytovatelů hostingových služeb

(1) Poskytovatel hostingových služeb se dopustí přestupku tím, že

- a) nezavede mechanismus oznamování a přijímání opatření podle čl. 16 odst. 1 a 2 nařízení o digitálních službách,
- b) nezašle potvrzení podle čl. 16 odst. 4 nařízení o digitálních službách,
- c) nevyřídí oznámení způsobem podle čl. 16 odst. 6 nařízení o digitálních službách a jde-li o oznámení podle čl. 22 odst. 8 nařízení (EU) 2023/988⁸⁾, nevyřídí ho bez zbytečného odkladu, nejpozději do 3 pracovních dnů,
- d) nesplní informační povinnost podle čl. 16 odst. 5 nebo 6 nařízení o digitálních službách,
- e) neposkytne dotčenému příjemci zprostředkovatelské služby odůvodnění jemu uloženého omezení podle čl. 17 nařízení o digitálních službách, nebo
- f) neučiní oznámení podle čl. 18 nařízení o digitálních službách.

⁸⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/988 ze dne 10. května 2023 o obecné bezpečnosti výrobků, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1025/2012 a směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/1828 a o zrušení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/95/ES a směrnice Rady 87/357/EHS.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do výše 6 % z ročního celosvětového obratu pachatele přestupku dosaženého za poslední ukončené účetní období.

CELEX: 32022R2065, 32023R0988

§ 52

Přestupky poskytovatelů online platformy

(1) Poskytovatel online platformy se dopustí přestupku tím, že nesdělí Úřadu nebo Komisi informace nebo dodatečné informace podle čl. 24 odst. 3 nařízení o digitálních službách.

(2) Poskytovatel online platformy, kterému nesvědčí výjimka podle čl. 19 nařízení o digitálních službách, se dopustí přestupku tím, že

- a) nezpřístupní příjemci interní systém pro vyřizování stížností podle čl. 20 odst. 1 až 3 nařízení o digitálních službách za účelem vyřízení jeho stížnosti,
- b) nevyřídí stížnost způsobem podle čl. 20 odst. 4 až 6 nařízení o digitálních službách,
- c) nezajistí přístup k informacím o možnosti příjemců služby mít přístup k mimosoudnímu řešení sporů způsobem podle čl. 21 odst. 1 nařízení o digitálních službách,
- d) nespolupracuje s certifikovaným subjektem pro mimosoudní řešení sporů způsobem podle čl. 21 odst. 2 nařízení o digitálních službách,
- e) závažným způsobem ohrozí výkon činnosti certifikovaného subjektu pro mimosoudní řešení sporů tím, že poruší poplatkovou povinnost podle čl. 21 odst. 5 nařízení o digitálních službách,
- f) neprijme opatření podle čl. 22 odst. 1 nařízení o digitálních službách,
- g) nesplní povinnost pozastavit poskytování služby příjemci podle čl. 23 odst. 1 nařízení o digitálních službách,
- h) nepozastavuje vyřizování oznámení nebo stížností v rozporu s čl. 23 odst. 2 nařízení o digitálních službách,
- i) rozhodne o pozastavení vyřizování oznámení nebo stížností anebo poskytování služeb v rozporu s čl. 23 odst. 3 nařízení o digitálních službách,
- j) v rozporu s čl. 23 odst. 4 nařízení o digitálních službách neurčí svou politiku s ohledem na zneužití,
- k) nesplní uveřejňovací povinnost podle čl. 24 odst. 1 nebo 2 nařízení o digitálních službách,
- l) nepředloží Komisi odůvodněné rozhodnutí o omezení v rozporu s čl. 24 odst. 5 nařízení o digitálních službách,
- m) koncipuje, uspořádá nebo provozuje své online rozhraní v rozporu s čl. 25 nařízení o digitálních službách,

- n) neumožňuje příjemci své služby zjistit skutečnosti o reklamě podle čl. 26 odst. 1 nařízení o digitálních službách v něm stanoveným způsobem,
- o) neposkytne příjemci své služby funkci podle čl. 26 odst. 2 pododstavce prvního nařízení o digitálních službách,
- p) v rozporu s čl. 26 odst. 2 pododstavcem druhým nařízení o digitálních službách nezajistí, aby příjemce jeho služby mohl určit, že obsah poskytnutý příjemcem jeho služby představuje nebo obsahuje obchodní sdělení,
- q) prezentuje příjemci své služby reklamu v rozporu s čl. 26 odst. 3 nařízení o digitálních službách,
- r) nesplní informační povinnost podle čl. 27 odst. 1 a 2 nařízení o digitálních službách,
- s) neposkytne příjemci své služby funkci podle čl. 27 odst. 3 nařízení o digitálních službách,
- t) nezavede opatření podle čl. 28 odst. 1 nařízení o digitálních službách,
- u) zobrazí na svém online rozhraní reklamu v rozporu s čl. 28 odst. 2 nařízení o digitálních službách, nebo
- v) neprijme opatření podle čl. 86 odst. 2 nařízení o digitálních službách.

(3) Za přešůpek podle odstavců 1 a 2 lze uložit pokutu do výše 6 % z ročního celosvětového obratu pachatele přešůpku dosaženého za poslední ukončené účetní období.

CELEX: 32022R2065

§ 53

Přešůpky poskytovatelů online platform umožňujících spotřebitelům uzavírat s podnikateli smlouvy na dálku

(1) Poskytovatel online platformy podle čl. 30 odst. 1 nařízení o digitálních službách, kterému nesvědčí výjimka podle čl. 29 tohoto nařízení, se dopustí přešůpku tím, že

- a) umožní propagaci sdělení, nabízení výrobků nebo nabízení služeb na své online platformě podnikatelům, od kterých nezískal informace podle čl. 30 odst. 1 nařízení o digitálních službách,
- b) umožní propagaci sdělení, nabízení výrobků nebo nabízení služeb na své online platformě podnikateli, od kterého před uplynutím stanovené lhůty nezískal informace podle čl. 30 odst. 2 pododstavce druhého nařízení o digitálních službách,
- c) nesplní povinnost posoudit spolehlivost a úplnost informací v rozporu s čl. 30 odst. 2 nařízení o digitálních službách,
- d) v rozporu s čl. 30 odst. 2 nařízení o digitálních službách nepodmíní zahájení nebo pokračování v poskytování služeb podnikatele provedením posouzení spolehlivosti a úplnosti informací,
- e) nepožádá o nápravu podle čl. 30 odst. 3 pododstavce prvního nařízení o digitálních službách,

- f) nepozastaví poskytování služeb v rozporu s čl. 30 odst. 3 pododstavce druhého nařízení o digitálních službách,
- g) v rozporu s čl. 30 odst. 4 nařízení o digitálních službách neumožní podnikateli, kterému odmítl poskytovat služby nebo poskytování služby přerušil, podat stížnost nebo se obrátit na certifikovaný subjekt pro mimosoudní řešení sporů,
- h) poruší při uchovávání informací získaných od podnikatele povinnost podle čl. 30 odst. 5 nařízení o digitálních službách,
- i) sdělí informace získané od podnikatele třetí osobě v rozporu s čl. 30 odst. 6 nařízení o digitálních službách,
- j) nesplní informační povinnost podle čl. 30 odst. 7 nařízení o digitálních službách,
- k) provozuje online rozhraní, které není navrženo nebo uspořádáno způsobem podle čl. 31 odst. 1 nebo 2 nařízení o digitálních službách, a jde-li o bezpečnost výrobků, provozuje online rozhraní navržené nebo uspořádané v rozporu s čl. 22 odst. 9 nařízení (EU) 2023/988⁸⁾,
- l) neplní povinnost posuzovat informace podle čl. 31 odst. 3 nařízení o digitálních službách,
- m) neprovádí náhodné ověřování podle čl. 31 odst. 3 nařízení o digitálních službách a jde-li o bezpečnost výrobků, neprovádí ověřování v souladu s čl. 22 odst. 7 nařízení (EU) 2023/988⁸⁾,
- n) nesplní informační povinnost podle čl. 32 odst. 1 nařízení o digitálních službách, nebo
- o) nesplní uveřejňovací povinnost podle čl. 32 odst. 2 nařízení o digitálních službách.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do výše 6 % z ročního celosvětového obratu pachatele přestupku dosaženého za poslední ukončené účetní období.

CELEX: 32022R2065, 32023R0988

§ 54

Přestupky poskytovatelů internetového vyhledávače

(1) Poskytovatel internetového vyhledávače se dopustí přestupku tím, že nesdělí Úřadu nebo Komisi informace nebo dodatečné informace podle čl. 24 odst. 3 nařízení o digitálních službách.

(2) Poskytovatel internetového vyhledávače, kterému nesvědčí výjimka podle čl. 19 nařízení o digitálních službách, se dopustí přestupku tím, že nesplní uveřejňovací povinnost podle čl. 24 odst. 2 nařízení o digitálních službách.

(3) Za přestupek lze uložit pokutu do

- a) 1 % z ročního celosvětového obratu pachatele přestupku dosaženého za poslední ukončené účetní období, jde-li o přestupek podle odstavce 1, nebo
- b) 6 % z ročního celosvětového obratu pachatele přestupku dosaženého za poslední ukončené účetní období, jde-li o přestupek podle odstavce 2.

§ 55

Přestupky poskytovatele online platformy pro krátkodobé pronájmy

(1) Poskytovatel online platformy pro krátkodobé pronájmy podle čl. 3 odst. 5 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1028 o shromažďování a sdílení údajů týkajících se služeb v oblasti krátkodobých pronájmů ubytování⁹⁾ se dopustí přestupku tím, že

- a) používá online rozhraní, které není navrženo a uspořádáno způsobem podle čl. 7 odst. 1 písm. a) nebo b) tohoto nařízení,
- b) neprovádí kontrolu podle čl. 7 odst. 1 písm. c) tohoto nařízení, nebo
- c) neposoudí úplnost prohlášení hostitele v rozporu s čl. 8 tohoto nařízení.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do výše 6 % z ročního celosvětového obratu pachatele přestupku dosaženého za poslední ukončené účetní období.

§ 56

Přestupky poskytovatelů velmi velké online platformy nebo velmi velkého internetového vyhledávače

(1) Poskytovatel velmi velké online platformy nebo velmi velkého internetového vyhledávače se dopustí přestupku tím, že

- a) neposkytne příjemci shrnutí podle čl. 14 odst. 5 nařízení o digitálních službách, nebo
- b) nesplní uveřejňovací povinnost podle čl. 14 odst. 6 nařízení o digitálních službách.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do výše 6 % z ročního celosvětového obratu pachatele přestupku dosaženého za poslední ukončené účetní období.

§ 57

Přestupky osob odlišných od poskytovatele zprostředkovatelských služeb

(1) Fyzická, podnikající fyzická nebo právnická osoba se dopustí přestupku tím, že se neoprávněně vydává za důvěryhodného oznamovatele.

(2) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

⁹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1028 ze dne 11. dubna 2024 o shromažďování a sdílení údajů týkajících se služeb v oblasti krátkodobých pronájmů ubytování a o změně nařízení (EU) 2018/1724.

- a) se neoprávněně vydává za certifikovaný subjekt pro mimosoudní řešení sporů, nebo
- b) nesplní povinnost stanovenou v rozhodnutí soudu podle čl. 51 odst. 3 pododstavce prvního písmene b) nařízení o digitálních službách.

(3) Důvěryhodný oznamovatel se dopustí přestupku tím, že

- a) nesplní informační povinnost podle § 14 odst. 1, nebo
- b) nepodá zprávu o oznámeních podle čl. 22 odst. 3 nařízení o digitálních službách.

(4) Certifikovaný subjekt pro mimosoudní řešení sporů se dopustí přestupku tím, že

- a) nesplní informační povinnost podle § 14 odst. 1,
- b) vykonává činnost certifikovaného subjektu pro mimosoudní řešení sporů, aniž by splňoval podmínky podle čl. 21 odst. 3 nařízení o digitálních službách,
- c) nepodá zprávu o fungování podle čl. 21 odst. 4 nařízení o digitálních službách, nebo
- d) vyúčtuje poplatek v rozporu s čl. 21 odst. 5 nařízení o digitálních službách.

(5) Prověřený výzkumný pracovník se dopustí přestupku tím, že nesplní informační povinnost podle § 14 odst. 1.

(6) Za přestupek lze uložit pokutu do

- a) 100 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 3 písm. a), odstavce 4 písm. a) nebo odstavce 5,
- b) 1 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1,
- c) 5 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2 písm. a) nebo odstavce 4 písm. b),
- d) 6 % z ročního celosvětového obrátu pachatele přestupku dosaženého za poslední ukončené účetní období, jde-li o přestupek podle odstavce 2 písm. b), odstavce 3 písm. b) nebo odstavce 4 písm. c) a d).

CELEX: 32022R2065

§ 58

Přestupky poskytovatele služeb zprostředkování dat

(1) Poskytovatel služeb zprostředkování dat se dopustí přestupku tím, že

- a) poskytuje služby zprostředkování dat, aniž by předložil oznámení podle čl. 11 odst. 1 zpracované podle čl. 11 odst. 6 nařízení o správě dat,
- b) v rozporu s čl. 11 odst. 3 nařízení o správě dat neurčí zástupce alespoň v 1 z členských států Evropské unie, ve kterých nabízí služby zprostředkování dat,

- c) neoprávněně použije označení nebo logo podle čl. 11 odst. 9 nařízení o správě dat,
- d) neučiní Úřadu oznámení podle čl. 11 odst. 12 nařízení o správě dat,
- e) v rozporu s čl. 11 odst. 13 nařízení o správě dat neoznámí Úřadu ukončení činnosti zprostředkování dat,
- f) použije data, pro něž poskytuje služby zprostředkování dat, v rozporu s čl. 12 písm. a) nařízení o správě dat,
- g) v rozporu s čl. 12 písm. a) nařízení o správě dat neposkytuje služby zprostředkování dat prostřednictvím samostatné právnické osoby,
- h) v rozporu s čl. 12 písm. b) nařízení o správě dat podmíní obchodní podmínky poskytování služeb zprostředkování dat využitím jiné služby,
- i) použije data v rozporu s čl. 12 písm. c) nařízení o správě dat,
- j) nezpřístupní na žádost držitele dat data podle čl. 12 písm. c) nařízení o správě dat,
- k) převede data do konkrétního formátu v rozporu s čl. 12 písm. d) nařízení o správě dat,
- l) nenabídne subjektu údajů nebo držiteli dat možnost výjimky podle čl. 12 písm. d) nařízení o správě dat,
- m) neposkytne přístup ke své službě zprostředkování dat způsobem podle čl. 12 písm. f) nařízení o správě dat,
- n) nezavede postupy podle čl. 12 písm. g) nařízení o správě dat,
- o) v rozporu s čl. 12 písm. h) nařízení o správě dat nezajistí pro případ svého úpadku přiměřenou kontinuitu poskytování služeb zprostředkování dat,
- p) nezavede mechanismy umožňující přístup k uchovaným datům podle čl. 12 písm. h) nařízení o správě dat,
- q) v rozporu s čl. 12 písm. i) nařízení o správě dat nepřijme vhodná opatření k zajištění interoperability,
- r) nezavede opatření podle čl. 12 písm. j) nařízení o správě dat,
- s) nesplní informační povinnost podle čl. 12 písm. k) nařízení o správě dat,
- t) nepřijme opatření podle čl. 12 písm. l) nařízení o správě dat,
- u) nezajistí požadovanou úroveň bezpečnosti informací citlivých z hlediska hospodářské soutěže podle čl. 12 písm. l) nařízení o správě dat,
- v) poruší povinnost jednat v nejlepším zájmu subjektu údajů podle čl. 12 písm. m) nařízení o správě dat,

- w) v rozporu s čl. 12 písm. n) nařízení o správě dat neupřesní jurisdikci třetího státu, v němž mají být data použita,
- x) v rozporu s čl. 12 písm. n) nařízení o správě dat neposkytne nástroje k udělení a odvolání souhlasu subjektům údajů nebo k udělení a zpětvzetí souhlasu ke zpracování dat držitelům dat, nebo
- y) v rozporu s čl. 12 písm. o) nařízení o správě dat nevede záznamy o činnosti zprostředkování dat.

(2) Za přešůpek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 10 000 000 Kč nebo do výše 6 % z ročního celosvětového obratu pachatele přešůpku dosaženého za poslední ukončené účetní období podle toho, která z těchto hodnot je vyšší.

(3) Za přešůpek podle odstavce 1 lze uložit správní trest zákazu činnosti do 1 roku.

CELEX: 32022R0868

§ 59

Přešůpky uznané organizace pro datový altruismus

(1) Uznaná organizace pro datový altruismus se dopustí přešůpku tím, že

- a) v rozporu s čl. 19 odst. 3 nařízení o správě dat neurčí zástupce alespoň v 1 z členských států Evropské unie, ve kterých nabízí služby datového altruismu,
- b) neučiní Úřadu oznámení podle čl. 19 odst. 7 nařízení o správě dat,
- c) neuchovává záznamy o skutečnostech podle čl. 20 odst. 1 nařízení o správě dat,
- d) nevyhotoví nebo nepředá Úřadu výroční zprávu o činnosti podle čl. 20 odst. 2 nařízení o správě dat,
- e) nesplní informační povinnost podle čl. 21 odst. 1 nařízení o správě dat,
- f) použije data v rozporu s čl. 21 odst. 2 nařízení o správě dat,
- g) při žádosti o poskytnutí údajů podle čl. 21 odst. 2 nařízení o správě dat použije klamavé marketingové praktiky,
- h) neposkytne potřebné nástroje pro udělení souhlasu a jeho snadné odvolání podle čl. 21 odst. 3 nařízení o správě dat,
- i) neprijme opatření zajišťující odpovídající úroveň bezpečnosti podle čl. 21 odst. 4 nařízení o správě dat,
- j) nesplní informační povinnost podle čl. 21 odst. 5 nařízení o správě dat, nebo
- k) v rozporu s čl. 21 odst. 6 nařízení o správě dat neupřesní jurisdikci třetího státu, v níž mají být data použita.

(2) Za přešůpek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 1 000 000 Kč nebo do výše 1 % z ročního celosvětového obratu pachatele přešůpku dosaženého za poslední ukončené účetní období podle toho, která z těchto hodnot je vyšší.

(3) Za přešůpek podle odstavce 1 lze uložit správní trest zákazu činnosti do 1 roku.

CELEX: 32022R0868

§ 60

Další přešůpky související s postavením uznané organizace pro datový altruismus

(1) Fyzická, podnikající fyzická nebo právnická osoba se dopustí přešůpku tím, že

- a) uvede nepravdivé nebo neúplné informace v žádosti podle čl. 19 odst. 1, 2 nebo 3 nařízení o správě dat, nebo
- b) neoprávněně použije označení nebo logo podle čl. 17 odst. 2 nařízení o správě dat.

(2) Za přešůpek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 1 000 000 Kč.

CELEX: 32022R0868

§ 61

Společné přešůpky poskytovatele služeb zprostředkování dat nebo uznané organizace pro datový altruismus

(1) Poskytovatel služeb zprostředkování dat nebo uznaná organizace pro datový altruismus se dopustí přešůpku tím, že

- a) nepřijme opatření k zamezení předání údajů, které nejsou osobními údaji, z Evropské unie do třetích zemí nebo k zamezení mezinárodního vládního přístupu podle čl. 31 odst. 1 nařízení o správě dat,
- b) předá údaje, které nejsou osobními údaji, nebo poskytne mezinárodní vládní přístup k těmto údajům v rozporu s čl. 31 nařízení o správě dat, nebo
- c) nesplní informační povinnost podle čl. 31 odst. 5 nařízení o správě dat.

(2) Za přešůpek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do

- a) 5 000 000 Kč, jde-li o přešůpek podle odstavce 1 písm. c),
- b) 10 000 000 Kč, jde-li o přešůpek podle odstavce 1 písm. a) a b).

(3) Za přešůpek podle odstavce 1 lze uložit správní trest zákazu činnosti do 1 roku.

CELEX: 32022R0868

§ 62

Přestupky v oblasti porušování mlčenlivosti, informační povinnosti a obecných zákazů

(1) Fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba podílející se na doзору nad dodržováním nařízení o digitálních službách, nařízení o správě dat, nejde-li o opakované použití dat v držení subjektů veřejného sektoru, nařízení o vztazích platforem a podnikatelů nebo na poskytování součinnosti podle § 31 se dopustí přestupku tím, že poruší povinnost mlčenlivosti podle § 34.

(2) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která není poskytovatelem zprostředkovatelských služeb, se dopustí přestupku tím, že

- a) neposkytne na základě výzvy podle § 35 odst. 1 Úřadu nebo Úřadu pro ochranu osobních údajů úplné a pravdivé informace, nebo
- b) neumožní Úřadu nebo Úřadu pro ochranu osobních údajů provést kontrolu nebo mu k tomu neposkytne potřebnou součinnost.

(3) Za přestupek lze uložit pokutu do

- a) 1 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1,
- b) 1 % z ročního celosvětového obrátu pachatele přestupku dosaženého za poslední ukončené účetní období, jde-li o přestupek podle odstavce 2.

CELEX: 32022R2065

Díl 3

Společné ustanovení k projednávání přestupků

§ 63

Společná ustanovení k přestupkům

(1) Přestupky podle § 49, § 50 odst. 1 písm. a) až m), § 51, § 52 odst. 1, § 52 odst. 2 písm. a) až m), r) až t) a v), § 53 až 56, § 57 odst. 1, § 57 odst. 2 písm. a), § 57 odst. 3 až 5 a § 58 až 61 projednává Úřad.

(2) Přestupky podle § 48 odst. 1 až 3 a § 52 odst. 2 písm. n) až q) a u) projednává Úřad pro ochranu osobních údajů.

(3) K projednání přestupků podle § 50 odst. 1 písm. n) až s), § 57 odst. 2 písm. b) a § 62 odst. 2 je příslušný správní orgán, do jehož působnosti výkon dozoru spadá.

(4) K projednání přestupku podle § 62 odst. 1 je příslušný správní orgán, ve vztahu k jehož působnosti v oblasti výkonu dozoru nebo poskytování součinnosti byla porušena povinnost mlčenlivosti podle § 34.

(5) Přestupky podle § 48 odst. 4 projednává profesní komora s povinným členstvím, jejímž je pachatel přestupku členem.

(6) Příjem z pokut je příjmem rozpočtu, ze kterého je hrazena činnost orgánu, který pokutu uložil. Úřad vybírá a vymáhá pokutu, kterou uložil.

(7) Promlčecí doba činí 3 roky. Byla-li promlčecí doba přerušena, odpovědnost za přestupek zaniká nejpozději 5 let od jeho spáchání.

CELEX: 32000L0031, 32009L0136, 32019R1150, 32022R0868, 32022R2065

Díl 4 Donucovací pokuty

§ 64

Exekuce na nepeněžitá plnění

(1) Při provádění exekuce na nepeněžitá plnění vůči osobám uvedeným v čl. 51 odst. 1 písm. a) nařízení o digitálních službách, jde-li o povinnost uloženou na základě nařízení o digitálních službách, lze za každý den prodlení se splněním povinnosti ke dni vydání rozhodnutí o uložení donucovací pokuty uložit donucovací pokutu do výše

- a) 5 % z průměrného denního celosvětového obratu osoby, již je ukládána pokuta, dosaženého za poslední ukončené účetní období, jde-li o účetní jednotku, nebo
- b) 5 % z průměrného denního celosvětového příjmu osoby, již je ukládána pokuta, dosaženého za poslední ukončené zdaňovací období, nejde-li o účetní jednotku.

(2) Souhrnná horní hranice opakovaně ukládaných donucovacích pokut stanovená správním řádem se v případech podle odstavce 1 nepoužije.

CELEX: 32022R2065

Hlava VIII Společná, přechodná a zrušovací ustanovení

§ 65 Společná ustanovení

(1) V řízeních podle hlavy VI nebo VII se ustanovení správního řádu o možném způsobu ukončení řízení o rozkladu nepoužije.

(2) Na postup při vyřízení stížnosti podle čl. 53 nařízení o digitálních službách nebo čl. 27 nařízení o správě dat se použije § 42 správního řádu, nestanoví-li nařízení o digitálních službách nebo nařízení o správě dat jinak.

CELEX: 32022R0868, 32022R2065

§ 66

Přechodná ustanovení

(1) Řízení podle zákona upravujícího některé služby informační společnosti¹⁰⁾, která nebyla pravomocně skončena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle dosavadních předpisů.

(2) Lhůta podle § 9 odst. 1 písm. c) skončí nejdříve uplynutím 24 měsíců ode dne nabytí účinnosti toho zákona.

§ 67

Zrušovací ustanovení

Zrušují se:

1. Zákon č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti a o změně některých zákonů (zákon o některých službách informační společnosti).
2. Část šedesátá třetí zákona č. 444/2005 Sb., kterým se mění zákon č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.
3. Část osmá zákona č. 214/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.
4. Část šestá zákona č. 160/2007 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany spotřebitele.
5. Část sto čtyřicátá pátá zákona č. 281/2009 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím daňového řádu.
6. Část osmdesátá osmá zákona č. 375/2011 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o zdravotních službách, zákona o specifických zdravotních službách a zákona o zdravotnické záchranné službě.
7. Část druhá zákona č. 468/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.
8. Část sto padesátá osmá zákona č. 183/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákona o některých přestupcích.
9. Část sedmá zákona č. 238/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.
10. Zákon č. 58/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti a o změně některých zákonů (zákon o některých službách informační společnosti), ve znění pozdějších předpisů.

CELEX: 32000L0031, 32002L0058, 32009L0136, 32010L0013, 32018L1972, 32019L0790, 32022R2065

¹⁰⁾ Zákon č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

ČÁST DRUHÁ

§ 68

Změna trestního řádu

V zákoně č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění zákona č. 57/1965 Sb., zákona č. 58/1969 Sb., zákona č. 149/1969 Sb., zákona č. 48/1973 Sb., zákona č. 29/1978 Sb., zákona č. 43/1980 Sb., zákona č. 159/1989 Sb., zákona č. 178/1990 Sb., zákona č. 303/1990 Sb., zákona č. 558/1991 Sb., zákona č. 25/1993 Sb., zákona č. 115/1993 Sb., zákona č. 292/1993 Sb., zákona č. 154/1994 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 214/1994 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 8/1995 Sb., zákona č. 152/1995 Sb., zákona č. 150/1997 Sb., zákona č. 209/1997 Sb., zákona č. 148/1998 Sb., zákona č. 166/1998 Sb., zákona č. 191/1999 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 30/2000 Sb., zákona č. 227/2000 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 77/2001 Sb., zákona č. 144/2001 Sb., zákona č. 265/2001 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 424/2001 Sb., zákona č. 200/2002 Sb., zákona č. 226/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 218/2003 Sb., zákona č. 279/2003 Sb., zákona č. 237/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 283/2004 Sb., zákona č. 539/2004 Sb., zákona č. 587/2004 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 45/2005 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 239/2005 Sb., zákona č. 394/2005 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 79/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 113/2006 Sb., zákona č. 115/2006 Sb., zákona č. 165/2006 Sb., zákona č. 253/2006 Sb., zákona č. 321/2006 Sb., zákona č. 170/2007 Sb., zákona č. 179/2007 Sb., zákona č. 345/2007 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 90/2008 Sb., zákona č. 121/2008 Sb., zákona č. 129/2008 Sb., zákona č. 135/2008 Sb., zákona č. 177/2008 Sb., zákona č. 274/2008 Sb., zákona č. 301/2008 Sb., zákona č. 384/2008 Sb., zákona č. 457/2008 Sb., zákona č. 480/2008 Sb., zákona č. 7/2009 Sb., zákona č. 41/2009 Sb., zákona č. 52/2009 Sb., zákona č. 218/2009 Sb., zákona č. 272/2009 Sb., zákona č. 306/2009 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 163/2010 Sb., zákona č. 197/2010 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 219/2010 Sb., zákona č. 150/2011 Sb., zákona č. 181/2011 Sb., zákona č. 207/2011 Sb., zákona č. 330/2011 Sb., zákona č. 341/2011 Sb., zákona č. 348/2011 Sb., zákona č. 357/2011 Sb., zákona č. 459/2011 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 43/2012 Sb., zákona č. 193/2012 Sb., zákona č. 273/2012 Sb., zákona č. 390/2012 Sb., zákona č. 45/2013 Sb., zákona č. 105/2013 Sb., zákona č. 141/2014 Sb., zákona č. 77/2015 Sb., zákona č. 86/2015 Sb., zákona č. 150/2016 Sb., zákona č. 163/2016 Sb., zákona č. 243/2016 Sb., zákona č. 264/2016 Sb., zákona č. 298/2016 Sb., zákona č. 301/2016 Sb., zákona č. 455/2016 Sb., zákona č. 55/2017 Sb., zákona č. 56/2017 Sb., zákona č. 57/2017 Sb., zákona č. 58/2017 Sb., zákona č. 59/2017 Sb., zákona č. 183/2017 Sb., zákona č. 204/2017 Sb., zákona č. 178/2018 Sb., zákona č. 287/2018 Sb., zákona č. 111/2019 Sb., zákona č. 203/2019 Sb., zákona č. 255/2019 Sb., zákona č. 315/2019 Sb., zákona č. 114/2020 Sb., zákona č. 165/2020 Sb., zákona č. 333/2020 Sb., zákona č. 220/2021 Sb., zákona č. 418/2021 Sb., zákona č. 130/2022 Sb., zákona č. 422/2022 Sb., zákona č. 173/2023 Sb., zákona č. 326/2023 Sb., zákona č. 349/2023 Sb., zákona č. 29/2024 Sb., zákona č. 165/2024 Sb., zákona č. 166/2024 Sb., zákona č. 319/2024 Sb., zákona č. 448/2024 Sb., zákona č. 24/2025 Sb., zákona č. 218/2025 Sb., zákona č. 220/2025 Sb., zákona č. 269/2025 Sb., zákona č. 270/2025 Sb. a zákona č. 285/2025 Sb., se za § 8d vkládá nový § 8e, který včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 15 zní:

„§ 8e

Součinnost a poskytování informací podle nařízení o digitálních službách

(1) Příkaz uvedený v čl. 9 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2065¹⁵⁾ (dále jen „nařízení o digitálních službách“), který orgán činný v trestním řízení zasílá poskytovateli zprostředkovatelských služeb, musí splňovat náležitosti uvedené v čl. 9 odst. 2 písm. a) nařízení

o digitálních službách, podmínku uvedenou v čl. 9 odst. 2 písm. b) nařízení o digitálních službách a musí být zaslán v jazyce podle čl. 9 odst. 2 písm. c) nařízení o digitálních službách v rozsahu uvedeném v tomto článku.

(2) Příkaz uvedený v čl. 10 odst. 1 nařízení o digitálních službách, který orgán činný v trestním řízení zasílá poskytovateli zprostředkovatelských služeb, musí splňovat náležitosti uvedené v čl. 10 odst. 2 písm. a) bodech i) až iv) a vi) nařízení o digitálních službách a podmínku uvedenou v čl. 10 odst. 2 písm. b) nařízení o digitálních službách a musí být zaslán v jazyce podle čl. 10 odst. 2 písm. c) nařízení o digitálních službách v rozsahu uvedeném v tomto článku. Příkaz uvedený v čl. 10 odst. 1 nařízení o digitálních službách může být poskytovateli zprostředkovatelských služeb zaslán bez odůvodnění, pokud by jeho zaslání ohrozilo předcházení, vyhledávání nebo odhalování trestné činnosti anebo stíhání trestných činů.

(3) Příkaz podle čl. 9 nebo 10 nařízení o digitálních službách se zasílá na elektronické kontaktní místo v souladu s čl. 11 nařízení o digitálních službách; to neplatí, pokud

- a) příkaz obsahuje informace utajované podle zákona upravujícího ochranu utajovaných informací,
- b) jiný způsob předání příkazu vyžaduje ochrana důvěrnosti trestního řízení nebo soukromí osob na něm zúčastněných, nebo
- c) s poskytovatelem zprostředkovatelských služeb je zaveden rychlejší a efektivnější způsob předání příkazu.

(4) Poskytovatel zprostředkovatelských služeb, který poskytl orgánu činnému v trestním řízení informace podle čl. 10 odst. 1 nařízení o digitálních službách, nesdělí informaci podle čl. 10 odst. 5 tohoto nařízení v případě, že tento zákon stanoví informační povinnost orgánům činným v trestním řízení. V ostatních případech tak může učinit pouze po předchozím souhlasu orgánu činného v trestním řízení, který trestní řízení vede nebo jehož rozhodnutím bylo trestní řízení pravomocně skončeno; skončilo-li trestní řízení ve stadiu řízení před soudem, souhlas udělí předseda senátu soudu prvního stupně. Souhlas nelze udělit, pokud není osoba příjemce služby známa nebo pokud by poskytnutím informace došlo k ohrožení účelu trestního řízení; konkrétní důvod neudělení souhlasu se poskytovateli zprostředkovatelských služeb nesděluje. Orgán činný v trestním řízení o tom poskytovatele zprostředkovatelských služeb poučí při zaslání příkazu uvedeného v čl. 10 odst. 1 nařízení o digitálních službách.

(5) Pokud orgán činný v trestním řízení podle odstavce 4 udělil souhlas k poskytnutí informace podle čl. 10 odst. 5 nařízení o digitálních službách, uvede zároveň, jaké prostředky nápravy podle tohoto zákona jsou přípustné.

(6) Příkaz vydaný orgánem činným v trestním řízení uvedený v čl. 9 odst. 1 nebo v čl. 10 odst. 1 nařízení o digitálních službách se koordinátorovi digitálních služeb nepředává.

¹⁵⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2065 ze dne 19. října 2022 o jednotném trhu digitálních služeb a o změně směrnice 2000/31/ES (nařízení o digitálních službách).“.

Změna zákona o ochraně spotřebitele

Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění zákona č. 217/1993 Sb., zákona č. 40/1995 Sb., zákona č. 104/1995 Sb., zákona č. 110/1997 Sb., zákona č. 356/1999 Sb., zákona č. 64/2000 Sb., zákona č. 145/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 102/2001 Sb., zákona č. 452/2001 Sb., zákona č. 477/2001 Sb., zákona č. 151/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 227/2003 Sb., zákona č. 277/2003 Sb., zákona č. 439/2003 Sb., zákona č. 119/2004 Sb., zákona č. 186/2004 Sb., zákona č. 217/2004 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 229/2006 Sb., zákona č. 36/2008 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 285/2009 Sb., zákona č. 298/2009 Sb., zákona č. 301/2009 Sb., zákona č. 155/2010 Sb., zákona č. 28/2011 Sb., zákona č. 139/2011 Sb., zákona č. 211/2011 Sb., zákona č. 219/2011 Sb., zákona č. 468/2011 Sb., zákona č. 221/2012 Sb., zákona č. 238/2012 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákona č. 476/2013 Sb., zákona č. 356/2014 Sb., zákona č. 378/2015 Sb., zákona č. 188/2016 Sb., zákona č. 183/2017 Sb., zákona č. 264/2017 Sb., zákona č. 371/2017 Sb., zákona č. 179/2019 Sb., zákona č. 164/2020 Sb., zákona č. 205/2020 Sb., zákona č. 238/2020 Sb., zákona č. 374/2022 Sb., zákona č. 303/2023 Sb., zákona č. 412/2023 Sb., zákona č. 124/2024 Sb., zákona č. 180/2024 Sb., zákona č. 387/2024 Sb., zákona č. 218/2025 Sb. a zákona č. 277/2025 Sb., se mění takto:

1. V § 23 odst. 2 se na začátek písmene a) vkládají slova „§ 1784a až 1784d, jde-li o povinnosti vůči spotřebitelům,“ a čísla „1826,“ a „1827,“ se zrušují.
2. V § 23a odst. 1 úvodní části ustanovení, § 23a odst. 2, § 23b odst. 2 a 3 a § 23d se za slova „zákona a povinností stanovených v“ vkládají slova „§ 1784a až 1784d, jde-li o povinnosti vůči spotřebitelům,“ a čísla „1826,“ a „1827,“ se zrušují.
3. V § 24 odst. 15 písm. h) se za slovo „prostředky“ vkládají slova „se spotřebitelem“ a text „§ 1826 odst. 1“ se nahrazuje textem „§ 1784a“.
4. V § 24 odst. 15 písm. i) se text „§ 1826 odst. 2“ nahrazuje textem „§ 1784c odst. 1“.
5. V § 24 odst. 15 písm. l) se text „§ 1827 odst. 1“ nahrazuje textem „§ 1784c odst. 2“ a za slovo „nepotvrdí“ se vkládá slovo „spotřebiteli“.
6. V § 24 odst. 15 písm. m) se text „§ 1827 odst. 2“ nahrazuje textem „§ 1784b“ a slova „znění všeobecných“ se nahrazují slovy „obsah smlouvy včetně“.
7. V § 24i odst. 2 se slova „právního předpisu upravujícího některé služby informační společnosti⁵⁷⁾“ nahrazují slovy „zákona o digitální ekonomice⁵⁷⁾“.

Poznámka pod čarou č. 57 zní:

„⁵⁷⁾ Zákon č. .../2026 Sb., o digitální ekonomice a o změně některých souvisejících zákonů.“

8. V příloze č. 2 písm. c) se slova „zákona č. 480/2004 Sb.“ nahrazují slovy „zákona č. .../2026 Sb.“.
9. V příloze č. 3 položka působnosti orgánu dozoru Úřadu pro ochranu osobních údajů zní:

„

Úřad pro ochranu osobních údajů	4. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/31/ES ze dne 8. června 2000 o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu (směrnice o elektronickém obchodu) (Úř. věst. L 178, 17.7.2000, s. 1)	Zákon č. .../2026 Sb., o digitální ekonomice a o změně některých souvisejících zákonů, v oblasti poskytování služeb informační společnosti a šíření obchodního sdělení.
	6. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/58/ES ze dne 12. července 2002 o zpracování osobních údajů a ochraně soukromí v odvětví elektronických komunikací (směrnice o soukromí a elektronických komunikacích) (Úř. věst. L 201, 31.7.2002, s. 37): článek 13	Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů, v oblasti nevyžádaných sdělení.
	9. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/29/ES ze dne 11. května 2005 o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu a o změně směrnice Rady 84/450/EHS, směrnic Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 (směrnice o nekalých obchodních praktikách) (Úř. věst. L 149,	Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, pro nevyžádanou reklamu šířenou elektronickými prostředky, je-li způsob šíření nekalou obchodní praktikou. Zákon č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy a o změně a doplnění zákona č. 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů, v oblasti nevyžádané reklamy šířené elektronickými prostředky, je-li způsob šíření nekalou obchodní

	11.6.2005, s. 22)	praktikou.
--	-------------------	------------

“.

CELEX: 32003L0033, 32005L0029, 32006L0114, 32008L0122, 32011L0083, 32017R2394, 32019R0515, 32019L2161, 32023L1791

ČÁST ČTVRTÁ

§ 70

Změna autorského zákona

V § 47 odst. 5 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění zákona č. 429/2022 Sb., se slova „zákon o některých službách informační společnosti³⁶⁾“ nahrazují slovy „nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2065 ze dne 19. října 2022 o jednotném trhu digitálních služeb a o změně směrnice 2000/31/ES (nařízení o digitálních službách)³⁶⁾“.

Poznámka pod čarou č. 36 zní:

„³⁶⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2065 ze dne 19. října 2022 o jednotném trhu digitálních služeb a o změně směrnice 2000/31/ES (nařízení o digitálních službách).“.

CELEX: 32019L0790

ČÁST PÁTÁ

§ 71

Změna zákona o správních poplatcích

V položce 109 přílohy k zákonu č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění zákona č. 361/2005 Sb. a zákona č. 23/2025 Sb., se doplňují písmena c) až g), která včetně poznámek pod čarou č. 90 a 91 znějí:

„c) Přijetí žádosti o vydání potvrzení podle čl. 11 odst. 8 nařízení o správě dat ⁹⁰⁾	Kč	1 000
d) Přijetí žádosti o vydání potvrzení podle čl. 11 odst. 9 nařízení o správě dat ⁹⁰⁾	Kč	10 000

e) Přijetí žádosti o vydání rozhodnutí o udělení certifikace podle čl. 21 odst. 3 nařízení o digitálních službách ⁹¹⁾	Kč	10 000
--	----	--------

f) Přijetí žádosti o vydání rozhodnutí o udělení statusu důvěryhodného oznamovatele podle čl. 22 odst. 2 nařízení o digitálních službách ⁹¹⁾	Kč	10 000
---	----	--------

g) Přijetí žádosti o vydání rozhodnutí o udělení statusu prověřeného výzkumného pracovníka podle čl. 40 odst. 8 nařízení o digitálních službách⁹¹⁾ Kč 1 000

⁹⁰⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/868 ze dne 30. května 2022 o evropské správě dat a o změně nařízení (EU) 2018/1724 (akt o správě dat).

⁹¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2065 ze dne 19. října 2022 o jednotném trhu digitálních služeb a o změně směrnice 2000/31/ES (nařízení o digitálních službách).“.

CELEX: 32022R0868

ČÁST ŠESTÁ

§ 72

Změna zákona o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání

V § 18 zákona č. 132/2010 Sb., o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání a o změně některých zákonů (zákon o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání), se slova „č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti a o změně některých zákonů (zákon o některých službách informační společnosti), ve znění pozdějších předpisů“ nahrazují slovy „o digitální ekonomice²⁾“.

Poznámka pod čarou č. 2 zní:

„²⁾ Zákon č. .../2026 Sb., o digitální ekonomice a o změně některých souvisejících zákonů.“.

ČÁST SEDMÁ

§ 73

Změna občanského zákoníku

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění zákona č. 460/2016 Sb., zákona č. 303/2017 Sb., zákona č. 111/2018 Sb., zákona č. 171/2018 Sb., zákona č. 163/2020 Sb., zákona č. 33/2020 Sb., zákona č. 192/2021 Sb., zákona č. 429/2022 Sb., zákona č. 374/2022 Sb., zákona č. 414/2023 Sb., zákona č. 31/2024 Sb., zákona č. 123/2024 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 144/2024 Sb., zákona č. 32/2025 Sb., zákona č. 78/2025 Sb., zákona č. 120/2025 Sb., zákona č. 176/2025 Sb., zákona č. 268/2025 Sb., zákona č. 270/2025 Sb., zákona č. 290/2025 Sb. a zákona č. 333/2025 Sb., se mění takto:

1. Za § 1784 se vkládají nové § 1784a až 1784d, které včetně nadpisu znějí:

„Elektronický obchod

§ 1784a

Vyžívá-li podnikatel k uzavření smlouvy elektronické prostředky, sdělí druhé straně jasně a srozumitelně předtím, než ta učiní objednávku,

a) jednotlivé technické kroky vedoucí k uzavření smlouvy,

- b) zda bude vyhotovení uzavřené smlouvy u něho uloženo a zda jí k němu umožní přístup,
- c) možnosti zjištění a opravování chyb vzniklých při zadávání údajů před podáním objednávky,
- d) údaje o jazycích, ve kterých lze smlouvu uzavřít, a
- e) údaj o kodexu chování, pokud se jej podnikatel zavázal dodržovat, a údaj o tom, jak se lze s jeho obsahem seznámit elektronicky.

§ 1784b

Podnikatel druhou stranu v textové podobě seznámí s obsahem smlouvy včetně obchodních podmínek.

§ 1784c

(1) Před podáním objednávky umožní podnikatel druhé straně zkontrolovat a měnit údaje, které v objednávce uvedla.

(2) Podnikatel potvrdí druhé straně bez zbytečného odkladu převzetí objednávky elektronickými prostředky.

§ 1784d

(1) Ustanovení § 1784a a 1784c se nepoužijí, uzavírá-li se smlouva výlučně výměnou elektronické pošty nebo obdobnou individuální komunikací.

(2) Je-li druhou stranou spotřebitel, nepřihlíží se k ujednání odchylovajícímu se od § 1784a až 1784c v neprospěch spotřebitele.“.

2. § 1826 a 1827 se zrušují.

CELEX: 32000L0031

ČÁST OSMÁ

§ 74

Změna zákona o zvláštních řízeních soudních

Zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění zákona č. 87/2015 Sb., zákona č. 161/2016 Sb., zákona č. 189/2016 Sb., zákona č. 298/2016 Sb., zákona č. 334/2016 Sb., zákona č. 460/2016 Sb., zákona č. 296/2017 Sb., zákona č. 303/2017 Sb., zákona č. 343/2020 Sb., zákona č. 527/2020 Sb., zákona č. 588/2020 Sb., zákona č. 192/2021 Sb., zákona č. 363/2021 Sb., zákona č. 285/2023 Sb., zákona č. 349/2023 Sb., zákona č. 414/2023 Sb., zákona č. 77/2025 Sb., zákona č. 78/2025 Sb., zákona č. 268/2025 Sb., zákona č. 269/2025 Sb., zákona č. 270/ 2025 Sb., zákona č. 290/2025 Sb. a zákona č. 300/2025 Sb., se mění takto:

1. V § 2 písm. j) se slova „ve věcech ochrany hospodářské soutěže“ nahrazují slovy „nebo kontroly (dále jen „šetření“)“.

2. V § 2 se za písmeno o) vkládá nové písmeno p), které zní:
„p) o dočasném omezení přístupu ke zprostředkovatelské službě,“.

Dosavadní písmena p) až u) se označují jako písmena q) až v).

3. V § 3 odst. 2 písm. g) se slova „ve věcech ochrany hospodářské soutěže“ zrušují.

4. V části druhé hlavě IV se v nadpisu dílu 4 slova „ve věcech hospodářské soutěže“ zrušují.

5. § 323 včetně nadpisu zní:

„§ 323
Místní příslušnost

Příslušným soudem je

- a) pro řízení ve věcech ochrany hospodářské soutěže soud, v jehož obvodu má sídlo Úřad pro ochranu hospodářské soutěže,
- b) pro řízení ve věcech digitální ekonomiky soud, v jehož obvodu má sídlo Český telekomunikační úřad.“.

6. § 324 včetně nadpisu zní:

„§ 324
Předmět řízení

V řízení soud rozhoduje o vyslovení souhlasu s provedením šetření, je-li důvodné podezření, že se obchodní knihy nebo jiné záznamy související s předmětem šetření nacházejí v jiných než obchodních prostorách šetřené osoby, včetně bytů fyzických osob, které jsou členy statutárních orgánů nebo zaměstnanci šetřené osoby, nebo dalších obydlí těchto osob, která nejsou užívána k podnikání nebo provozování jiné hospodářské činnosti (dále jen „jiné než obchodní prostory“), a má-li být takové šetření v těchto prostorách provedeno.“.

7. V § 325 odstavec 1 zní:

„(1) Řízení lze zahájit

- a) ve věcech ochrany hospodářské soutěže jen na návrh Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže nebo Evropské komise,
- b) ve věcech digitální ekonomiky jen na návrh Českého telekomunikačního úřadu, Úřadu pro ochranu osobních údajů nebo Evropské komise.“.

8. V § 326 se věta poslední zrušuje.

9. V § 326 se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavec 2, který zní:

„(2) Je-li navrhovatelem Evropská komise, je účastníkem

- a) ve věcech ochrany hospodářské soutěže i Úřad pro ochranu hospodářské soutěže,

b) ve věcech digitální ekonomiky i Úřad pro ochranu osobních údajů, byl-li by jinak Úřad pro ochranu osobních údajů příslušný k podání návrhu, jinak Český telekomunikační úřad.“.

10. V části druhé hlavě IV se za díl 9 vkládá nový díl 10, který včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 12 zní:

„Díl 10
Řízení o dočasném omezení přístupu ke zprostředkovatelské službě

§ 366a
Místní příslušnost

Pro řízení o dočasném omezení přístupu ke zprostředkovatelské službě podle přímo použitelného předpisu Evropské unie o jednotném trhu digitálních služeb¹²⁾ je příslušný obecný soud navrhovatele.

§ 366b
Zahájení řízení

(1) Řízení lze zahájit jen na návrh Českého telekomunikačního úřadu nebo Úřadu pro ochranu osobních údajů.

(2) Návrh musí kromě obecných náležitostí návrhu obsahovat

- a) uvedení, zda je návrh podáván na žádost Evropské komise, a
- b) uvedení, zda má být navrhovateli soudem povoleno prodloužení doby trvání omezení přístupu ke zprostředkovatelské službě, popřípadě též uvedení, kolik prodloužení doby má být soudem povoleno a na základě jakých důvodů je o to žádáno.

§ 366c
Účastníci

(1) Účastníky jsou

- a) navrhovatel,
- b) poskytovatel zprostředkovatelské služby, k níž má být omezen přístup, a
- c) zamýšlený adresát navrhovaných opatření s výjimkou poskytovatele služby přístupu k internetu.

(2) Účastníkem je také

- a) poskytovatel služby přístupu k internetu, kterému má podle návrhu v důsledku rozhodnutí soudu vzniknout povinnost dočasně omezit v přístupu k internetové stránce a který sdělí soudu ve lhůtě uvedené v § 366e odst. 2, že do řízení vstupuje jako další účastník, a

- b) ten, kdo sdělí soudu ve lhůtě uvedené v § 366e odst. 2, že do řízení vstupuje jako další účastník, a současně prokáže oprávněný zájem na předmětu řízení nebo jeho výsledku.

§ 366d **Odmítnutí návrhu**

Návrh, který neobsahuje všechny náležitosti anebo který je nesrozumitelný nebo neurčitý, soud odmítne, jestliže pro tyto nedostatky nelze pokračovat v řízení; ustanovení o opravení nebo doplnění podání, které neobsahuje všechny stanovené náležitosti nebo které je nesrozumitelné nebo neurčité, se nepoužije. Soud návrh odmítne rovněž tehdy, byl-li podán někým, kdo k návrhu není oprávněn.

§ 366e **Průběh řízení**

(1) Nepostupoval-li soud podle § 366d, vydá usnesení, ve kterém sdělí, že bylo zahájeno řízení o dočasném omezení přístupu ke zprostředkovatelské službě, jakož i jaké věci se toto řízení týká, a že osoby uvedené v § 366c odst. 2 mají právo vstoupit do řízení jako další účastník. Toto usnesení se vyvěsí na úřední desce soudu.

(2) Lhůta k uplatnění práva vstoupit do řízení jako další účastník činí 7 dnů ode dne vyvěšení usnesení na úřední desce soudu; o tom musí soud v usnesení poučit.

§ 366f **Jednání**

Jednání není třeba nařizovat.

§ 366g **Dokazování**

V řízení může soud provést jiné než účastníky navržené důkazy, jen jsou-li potřebné ke zjištění skutkového stavu a vyplývají-li z obsahu spisu. Ustanovení § 11, 17, § 20 odst. 1 až 3, § 21 a 28 se nepoužijí.

§ 366h **Rozhodnutí a jeho účinky**

(1) Soud o návrhu rozhodne přednostně.

(2) Rozhodnutí, kterým bylo vyhověno návrhu, je vykonatelné

- a) uplynutím 5 dnů ode dne zápisu internetové stránky, které se dočasné omezení týká, do seznamu služeb s dočasně omezeným přístupem podle zákona o digitální ekonomice, jde-li o rozhodnutí, kterým bylo vyhověno návrhu na dočasné omezení v přístupu k internetové stránce, které má provést poskytovatel služby přístupu k internetu, nebo
- b) uplynutím 3 dnů ode dne vyvěšení na úřední desce soudu v ostatních případech.

§ 366i
Doručování

(1) Poskytovateli zprostředkovatelských služeb soud doručuje písemnosti

- a) prostřednictvím kontaktního místa podle přímo použitelného předpisu Evropské unie o jednotném trhu digitálních služeb; písemnost se považuje za doručenu uplynutím desátého dne ode dne jejího odeslání,
- b) prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky, nelze-li písemnost doručit způsobem podle písmene a), nebo
- c) vyvěšením na úřední desce soudu, nemá-li poskytovatel zprostředkovatelských služeb zpřístupněnou datovou schránku.

(2) Účastníkům podle § 366c odst. 2 písm. b) soud doručuje písemnosti jejich vyvěšením na úřední desce soudu.

(3) Rozhodnutí, kterým bylo vyhověno návrhu na dočasné omezení přístupu k internetové stránce, které má provést poskytovatel služby přístupu k internetu, je třeba doručit také orgánu, který vede seznam služeb s dočasně omezeným přístupem podle zákona o digitální ekonomice.

§ 366j
Odvolání

Odvolání nemá odkladný účinek.

¹²⁾ Čl. 51 odst. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2065 ze dne 19. října 2022 o jednotném trhu digitálních služeb a o změně směrnice 2000/31/ES (nařízení o digitálních službách).“.

CELEX: 32022R2065

ČÁST DEVÁTÁ
ÚČINNOST

§ 75

Tento zákon nabývá účinnosti patnáctým dnem po jeho vyhlášení, s výjimkou ustanovení

- a) § 18 odst. 3, které nabývá účinnosti dnem následujícím po dni jeho vyhlášení, a
- b) § 13 odst. 1, § 14 odst. 2, § 19 a § 21 odst. 1, která nabývají účinnosti dnem 1. července 2026.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

I. Obecná část

1 Název

Zákon o digitální ekonomice a o změně některých souvisejících zákonů

Název návrhu zákona zní „o digitální ekonomice a o změně některých souvisejících zákonů“, čímž je vyjádřena skutečnost, že návrh zákona jednak upravuje poskytování služeb informační společnosti, jednak se dotýká některých aspektů datové ekonomiky¹¹.

V oblasti poskytování služeb informační společnosti návrh zákona o digitální ekonomice a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „návrh zákona“) zejména:

- a) zavádí vymezení služby informační společnosti platné napříč českým právním řádem,
- b) transponuje do českého právního řádu ustanovení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/31/ES ze dne 8. června 2000 o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu (směrnice o elektronickém obchodu), která zavádí obecný právní rámec pro volný pohyb služeb informační společnosti napříč vnitřním trhem EU, a
- c) navazuje na přímo použitelné předpisy, které v návaznosti na směrnici o elektronickém obchodu upravují poskytování některých služeb informační společnosti.

V oblasti datové ekonomiky návrh zákona navazuje na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/868 ze dne 30. května 2022 o evropské správě dat a o změně nařízení (EU) 2018/1724 (akt o správě dat), které se datovou ekonomikou zabývá. Návrh zákona v předkládaném znění není uceleným právním rámcem oblasti datové ekonomiky. V souvislosti s dalšími očekávanými implementačními kroky je předpokládáno jeho další postupné doplňování.

Jelikož obě uvedené oblasti tvoří významné součásti tzv. digitální ekonomiky¹², byl jako název zákona zastřešujícího obě tyto problematiky v právním řádu České republiky zvolen „zákon o digitální ekonomice a o změně některých souvisejících zákonů“.

¹¹ Rada dokumentů na vnitrostátní i unijní úrovni pracuje s pojmem datové ekonomiky relativně volně (srov. např. sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Evropská strategie pro data“ zde dne 19. února 2020, COM(2020) 66 final). Pro účely tohoto materiálu jsou „datovou ekonomikou“ (někdy též „ekonomikou založenou na datech“) myšleny ekonomické aktivity související s trhem s daty, tedy „obchodem, v rámci kterého jsou digitální data vyměňována jako výrobky nebo služby odvozené z nezpracovaných dat[.] [...] To zahrnuje vytváření, shromažďování, ukládání, zpracovávání, šíření, analyzování, rozpracovávání, poskytování a využívání dat umožněné digitálními technologiemi.“ Srov. sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Budování evropské ekonomiky založené na datech“ ze dne 10. ledna 2017, COM(2017) 9 final, s. 2. Pojem dat zde lze chápat jako „charakteristiky nebo informace, zpravidla numerické, které jsou sbírány skrze pozorování,“ srov. OECD. *OECD Glossary of Statistical Terms* [online]. Paříž: OECD Publishing, 2008 [cit. 2023-05-04], s. 119. ISBN 9789264055087. Dostupné z: <https://doi.org/10.1787/9789264055087-en>.

¹² Digitální ekonomikou se pro účely tohoto vymezení rozumí hospodářské činnosti, které nespádají do výkonu vrchnostenské správy, vykonávané v rámci digitální ekonomiky v užším smyslu (*narrow measure*) na základě definice navržené OECD. Tato definice zahrnuje jádro digitální ekonomiky (*core measure*) sestávající z hospodářské činnosti producentů statků a služeb v oblasti informačních a komunikačních technologií, jakož i informačních služeb, jakož i další hospodářské činnosti producentů a poskytovatelů, jejichž činnost je závislá na digitálních vstupech. Tato definice zahrnuje například (slovy OECD) zprostředkovatelské platformy včetně digitálních platforem. Srov. OECD. *A Roadmap Toward a Common Framework for Measuring the Digital Economy. Report for the G20 Digital Economy Task Force*. Paříž:

2 Zhodnocení platného právního stavu, včetně zhodnocení současného stavu ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

2.1 Zhodnocení platného právního stavu

Význam dat a služeb informační společnosti v rámci společnosti a ekonomiky neustále roste. Český právní řád na tyto fenomény již v určité míře reaguje. Stávající úprava je ovšem v případě poskytování služeb informační společnosti relativně stručná a v případě úpravy různých aspektů datové ekonomiky spíše dílčí a roztržité povahy.

2.1.1 Služby informační společnosti

Co se týče práv a povinností poskytovatelů **služeb informační společnosti** včetně poskytovatelů zprostředkovatelských služeb¹³, je v současnosti v právním řádu České republiky základním právním předpisem na tomto úseku zákon č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti a o změně některých zákonů (zákon o některých službách informační společnosti), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSIS“).

Tento zákon byl přijat především z důvodu potřeby transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/31/ES ze dne 8. června 2000 o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu (směrnice o elektronickém obchodu) ke dni vstupu České republiky do Evropské unie. Konkrétně transponoval články 2, 3, 7, 11, 12, 13, 14, 15, 20 a některé části článků 5, 6, 8, 10 a 19 směrnice o elektronickém obchodu. Následné novely ZSIS obsahovaly především dílčí úpravy [např. novelizací provedenou zákonem č. 468/2011 Sb. byly upraveny některé definice a mechanismy vymáhání povinností uložených ZSIS, jinými novelami byla zrušena některá ustanovení zákona z důvodu přijetí nové právní úpravy, a to např. v návaznosti na přijetí zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, (dále jen „OZ“) nebo zákona č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů]. Stávající podoba ZSIS transponuje články 3, 7, 8, 12, 13, 14, 15 a některé části článků 6 a 19 směrnice o elektronickém obchodu.¹⁴ ZSIS dále transponuje část směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/58/ES ze dne 12. července 2002 o zpracování osobních údajů a ochraně soukromí v odvětví elektronických komunikací (směrnice o soukromí a elektronických komunikacích) (dále též „směrnice o soukromí a elektronických komunikacích“).

Zákonem č. 58/2023 Sb., kterým se mění ZSIS, bylo do českého právního řádu implementováno nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1150 ze dne 20. června 2019 o podpoře spravedlnosti a transparentnosti pro podnikatelské uživatele online zprostředkovatelských služeb, tzv. „Platform to Business Regulation“ (dále jen „nařízení o vztazích platform a podnikatelů“ nebo „nařízení P2B“).

Další předpisy dotýkající se služeb informační společnosti zpravidla regulují určitou podmnožinu těchto služeb za účelem úpravy právních poměrů mezi aktéry v určitém odvětví.¹⁵ Kupříkladu zákon 132/2010 Sb.,

OECD Publishing, 2020, s. 43. Dostupné zde: <https://www.oecd.org/sti/roadmap-toward-a-common-framework-for-measuring-the-digital-economy.pdf>. Pojem datová ekonomika je pro účely tohoto materiálu chápán jako podmnožina digitální ekonomiky podle uvedeného pojetí a slouží ke zdůraznění, že uvedená oblast zahrnuje i činnosti a služby související se sběrem, zpracováním, zprostředkováním a jiným využitím dat.

¹³ Tedy služeb prostého přenosu (*mere conduit*), ukládání do mezipaměti (*caching*) a hostingu ve smyslu čl. 3 písm. g) nařízení (EU) 2022/2065 ze dne 19. října 2022 o jednotném trhu digitálních služeb a o změně směrnice 2000/31/ES (nařízení o digitálních službách).

¹⁴ Srov. doprovodný dokument přiložený k návrhu ZSIS, sněmovní tisk 4. volebního období 579/0, dostupné na <https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=12513>.

¹⁵ Tento typ předpisů bývá někdy označován za „vertikální“ v kontrastu k „horizontálním“ předpisům jako např. ZSIS, které se zabývají problematikou služeb informační společnosti v obecné rovině.

o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání a o změně některých zákonů (zákon o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání), ve znění pozdějších předpisů, upravuje poskytování audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání, které ve svém § 2 odst. 1 písm. a) vymezuje jako zvláštní kategorii služby informační společnosti. Obdobně pak zákon č. 242/2022 Sb., o službách platform pro sdílení videonahrávek a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o službách platform pro sdílení videonahrávek), ve svém § 2 odst. 1 písm. a) vymezuje služby platformy pro sdílení videonahrávek, jejichž poskytování upravuje, jako zvláštní typ služby informační společnosti. V neposlední řadě zákon č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti a o změně souvisejících zákonů (zákon o kybernetické bezpečnosti), ve znění pozdějších předpisů, upravuje některé aspekty poskytování tzv. digitálních služeb, které ve svém § 2 písm. l) rovněž vymezuje jako služby informační společnosti splňující stanovené podmínky.

Níže následuje popis jednotlivých sekundárních právních předpisů EU implementovaných do ZSIS:

Směrnice o elektronickém obchodu

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/31/ES ze dne 8. června 2000 o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu (směrnice o elektronickém obchodu) je základním právním rámcem pro online služby v EU. Jejím cílem je odstranit překážky pro přeshraniční poskytování služeb informační společnosti.

Směrnice v čl. 3 stanovuje tzv. „zásadu (princip) země původu“, podle které podléhají poskytovatelé služeb informační společnosti regulaci v oblastech koordinovaných touto směrnicí pouze ve státě EU, ve kterém mají své registrované sídlo. Tento článek je do českého právního řádu transponován ZSIS.

Směrnice dále stanovuje požadavky na usazování a informování, kdy zavádí zásadu vyloučení předchozího povolení pro výkon poskytování těchto služeb a stanovuje povinnost poskytovatelům služeb zveřejnit základní informace o svých činnostech v trvalé a snadno přístupné formě. Tato část je do právního řádu České republiky transponována primárně prostřednictvím zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZEK“), a OZ.

Směrnice také zavádí pravidla pro obchodní sdělení, včetně informačních povinností a podmínek pro nevyžádaná obchodní sdělení a regulovaná povolání, kdy jasně identifikovatelný musí být i nevyžádaný e-mail („spam“). Transpozice v České republice je provedena primárně ZSIS, zákonem č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy, ve znění pozdějších předpisů, a ZEK.

Další upravovanou oblastí je uzavírání smluv elektronickou cestou, kdy směrnice stanovuje pravidla pro nakládání se smlouvami, informační povinnosti a podání objednávky. V každém členském státě je umožněno uzavírání smluv elektronickou cestou, přičemž elektronické smlouvy mají rovnocenný právní status jako smlouvy uzavírané v listinné podobě. Tuto část směrnice transponuje primárně OZ.

Směrnice o elektronickém obchodu rovněž stanoví pravidla odpovědnosti poskytovatelů zprostředkovatelských služeb za obsah třetích stran. Poskytovatelé internetových služeb, kteří působí jako poskytovatelé služeb prostého přenosu, ukládání do vyrovnávací paměti („caching“) nebo shromažďování informací („hosting“), nenesou odpovědnost za informace, které přenášejí nebo shromažďují, pokud splní podmínky dle čl. 12, 13 a 14 směrnice. Vlády jednotlivých členských států nemohou těmto poskytovatelům uložit žádnou obecnou povinnost dohledu nad informacemi, které posílají nebo uchovávají, s cílem hledat nezákonnou činnost a předcházet jí (čl. 15). Tato část směrnice je do českého právního řádu transponována ZSIS. Články 12, 13, 14 a 15 směrnice ruší nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2065 ze dne

19. října 2022 o jednotném trhu digitálních služeb a o změně směrnice 2000/31/ES (nařízení o digitálních službách) s účinností od 17. února 2024. (Více ke směrnici dále v části *Nařízení o digitálních službách*).

Směrnice o soukromí a elektronických komunikacích

V roce 2002 byla přijata **Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/58/ES ze dne 12. července 2002 o zpracování osobních údajů a ochraně soukromí v odvětví elektronických komunikací (směrnice o soukromí a elektronických komunikacích)**, která harmonizuje předpisy členských států, požadované pro zajištění rovnocenné úrovně ochrany základních práv a svobod, zejména práva na soukromí, se zřetelem na zpracování osobních údajů v odvětví elektronických komunikací, a pro zajištění volného pohybu těchto údajů a elektronických komunikačních zařízení a služeb v EU. Směrnice stanoví pravidla pro zajištění bezpečnosti při zpracování dat, ohlašování narušení bezpečnosti osobních údajů a důvěrného charakteru sdělení.

Směrnice dále zakazuje nevyžádaná sdělení, k jejichž zaslání uživatel nedal souhlas. Pokud fyzická nebo právnická osoba získává od svých zákazníků podrobnosti jejich elektronického kontaktu v souvislosti s prodejem výrobku nebo služby a v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) (dále jen „GDPR“), může tato fyzická nebo právnická osoba využít tyto podrobnosti elektronického kontaktu pro účely přímého marketingu svých vlastních obdobných výrobků nebo služeb pouze za předpokladu, že je zákazníkům jasné a zřetelně poskytnuta možnost zdarma a jednoduchým způsobem vyjádřit svůj nesouhlas s takovým využitím podrobností jejich elektronického kontaktu v době, kdy jsou tyto podrobnosti získávány, a při zasílání každého jednotlivého sdělení, pokud zákazník původně toto využití neodmítl.

Směrnice o soukromí a elektronických komunikacích byla změněna směrnicí 2009/136/ES, kterou se mění směrnice 2002/22/ES o univerzální službě a právech uživatelů týkajících se sítí a služeb elektronických komunikací, směrnice 2002/58/ES o zpracování osobních údajů a ochraně soukromí v odvětví elektronických komunikací a nařízení (ES) č. 2006/2004 o spolupráci mezi vnitrostátními orgány příslušnými pro vymáhání dodržování zákonů na ochranu zájmů spotřebitele. Co se týče změn relevantních pro transpozici skrze navrhovanou úpravu, čl. 2 odst. 7 směrnice 2009/136/ES nahrazuje dosavadní čl. 13 směrnice o soukromí a elektronických komunikacích novým zněním. Tato změna rozšířila zákaz zasílání nevyžádaných (obchodních) sdělení bez souhlasu příjemců podle čl. 13 odst. 3 kromě účastníků (osob, které uzavřely smlouvu s poskytovatelem služeb elektronických komunikací) též na uživatele, tj. všechny fyzické osoby využívající veřejně dostupnou službu elektronických komunikací pro soukromé či obchodní účely (čl. 2 písm. a) směrnice o soukromí a elektronických komunikacích). Dále byl do čl. 13 odst. 4 zahrnut výslovný zákaz porušovat čl. 6 směrnice o elektronickém obchodu při šíření obchodních sdělení elektronickou poštou. Nejzásadnější změnou je pak vložení nového odstavce 6, který po členských státech požaduje, aby umožňovaly osobám nepříznivě zasaženým porušováním pravidel šíření nevyžádaných sdělení podle čl. 13 bránit se proti této praxi soudně.

Tato část směrnice je do českého právního řádu transponována ZSIS a částečně (konkrétně čl. 13 odst. 1) v ZEK.

Nařízení o vztazích platform a podnikatelů

Cílem **nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1150 ze dne 20. června 2019 o podpoře spravedlnosti a transparentnosti pro podnikatelské uživatele online zprostředkovatelských služeb** (dále jen „nařízení o vztazích platform a podnikatelů“ nebo „nařízení P2B“) je zlepšit fungování jednotného digitálního trhu nastolením rovnějších podmínek ve vztazích mezi poskytovateli online zprostředkovatelských

služeb a jejich podnikovými uživateli a mezi poskytovateli internetových vyhledávačů a uživateli firemních internetových stránek.

Online zprostředkovatelské služby jsou klíčovým subjektem nových obchodních modelů, obchodu a inovací. Na jedné straně poskytují přístup k novým trhům a obchodním příležitostem, a tím umožňují podnikům využít výhod vnitřního trhu, a zároveň rozšiřují možnosti volby pro spotřebitele a přispívají k nabídce konkurenčních cen online. Na straně druhé ovšem jejich působení představuje také rizika. Vzrůstající zprostředkování transakcí prostřednictvím online zprostředkovatelských služeb podporovaných silnými nepřímými sítovými účinky založenými na datech vede k vyšší závislosti podnikatelských uživatelů, zejména mikropodniků a malých a středních podniků, na těchto službách k oslovení spotřebitelů. Podobně mohou být internetové vyhledávače klíčové pro podniky, které nabízejí spotřebitelům zboží nebo služby prostřednictvím internetových stránek. Pořadí internetových stránek určené poskytovateli internetových vyhledávačů (tedy i internetových stránek, jejichž prostřednictvím uživatelé firemních internetových stránek nabízejí své zboží a služby spotřebitelům) má v tomto ohledu významný dopad na volbu spotřebitelů. Tyto služby tak mohou být rozhodující pro obchodní úspěch podniků. Vzhledem k této zvyšující se závislosti mají poskytovatelé uvedených služeb často lepší vyjednávací pozici, která jim umožňuje chovat se v praxi jednostranně způsobem, který nemusí být poctivý a který může poškozovat oprávněné zájmy jejich podnikatelských uživatelů a nepřímo i spotřebitelů v Unii.

Nařízení o vztazích platform a podnikatelů se vztahuje na online zprostředkovatelské služby a internetové vyhledávače poskytované podnikatelským uživatelům a uživatelům firemních internetových stránek, kteří jsou usazeni v EU a kteří prostřednictvím těchto služeb nebo vyhledávačů nabízejí zboží nebo služby spotřebitelům nacházejícím se v EU (bez ohledu na místo usazení poskytovatelů).

Nařízení stanovuje soubor pravidel pro poskytovatele online zprostředkovatelských služeb a poskytovatele internetových vyhledávačů, aby bylo zajištěno spravedlivé, předvídatelné, udržitelné a důvěryhodné online podnikatelské prostředí v rámci vnitřního trhu. Tato pravidla a povinnosti se týkají především transparentních a předvídatelných podmínek služby, kde musí poskytovatelé uvést mj. popis hlavních parametrů, které určují pořadí zboží a služeb, popis doplňkového zboží a služeb, nebo informace o rozdílném zacházení nebo přístupu k údajům. Poskytovatelé musí také náležitě oznamovat a odůvodňovat případná omezení, pozastavení nebo ukončení poskytování služeb a rovněž odůvodnit omezení možnosti podnikatelských uživatelů nabízet stejné zboží a služby za různých podmínek jinými prostředky. Další povinností je zřízení interního systému vyřizování stížností nebo určení mediátorů.

Nařízení o vztazích platform a podnikatelů je použitelné od 12. července 2020. Do českého právního řádu je implementováno zákonem č. 58/2023 Sb., kterým se mění ZSIS. Členským státům se v nařízení stanovuje povinnost zajistit přiměřené a účinné vymáhání předmětného nařízení a určení dozorového orgánu. Dozorovým orgánem ve smyslu nařízení P2B byl určen Český telekomunikační úřad (dále také jen „ČTÚ“), který bude zároveň projednávat a vymáhat přestupky podle ZSIS.

2.1.2 Datová ekonomika

Pokud se jedná o fungování **datové ekonomiky**, nelze uvést jeden základní právní předpis, který by tuto problematiku obecně upravoval. Právní předpisy dotýkající se alespoň dílem této problematiky lze rozdělit do tří velkých kategorií:

- a) nástroje na ochranu oprávněných zájmů,
- b) nástroje podporující snazší přístup k datům a

c) nástroje nastavující konkrétní práva a povinnosti v rámci datové ekonomiky.¹⁶

V první kategorii lze uvést např. zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, který do českého právního řádu implementuje unijní pravidla ochrany osobních údajů, zejména GDPR, nebo zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, který upravuje např. práva pořizovatele k jím pořízené databázi. Hlavním cílem těchto předpisů není rozvoj nebo podpora fungování datové ekonomiky, ale jiný oprávněný zájem (právo na soukromí, právo vlastnit majetek apod.), jehož ochrana zasahuje rovněž do fungování datové ekonomiky.

Naopak mezi hlavní cíle předpisů podporujících snazší přístup k datům patří rozvoj a podpora fungování datové ekonomiky. V českém právním řádu jde zejména o zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, který mj. upravuje problematiku otevřených dat.

Ve třetí kategorii předpisů nastavujících konkrétní práva a povinnosti v rámci datové ekonomiky nelze hovořit o explicitní snaze liberalizovat přístup k určité kategorii dat; fungování datové ekonomiky tyto předpisy podporují nepřímo, a využitím regulace zvyšující právní jistotu tržních subjektů a zajišťující spravedlivé nastavení práv a povinností těchto subjektů apod. V této souvislosti lze uvést např. § 2389g a násl. OZ a § 19 odst. 3 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, které upravují poskytování digitálního obsahu spotřebiteli, nebo výše zmíněnou úpravu ZSIS v rozsahu, ve které se dotýká fungování datové ekonomiky.

Všechny výše uvedené předpisy upravující některé aspekty fungování datové ekonomiky spojuje, že se zabývají vybranou dílčí problematikou, která je pro fungování datové ekonomiky relevantní, ale neusilují o obecnější uchopení fenoménu datové ekonomiky.

2.1.3 Platné a dosud neimplementované sekundární právní předpisy EU

Na evropské úrovni byly během roku 2022 přijaty dva legislativní akty, které mají v rámci Evropské unie harmonizovat pravidla digitální a datové ekonomiky na vnitřním trhu EU a zároveň upravit dozor a vymáhání těchto pravidel na národní úrovni a na úrovni EU. Jedná se konkrétně o:

- nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/868 ze dne 30. května 2022 o evropské správě dat a o změně nařízení (EU) 2018/1724 (akt o správě dat), dále jen „nařízení o správě dat“ nebo „nařízení DGA“ (z angl. *Data Governance Act*), a
- nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2065 ze dne 19. října 2022 o jednotném trhu digitálních služeb a o změně směrnice 2000/31/ES (nařízení o digitálních službách), dále jen „nařízení o digitálních službách“ nebo „nařízení DSA“ (z angl. *Digital Services Act*).

Nařízení o správě dat

V roce 2022 bylo přijato **nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/868 ze dne 30. května 2022 o evropské správě dat a o změně nařízení (EU) 2018/1724 (akt o správě dat)**, které ve svém čl. 38 jako datum použitelnosti stanoví 24. září 2023 a které je prvním ze souboru opatření oznámených v Evropské strategii pro data z roku 2020¹⁷. V této strategii popsala Evropská komise (dále také jen „Komise“) vizi

¹⁶ BOUHETAL, A., JAKAB, M. *Vznik právního rámce pro jednotný trh s daty* [online]. Praha: Kancelář Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, 2021 [cit. 2023-05-04], s. 12. Dostupné z <https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=192614>.

¹⁷ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Evropská strategie pro data“ zde dne 19. února 2020, COM(2020) 66 final.

společného evropského datového prostoru, jednotného trhu s daty, na němž lze data používat bez ohledu na místo jejich fyzického uložení v EU v souladu s platnými právními předpisy.

Cílem nařízení o správě dat je usnadnit, resp. zvýšit sdílení osobních i neosobních dat v rámci EU. Toho má být dosaženo prostřednictvím:

- zpřístupnění více údajů veřejného sektoru pro jejich opětovné použití,
- vytvoření rámce pro zprostředkovatele dat,
- vytvoření rámce pro dobrovolné poskytnutí osobních dat pro altruistické účely a
- zajištění koordinace a interoperability prostřednictvím Evropského sboru pro datové inovace.

Zpřístupnění více údajů veřejného sektoru pro jejich opětovné použití je upraveno v kapitole II nařízení DGA. Nařízení DGA zavádí rámec pro opakované použití dat, která jsou chráněna z důvodu obchodního tajemství, statistické důvěrnosti, ochrany práv duševního vlastnictví třetích stran nebo ochrany osobních údajů. V tomto navazuje na již existující unijní úpravu vyplývající v obecné rovině ze směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1024 ze dne 20. června 2019 o otevřených datech a opakovaném použití informací veřejného sektoru. Věcnou odpovědnost za kapitolu II nařízení DGA má Digitální a informační agentura (srov. věcný záměr zákona o správě dat veřejného sektoru, čj. OVA 307/23). Z toho důvodu se navrhovaný zákon této části nařízení DGA netýká.

Kapitola III nařízení o správě dat upravuje podmínky pro tzv. zprostředkovatele dat. Jedná se o zprostředkování mezi neomezeným počtem držitelů a uživatelů dat, s vyloučením služeb, které mají být používány uzavřenou skupinou uživatelů a držitelů dat. Cílem těchto služeb je vznik obchodního vztahu mezi držiteli dat (včetně subjektů údajů) na straně jedné a potenciálními uživateli na straně druhé. Za účelem zvýšení důvěry v tyto služby (zejména v souvislosti s použitím dat a dodržováním uložených podmínek) stanovuje nařízení harmonizované požadavky týkající se důvěryhodného poskytování těchto služeb a zavádí pro tyto služby oznamovací postup.

Dalším cílem nařízení DGA upraveným v kapitole IV je využít potenciálu dat, která dobrovolně zpřístupní subjekty nebo držitelé dat pro cíle veřejného zájmu. Tyto cíle mohou být například z oblasti zdravotní péče, boje proti změně klimatu, zlepšení mobility, tvorby oficiálních statistik, lepšího poskytování veřejných služeb nebo podpory vědeckého výzkumu. Právní subjekty, které se zabývají podporou rozsáhlého zpřístupňování dat pro obecný zájem na základě datového altruismu a splňují určité podmínky, budou mít možnost registrovat se jako „organizace pro datový altruismus uznané v Unii“ a používat společné logo, které stanovila Komise prostřednictvím prováděcího aktu. Dobrovolné dodržování určitého souboru požadavků těmito subjekty by mělo zajistit důvěru v to, že data zpřístupněná pro altruistické účely slouží obecnému zájmu.

Nařízení o správě dat je použitelné od 24. září 2023. Členský stát má povinnost určit jeden nebo více orgánů odpovědných za oznamování poskytovateli služeb zprostředkování dat, za registraci uznaných organizací pro datový altruismus a za sledování a kontrolování dodržování podmínek stanovených v nařízení DGA. Členské státy rovněž musí stanovit sankce za porušení určitých ustanovení nařízení DGA. V současné době není v České republice stanoven právní rámec pro vymáhání tohoto nařízení, kterým by byly splněny výše uvedené povinnosti, které nařízení ukládá členským státům.

Nařízení o digitálních službách

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2065 ze dne 19. října 2022 o jednotném trhu digitálních služeb a o změně směrnice 2000/31/ES (nařízení o digitálních službách) vešlo v platnost v listopadu 2022 a účinnosti nabylo 17. února 2024. Jeho cílem je zajistit správné fungování jednotného trhu,

zejména v souvislosti s poskytováním přeshraničních digitálních služeb, prostřednictvím následujících specifických cílů:

- zajistit vhodné podmínky pro rozvoj inovativních přeshraničních služeb,
- udržovat bezpečné online prostředí s odpovědným chováním poskytovatelů digitálních služeb, zejména online zprostředkovatelů,
- chránit základní práva uživatelů¹⁸,
- vytvořit strukturu pro náležitý dohled nad online zprostředkovateli a spolupráci mezi relevantními orgány.

Od přijetí směrnice o elektronickém obchodu se zásadně změnil charakter, rozsah a důležitost digitálních služeb pro ekonomiku a společnost. Došlo ke vzniku a rozvoji nových a inovativních digitálních služeb a obchodních modelů (jako jsou sociální sítě a online tržiště), které nyní většina občanů EU denně používá a které mění způsoby, jakými občané komunikují, spotřebovávají a podnikají. Tyto služby jsou založeny na mnohostranných obchodních modelech a silných síťových efektech. Zároveň jsou také zdrojem nových rizik a výzev, jako jsou nelegální aktivity, systémová sociální rizika nebo nedostatečná ochrana práv uživatelů. Proto bylo podle Evropské komise třeba regulační rámec aktualizovat. Navrhovaným nařízením směrnice o elektronickém obchodu není celkově dotčena a návrh vychází z jejích ustanovení, zejména pokud jde o pravidla vnitřního trhu v článku 3. Nařízení ruší články 12 až 15 směrnice a nahrazuje je články 4,5,6 a 8 nařízení.

Nově nad rámec směrnice stanovuje nařízení o digitálních službách povinnosti náležité péče poskytovatelům zprostředkovatelských služeb. Povinnosti pro digitální služby jsou stanoveny asymetricky podle velikosti a charakteru služby. Mikro a malé podniky¹⁹ mají z většiny povinností výjimku, naopak velmi velké online platformy a velmi velké internetové vyhledávače (dále také jen „VLOP“ a „VLOSE“ z angl. very large online platforms a very large online search engines) s průměrným měsíčním počtem aktivních uživatelů vyšším než 45 milionů (10 % obyvatel EU) mají několik dodatečných povinností.

Nařízení DSA stanovuje povinnosti náležité péče, včetně postupů pro nahlašování a odstraňování nelegálního obsahu a možnosti napadnout rozhodnutí platform o moderaci obsahu. Nařízení zavádí také povinnosti v souvislosti s transparentností, a to jak v oblasti moderace obsahu, tak i prezentování reklamy nebo doporučovacích systémů. Pro online platformy umožňující spotřebitelům uzavírat s obchodníky smlouvy na dálku (tzv. „online tržiště“) stanovuje nařízení DSA dodatečné povinnosti pro zajištění větší bezpečnosti a transparentnosti pro spotřebitele. Pro VLOP a VLOSE stanoví nařízení vyšší standardy transparentnosti a odpovědnosti v oblasti moderace obsahu, reklamy a algoritmů. Dále je také u těchto platform stanovena povinnost posuzovat rizika, která jejich systémy představují, a vytvořit nástroje pro řízení rizik, které ochrání jejich služby před manipulativními technikami.

Vymáhání a dozor nad nařízením DSA jsou rozděleny mezi tři subjekty – národního koordinátora digitálních služeb, Evropskou komisi a Evropský sbor pro digitální služby. Koordinátor digitálních služeb je odpovědný za dozor a vymáhání u všech poskytovatelů zprostředkovatelských služeb usazených v daném členském státě s výjimkou dodatečných povinností pro VLOP a VLOSE, v jejichž případě má výlučnou pravomoc na dozor a vymáhání Evropská komise. Jedná se o problémy zvláštní závažnosti nebo rizika, jako jsou otázky týkající

¹⁸ V rámci důvodové zprávy jsou v souvislosti s nařízením DSA zaměnitelně používány pojmy uživatel a příjemce služeb. Příjemcem služby se nařízení o digitálních službách dle čl. 3 písm. b) rozumí jakákoli fyzická nebo právnická osoba, která využívá zprostředkovatelskou službu, zejména pro vyhledávání či zpřístupňování informací“.

¹⁹ Mikropodniky a malé podniky jsou definovány v Doporučení 2003/361/ES. Mikropodniky se rozumí podniky, které zaměstnávají méně než 10 osob a jejichž roční obrát a/nebo bilanční suma roční rozvahy nepřesahuje 2 miliony EUR. Malé podniky vymezeny jako podniky, které zaměstnávají méně než 50 osob a jejichž roční obrát a/nebo bilanční suma roční rozvahy nepřesahuje 10 milionů EUR.

se více členských států, závažných opakovaných porušení předpisů nebo neexistence funkčních systémů, jak vyžaduje nařízení. V případě jednotlivého problému, který nepoukazuje na žádné systémové protiprávní jednání, zůstává příslušným orgánem koordinátor. Komise dále může převzít vyšetřování v případech přetrvávajícího porušení nařízení DSA nebo na základě rozhodnutí Evropského sboru pro digitální služby. Evropský sbor pro digitální služby bude nově zřízená poradní skupina, jehož členové budou zástupci koordinátorů digitálních služeb z každého členského státu. Úkolem sboru bude podpora spolupráce koordinátorů např. při vyšetřování, podpora při posuzování výročních zpráv VLOP a VLOSE, poskytování rad Komisi při vymáhání povinností u VLOP a VLOSE, podpora tvorby pokynů, šablon, kodexů chování, identifikace nově vznikajících problémů s ohledem na nařízení DSA apod.

Členské státy musí podle nařízení DSA stanovit dozorové orgány a pravidla týkající se sankcí za porušení nařízení. Nařízení stanovuje, že členské státy určí jeden nebo více kompetentních orgánů odpovědných za aplikaci a vymáhání nařízení a jeden z těchto orgánů bude tzv. „koordinátorem digitálních služeb“, který bude za dozor odpovědný a bude ho koordinovat. Podmínky na koordinátora digitálních služeb jsou definovány poměrně obecně, je nicméně nutné zajistit, aby koordinátoři digitálních služeb vykonávali své úkoly nestranně, transparentně a včas. Z tohoto důvodu by koordinátor měl podle nařízení disponovat dostatečnými technickými, finančními a lidskými zdroji pro odpovídající dohled nad všemi poskytovateli zprostředkovatelských služeb spadajícími do jeho pravomoci.

Nařízení o digitálních službách se stalo použitelným dnem 17. února 2024. Výjimku představují články 24 odst. 2, 3 a 6, čl. 33 odst. 3 až 6, čl. 37 odst. 7, čl. 40 odst. 13, čl. 43 a kapitoly IV oddílů 4, 5 a 6 (jedná se o přímo použitelná ustanovení), které jsou účinné ode dne 16. listopadu 2022. V současné době není v České republice stanoven právní rámec pro vymáhání tohoto nařízení, kterým by byly splněny výše uvedené povinnosti, které nařízení ukládá členským státům.

Podrobnější popis a analýza právního stavu je uvedena v *Závěrečné zprávě z hodnocení dopadů regulace*.

2.2 Zhodnocení současného stavu ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Současná právní úprava neupravuje žádným způsobem vztahy, které by se dotýkaly zákazu diskriminace ve smyslu antidiskriminačního zákona. Současná právní úprava na české ani unijní úrovni neobsahuje žádná ustanovení týkající se nerovného zacházení či znevýhodnění některé osoby z důvodu rasy, etnického původu, národnosti, pohlaví, sexuální orientace, věku, zdravotního postižení, náboženského vyznání, víry či světového názoru, resp. právní vztahy v oblasti správy dat a služeb informační společnosti vylučují, že by mohly být takto zakázané poměry vytvořeny nebo zprostředkovaně vyvolány.

Současná úprava na unijní úrovni, resp. nařízení DSA stanoví konkrétní povinnosti určitým subjektům vůči mladistvým (viz *Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace, kapitola 5.5.1 Dopady na ochranu práv dětí*), avšak plněním těchto povinností nedochází k nerovnému zacházení či znevýhodnění osob na základě jejich věku.

Obdobně nařízení DSA stanovuje podmínky pro kodexy chování týkající se přístupnosti, která mají reagovat na zvláštní potřeby osob se zdravotním postižením (viz *Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace, kapitola 5.5.2 Dopady na osoby se zdravotním postižením*).

Současná právní úprava je rovněž genderově neutrální, tedy nečiní žádné rozdíly mezi fyzickými osobami na základě jejich pohlaví.

3 Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy, včetně dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

3.1 Základní účel a cíle navrhované úpravy

Cílem navrhované právní úpravy je přispět k zajištění správného fungování vnitřního trhu v oblasti digitální a datové ekonomiky prostřednictvím zajištění jasného a předvídatelného právního rámce pro vymáhání povinností plynoucích ze souvisejících právních předpisů EU a provést s tím spojenou adaptaci právního řádu České republiky na nařízení o správě dat (kromě kapitoly II) a nařízení o digitálních službách. To zahrnuje jednak určení příslušných orgánů, které odpovídají za vymáhání nařízení o správě dat a nařízení o digitálních službách a stanovení pravidel týkajících se sankcí za porušení nařízení o správě dat a nařízení o digitálních službách, ale také zajištění sjednoceného právního rámce pro služby informační společnosti a datovou ekonomiku.

V rámci nařízení DGA se jedná pouze o provedení dílčí adaptace českého právního řádu na nařízení DGA, a to v rozsahu, který doplňuje stávající působnost Českého telekomunikačního úřadu jako určeného dozorového orgánu, resp. oblasti právní regulace, ze níž ponese věcnou odpovědnost.²⁰ Konkrétně se jedná o kapitoly III a IV, resp. kapitoly V, VII a IX v míře, ve které se dotýkají kapitol III a IV nařízení DGA.

ČTÚ je navrhován jako příslušný orgán, který odpovídá za dozor a vymáhání nařízení o správě dat a nařízení o digitálních službách, protože z analyzovaných variant má k regulované problematice nejbližší, a potřebné rozšíření jeho kompetencí by tak znamenalo nejnížší náklady pro státní rozpočet. Většina ostatních členských států určila nebo plánuje určit jako koordinátora digitálních služeb orgán regulující oblast telekomunikací a některé členské státy volí úřady s touto kompetencí také jako příslušné orgány pro nařízení o správě dat. ČTÚ má proto největší potenciál spolupráce s úřady určenými pro dohled a vymáhání nad dotčenými předpisy v jiných členských státech. Návrh ČTÚ je rovněž v souladu s usnesením vlády České republiky č. 590 ze dne 16. srpna 2023 k nelegislativnímu materiálu „Informace o řešení koncepčního institucionálního zakotvení digitální legislativy EU“. Jako další příslušný orgán pro dozor a vymáhání nařízení o digitálních službách je navrhován Úřad pro ochranu osobních údajů (dále také jen „ÚOOÚ“), a to konkrétně pro články 26 a 28 odst. 2 nařízení. (Analýza ke zvolení ČTÚ jako příslušného orgánu pro nařízení DGA a DSA a ÚOOÚ jako dalšího příslušného orgánu pro nařízení DSA je uvedena v *Závěrečné zprávě z hodnocení dopadů regulace*.)

Implementace výše uvedených sekundárních právních předpisů EU má zajistit soulad vnitrostátní právní úpravy s těmito předpisy, a tím splnit povinnost, která plyne České republice z členství v Evropské unii. Neprovedení implementace uvedených právních předpisů EU by znamenalo nesplnění závazků plynoucích z členství České republiky v Evropské unii, což ve svém důsledku může vést k uvalení finančních sankcí ze strany Evropské komise. Implementací budou rovněž splněny konkrétní cíle stanovené v unijních předpisech.

Součástí cíle je rovněž revize a aktualizace současného právního rámce pro zprostředkovatelské služby a aktualizace ZSIS. Při přípravě implementace nově přijatých předpisů v oblasti digitální a datové ekonomiky bylo zvažováno několik variant provedení implementace nařízení o správě dat a nařízení o digitálních službách do právního řádu České republiky (viz *Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace*). Jedna ze zvažovaných variant zahrnovala novelizaci ZSIS, jejíž součástí by byla adaptace českého právního řádu na nařízení DSA a nařízení DGA. Tato varianta ale byla vyhodnocena jako nevhodná, a to z důvodu komplexnosti a obsáhlosti nově přijatých evropských sekundárních předpisů, zejména nařízení DSA. Rozsah novelizovaných částí ZSIS by tak výrazně převyšoval ustanovení, jež by zůstala novelou nedotčena, což by vedlo k celkové

²⁰ Srov. věcný záměr zákona o správě dat veřejného sektoru, čj. OVA 307/23.

nepřehlednosti, nesystematičnosti a zřejmě i obtížné uchopitelnosti jednotlivých ustanovení návrhu zákona. Další zvažovanou variantou byla novelizace ZSIS (na základě nařízení DSA) a nová právní úprava implementující daná nařízení. Tato varianta by nicméně nevedla k vytvoření jasného a předvídatelného právního rámce, protože by problematika služeb informační společnosti byla upravena jak v ZSIS, tak v novém zákoně implementujícím nařízení o digitálních službách, které rovněž reguluje služby informační společnosti a navazuje na směrnici o elektronickém obchodu transponovanou ZSIS. Na základě celkového zhodnocení předkladatel přistoupil k rozhodnutí předložit nový návrh zákona, který komplexně upraví služby informační společnosti a některé aspekty datové ekonomiky. Tato varianta plně zajistí implementaci daných nařízení a zároveň bude garancí předvídatelné, koncepční a komplexní právní úpravy, která se stane stabilní součástí právního řádu. Předložení nového návrhu zákona představuje důležitý krok směrem k řádnému a efektivnímu začlenění evropských předpisů v digitální a datové oblasti do českého právního systému, aby mohl být plně využit potenciál a přínos těchto předpisů v rámci digitální společnosti.

3.2 Hlavní principy navrhované právní úpravy

Základním principem navrhované právní úpravy je provedení implementace takovým způsobem, který nebude destruktivní pro současné funkční struktury platné právní úpravy, tedy ZSIS, a naopak je efektivně využije. Tímto přístupem je sledována především kontinuita a zachování osvědčených postupů, jež byly v potřebné míře účinné a podporovaly dosažení účelu regulace v současném právním rámci. Zároveň se minimalizuje možnost vzniku nejistoty pro subjekty právních vztahů nebo narušení stability právního prostředí. K ponechání těchto základních prvků se předkladatel rozhodl z toho důvodu, že stávající úprava funguje efektivně a dosahuje vytyčených cílů. Na druhou stranu nová právní úprava reflektuje některé nedostatky, které se objevily během praxe, nebo upravuje neaktuální rámec tam, kde je to nezbytné. Důraz je kladen na zdokonalení a posílení těch aspektů, které se v praxi ukázaly jako potřebné pro efektivní fungování služeb informační společnosti a eliminace prvků nefunkčních.

Popis návrhu zákona

Část první, hlava I návrhu zákona obsahuje úvodní ustanovení a definice. Vymezuje unijní předpisy transponované (směrnice o elektronickém obchodu a směrnice o soukromí a elektronických komunikacích) a předpisy adaptované (nařízení P2B, nařízení DGA a nařízení DSA) tímto zákonem.

Část první, hlavy II až IV návrhu zákona se zabývají službami informační společnosti a jsou především transpozicí obou směrnic a adaptací nařízení DSA. Mimo hlavu IV, která se týká zprostředkovatelských služeb, je tato část revizí ZSIS. Ustanovení obsažená v platném ZSIS, která prokázala svou účinnost a účelnost, budou přenesena bez zásadních změn. Tímto přístupem se sleduje kontinuita a zachování postupů, jež se osvědčily v existujícím právním rámci, a zároveň se minimalizuje možnost nejistoty nebo narušení stability právního prostředí. Hlava IV dále upravuje náležitosti subjektů pro mimosoudní řešení sporů, důvěryhodných oznamovatelů a prověřených výzkumných pracovníků dle nařízení DSA.

Část první, hlava V návrhu zákona se pak věnuje datové ekonomice a jejím základem je implementace nařízení DGA. V dílu 1 jsou upraveny služby zprostředkování dat, zejména vydávání osvědčení o řádném oznámení činnosti a uznání poskytovatele služeb zprostředkování dat. Díl 2 se zabývá datovým altruismem.

Část první, hlava VI návrhu zákona se týká působnosti orgánů veřejné správy a dozoru nad dodržováním zákona. Vymezuje pravomoci ČTÚ, ÚOOÚ a profesních samosprávných komor v hlavě I. Dále upravuje řadu obecných i konkrétních institutů souvisejících s dozorem.

Část první, hlava VII návrhu zákona upravuje zvláštní postupy související s porušením povinnosti a vyjmenovává přestupky související s nařízením DSA, nařízením DGA, nařízením P2B, dále přestupky

související s šířením obchodních sdělení a jiné přestupky fyzických osob, podnikajících fyzických osob a právnických osob.

Část první, hlava VIII návrhu zákona obsahuje společná, přechodná a závěrečná ustanovení.

Část druhá novelizuje zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní řád“), aby navazoval na nařízení DSA.

Část třetí novelizuje zákon č. 634/1992 Sb. z důvodu legislativně-technických změn.

Část čtvrtá novelizuje zákon č. 121/2000 Sb. z důvodu legislativně-technických změn.

Část pátá zavádí správní poplatky související s některými postupy podle nařízení DGA a DSA.

Část šestá novelizuje zákon č. 132/2010 Sb., o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání a o změně některých zákonů (zákon o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání), ve znění pozdějších předpisů, z důvodu legislativně-technických změn.

Část sedmá transponuje část směrnice o elektronickém obchodu do OZ.

Část osmá novelizuje zákon č. 292/2013 Sb., zákon o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů z důvodu potřeby adaptace DSA.

Část devátá novelizuje zákon č. 181/2014 Sb. z důvodu legislativně-technických změn.

Část desátá upravuje účinnost návrhu zákona.

3.3 Dopady navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Navrhovaná právní úprava neupravuje žádným způsobem vztahy, které by se dotýkaly zákazu diskriminace ve smyslu antidiskriminačního zákona (tj. nerovného zacházení či znevýhodnění některé osoby z důvodu rasy, etnického původu, národnosti, pohlaví, sexuální orientace, věku, zdravotního postižení, náboženského vyznání, víry či světového názoru). Lze proto konstatovat, že právní úprava obsažená v návrhu zákona, respektive implementace výše zmíněných evropských právních předpisů nemá žádné dopady ve vztahu k zákazu diskriminace. Z hlediska rovnosti mužů a žen je návrh neutrální nemá v této oblasti negativní dopady, neboť navrhovaná právní úprava je pro obě pohlaví stejná.

4 Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy v jejím celku

Návrh zákona reviduje dosavadní právní úpravu v ZSIS a dále implementuje do vnitrostátního právního řádu dva nové právní předpisy Evropské unie a jeho nepřijetí tak s sebou nese veškerá rizika spojená s neplněním závazků plynoucích pro Českou republiku z jejího členství v Evropské unii, zejména zahájení procedur podle čl. 258 Smlouvy o fungování Evropské unie.

Smlouva o fungování Evropské unie stanoví vytvoření vnitřního trhu a systému zajišťujícího, aby na vnitřním trhu nebyla narušována hospodářská soutěž. K dosažení těchto cílů nepochybně přispěje zavedení společných pravidel v rámci datové ekonomiky a pro služby informační společnosti, a to v plném souladu se základními právy a povinnostmi garantovanými ústavním pořádkem České republiky.

Cílem nařízení o správě dat je přispět k rozvoji jednotného evropského trhu s daty. Nařízení má zlepšit podmínky pro sdílení dat na vnitřním trhu vytvořením harmonizovaného rámce pro výměnu dat a stanovením některých základních požadavků na správu dat. V tomto směru sehrává koordinační úlohu nařízení DGA, které si kromě jiného klade za cíl usnadnění spolupráce mezi členskými státy.

V případě neimplementování nařízení DGA by v první řadě nedošlo k určení příslušného orgánu pro služby zprostředkování dat podle čl. 13 nařízení DGA. Poskytovatelé služeb zprostředkování dat, kteří jsou usazeni v České republice, by tak nemohli těžit z jednotného právního rámce, jelikož oznámení a žádost o registraci se podávají k příslušnému dozorovému orgánu v místě usazení poskytovatele, který se určuje právě dle místa usazení poskytovatele. Těmto subjektům by tak bylo odepřeno používání označení „poskytovatel služeb zprostředkování dat v Unii“ a společného loga, protože by neexistovalo žádné oprávněné udělení těchto označení příslušným orgánem. Téměř totožné následky by měla i absence určení příslušného orgánu pro registraci organizací pro datový altruismus, protože by organizacím splňujícím podmínky nařízení byla odepřena možnost registrace jako „organizace pro datový altruismus uznaná v Unii“ a výhody plynoucí z této registrace.

Nařízení o digitálních službách komplexně upravuje sektor digitálních služeb v rámci EU a jeho cílem je zajistit správné fungování jednotného trhu, udržovat bezpečné online prostředí, chránit základní práva uživatelů a nastavit transparentní pravidla a povinnosti pro zprostředkovatelské služby. Nařízení DSA taktéž zavádí nový právní rámec pro dohled nad digitálními službami, včetně vytvoření Evropského sboru pro digitální služby.

Neimplementování nařízení DSA by mělo dalekosáhlé negativní důsledky jak pro zprostředkovatelské služby usazené na území České republiky, tak i pro české příjemce všech zprostředkovatelských služeb (včetně služeb VLOP, kam spadají např. i sociální sítě). V první řadě by absence dozorového orgánu v České republice vedla k oslabení práv českých příjemců zprostředkovatelských služeb (uživatelů), které jim nařízení vůči poskytovatelům těchto služeb přiznává, neboť by nebyly řádně vymáhány odpovídající povinnosti těchto poskytovatelů. Příjemci služeb z České republiky by rovněž například nemohli využít možnost podat stížnost na poskytovatele těchto služeb kvůli údajnému porušení tohoto nařízení v místě svého bydliště nebo usazení.

Neprovedení implementace nařízení DSA by mělo rovněž závažné dopady na české poskytovatele digitálních služeb (poskytovatelé usazení v České republice) a jejich schopnost čerpat výhody vnitřního trhu. Nařízení DSA přináší rámec pro regulaci digitálních služeb v Evropské unii a zavádí pravidla pro poskytovatele ve vztahu k ochraně uživatelů, transparentnosti a hospodářské soutěži. Neprovedení tohoto nařízení by znamenalo, že čeští poskytovatelé by se nemohli plně přizpůsobit těmto novým požadavkům, což by mohlo mít negativní důsledky pro jejich konkurenceschopnost na evropském trhu. Dále by neprovedení nařízení mělo i finanční dopady. Vnitřní trh Evropské unie přináší řadu výhod pro poskytovatele digitálních služeb, jako je volný pohyb kapitálu, služeb a dat. Pro české poskytovatele by však bez implementace nařízení nebylo možné plně těžit z těchto výhod a využívat potenciál rozšíření na zahraniční trhy. Tím by jim mohl uniknout přístup k novým zákazníkům, investicím a inovacím, což by mělo negativní vliv na jejich růst a rozvoj. Implementace je tedy klíčová pro zajištění rovných podmínek a možností českým poskytovatelům na vnitřním trhu Evropské unie.

V případě neurčení koordinátora digitálních služeb rovněž Česká republika nebude mít možnost komunikovat a spolupracovat s ostatními členskými státy a s Evropskou komisí, neboť spolupráce probíhá dle nařízení právě prostřednictvím těchto orgánů. Byla by taktéž ohrožena činnost a fungování Evropského sboru pro digitální služby, jehož členy jsou právě koordinátoři digitálních služeb ze všech členských států.

Dále by neprovedení implementace mohlo mít negativní vliv na další subjekty, jejichž práva a povinnosti jsou upravena v nařízení DSA. Subjekty pro mimosoudní řešení sporů mohou být certifikovány pouze koordinátorem digitálních služeb členského státu, kde je tento subjekt usazen. Neprovedenou implementací by jim tato možnost byla odepřena. To platí také v případně důvěryhodných oznamovatelů (čl. 22 nařízení DSA).

Pokud nebudou vymezena jednotlivá porušení ustanovení nařízení o správě dat a nařízení o digitálních službách, za které bude možné udělit sankci v podobě přiměřené peněžité pokuty nebo jiné formy, dojde k omezení kontrolní role příslušných orgánů, případě dokonce k jejímu zpochybnění. Bez jasně definovaných sankcí by dozorový orgán neměl efektivní prostředky, jak omezit porušování povinností plynoucích z nařízení ze strany povinných subjektů. Vymezení jednotlivých porušení a jejich sankcí navíc zajistí dosažení cíle posílení právní jistoty a zaručení předvídatelnosti práva. Povinné subjekty by měly jasnou představu o tom, jaká opatření mohou očekávat v případě porušení nařízení, což by je mohlo odrazovat od vědomého porušování zákonem stanovených povinností. Riziko je vnímáno jako velmi vysoké, jelikož by mělo zásadní dopady jak na povinné subjekty, tak na dozorové orgány.

Návrhem zákona jsou vytvářeny podmínky pro dosažení cílů vytyčených nařízeními, a to jednak v rámci zajištění adaptačních podmínek pro realizaci práv a povinností stanovených tímto nařízením, jednak pro určení dozorových orgánů.

Revidování současného právního rámce ZSIS je nezbytné z důvodu rychlého vývoje digitálního prostředí a technologií, které představují nové výzvy a problémy, jež nelze řešit efektivně pomocí existujících právních nástrojů. Současný rámec nedostačuje při zajištění odpovídající ochrany uživatelů digitálních služeb, regulaci nelegálního obsahu a prosazování zásad svobody projevu a spravedlivé hospodářské soutěže v online prostředí. Revize současného právního rámce je nutná pro vytvoření moderní a účinné legislativy, která by dokázala reagovat na nové výzvy digitálního světa, poskytovala právní jistotu všem zúčastněným stranám a zajistila, že digitální služby a sdílení dat budou provozovány v souladu s pravidly vnitřního trhu. V případě nevytvoření sjednoceného právního rámce pro služby informační společnosti a datovou ekonomiku nebude Česká republika připravena na efektivní přijímání závazků plynoucích z těchto předpisů, což povede k nepředvídatelnosti a snížené právní jistotě zejména pro adresáty povinností z přímo použitelných předpisů.

Nezbytnost navrhované právní úpravy spočívá v záměru dosáhnout výše uvedených cílů.

5 Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Základní meze pro uplatňování právních předpisů stanoví ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Ústava“) a Listina základních práv a svobod (dále jen „Listina“), jež byla vyhlášena usnesením předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

V obecné rovině lze konstatovat, že navrhovaná právní úprava je co do stanovení nové působnosti Českého telekomunikačního úřadu, správního poplatku, práv a povinností fyzickým a právnickým osobám i úpravy správního trestání plně slučitelná s ústavním pořádkem České republiky. V tomto smyslu ústavní pořádek stanovuje zákonodárci jasné limity, jakým způsobem taková práva a povinnosti přijmout. Takovýmto limitem je v první řadě čl. 2 odst. 3 Ústavy a čl. 2 odst. 2 Listiny, jimiž je shodně stanoveno, že státní moc lze uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví. Stejně tak návrh zákona svou úpravou vychází z čl. 4 odst. 1 Listiny, jímž je stanoveno, že „povinnosti mohou být ukládány toliko na základě zákona a v jeho mezích a jen při zachování základních práv a svobod“. Rovněž respektuje čl. 2 odst. 3 Listiny, podle kterého každý může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nemůže být nucen činit, co zákon neukládá.

Navrhovaná právní úprava reflektuje čl. 41 odst. 2 Ústavy, podle kterého má vláda právo zákonodárné iniciativy, a je také v souladu s § 24 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, který mimo jiné uvádí, že ministerstva připravují

návrhy zákonů a jiných právních předpisů týkajících se věcí, které patří do jejich působnosti, jakož i návrhy, jejichž přípravu jim uložila vláda.

Dalším ustanovením, ke kterému bylo nutné přihlížet při zpracování návrhu zákona, je čl. 36 odst. 1 Listiny, který zakotvuje právo na spravedlivý proces („*každý může domáhat stanoveným postupem svého práva u nezávislého a nestranného soudu a ve stanovených případech u jiného orgánu*“). Tato úprava zaručuje každému zákonné a ústavnímu pořádku odpovídající posouzení jeho zákonem garantovaného subjektivního práva.

Návrh zákona je rovněž předkládán v souladu se zásadami správního práva, které jako celek vyvěrají nejen z principů ústavního pořádku a Listiny, a to včetně stanovení postupů ve správním řízení pro podávání žádostí o vydání příslušných potvrzení podle čl. odst. 8 a 9 nařízení DGA a podle čl. 21, 22 a 40 nařízení DSA.

Co se týká správního trestání, návrh právního předpisu plně respektuje zásadu správního trestání *nullum crimen sine lege, nulla poena sine lege* v čl. 39 Listiny i zásadu *ne bis in idem* uvedenou v čl. 40 odst. 5 Listiny.

Navrhovaná právní úprava sleduje mj. legitimní cíl stanovený v nařízení DSA, kterým je ochrana slabší strany (spotřebitele, uživatele), která se objektivně nalézá ve slabším postavení zejména vůči online platformám. Žádným způsobem taktéž není omezeno právo podnikat uvedené v čl. 26 nebo porušeno právo na ochranu soukromí v čl. 7 Listiny.

Co do otázky libovůle a zákazu diskriminace je možné uvést, že předkládaná úprava zcela srovnává jednotlivé adresáty navrhované regulace a nečiní v jejich postavení rozdíly. Navrhovaná právní úprava respektuje ústavní princip rovnosti podle čl. 1 Listiny a zákazu diskriminace podle č. 3 Listiny.

Z pohledu mantinelů, které stanovuje ústavní pořádek, je nutné zmínit i čl. 10 Ústavy a povinnosti vyplývající ze členství České republiky v Evropské unii. Těmto povinnostem lze dostát jen tehdy, dojde-li k přijetí předkládané implementační novely.

Navrhovaná úprava reflektuje výše uvedené a je v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

6 Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s právem Evropské unie

Navrhovaný právní předpis má za účel především zajistit implementaci dosud neimplementovaných sekundárních právních předpisů Evropské unie. Konkrétně se jedná o:

- nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/868 ze dne 30. května 2022 o evropské správě dat a o změně nařízení (EU) 2018/1724 (akt o správě dat) a
- nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2065 ze dne 19. října 2022 o jednotném trhu digitálních služeb a o změně směrnice 2000/31/ES (nařízení o digitálních službách).

Navrhovaný právní předpis je plně slučitelný se závazky vyplývajícími pro Českou republiku z jejího členství v Evropské unii. Za neslučitelný s právem Evropské unie by bylo nutné považovat stav nepřijetí implementačního předpisu, neboť by vyvolal situaci, kdy by nebylo možné v rámci právního řádu České republiky v očekávaném rozsahu použít unijní předpisy v praxi. Absence navrhovaného právního předpisu by navíc znamenala nesplnění závazků, a tudíž by mohlo hrozit zahájení řízení o porušení povinnosti dle čl. 258 Smlouvy o fungování Evropské unie a Česká republika by v konečném důsledku mohla čelit sankcím ze strany Evropské komise.

Předkládaný návrh je v souladu s primárním právem Evropské unie, výše uvedenými sekundárními právními akty Evropské unie i s obecnými zásadami práva Evropské unie. Na materii obsaženou v návrhu se vztahuje

judikatura soudních orgánů Evropské unie, která se zabývá tématem poskytovatelů zprostředkovatelských služeb (z poslední doby např. rozsudek C-390/18 Airbnb Ireland, C-18/18 Glawischnig-Piesczek a řada dalších).

Pro úplnost znovu uvádíme, že navrhovaný právní předpis reviduje ZSIS, a tedy z velké části přejímá implementaci sekundárních předpisů původně implementovaných v ZSIS. Jedná se o:

- směrnici Evropského parlamentu a Rady 2000/31/ES ze dne 8. června 2000 o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu (směrnice o elektronickém obchodu),
- směrnici Evropského parlamentu a Rady 2002/58/ES ze dne 12. července 2002 o zpracování osobních údajů a ochraně soukromí v odvětví elektronických komunikací (směrnice o soukromí a elektronických komunikacích) a
- nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1150 ze dne 20. června 2019 o podpoře spravedlnosti a transparentnosti pro podnikatelské uživatele online zprostředkovatelských služeb.

Co do obsahu navrhované regulace lze konstatovat, že navrhovaná úprava důsledně vytváří normativní podmínky pro plnění povinností výslovně uložených v unijních předpisech členským státům a subjektům v působnosti těchto předpisů a tento rámec nepřekračuje, přičemž důsledně sleduje cíle, které jsou popsány v části *Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy v jejím celku*.

Návrh zákona z hlediska nadbytečné regulatorní zátěže při implementaci práva EU neobsahuje nežádoucí zvyšování regulatorní zátěže (tzv. goldplating). Navrhovaná právní úprava tedy nejde nad rámec toho, co je požadováno dle evropských předpisů.

Z výše uvedeného vyplývá, že navrhovaná právní úprava je plně slučitelná s právem EU.

7 Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Navrhovaná právní úprava je v souladu s obecně uznávanými zásadami mezinárodního práva, s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, včetně Smlouvy o Evropské unii a Smlouvy o fungování Evropské unie (viz část *Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s právem Evropské unie*), a není tedy v rozporu se závazky vyplývajících pro Českou republiku z mezinárodních smluv ani obecně uznávaných zásad mezinárodního práva.

Navrhovaná právní úprava je v souladu s Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) a jejími protokoly, jakož i s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva, zejména se svobodou projevu (článek 10 Úmluvy), zákazem diskriminace (článek 14 Úmluvy).

Na základě navrhované právní úpravy budou ukládány dostatečně předvídatelné sankce. Tyto sankce budou ukládány a vymáhány standardním způsobem prostřednictvím procesu, který zajišťuje všechna práva vyplývající z Úmluvy. Právo na spravedlivé řízení je korunováno systémem správního soudnictví, neboť všem osobám pravomocně uznaným vinnými z přestupku se umožňuje podat ke správnímu soudu žalobu proti pravomocnému rozhodnutí správního orgánu.

Konkrétní obsah předkládaného návrhu není předmětem žádné jiné mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána.

Cílem nařízení DSA je mj. přispět k řádnému fungování vnitřního trhu se zprostředkovatelskými službami stanovením harmonizovaných pravidel pro bezpečné, předvídatelné a důvěryhodné online prostředí, v němž

jsou účinně chráněna základní práva zakotvená v Listině, zejména svoboda projevu, svoboda informací, svoboda podnikání, zákaz diskriminace a rovněž je zajištěna vysoká ochrana spotřebitele. Stejně tak jednou z hlavních zásad nařízení DGA je respektování základních práv a zásad uznávaných Listinou základních práv Evropské unie (dále jen „LZPEU“), včetně práva na soukromí, práva na ochranu osobních údajů, svobody podnikání, práva na vlastnictví.

8 Zhodnocení předpokládaného hospodářského a finančního dopadu navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty a na podnikatelské prostředí České republiky

8.1 Hospodářský a finanční dopad navrhované úpravy na státní rozpočet a ostatní rozpočty

V rámci hodnocení hospodářských a finančních dopadů se předkladatel zaměřuje především na dopady, které vyplývají z dosud neimplementovaných unijních předpisů, tedy nařízení DSA a nařízení DGA, a které vznikají z důvodů změn v působnosti ČTÚ jako regulátora digitální agendy a ÚOOÚ jako příslušného orgánu pro dozor nad některými povinnostmi stanovenými nařízením DSA. Zároveň dochází k dílčímu rozšíření působnosti orgánů Celní správy na úseku vymáhání pokut.

Přijetí navrhované právní úpravy si zřejmě vyžádá finanční dopady na státní rozpočet, zejména na zajištění personálních a technických kapacit dozorového úřadu, tedy ČTÚ a ÚOOÚ, pro účely výkonu správních činností v oblasti provádění nových kontrolních (dozorových) činností. Tyto finanční náklady budou zajištěny v rámci schválených limitů rozpočtových kapitol dotčených dozorových úřadů.

Nároky na státní rozpočet v nezbytné výši se budou odvíjet zejména od zájmu tržních subjektů o výkon činnosti poskytovatelů zprostředkovatelských služeb nebo o výkon činnosti poskytovatelů služeb zprostředkování dat a organizací pro datový altruismus. Přitom je třeba brát v potaz, že dozorová činnost v daných oblastech by neměla být zcela pasivní povahy, reagující jen na podněty veřejnosti. Takový přístup by mohl být zejména z hlediska řádného plnění závazků vyplývajících z členství České republiky v Evropské unii považován za nevyhovující.

Na základě v současnosti dostupných informací o zájmu o nové instrumenty zavedené nařízením DGA předkladatel návrhu zákona odhaduje, že na vymáhání nařízení DGA bude muset ČTÚ zpočátku zajistit personální vybavení úřadu v rozsahu 0-2 služebních míst. Toto v kontextu státní služby znamená potřebu nově zajistit dvě systemizovaná místa pro dva státní zaměstnance na plný úvazek výkonu služby, přičemž alespoň jedno toto systemizované místo musí být určeno pro státního zaměstnance s právním zaměřením; další systemizované místo předpokládá zařazení státního zaměstnance s technickým zaměřením.

Pro účely nařízení DSA lze pro prvotní vyčíslení využít informace uvedené ve studii posouzení dopadů k návrhu nařízení DSA²¹, kdy podle útvarů Evropské komise bude na výkon činnosti dozorového orgánu třeba 0,5-25 pracovníků s plným úvazkem (full-time equivalent, FTE), a také informace z neformální diskuze s Evropskou komisí a dalšími členskými státy. Na základě těchto zdrojů s přihlédnutím k velikosti České republiky a počtu zde usazených subjektů podléhajících regulaci (řádově nižší tisíce²²) lze v současné době odhadovat, že by Česká republika měla pro dozorové orgány jen pro potřeby nařízení DSA vyčlenit 10 až 15

²¹ EVROPSKÁ KOMISE. Commission Staff Working Document, Impact Assessment Report, Annexes accompanying the document Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on a Single Market For Digital Services (Digital Services Act) and amending Directive 2000/31/EC. Brusel, 15.12.2020. SWD (2020) 348 final. Part 2/2, s. 54.

²² Počet regulovaných subjektů nelze přesně určit, jelikož pro tyto subjekty neplatí žádná oznamovací ani nahlašovací povinnost. Odhad vyplývá z interní analýzy ČTÚ, Monitorovací zprávy ČTÚ 7/2023 a dokumentu „Studie poskytovatelů vybraných služeb informační společnosti v České republice v rámci společnosti 4.0“ vypracované v rámci projektu TAČR BETA

státních zaměstnanců na plný úvazek systemizovaného místa, z toho alespoň dva státní zaměstnanci na plný úvazek systemizovaného místa s právním zaměřením a alespoň dva s technickým zaměřením, přičemž nejméně dva státní zaměstnanci by měli mít znalost anglického jazyka na úrovni alespoň C1 z důvodu nutné komunikace s koordinátory digitálních služeb z jiných členských států a s Evropskou komisí.

Pro zajištění dozoru a vymáhání povinností stanovených nařízeními DGA a DSA ze strany ČTÚ bude třeba zajištění personálních zdrojů v rozsahu 0-12 služebních míst, přičemž 5 bude třeba zajistit v roce 2024 a 7 v roce 2025. Personální zdroje k řešení nových kompetencí musí být vzhledem k dané problematice na vysoké expertní úrovni, a tedy služebním místům, na které budou zařazeni příslušní státní zaměstnanci, musí odpovídat jejich zařazení alespoň do 13. a 14. platové třídy (odborný a vrchní rada). V roce 2024 bude třeba pro 5 služebních míst (2 služební místa ve 13. platové třídě a 3 služební místa ve 14. platové třídě) navýšit objem prostředků na platy o 3 150 000 Kč, navýšit sociální pojištění za zaměstnavatele o 781 200 Kč, navýšit zdravotní pojištění za zaměstnavatele o 425 250 Kč a navýšení přídelu do FKSP o 31 500 Kč, tedy celkem o 4 378 950 Kč. V rámci návrhu změny systemizace od 1. 7. 2024 by celkové náklady na platy činily 2 193 975 Kč. V případě následného navýšení o dalších 7 služebních míst v rámci systemizace od 1. 1. 2025 se celkové náklady na platy v roce 2025 odhadují na 10 531 080 Kč.²³

Pokud jde o technicko-organizační zajištění ČTÚ, bude třeba rozšíření nájemní smlouvy pro pracoviště v Brně o prostory pro nových 12 zaměstnanců. Náklady jsou odhadovány na 136 000 Kč/měsíc; tedy v roce 2024 na 680 000 Kč (5 x 136 000 Kč) a v roce 2025 na 1 632 000 Kč. Pro vybavení kanceláří nábytkem bude třeba jednorázově zajistit 360 000 Kč. Pořízení nového hardwaru je odhadováno na 320 000 Kč (notebook pro 12 zaměstnanců, Jabra nebo sluchátka, kamery a mikrofony), tedy přibližně 133 000 Kč v roce 2024 a 186 000 Kč v roce 2025. Pro vybavení zaměstnanců služebními mobilními telefony bude třeba zajistit 120 000 Kč (jednorázový nákup 12 přístrojů) a dále cca 25 000 Kč za paušální služby ve 2. pol. 2024 a cca 60 000 Kč ročně za paušální služby v roce 2025. Náklady na pořízení nového softwaru (zajišťování důkazů v online prostoru, skrývání identity, analytické nástroje) jsou odhadovány na 30 000 Kč (zajištění SW FastStone pro 5 služebních míst) a na adaptaci stávajícího softwaru (vytvoření nových modulů v MOSS a APV a úprava stávajících) na 200 000 Kč. Je nutné zabezpečit pokročilé technické prostředky a moderní nástroje tak, aby ČTÚ mohl držet krok s technologickým vývojem, např. efektivně zajišťovat důkazy v online prostoru. Jisté náklady si pak také vyžádá úprava stávajícího informačního systému, ve kterém se povede rejstřík uznaných organizací pro datový altruismus. Tyto náklady se odhadují zhruba na 200 000 Kč v roce 2025. Bude také třeba vytvořit online formuláře pro podávání žádostí, kdy náklady jsou odhadovány na 100 000 Kč. Náklady spojené se zajištěním zahraničních pracovních cest (nutnost účastnit se osobně jednání Evropského sboru pro datové inovace podle nařízení DGA, Evropského sboru pro digitální služby podle nařízení DSA, koordinačních skupin) jsou odhadovány na cca 250 000 Kč za rok 2024 a 500 000 Kč pro rok 2025. Náklady na vzdělávání v roce 2024 budou činit cca 75 000 Kč (5 x 15 000 Kč); v roce 2025 pak 360 000 Kč (12 x 30 000 Kč). Odhad celkových provozních nákladů v roce 2024 činí 1 973 000 Kč a odhad celkových provozních nákladů v roce 2025 činí 2 912 000 Kč.²⁴

K zabezpečení řádného plnění nových úkolů ÚOOÚ bude třeba zajištění personálních zdrojů v rozsahu 0-4 služebních míst, přičemž polovinu těchto zdrojů (ideálně dva) bude třeba zajistit v roce 2024 a druhou polovinu v roce 2025. Z těchto čtyř služebních míst by měla být tři služební místa zařazená ve 13. platové třídě a jedno ve 14. platové třídě (služební místo představeného). K tomu je zapotřebí navýšení objemu prostředků na platy na RP 5013: 2 481 072 Kč včetně příslušenství: Navýšení sociálního pojištění za zaměstnavatele na RP 5031: 615 306 Kč, navýšení zdravotního pojištění za zaměstnavatele na RP 5032: 223 297 Kč, navýšení

²³ Podle interních výpočtů ČTÚ.

²⁴ Podle interních výpočtů ČTÚ.

přídělu do FKSP na RP 5342: 24 811 Kč; tedy celkem: 3 344 486 Kč za rok 2025 pro 4 služební místa. V rámci návrhu změny systemizace od 1. 7. 2024 by náklady na platy činily za rok 2024 činily 836 122 Kč pro 2 služební místa.²⁵

S ohledem na obsazenost budovy ÚOOÚ je nutno konstatovat, že další umístění 4 nových zaměstnanců není v kapacitních možnostech budovy. Bude tedy nezbytné zajistit nájem kancelářských prostor za tržní cenu, přičemž na Praze 7, kde ÚOOÚ sídlí, se ceny pohybují okolo 299 Kč/měsíc za 1 m². S přihlédnutím ke všem zákonem stanoveným požadavkům bude třeba najmout alespoň 71 m², což znamená roční náklad ve výši 254 748 Kč. Dále bude nezbytné pořídit vybavení kanceláří, kde se předpokládá jednorázová investice ve výši 132 000 Kč a předpokládaná nutná obnova hmotného majetku v horizontu 3 let činí 44 000 Kč.²⁶

Co se týče dopadu na Celní správu České republiky, dochází s implementací nařízení DGA a DSA k dílčímu rozšíření jejích kompetencí, pokud jde o vymáhání uložených pokut. Toto rozšíření ovšem nemá zásadní dopad na náklady celních úřadů, jelikož se stanovuje, že ČTÚ jakožto orgán vykonávající dozor nad dodržováním většiny nově implementovaných povinností vymáhá jím uložené pokuty sám. Celní úřady naopak budou vymáhat pokuty za porušení nařízení DSA, které uložil ÚOOÚ, jedná se zde však pouze o úzký okruh povinností podle čl. 26 a 28 odst. 2 nařízení DSA. Tyto povinnosti navíc úzce souvisí s jinými oblastmi, za dozor nad nimiž je ÚOOÚ v současnosti odpovědný. Lze tak očekávat, že v praxi půjde často o protiprávní jednání úzce související s porušením jiných předpisů (jako např. GDPR), které již ÚOOÚ v současnosti vymáhá, spíše než o citelný nárůst nové agendy, který by podstatným způsobem zvýšil zátěž na celní úřady.

Návrh zákona nebude mít dopady na jiné veřejné rozpočty, např. na rozpočty krajů či obcí.

8.2 Dopad na podnikatelské prostředí

V rámci hodnocení dopadů na podnikatelské prostředí se předkladatel zaměřuje především na dopady, které vyplývají z dosud neimplementovaných unijních předpisů, tedy nařízení DSA a nařízení DGA. Co se týká dopadů plynoucích z předpisů, které byly již byly v minulosti implementovány do českého právního řádu ZSIS (směrnice o elektronickém obchodu, směrnice o soukromí a elektronických komunikacích, nařízení P2B), předkládaný návrh zákona přináší především pozitivní dopady tím, že respektuje již existující a úspěšně ověřené postupy. Bude tak zachována a zajištěna kontinuita, stabilita a efektivita těchto postupů. Dodatečné nebo nové náklady subjektům v působnosti posledně zmíněných předpisů nevznikají.

Z výše uvedeného vyplývá, že v současné době subjekty spadající do působnosti nařízení DSA (poskytovatelé zprostředkovatelských služeb) a nařízení DGA (poskytovatelé služeb zprostředkování dat, organizace pro datový altruismus) podléhaly pouze minimální nebo žádné regulaci. Chyběla jim tak důležitá právní jistota, navíc často musely splňovat další požadavky plynoucí z právních řádů jiných členských států. Tyto rozdílné požadavky mají s ohledem na povahu internetu, který je ze své podstaty přeshraniční a který se obvykle k poskytování těchto služeb používá, nepříznivý dopad na vnitřní trh, který podle čl. 26 SFEU zahrnuje prostor bez vnitřních hranic, v němž je zajištěn volný pohyb zboží a služeb a svoboda usazování.

Návrh zákona by tak měl zejména přinést právní jistotu, a to zejména i díky zachování principu země původu, který pro přeshraniční poskytování služeb znamená, že se bude poskytovatel služeb i v jiném členském státě řídit v zásadních otázkách souvisejících s poskytováním služby právem členského státu, ve kterém je usazen.

Nařízení DGA má za cíl zlepšit podmínky pro sdílení dat na vnitřním trhu Evropské unie tím, že vytváří harmonizovaný rámec pro výměnu dat. Implementací daného nařízení vzniknou poskytovatelům službám zprostředkování dat a organizacím pro datový altruismus jednorázové náklady a rovněž dodržování

²⁵ Podle interních výpočtů ÚOOÚ.

²⁶ Podle interních výpočtů ÚOOÚ.

regulatorního rámce bude pro adresáty (subjekty poskytující zprostředkovatelské služby) znamenat i stabilní roční náklady.

Podobné dopady bude mít i implementace nařízení DSA. Je důležité zmínit, že malé a mikropodniky mají stanoveny výjimky z některých pravidel, zatímco VLOP a VLOSE podléhají nejprísnejším pravidlům. Náklady spojené s dodržováním nařízení DSA jsou proto proměnlivé a závisí na typu a velikosti zprostředkovatelské služby. Rovněž se předpokládá existence pravidelných ročních nákladů na dodržování regulatorního rámce.

Podrobnější analýza a vyčíslení dopadů na podnikatelské prostředí jsou uvedeny v *Závěrečné zprávě z hodnocení dopadů regulace, kapitola 5.3 Dopady na podnikatelské prostředí*.

9 Zhodnocení sociálních dopadů, včetně dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, dopadů na ochranu práv dětí a dopadů na životní prostředí

V rámci hodnocení sociálních dopadů se předkladatel zaměřuje především na dopady, které vyplývají z dosud neimplementovaných unijních předpisů, tedy nařízení DSA a nařízení DGA.

Návrh zákona bude mít pozitivní sociální dopady, a to především díky implementaci nařízení DSA. Nařízení DSA má přispět k bezpečnému, předvídatelnému a důvěryhodnému online prostředí (čl. 1 odst. 1 nařízení DSA), což by mělo být učiněno nastavením nových pravidel pro poskytovatele zprostředkovatelských služeb, zejména v rámci odpovědného chování a náležité péče poskytovatelů, a rovněž přiznáním více práv uživatelům těchto služeb. Nařízení taktéž stanovuje několik pravidel na ochranu jednotlivých skupin osob, které se ve velké míře nacházejí ve slabším postavení, konkrétně se jedná o nezletilé osoby, osoby se zdravotním postižením a spotřebitele. Prostřednictvím implementace nařízení DSA bude zajištěn řádný a efektivní dozor a vymáhání nad těmito pravidly, a tudíž navrhovaná právní úprava bude mít pozitivní dopad na dotčené subjekty, resp. na uživatele zprostředkovatelských služeb.

Implementace nařízení DGA může přinést nepřímý pozitivní sociální dopad v tom smyslu, že díky zavedení právního rámce pro uznané organizace datového altruismu dojde k větší důvěře ve sdílení dat pro cíle veřejného zájmu (např. v oblasti zdravotní péče, zlepšení mobility, lepší poskytování veřejných služeb), a tím bude možno využít tato data pro tvorbu veřejných politik v rámci jednotlivých oblastí.

Transpozicí směrnice o elektronickém obchodu, zejména nastavením pravidel pro obchodní sdělení dojde k setrvání plnění cílů ze směrnice o elektronickém obchodu, tedy bude ochráněn zájem spotřebitele a poctivost obchodu. Nicméně jak bylo zmíněno výše, v tomto ohledu nová právní úprava přebírá fungující a zavedené mechanismy, tudíž principy ze zákona ZSIS zůstanou zachovány. Nově se pouze navrhuje dokončit transpozici informační povinnosti poskytovatelů služeb informační společnosti a provést některá další dílčí zpřesnění. Žádný nový dopad nebude tedy vyvolán a navrhovaná úprava nezpůsobí žádné nepředvídané důsledky v právním řádu. Díky tomu je ale minimalizován jakýkoli negativní dopad na již existující právní prostředí. Tímto se zajišťuje kontinuita a stabilita, což přispívá k udržení předvídatelného a řádného fungování současných procesů.

Podrobná analýza sociálních dopadů, včetně dopadů na jednotlivé specifické skupiny obyvatel je uvedena v *Závěrečné zprávě z hodnocení dopadů, kapitola 5.1 Sociální dopady*.

10 Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

V rámci hodnocení dopadů ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů se předkladatel zaměřuje především na dopady, které vyplývají z dosud neimplementovaných unijních předpisů, tedy nařízení DSA a nařízení DGA.

Nařízeními DSA a DGA nejsou dotčeny právní předpisy Unie v oblasti ochrany osobních údajů, včetně GDPR a směrnice o soukromí v elektronických komunikacích, z hlediska ochrany osobních údajů tedy zůstávají zachována současná pravidla.

Zvláštní kategorie služeb zprostředkování dat dle nařízení DGA zahrnuje poskytovatele služeb, kteří nabízejí své služby subjektům údajů. Tito poskytovatelé služeb zprostředkování dat usilují o zlepšení individuálního jednání, a zejména o zvýšení kontroly fyzických osob nad údaji, které se jich týkají. Napomáhají fyzickým osobám při výkonu jejich práv podle GDPR, zejména při udělování a odvolávání jejich souhlasu se zpracováním údajů, práva na přístup k vlastním údajům, práva na opravu nepřesných osobních údajů, práva na výmaz nebo práva „být zapomenut“, práva na omezení zpracování a práva na přenositelnost údajů, jež subjektům údajů umožňuje přesunout své osobní údaje od jednoho správce údajů k jinému. V této souvislosti je důležité, aby obchodní model těchto poskytovatelů zajišťoval, že neexistují nepřiměřené pobídky, jež by fyzické osoby podporovaly ve využívání takových služeb, které je vybízejí, aby pro účely zpracování zpřístupňovaly více údajů, jež se jich týkají, než by bylo v zájmu těchto osob. Mohlo by se jednat například o vydávání doporučení fyzickým osobám ohledně možného použití jejich údajů a provádění hloubkových kontrol u uživatelů dat, než jim bude dovoleno kontaktovat subjekty údajů, aby se zabránilo podvodným praktikám. V určitých situacích by mohlo být vhodné shromažďovat vlastní údaje v osobním datovém prostoru, aby ke zpracovávání mohlo docházet v tomto prostoru, aniž by byly osobní údaje předány třetím stranám, a to za účelem co nejvyšší ochrany osobních údajů a soukromí. Tyto osobní datové prostory by mohly obsahovat statické osobní údaje, jako jsou jméno, adresa nebo datum narození, jakož i dynamická data, která jednotlivce vytváří například prostřednictvím online služby nebo předmětu připojeného k internetu věcí. Mohly by být rovněž použity k uchovávání ověřených údajů o totožnosti, jako jsou číslo pasu, a rovněž jako doklad o osobních předpokladech, jako jsou řidičský průkaz a diplomy

Návrh zákona pro tuto oblast určuje orgán dozoru a v souvislosti s tím také oblast přestupků, pro něž jsou výše uvedené povinnosti stanoveny jako skutkové podstaty. Stejně zásady jsou pak zachovávány pro zpracování údajů vedených v rejstříku uznaných organizací pro datový altruismus.

Nařízení DSA dále posiluje ochranu soukromí tím, že v čl. 26 odst. 3 stanoví, že poskytovatelé online platform nesmějí prezentovat reklamy příjemcům služby na základě profilování, jež se opírá o zvláštní kategorie osobních údajů dle čl. 9 odst. 1 GDPR. Nařízení DSA dále stanoví dodatečné požadavky na ochranu soukromí nezletilých osob (viz část 5.5.1).

Dle čl. 34 nařízení DSA mají poskytovatelé VLOP a VLOSE povinnost posuzovat veškerá systémová rizika plynoucí z koncepce či fungování jejich služby. Toto posouzení musí mj. zahrnovat jakékoli skutečné nebo předvídatelné nepříznivé dopady na výkon základních práv, mj. práva na ochranu osobních údajů zakotveného v článku 8 Listiny.

Nařízení DSA dále dává v čl. 46 povinnost Evropské komisi poskytovat podněty a pomoc k vypracování dobrovolných kodexů chování týkající se reklamy na internetu, přičemž má usilovat o zajištění toho, aby se kodexy chování zasazovaly o účinný přenos informací, který plně zohledňuje práva a zájmy všech zúčastněných stran, a o konkurenční, transparentní a spravedlivé prostředí reklamy na internetu v souladu s právem Unie a vnitrostátním právem, zejména v oblasti hospodářské soutěže a ochrany soukromí a osobních údajů.

11 Zhodnocení korupčních rizik

Obecně lze k navrhované úpravě ve vztahu ke vzniku korupčních rizik uvést, že významnost korupčních rizik navrhované úpravy byla určena na základě vyhodnocení pravděpodobnosti výskytu korupčního jednání a případné závažnosti jeho důsledků, a to v jejich vzájemném vztahu.

11.1 Identifikace korupčních rizik

Předkládaný návrh zákona je svým charakterem především adaptačním právním předpisem a v důsledku jednotlivých navrhovaných změn, jež vycházejí z potřeb adaptace, nevznikají v daném návrhu korupční rizika. Navrhovaná právní úprava byla posuzována v souladu se schválenou vládní metodikou na hodnocení korupčních rizik (CIA – Corrupt Impact Assessment).

a) Přiměřenost

Pokud jde o rozsah působnosti správního orgánu, je rozhodující jak zákonný okruh působnosti jako takový, tak míra diskrece, kterou zákon při výkonu jednotlivých působností správnímu orgánu umožňuje, resp. jakou míru diskrece zákon předpokládá. Jakýkoli normativní text zakotvující určitou míru diskrece sám o sobě představuje potenciální korupční riziko. Proto se při přípravě konkrétního ustanovení vždy poměřuje nutnost zavedení takové diskrece daného orgánu s mírou zásahu do individuální sféry subjektu, o jehož právech a povinnostech by se v rámci této diskrece rozhodovalo. Navržená právní úprava mění kompetence správních orgánů pouze způsobem, který zpřesňuje rozsah kompetencí stávajících, anebo zavádí kompetenci novou, a to pouze v rozsahu nezbytném pro úpravu vztahů, které mají být právní úpravou nově regulovány, přičemž míra diskrece je vzhledem k vymezení povinností minimální a v takovém rozsahu, který je nutný k řádnému dozoru a vymáhání stanovených pravidel.

b) Standardnost

Z hlediska kritéria standardnosti se uvádí, že odchylky od stávajících postupů, které by zvyšovaly korupční potenciál navrhované právní úpravy, nejsou shledány. Instituty navrhované právní úpravy jsou obdobné již existujícím institutům v českém právním řádu. Zcela nové instituty, které by nebyly konzistentní s právní úpravou obdobného předmětu regulace, nejsou zaváděny.

c) Efektivita

Navržený předpis adaptuje český právní řád na přímo použitelné předpisy Evropské unie, přičemž nejde nad rámec vymezení právních vztahů v nich regulovaných.

d) Odpovědnost

Zvolená právní úprava vždy jasně reflektuje požadavek čl. 79 odst. 1 Ústavy, podle něhož musí být působnost správního orgánu stanovena zákonem. Odpovědnou osobou na straně správního orgánu je vždy konkrétní úřední osoba. Určení úřední osoby je prováděno na základě vnitřních předpisů, resp. závisí na organizačním uspořádání konkrétního správního orgánu, přičemž popis své organizační struktury je správní orgán povinen zveřejnit na základě zákona č. 106/1999 Sb. Oprávněnou úřední osobu lze při výkonu činností správního orgánu vždy jednoznačně identifikovat zákonem předvídaným postupem (srov. § 15 odst. 4 správního řádu).

e) Opravné prostředky

Z hlediska opravných prostředků existuje možnost účinné obrany proti nesprávnému postupu ministerstva/ústředního orgánu státní správy v první řadě v podobě řádného opravného prostředku, kterým je odvolání, resp. rozklad (srov. § 81 a násl. správního řádu). V souladu s § 68 odst. 5 správního řádu má ministerstvo/ústřední orgán státní správy povinnost v rozhodnutí uvést poučení, zda je možné proti rozhodnutí

podat zejména odvolání, v jaké lhůtě je tak možno učinit, u kterého subjektu se odvolání podává, spolu s upozorněním na případné vyloučení odkladného účinku. Neúplné, nesprávné nebo chybějící poučení je spojeno s důsledky pro bono daného subjektu uvedenými v § 83 odst. 2 správního řádu. Existuje také možnost užití mimořádných opravných prostředků podle správního a daňového řádu (srov. § 100 a násl. správního řádu). Vedle opravných prostředků podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, připouští návrh zákona rovněž jiné prostředky ochrany, kterými je třeba rozumět zejména námitky (srov. § 117 správního řádu), stížnost [srov. § 175 správního řádu, popřípadě § 77 odst. 1 písm. r) zákona o státní službě] nebo podnět k ochraně před nečinností (srov. § 80 správního řádu).

f) Kontrolní mechanismy

Z hlediska systému kontrolních mechanismů je nutno uvést, že se oblast upravená v tomto návrhu zákona pohybuje v procesním režimu správního řádu, jenž obsahuje úpravu kontroly a přezkumu přijatých rozhodnutí, a to primárně formou opravných prostředků. Proti rozhodnutím je možno podat zejména odvolání anebo v určitých případech užít mimořádných opravných prostředků či jiných prostředků ochrany (viz předchozí bod).

Soustavy dotčených orgánů současně disponují interním systémem kontroly v rámci hierarchie nadřízenosti a podřízenosti včetně navazujícího systému personální odpovědnosti. V případě vydání nezákonného rozhodnutí nebo nesprávného úředního postupu je s odpovědností konkrétní úřední osoby spojena eventuální povinnost regresní úhrady související s náhradou škody podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů.

g) Transparentnost

Z hlediska transparentnosti a otevřenosti dat lze konstatovat, že navrhovaná úprava nemá vliv na dostupnost informací podle zákona č. 106/1999 Sb.

11.2 Eliminace korupčních rizik

Navržená regulace byla v kapitole 11.1 analyzována z hlediska sedmi kritérií, jde-li o identifikaci korupčních rizik. Byl prověřován potenciál korupčního rizika související nejen výhradně s agendou, která je předmětem navržené regulace (konkrétní klíčové změny), ale také širší rámec uvedené agendy.

V kontextu navrhované úpravy lze konstatovat, že není dozorovým orgánům svěřována širší diskrece, než je nutné k dozoru a vymáhání stanovených pravidel, čímž jsou minimalizována korupční rizika.

V souvislosti s návrhem zákona nejsou zaváděny nové represivní nástroje zaměřené na eliminaci korupčních rizik. Represivní sankce jsou stanoveny trestním zákoníkem v případě, že jednání konkrétní úřední osoby nebo skupiny úředních osob naplní znaky skutkové podstaty trestného činu – například trestný čin přijetí úplatku.

Za další opatření k eliminaci korupčních rizik lze považovat odpovídající organizační zajištění výkonu příslušné agendy. V souvislosti se správním řízením lze zmínit tzv. pravidlo čtyř nebo šesti očí. Podle něj by mělo být zajištěno, aby určitý postup jedné úřední osoby byl kontrolován nebo dohlížen jednou nebo dvěma jinými úředními osobami. Takový přístup je v České republice běžným standardem, který není potřeba upravovat na úrovni právních předpisů. Existují jistě i další organizační a technická opatření na úrovni veřejné správy, avšak ta nejsou specifická pro tuto agendu.

12 Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

U návrhu zákona se nepředpokládají přímé dopady na bezpečnost nebo obranu státu. Nepředpokládají se žádné dopady na ochranu aktiv ozbrojených sil, ozbrojených bezpečnostních sborů, záchranných sborů nebo havarijních služeb, anebo jejich příslušníků, které by ohrožovaly zajištění bezpečnosti státu ve smyslu ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, ve znění ústavního zákona č. 300/2000 Sb.

13 Zhodnocení dopadů na rodiny, zejména s ohledem na plnění funkcí rodiny, s ohledem na počet vyživovaných členů, na případnou přítomnost hendikepovaných členů a rodiny samoživitelů, rodiny se třemi a více dětmi a další specifické životní situace, dále s ohledem na posílení integrity a stability rodiny a posílení rodinné harmonie, lepší rovnováhy mezi prací a rodinou a na posílení mezigeneračních a širších příbuzenských vztahů

Rodina jako taková, zejména pak s přihlédnutím k uvedeným specifickým rodinným situacím, není adresátem práv a povinností stanovených návrhem zákona nebo jakéhokoli implementovaného unijního předpisu. Pozitivní dopady regulace lze proto identifikovat v případech, že rodinu, a to i pro případy nástrojů podpory v případech existence uvedených specifických situací, ztotožníme se skupinami uvedenými v části *Zhodnocení sociálních dopadů, včetně dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, dopadů na ochranu práv dětí a dopadů na životní prostředí*. Dopady budou obdobné a sledují shodné cíle tak, jak je v recitálu deklaruje nařízení DGA. Návrh zákona pak může příznivě ovlivňovat nejenom řešení životních situací rodin a zajišťování jejich specifických potřeb, ale může být také nástrojem pro vytváření statistik, veřejných politik a vědeckých prací orientovaných do jednotlivých, v nadpisu této části specifikovaných oblastí.

14 Zhodnocení územních dopadů, včetně dopadů na územní samosprávné celky

Z hlediska dopadů na územní samosprávné celky navrhovaný právní předpis nijak nezasahuje do jejich práv nebo povinností. Návrh zákona může mít nepřímé pozitivní dopady díky zavedení právního rámce pro uznané organizace datového altruismu podle nařízení DGA, kdy bude sdílená data možno využít např. pro tvorbu fakticky podložených veřejných politik.

15 Zhodnocení souladu navrhovaného řešení se zásadami tvorby digitálně přívětivé legislativy, včetně zhodnocení rizika vyloučení nebo omezení možnosti přístupu specifických skupin osob k některým službám v důsledku digitalizace jejich poskytování (digitální vyloučení)

Předkladatel při přípravě návrhu zákona zohlednil zásady tvorby digitálně přívětivé legislativy a níže hodnotí navrhovanou úpravu z hlediska jejích jednotlivých principů.

a) Budování přednostně digitálních služeb (princip digital by default)

Návrh zákona zakotvuje dílem novou agendu, při které budou příslušné správní orgány postupovat zejména podle správního řádu. Proto se na situace upravované tímto návrhem zákona vztáhne mj. § 18 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů. Při žádostech o vydání rozhodnutí budou moci zainteresované subjekty v souladu se zákonnou úpravou v plném rozsahu jednat elektronicky, samozřejmě s volní dispozicí účastníka řízení podat dokumenty rovněž v analogové podobě. Nadto navržená úprava adaptuje právní řád České republiky na požadavky nařízení (EU) 2018/1724 ze dne 2. října 2018, kterým se zřizuje jednotná digitální brána pro poskytování přístupu k informacím, postupům a k asistenčním službám a službám pro řešení problémů a kterým se mění nařízení

(EU) č. 1024/2012, ve znění čl. 36 nařízení DGA. Podle čl. 6 nařízení (EU) 2018/1724 musí být postupy uvedené v příloze II (mj. potvrzení o přijetí oznámení poskytovatele služeb zprostředkování dat a potvrzení registrace organizace pro datový altruismus uznané v Unii) tohoto nařízení nabízeny zcela online. Nad rámec požadavků unijního práva se do souladu s tímto požadavkem uvádí všechny postupy předvídané v nařízení DSA, DGA a P2B.

b) Maximální opakovatelnost a znovupoužitelnost údajů a služeb

Jelikož návrh zákona neobsahuje žádné zvláštní ustanovení v tomto smyslu, úřady příslušné k doзору na základě návrhu zákona budou mít povinnost se řídit § 50 a § 6 odst. 2 správního řádu, podle kterých musí při rozhodování vycházet ze skutečností jemu známých a musí si počínat tak, aby nikomu nevznikaly zbytečné náklady.

c) Budování služeb přístupných a použitelných pro všechny, včetně osob se zdravotním postižením (princip governance accessibility)

Návrh zákona tuto oblast přímo neupravuje, ovšem v případě rejstříku uznaných organizací pro datový altruismus se navrhuje zpřístupňovat údaje z tohoto rejstříku způsobem umožňujícím dálkový přístup. Důsledné dodržení této zásady pak bude vyžadovat uspořádání webového rozhraní rejstříku uznaných organizací pro datový altruismus v souladu s požadavky přístupnosti.

d) Sdílené služby veřejné správy

Návrh zákona zavádí nový rejstřík uznaných organizací pro datový altruismus, protože jde o přímý požadavek vyplývající z nařízení DGA. Nadto ovšem nezavádí nový rámec, jím předvídané postupy jsou integrovatelné do sdílených služeb vyvíjených v rámci české veřejné správy.

e) Konsolidace a propojování informačních systémů veřejné správy

Návrh zákona zavádí nový informační systém, kterým je rejstřík uznaných organizací pro datový altruismus, a to na základě požadavku vyplývajícího z nařízení DGA. Pro účely návrhu zákona je úmyslem předkladatele ponechat ČTÚ při vybudování rejstříku uznaných organizací pro datový altruismus prostor pro využití architektury jím vedených informačních systémů a jejich doplnění o funkcionality podle požadavků nařízení DGA.

f) Mezinárodní interoperabilita – budování služeb propojitelných a využitelných v evropském prostoru

Problematika mezinárodní interoperability je již obecně upravena nařízením, která jsou tímto návrhem implementována. V nařízení DSA se jedná o čl. 21 odst. 8 a čl. 22 odst. 4 a 5, dle kterých koordinátor digitálních služeb oznámí Evropské komisi subjekty mimosoudního řešení sporů a důvěryhodné oznamovatele a Evropská komise poté zveřejní seznam těchto subjektů. Dle čl. 19 odst. 5 nařízení DGA ČTÚ oznámí Evropské komisi registraci uznaných organizací pro datový altruismus. Evropská komise pak povede vlastní informativní rejstřík uznaných organizací pro datový altruismus v souladu s čl. 17 odst. 2 nařízení DGA.

g) Ochrana osobních údajů v míře umožňující kvalitní služby (princip GDPR)

V souladu s touto zásadou nebude úřad příslušný k doзору na základě tohoto zákona od adresátů shromažďovat údaje, které nejsou nezbytné k jeho činnosti podle navrhované úpravy, a tyto údaje bude uchovávat v souladu s právními předpisy, zejména tedy s GDPR a se zákonem č. 110/2019 Sb.

h) Otevřenost a transparentnost včetně otevřených dat a služeb (princip open government)

Požadavek na transparentnost veřejné správy a přístup k otevřeným datům je zajištěn, neboť orgán příslušný k doзору na základě návrhu zákona bude i v souvislosti s navrhovanou úpravou podléhat zákonu č. 106/1999 Sb. Ve vztahu k rejstříku uznaných organizací pro datový altruismus pak platí, že údaje z tohoto rejstříku zveřejňované v souladu s požadavky nařízení DGA budou dostupné způsobem umožňujícím dálkový přístup.

i) Technologická neutralita

Navrhovaná úprava nestanoví žádné specifické požadavky týkající se využití konkrétních technologických prostředků. Výše avizované zpřístupnění nabídky využít postupů předvídaných v nařízení DSA, DGA a P2B v souladu s čl. 6 nařízení (EU) 2018/1724 (tj. „zcela online“) je z hlediska adresátů navrhované úpravy využitelné na bázi dobrovolnosti.

j) Uživatelská přívětivost

Návrh zákona předjímá možnost využít nabídky využití služeb podle nařízení DGA, DSA a P2B „zcela online“ v souladu s požadavky nařízení (EU) 2018/1724. Pro důsledné naplnění této zásady při postupech podle navrhované úpravy bude ovšem zásadní až způsob implementace těchto postupů. Navrhovaná úprava ovšem již sama osobě předjímá, že orgány příslušné k doзору na základě návrhu zákona budou poskytovat metodickou podporu s ohledem na své kompetence při využití výše uvedených postupů.

16 Odůvodnění návrhu, aby Poslanecká sněmovna vyslovila s návrhem zákona souhlas již v prvním čtení

Předkladatel návrhu zákona navrhuje, aby pro další projednání vládního návrhu bylo Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky navrženo vyslovit s ním souhlas již v prvním čtení (využití postupu podle § 90 odst. 2 zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů).

Z důvodu naléhavého obecného zájmu a zejména vzhledem ke stanovenému datu použitelnosti nařízení DGA dnem 24. září 2023 a nařízení DSA dnem 17. února 2024 považuje předkladatel za důležité projednat a přijmout vládní návrh zákona tak, aby se stal součástí právního řádu České republiky co nejdříve.

V rámci nařízení DSA již Evropská komise podala žalobu ve věcném řízení o porušení SFEU č. 2024/2039, v níž České republice vytýká, že dosud nesvěřila svému koordinátorovi digitálních služeb nezbytné pravomoci a nestanovila pravidla týkající se sankcí za porušení tohoto nařízení. Tím Česká republika nesplnila povinnosti vyplývající z článků 51 a 52 nařízení DSA. Současně hrozí, že zájmy České republiky nebudou dostatečně reprezentovány při činnosti Evropského sboru pro digitální služby, mimo jiné při přípravě a schvalování prováděcích právních předpisů a kodexů chování v souladu s nařízením DSA. Ve vztahu k nařízení DGA bylo České republice v rámci řízení č. 2024/2057 ze strany Evropské komise zasláno tzv. formální upozornění, v němž Komise vytýká nedostatečné provedení tohoto nařízení do vnitrostátního právního řádu.

II. Zvláštní část

K části první:

K § 1 (Předmět úpravy)

Navrhuje se vymezit předmět úpravy a její návaznost na předpisy sekundárního práva EU. Tento zákon do českého právního řádu transponuje ustanovení směrnic EU, která upravují některá práva a povinnosti poskytovatelů služeb informační společnosti. Tímto způsobem je proto vymezen i předmět úpravy tohoto zákona. Zjednodušeně se jedná o provedení a navázání na unijní právní rámec pro digitální ekonomiku (srov. definici digitální ekonomiky výše), což zohledňuje navržený název tohoto zákona. Jednotlivými složkami digitální ekonomiky upravenými v tomto zákoně jsou následující oblasti: poskytování a volný pohyb služeb informační společnosti na vnitřním trhu EU, šíření obchodních sdělení elektronickými prostředky, podpora spravedlnosti a transparentnosti pro podnikatelské uživatele online zprostředkovatelských služeb, poskytování zprostředkovatelských služeb na vnitřním trhu EU a správa dat. Z uvedených oblastí lze na základě jejich povahy pod pojem služby informační společnosti podřadit zprostředkovatelské služby, online zprostředkovatelské služby a ze správy dat též činnost poskytovatelů služeb zprostředkování dat. Zvláště je ovšem třeba ve vymezení předmětu úpravy uvést šíření obchodních sdělení a činnost uznaných organizací pro datový altruismus.

S ohledem na služby informační společnosti návrh zákona konkrétně (1) zavádí vymezení služby informační společnosti platné napříč českým právním řádem a (2) transponuje do českého právního řádu relevantní ustanovení směrnice o soukromí a elektronických komunikacích a směrnice o elektronickém obchodu, která zavádí obecný právní rámec pro volný pohyb služeb informační společnosti napříč vnitřním trhem EU. Tento právní rámec se navíc obecně vztahuje na všechny služby informační společnosti, není-li v předpisu EU stanoveno jinak.

Se službami informační společnosti úzce souvisí i problematika šíření obchodních sdělení jako součást služby informační společnosti, respektive prostřednictvím elektronické pošty. V souladu s čl. 6 odst. 1 směrnice o elektronickém obchodu se relevantní pravidla vztáhnou na obchodní sdělení, která jsou součástí služby informační společnosti (nebo takovouto službu představují²⁷). Je zřejmé, že tento způsob šíření obchodních sdělení nadále představuje důležitou a častou součást služeb informační společnosti (k tomu srov. např. bod 18 odůvodnění směrnice o elektronickém obchodu). Zároveň je třeba reflektovat úpravu podle čl. 13 směrnice o soukromí a elektronických komunikacích ve znění směrnice 2009/169/ES, který mj. stanoví zvláštní pravidla pro šíření obchodních sdělení prostřednictvím elektronické pošty.

Zvláštními kategoriemi služeb informační společnosti jsou ze své povahy online zprostředkovatelské služby (čl. 2 bod 2 nařízení P2B) a zprostředkovatelské služby [čl. 3 písm. g) nařízení DSA]. V obou těchto případech platí, že unijní zákonodárci již zavedli přímo účinný právní rámec pro poskytování těchto kategorií služeb informační společnosti, na který je třeba v právním řádu České republiky navázat.

Návrh zákona se dále dotýká některých aspektů datové ekonomiky (podmnožiny digitální ekonomiky) ve smyslu její výše uvedené definice. Navazuje totiž (s výjimkou problematiky opakovaného použití dat v držení subjektů veřejného sektoru) na nařízení DGA jakožto přímo použitelný předpis, který se datovou ekonomikou zabývá. Zároveň ovšem platí, že nařízení DGA tvoří pouze část právního rámce pro datovou ekonomiku. Zatímco nařízení DGA stanoví některá pravidla správy dat (tedy např. zprostředkování dat),

²⁷ TRZASKOWSKI, Jan. Identifying the Commercial Nature of ‘Influencer Marketing’ on the Internet. *Scandinavian Studies in Law*, 2018, roč. 65, s. 81-100. Srov. formulaci na s. 92.

na unijní úrovni bylo následně přijato rovněž nařízení, které stanoví mj. některé otázky substantivního práva na přístup k některým datům.²⁸

Navržené ustanovení ozřejmuje předmět transpozice a adaptace provedený v návrhu zákona. Návrh zákona do českého právního řádu transponuje část směrnice o elektronickém obchodu a část směrnice o soukromí a elektronických komunikacích. Tyto směrnice již byly do českého právního řádu transponovány prostřednictvím ZSIS a předkládaný návrh zákona již zohledňuje transpozici těchto předpisů v jejich dosavadní podobě. Rozdíly oproti stávající úpravě se navrhují v odůvodněných případech a vychází především ze snahy o zpřesnění a aktualizaci použité terminologie, dílčího doplnění stávající transpozice, respektive ze zkušeností s dosavadním uplatňováním ZSIS. Navržená úprava rovněž navazuje na přímo použitelné předpisy EU, které jsou předkládaným návrhem zákona adaptovány.

Navrhuje se dále na vnitrostátní úrovni vymezit působnost orgánů veřejné správy, některé zvláštní procesní postupy související s uvedenými předpisy EU, práva a povinnosti dotčených osob, jakož i odpovědnost za přestupky spočívající v porušení povinností podle navrhované úpravy nebo přímo použitelných předpisů EU, které implementuje. Český právní řád již byl novelou ZSIS adaptován na nařízení P2B, adaptaci na nařízení DSA a dílčí adaptaci na nařízení DGA se navrhuje provést tímto návrhem zákona. Rovněž v případě adaptace na nařízení P2B se navrhuje zachovat východiska stávající úpravy podle ZSIS. Jelikož však mají být nově stanoveny postupy podle tří do jisté míry souvisejících přímo použitelných předpisů EU, bude pro všechny tři stanoven pokud možno jednotný rámec jejich uplatňování a vymáhání na vnitrostátní úrovni, který bude platit i pro adaptaci na nařízení P2B.

K § 2 (Základní pojmy)

Toto ustanovení upravuje definice pojmů pro potřeby tohoto zákona. Navrhované definice do značné míry vycházejí z účinného znění § 2 ZSIS. Na rozdíl od platné úpravy se ovšem navrhuje upustit od definování poskytovatele služby podle § 2 písm. d) ZSIS. Navrhovaná úprava totiž nově pracuje nejen s pojmem poskytovatele služby informační společnosti ve smyslu čl. 2 písm. b) směrnice o elektronickém obchodu, ale též s pojmem poskytovatele obchodní platformy, neboli poskytovatele online zprostředkovatelské služby ve smyslu čl. 2 bodu 3 nařízení P2B, dále s pojmem poskytovatele zprostředkovatelské služby podle čl. 3 písm. g) nařízení DSA, poskytovatele hostingových služeb podle čl. 3 písm. g) bodu iii) nařízení DSA, poskytovatele online platformy podle čl. 3 písm. i) nařízení DSA, poskytovatele internetového vyhledávače podle čl. 3 písm. j) nařízení DSA nebo poskytovatele služby zprostředkování dat podle čl. 2 bodu 11) nařízení DGA. Zatímco služby definované v nařízeních P2B a DSA jsou přitom vždy z definice též službami informační společnosti, u některých činností upravených nařízením DGA tomu tak být nemusí. V zájmu přehlednosti se tak navrhuje upustit od vymezení osoby poskytovatele služby, přičemž navrhovaná úprava vždy výslovně uvádí, o poskytovatele jaké konkrétní služby se v daném případě jedná.

Služba informační společnosti byla původně definována v souladu s čl. 2 písm. a) směrnice o elektronickém obchodu, která odkazuje na čl. 1 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/48/ES, kterou se mění směrnice 98/34/ES o postupu při poskytování informací v oblasti norem a technických předpisů, přičemž směrnicí stanovené kritérium poskytování služby elektronicky bylo do vnitrostátního vymezení služby informační společnosti zahrnuto jako kritérium poskytování služby elektronickými prostředky ve smyslu § 2 písm. c) ZSIS. Účinnost této směrnice skončila 6. října 2015, kdy byla nahrazena směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1535 o postupu při poskytování informací v oblasti technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti (kodifikované znění). Pro účely definice služby informační

²⁸ Srov. nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/2854 ze dne 13. prosince 2023 o harmonizovaných pravidlech pro spravedlivý přístup k datům a jejich využívání a o změně nařízení (EU) 2017/2394 a směrnice (EU) 2020/1828 (nařízení o datech).

společnosti se navrhuje po vzoru unijní úpravy převzít pojem „služby poskytované elektronicky“, neboť by tak vnitrostátní transpozice měla být lépe uzpůsobena kritériu poskytování služby elektronicky podle směrnice (EU) 2015/1535. Definice služby informační společnosti je tedy upravena v souladu se zněním čl. 1 odst. 1 písm. b) této směrnice tak, že se jedná o službu poskytovanou bez současné přítomnosti stran, elektronicky a na individuální žádost uživatele služby, a zpravidla za úplat. Vymezení služby poskytované elektronicky se pak od vymezení podle § 2 písm. c) ZSIS, které odkazuje spíše na zařízení a infrastrukturu využívanou pro přenos takovéto služby, po vzoru směrnice (EU) 2015/1535 posouvá k samotnému způsobu přenosu (respektive poskytnutí) takovéto služby.

Definice elektronické pošty byla s dílčími změnami převzata z čl. 2 písm. h) směrnice o soukromí a elektronických komunikacích. Namísto dosud používaného pojmu „veřejná síť elektronických komunikací“ se navrhuje v souladu s použitelným právem EU užít pojmu „veřejná komunikační síť“. Sítě elektronických komunikací jsou podle § 2 odst. 2 písm. b) ZEK „*přenosové systémy, bez ohledu na to, zda jsou založeny na trvalé infrastruktuře nebo jsou centralizovaně kapacitně řízené, nebo nikoli, a popřípadě i spojovací nebo směrovací zařízení a jiné prostředky, včetně neaktivních síťových prvků, které umožňují přenos signálů po vedení, rádiovými, optickými nebo jinými elektromagnetickými prostředky, včetně družicových sítí, pevných sítí okružně nebo paketově komutovaných včetně internetu, mobilních sítí, sítí pro rozvod elektrické energie v rozsahu, v jakém jsou používány pro přenos signálů, sítí pro rozhlasové a televizní vysílání a sítí kabelové televize, bez ohledu na typ přenášené informace*“. Veřejnou komunikační síť se pak v souladu s § 2 odst. 2 písm. d) ZEK rozumí „*síť elektronických komunikací, která slouží zcela nebo převážně k poskytování veřejně dostupných služeb elektronických komunikací a která podporuje přenos informací mezi koncovými body sítě, nebo síť elektronických komunikací, jejímž prostřednictvím je poskytována služba šíření rozhlasového a televizního vysílání*“. Specifikace, že jde o veřejnou komunikační síť, uvádí definici do souladu s vymezením podle směrnice o soukromí a elektronických komunikacích. Ta totiž v souvislosti s definicemi odkazuje na dnes již zrušenou směrnici Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES ze dne 7. března 2002 o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací, která v čl. 2 písm. d) zvláštní typ sítě elektronických komunikací (chápané ve smyslu § 2 odst. 2 písm. b) ZEK), který slouží zcela či převážně k poskytování veřejně přístupných služeb elektronických komunikací a který podporuje přenos informací mezi koncovými body sítě. Definice elektronické pošty je kromě odkazu na veřejnou komunikační síť ponechána úmyslně bez odkazu na specifické technologie, typy elektronické pošty (např. e-mail), v souvislosti s nimi využívané protokoly apod. Cílem je ponechat definici pokud možno technologicky neutrální a schopnou pružně reagovat na aktuální vývoj v oblasti komunikačních technologií.

Definice služby poskytované elektronicky slouží zejména pro účely vymezení služby informační společnosti, přičemž vychází ze směrnice (EU) 2015/1535. Nové vymezení služby poskytované elektronicky umožní na vnitrostátní úrovni snáze určit, které služby nejsou službami informační společnosti, byť je k jejich poskytnutí/přenosu využito elektronických prostředků podle § 2 písm. c) ZSIS. To zpravidla platí např. pro hlasové komunikační služby (resp. „hlasové telefonní služby“ podle bodu 2. odrážky třetí písm. a) přílohy I směrnice (EU) 2015/1535), k jejichž odeslání nebo přijetí sice lze využít elektronické zařízení pro zpracování a uchovávání dat, ale není to nezbytné.

Definice uživatele je převzata ze směrnice o elektronickém obchodu, která obdobným způsobem v čl. 2 písm. d) vymezuje „příjemce služby“. Slovo „uživatel“ bylo zvoleno v zájmu (i) kontinuity se současnou úpravou podle ZSIS a (ii) odlišení od termínu příjemce ve smyslu nařízení DSA. Uživatele (služeb informační společnosti) je vhodné odlišit od osoby příjemce zprostředkovatelské služby podle čl. 3 písm. b) nařízení DSA, aby bylo sníženo riziko záměny mezi obecnou úpravou poskytování všech služeb informační společnosti od zvláštní úpravy specifického typu této služby, kterou je zprostředkovatelská služba podle čl. 3 písm. g) nařízení DSA. Od pojmu uživatele je dále třeba odlišit osobu zákazníka podle § 9 odst. 1 navrhované úpravy,

který bude zpravidla osobou, která s podnikatelem, jehož jménem nebo na jehož účet je šířeno obchodní sdělení, uzavřela smlouvu o prodeji výrobku nebo služby. Pojem zákazníka se navrhuje ponechat bez definice, neboť již vzniká judikatura k výkladu tohoto pojmu, která objasňuje typické vymezení pojmu zákazníka jako osoby, která s podnikatelem uzavřela smlouvu o prodeji zboží nebo služby, přičemž však zároveň ponechává prostor otevřený pro kazuistické odchylky od tohoto principu, které lze jen obtížně postihnout dopředu z pohledu zákonodárce.²⁹

Definice obchodního sdělení je také převzata ze směrnice o elektronickém obchodu. Oproti stávající úpravě se navrhuje zpřesnění a aktualizace jeho definice. Výraz „image“ se v souladu s čl. 40 odst. 4 Legislativních pravidel navrhuje nahradit slovem „pověst“ užívaným v oblasti soukromého práva. Navrhuje se rovněž vypustit výslovný odkaz na obchodní závod (resp. „podnik“ ve smyslu již zrušeného § 5 zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku) podnikatele, neboť pověst podnikatele v sobě nutně zahrnuje též pověst jeho obchodního závodu. Nezávisle na tom, zda podnikatel zřídil obchodní závod nebo nikoli, platí na základě § 435 odst. 1 OZ jeho povinnost uvádět mj. své jméno a sídlo na obchodních listinách. V neposlední řadě se navrhuje k pojmu „regulovaná činnost“ doplnit odkaz na zákon č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace, ve znění pozdějších předpisů, jenž pro účely právního řádu České republiky tento pojem vymezuje. Cílem těchto změn obecně není významová změna definice obchodního sdělení. Za obchodní sdělení se tak nadále považují všechny formy sdělení určeného k přímé nebo nepřímé podpoře zboží či služeb nebo image/pověsti (obchodního závodu) podnikatele, ať již vykonává regulovanou činnost nebo nikoli.

Navrhuje se pro účely navrhované úpravy pod pojem členského státu Evropské unie zahrnout též smluvní státy Dohody o Evropském hospodářském prostoru, jež členy Evropské unie nejsou. Tím se zohledňuje skutečnost, že navrhovanou úpravou implementované předpisy Evropské unie se uplatní nebo mají v budoucnu uplatnit též na ostatní smluvní státy Dohody o Evropském hospodářském prostoru.

Dále je pro účely navazující vnitrostátní úpravy vymezen pojem obchodní platformy jako označení pro online zprostředkovatelskou službu podle čl. 2 bodu 2 nařízení P2B. Tato terminologie byla zvolena v zájmu zvýšení přehlednosti navrhované úpravy, která pracuje i s pojmem zprostředkovatelská služba podle čl. 3 písm. g) nařízení DSA. Použití těchto dvou pojmů v zákoně by mohlo být matoucí a vyvolávat dojem, že se jedná o stejný typ služby, z nichž pouze jedna probíhá online. Definice obou pojmů jsou přitom odlišné.

K § 3 (Informace poskytované uživateli služby informační společnosti a orgánům veřejné moci)

Navrhuje se zavést povinnost poskytovatele služby informační společnosti poskytovat svým uživatelům vybrané informace podle čl. 5 a 6 směrnice o elektronickém obchodu, které představují zejména základní identifikační informace příslušného poskytovatele služby informační společnosti.

Ustanovení čl. 5 již bylo v České republice transponováno zejména do OZ, nicméně v současné době zmíněnou informační povinnost zakládá ve většině případů pouze pro poskytovatele, kteří služby informační společnosti poskytují spotřebitelům.

Obdobným způsobem je třeba rozšířit působnost transpozice čl. 10 a 11 směrnice o elektronickém obchodu. Tyto povinnosti blíže související s kontraktačním procesem se v zájmu přehlednosti úpravy navrhuje upravit změnou OZ.

Odlišně oproti účinné úpravě obsažené v § 7 ZSIS je v odstavci 4 informační povinnost podle čl. 6 písm. a) a b) směrnice o elektronickém obchodu nově upravována nikoli pouze pro problematiku šíření obchodních sdělení elektronickou poštou, ale rovněž obecně pro poskytovatele služeb informační společnosti šířící obchodní sdělení v rámci své služby. Tato informační povinnost se tak uplatní paralelně s § 9, který

²⁹ Srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 8. června 2023, sp. zn. 10 A 121/2020, body 139 až 143.

v návaznosti na dosavadní § 7 ZSIS a v souladu s požadavky čl. 13 směrnice o soukromí a elektronických komunikacích upravuje tuto informační povinnost pro oblast obchodních sdělení šířených elektronickou poštou. Pod navrhovaný § 3 naopak spadají obchodní sdělení šířená jako součást služby informační společnosti, tj. například reklamní bannery na internetových stránkách nebo placená informace na internetové stránce vyzdvihující kvalitu určitého produktu.³⁰

K odstavcům 1 a 2

Těmito odstavci se provádí čl. 5 odst. 1 směrnice o elektronickém obchodu, přičemž se navrhuje pod pojmem kontaktní údaje pokrýt jak jméno poskytovatele, tak jeho zeměpisnou adresu, daňové identifikační číslo (popřípadě obdobný identifikátor udělený jiným členským státem EU) a další údaje umožňující identifikaci poskytovatele, jeho dozorového či kontrolního orgánu, podléhá-li jeho činnost alespoň povolení, popřípadě jeho profesní komory, je-li v takové komoře sdružen. Požadavek uvést veřejný rejstřík, ve kterém je poskytovatel zapsán, resp. jeho identifikační číslo osoby, je splněn požadavkem podle § 435 odst. 1 OZ.

K odstavci 3

Tímto odstavcem se navrhuje transponovat čl. 5 odst. 2 směrnice o elektronickém obchodu, přičemž požadavek na jasně a srozumitelně uvedené údaje o ceně nabízené v souvislosti se službou informační společnosti, resp. i souvisejícími plněními, v sobě z podstaty věci zahrnují i případnou cenu dodání zásilky.

K odstavci 4

V navrhovaném znění odstavce 4 je samostatně transponován čl. 6 písm. a) a b) směrnice o elektronickém obchodu, které spočívají v identifikovatelnosti obchodního sdělení jako takového a jeho objednatele. Požadavek identifikovatelnosti obchodního sdělení není formalizován. Příslušné povinnosti lze v závislosti na okolnostech dostát např. zobrazením štítku „sponzorovaný obsah“, jiným výslovným upozorněním, ale také koncipováním rozhraní takovým způsobem, že je povaha šířeného obchodního sdělení zřejmá. Požadavek na identifikovatelnost podnikatele pak může splňovat například též obchodní sdělení obsahující hypertextový odkaz na stránku obsahující podrobné identifikační údaje poskytovatele služby informační společnosti.³¹

K § 4 (Usazení)

Navrhuje se zavést definici usazení pro účely úpravy principu země původu podle § 5 až 7. Požadavek soustavnosti odráží formulaci „*po neurčitou dobu*“ podle směrnice o elektronickém obchodu, přičemž byl zvolen termín, který je častěji využíván v českém právním řádu [(např. § 420 OZ nebo § 2 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů)]. „Stálé zařízení“ ve smyslu směrnice o elektronickém obchodu je třeba vykládat ve světle jejích bodů odůvodnění a obecně též specifik poskytování služeb v online prostoru.

Podle bodu 19 odůvodnění směrnice o elektronickém obchodu zůstává východiskem pro chápání pojmu usazení poskytovatele služeb informační společnosti judikatura Soudního dvora k čl. 49 SFEU, tedy že jde v zásadě o účinný výkon hospodářské činnosti prostřednictvím stálé provozovny po neurčitou dobu. V praxi může pod pojem stálé provozovny spadat například pobočka, odštěpný závod nebo kancelářské prostory nacházející se na území členského státu usazení. Termín „stálé zařízení“ je směrnicí a transpoziční úpravou namísto „stálé provozovny“ volen proto, že směrnice z pojmu usazení explicitně vyjímá „*existenc[i] a používání technických prostředků a technologií nezbytných k poskytování služby* [informační společnosti]“.

³⁰ LODDER, Arno R. Directive 2000/31/EC on certain legal aspects of information society services, in particular electronic commerce, in the Internal Market. In: *EU Regulation of E-Commerce*. Edward Elgar Publishing, 2017. s. 38.

³¹ Srov. podrobněji též návrh Komise na vydání směrnice o elektronickém obchodu ze dne 18. listopadu 1998, COM(1998) 586 final, s. 23.

Tím má být v souladu s bodem 19 odůvodnění citované směrnice dosaženo toho, že za místo usazení pro účely v ní obsažené úpravy nebude považováno místo, v němž se nachází technické zařízení, jímž poskytovatel provozuje např. internetové stránky, nebo místo, z něž je příslušná internetová stránka přístupná. Stálým zařízením pro účely navrhované definice tak jsou prvky stále provozovny, z níž poskytovatel vykonává svou hospodářskou činnost, z nichž jsou vyňaty dva výše uvedené aspekty činnosti poskytovatele služby informační společnosti. Takovéto zúžení je pro účely regulaci služeb informační společnosti potřebné, jelikož specifika přeshraničního poskytování služeb přes internet neumožňují bez dalšího převzít závěry starší judikatury Soudního dvora k problematice usazení (srov. např. stanovisko generálního advokáta Macieje Szpunara ve věci C-10/22 *LEA*).

Zatímco podle čl. 3 směrnice o elektronickém obchodu se na poskytovatele služeb informační společnosti vztáhnou v tzv. koordinované oblasti požadavky stanovené členským státem usazení (resp. dozor nad ním vykonávají orgány tohoto členského státu), normativní text směrnice neřeší situaci, kdy je poskytovatel usazen ve více členských státech EU najednou. Podle bodu 19 odůvodnění směrnice o elektronickém obchodu je ovšem v takové situaci rozhodné místo, ze kterého je příslušná služba poskytována. Pokud je obtížné takové místo určit, má být rozhodné, kde má poskytovatel pro danou službu středisko činností. Tato východiska se uplatní i na výklad navrhované úpravy.

K § 5 (Povinnosti poskytovatele služby informační společnosti usazeného v jiném členském státě Evropské unie)

Navrhuje se upřesnit zakotvení tzv. „principu země původu“ v českém právním řádu, podle kterého jsou k regulování činnosti poskytovatele služby informační společnosti v takzvané koordinované oblasti příslušné v první řadě orgány členského státu, ve kterém je tento poskytovatel usazen. Výjimky z tohoto pravidla podléhají kritériím podle čl. 3 odst. 4 směrnice o elektronickém obchodu, která lze rozdělit na substantivní a procedurální. Substantivní kritéria ve smyslu čl. 3 odst. 4 písm. a) směrnice o elektronickém obchodu spočívají zejména v nezbytnosti a přiměřenosti (jazykem směrnice „úměrnosti“) prolomení principu země původu v zájmu dosažení směrnicí stanoveného legitimního cíle. Procedurální požadavek pak spočívá především v předchozí notifikaci opatření přijatých proti poskytovatelům usazeným v jiných členských státech EU podle čl. 3 odst. 4 písm. b) směrnice o elektronickém obchodu. Jelikož směrnice o elektronickém obchodu harmonizuje pravidla volného pohybu služeb na úseku služeb informační společnosti, představuje toto ustanovení zvláštní úpravu k zákonu č. 222/2009 Sb., o volném pohybu služeb (kterým se transponuje směrnice 2006/123/ES o volném pohybu služeb), resp. k úpravě podle čl. 56 SFEU.

Princip země původu omezuje orgány členského státu v tom, jaká opatření mohou přijímat v koordinované oblasti [tj. normy upravující přístup k činnosti služby informační společnosti nebo výkon této činnosti, srov. čl. 2 písm. h) směrnice o elektronickém obchodu] vůči poskytovateli služeb informační společnosti usazeném v jiném členském státě Evropské unie. Výchozím pravidlem je, že členské státy nemohou z důvodů spadajících do koordinované oblasti omezovat volný pohyb služeb informační společnosti z jiného členského státu (čl. 3 odst. 2 směrnice o elektronickém obchodu). Nejde-li tedy o vymáhání právní úpravy spadající mimo koordinovanou oblast nebo o uložení dílčí povinnosti spočívající např. v odstranění konkrétně určené položky nezákonného obsahu³², musí na rozdíl od obecné úpravy volného pohybu služeb či svobody usazování každý orgán veřejné moci při omezení volného pohybu služeb informační společnosti splnit výše uvedená substantivní kritéria. Orgány veřejné správy musí navíc splnit související procedurální kritéria.

Hodlá-li orgán veřejné správy uložit poskytovateli služeb informační společnosti povinnost, která omezí poskytování jeho služby informační společnosti, musí v souladu s čl. 3 odst. 4 písm. b) směrnice

³² K tomuto srov. bod 38 odůvodnění nařízení DSA.

o elektronickém obchodu nejprve (i) požádat členský stát Evropské unie, v němž je poskytovatel usazen, o přijetí odpovídajících opatření. Pokud tak dotyčný členský stát neučiní, (ii) orgán veřejné správy předem oznámí tomuto členskému státu a Komisi, že opatření vůči poskytovateli služby informační společnosti přijme sám. Až poté může (iii) přijmout opatření omezující volný pohyb služeb informační společnosti, které splňuje substantivní kritéria podle čl. 3 odst. 4 písm. a) směrnice o elektronickém obchodu. Na jiné orgány veřejné moci, soudy a orgány činné v trestním řízení, se vztáhnou pouze substantivní požadavky směrnice bez potřeby předchozí notifikace (srov. větu před dvojtečkou v čl. 3 odst. 4 písm. b) směrnice o elektronickém obchodu).

- (i) *Předchozí požadavek adresovaný členskému státu usazení:* Podle čl. 3 odst. 1 směrnice o elektronickém obchodu jsou členské státy Evropské unie odpovědné za to, aby v případě na jejich území usazených poskytovatelů služeb informační společnosti skrze požadavky spadající v koordinované oblasti zajišťovaly ochranu cílů obecného zájmu uvedených v čl. 3 odst. 4 písm. a) bodě i) směrnice o elektronickém obchodu (věc C-376/22, *Google Ireland a další*, ECLI:EU:C:2023:835, bod 44). Z tohoto důvodu se obecné a abstraktní požadavky vnitrostátního práva týkající se obecně popsané kategorie určitých služeb informační společnosti nepoužijí na poskytovatele usazené v jiném členském státě Evropské unie (věc C-376/22, *Google Ireland a další*, ECLI:EU:C:2023:835, body 58 až 60). Orgánům České republiky v takovémto případě zbývá pouze možnost uložit povinnost konkrétně vymezenému poskytovateli nebo poskytovatelům služeb informační společnosti v případech, kdy jim to jejich kompetence umožňují. Před vydáním takovéhoho právního aktu se ovšem orgán veřejné správy obrátí na Ministerstvo průmyslu a obchodu jakožto kontaktní místo podle § 8 odst. 3, které vznesе vůči partnerskému kontaktnímu místu členského státu usazení požadavek na přijetí odpovídajícího opatření v přiměřené lhůtě v souladu s § 7 odst. 1.
- (ii) *Předchozí oznámení členskému státu usazení a Komisi:* Nepřijme-li členský stát usazení v přiměřené lhůtě dostatečná opatření k ochraně cíle obecného zájmu uvedených v čl. 3 odst. 4 písm. a) bodě i) směrnice o elektronickém obchodu, který dotčený poskytovatel služby informační společnosti alespoň ohrožuje, a není splněn předpoklad naléhavosti podle čl. 3 odst. 5 citované směrnice, informuje orgán veřejné správy prostřednictvím kontaktního místa podle § 8 (Ministerstva průmyslu a obchodu) členský stát a Komisi o tom, že opatření k zajištění ochrany cílů obecného zájmu přijme sám, přičemž z této informace musí být zřejmé, v čem toto opatření spočívá. Tento krok je nezbytnou podmínkou závaznosti přijatého opatření pro dotčené poskytovatele služby informační společnosti (věc C-390/18, *Airbnb Ireland*, ECLI:EU:C:2019:1112, bod 96). Komise takto oznámené opatření v souladu s čl. 3 odst. 6 směrnice o elektronickém obchodu co nejdříve posoudí z hlediska souladu s právem EU. Příslušný orgán veřejné správy nemusí při přijímání opatření vůči poskytovateli služby informační společnosti vyčkat výsledku tohoto posouzení. Požádá-li však Komise Českou republiku na základě provedeného posouzení o upuštění od přijetí opatření nebo jeho ukončení, vystaví se Česká republika dalším uplatňováním takovéhoho opatření riziku zahájení řízení o porušení Smluv podle čl. 258 SFEU.
- (iii) *Substantivní kritéria pro přijetí omezujícího opatření:* Jakýkoli orgán veřejné moci [ať již se na něj vztáhnou procedurální požadavky podle bodů (i) a (ii) nebo nikoli] je povinen přijmout takovéto opatření v souladu s kritérii podle čl. 3 odst. 4 písm. a) směrnice o elektronickém obchodu. Takové opatření musí sledovat jeden z legitimních cílů uvedených v čl. 3 odst. 4 písm. a) bodě i) citované směrnice a být k jejich dosažení nezbytné. Zároveň musí služba informační společnosti, které se opatření dotýká, uvedený legitimní cíl poškozovat nebo alespoň závažně a podstatně ohrožovat. V neposlední řadě musí být omezující opatření úměrné (přiměřené) jím chráněnému legitimnímu cíli.

K odstavci 1

Odstavec 1 zakotvuje základní pravidlo, podle kterého členské státy nesmějí v koordinované oblasti omezit poskytování služeb informační společnosti z místa usazení v jiném členském státě EU. V praxi podle tohoto pravidla především nelze poskytovatelům služeb informační společnosti ukládat povinnosti jdoucí nad rámec těch, které jim vyplývají z právního řádu jejich členského státu usazení (věc C-509/09, *eDate Advertising*, ECLI:EU:C:2011:685, body 66 a 67).

Navrhuje se tak opustit dosavadní formulaci § 9 odst. 2 ZSIS, která naznačuje, že jde o kolizní normu. Namísto toho by měl princip země původu představovat materiální korektiv v tom smyslu, že se české právo na přeshraniční poskytovatele z EU spadající do jeho působnosti vztáhne, ale z něj vyplývající povinnosti se na ně uplatní pouze tehdy, pokud vyplývají též z právního řádu jejich členského státu usazení.³³ Vnitrostátní právo tak naváže na výklad podaný Soudním dvorem podaný v rozhodnutí ve věci C-509/09, *eDate Advertising*, podle nějž čl. 3 směrnice o elektronickém obchodu neobsahuje kolizní normu. Zároveň koncepce materiálního korektivu zamezí nejistotě ohledně rozhodného práva, respektive situaci, kdy by české orgány byly nuceny pravidelně rozhodovat ve věcech týkajících se poskytovatelů usazených v jiných členských státech EU na základě právních řádů těchto členských států.

K odstavci 2

Odstavec 3 v návaznosti na čl. 2 písm. h) bod ii) a čl. 3 odst. 3 ve spojení s přílohou směrnice o elektronickém obchodu upřesňuje, že se princip země původu nedotýká působnosti právních předpisů upravujících právní vztahy v oblastech uvedených v tomto ustanovení.

Navrhuje se ovšem netransponovat výjimku pro transpozici dnes již neplatného čl. 44 odst. 2 směrnice 85/611/EHS o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se subjektů kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (SKIPCP), obsaženou ve třetí odrážce přílohy směrnice o elektronickém obchodu. Podle tohoto ustanovení mohly tyto subjekty v souladu s úpravou regulace reklamy v příslušném členské státě inzerovat své podílové jednotky, pokud je uvádí na jeho trh. Směrnice 85/611/EHS byla zrušena směrnicí 2009/65/ES o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se subjektů kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (SKIPCP), která podle srovnávací tabulky v příloze IV zrušila čl. 44 směrnice 85/611/EHS bez náhrady. Podle čl. 117 směrnice 2009/65/ES se přitom odkazy na zrušenou směrnici 85/611/EHS považují za odkazy na směrnici 2009/65/ES v souladu se srovnávací tabulkou v její příloze IV. Třetí odrážka přílohy směrnice o elektronickém obchodu tak odkazuje na neexistující ustanovení. Ve světle výše uvedeného není účelné pro zajištění souladu s právem Evropské unie rovněž zavádět zvláštní výjimku v této oblasti.

Písmeno a) navazuje na čl. 2 písm. h) bod ii) směrnice o elektronickém obchodu, který formálně vyjímá z definice koordinované oblasti požadavky na zboží jako takové a jeho doručování. V zájmu přehlednosti se navrhuje pracovat pouze s pozitivním vymezení koordinované oblasti, přičemž tato výjimka z její definice je pro účely transpozice pojata jako jedna z výjimek z principu země původu. Toto řešení není na újmu souladu se směrnicí o elektronickém obchodu, jelikož tato směrnice pracuje pojmem „koordinovaná oblast“ jenom pro účely úpravy principu země původu. Praktickým dopadem této výjimky je, že ačkoli může samotné sjednání koupě a doručení zboží on-line (např. v internetovém obchodě) při naplnění definice služby informační společnosti požívat ochrany principu země původu, takto pořízené zboží musí i přesto splňovat všechny požadavky vnitrostátního práva České republiky.

³³ HUSOVEC, M. *Zodpovednosť na internete podľa českého a slovenského práva*. Praha: CZ.NIC, 2014, s. 188.

Písmeno b) navazuje na výjimku pro „*autorské právo [a] práva příbuzná právu autorskému*“ podle první odrážky přílohy směrnice o elektronickém obchodu, který pojmově odpovídá ochraně práva autorského a práv souvisejících s právem autorským podle zákona č. 121/2000 Sb.

Písmeno c) navazuje na výjimku pro úpravu transponující směrnici 87/54/EHS o právní ochraně topografií polovodičových výrobků podle první odrážky přílohy směrnice o elektronickém obchodu, které pojmově odpovídá úprava ochrany topografií polovodičových výrobků podle zákona č. 529/1991 Sb., o ochraně topografií polovodičových výrobků, ve znění pozdějších předpisů.

Písmeno d) navazuje na výjimku pro úpravu transponující směrnici 96/9/ES o právní ochraně databází podle první odrážky přílohy směrnice o elektronickém obchodu, které odpovídá institut práv pořizovatele k jím pořízené databázi podle zákona č. 121/2000 Sb.

Písmeno e) navazuje na výjimku pro „*práva vyplývající z průmyslového vlastnictví*“ podle první odrážky přílohy směrnice o elektronickém obchodu, které kromě zvlášť uvedené problematiky ochrany topografie polovodičových výrobků odpovídá ochrana *vynálezů a zlepšovacích návrhů* (zákon č. 527/1990 Sb., o vynálezech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů), *užitných vzorů* (zákon č. 478/1992 Sb., o užitných vzorech, ve znění pozdějších předpisů), *průmyslových vzorů* (zákon č. 207/2000 Sb., o ochraně průmyslových vzorů a o změně zákona č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů), *označení původu a zeměpisných označení* (zákon č. 452/2001 Sb., o ochraně označení původu a zeměpisných označení a o změně zákona o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů) a *ochranných známek* [zákon č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách a o změně zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o ochranných známkách), ve znění pozdějších předpisů].

Písmeno f) navazuje na výjimku pro svobodu stran zvolit si rozhodné právo podle páté odrážky přílohy směrnice o elektronickém obchodu, která odpovídá pravidlům mezinárodního práva soukromého týkajícím se volby rozhodného práva. V českém vnitrostátním právu jde zejména o zákon č. 91/2012 Sb., o mezinárodním právu soukromém, ve znění pozdějších předpisů, který se podle svého § 2 použije v případech, kdy neurčí jinak přímo použitelný předpis Evropské unie nebo mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána.

Písmeno g) navazuje na výjimku pro smluvní závazky vyplývající ze spotřebitelských smluv podle šesté odrážky přílohy směrnice o elektronickém obchodu, které v českém vnitrostátním právu odpovídá zejména úprava spotřebitelských smluv podle § 1810 a násl. OZ.

Písmeno h) navazuje na výjimku pro kogentní normy upravující formální platnost smluv zakládajících nebo převádějících práva k nemovitostem podle odrážky sedmé přílohy směrnice o elektronickém obchodu, které v českém vnitrostátním právu odpovídá např. požadavek písemné formy právního jednání zřizujícího nebo převádějícího věcné právo k nemovité věci podle § 560 OZ.

Písmeno i) navazuje na výjimku pro vydávání elektronických peněz institucemi, pro něž členské státy použily některou z odchylek uvedených v již neplatném čl. 8 odst. 1 směrnice 2000/46/ES podle druhé odrážky přílohy směrnice o elektronickém obchodu. Podle tohoto ustanovení mohly členské státy neuplatňovat ve stanovených případech některá pravidla na instituce elektronických peněz, jejichž finanční závazky z vydaných elektronických peněz nepřekračovaly určitou výši, jimi vydávané elektronické peníze byly za stanovených podmínek přijímány jako platební prostředek pouze jejich dceřinými společnostmi, nebo tyto elektronické peníze byly přijímány jako platební prostředek pouze omezeným množstvím podniků při splnění stanovených kritérií. Tato úprava byla zrušena směrnicí 2009/110/ES ze dne 16. září 2009 o přístupu k činnosti institucí elektronických peněz, o jejím výkonu a o obezřetnostním dohledu nad touto činností, o změně směrnic

2005/60/ES a 2006/48/ES a o zrušení směrnice 2000/46/ES, podle jehož čl. 21 pododstavce druhého se odkazy na zrušenou směrnici považují za odkazy na směrnici 2009/110/ES. Proto je třeba odkaz v druhé odrážce přílohy směrnice o elektronickém obchodu chápat jako odkaz na čl. 9 odst. 1 směrnice 2009/46/ES, který umožňuje členským státům neuplatňovat některá pravidla na instituce elektronických peněz, jejichž průměr elektronických peněz v oběhu nepřekračuje stanovený limit a fyzické osoby odpovědné za řízení nebo provoz příslušného podniku splňují podmínku bezúhonnosti. Česká republika tuto výjimku využila tím, že v § 99 a násl. zákona č. 370/2017 Sb., o platebním styku, ve znění pozdějších předpisů, upravila vydávání elektronických peněz vydavateli elektronických peněz malého rozsahu. Tato úprava tedy odpovídá směrnici stanovené výjimce.

Písmeno j) odpovídá výjimkám pro hlavu IV směrnice 92/49/EHS o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se přímého pojištění jiného než životního a o změně směrnic 73/239/EHS a 88/357/EHS (upravující právo usazování a volný pohyb služeb v oblasti působnosti této směrnice), hlavu IV směrnice 92/96/EHS o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se přímého životního pojištění a o změně směrnic 79/267/EHS a 90/619/EHS (třetí směrnice o životním pojištění) (upravující právo usazování a volný pohyb služeb v oblasti působnosti této směrnice) obsaženým ve čtvrté odrážce přílohy směrnice o elektronickém obchodu. Směrnice 92/96/EHS byla zrušena směrnicí 2002/83/ES o životním pojištění. Směrnice 92/49/EHS a 2002/83/ES byly v konečném důsledku nahrazeny směrnicí 2009/138/ES o přístupu k pojišťovací a zajišťovací činnosti a jejím výkonu (Solventnost II), přičemž odkazy na jí zrušené směrnice je třeba podle jejího čl. 310 považovat za odkazy na tuto směrnici v souladu s přiloženou srovnávací tabulkou. Kapitola VIII směrnice 2009/138/ES souhrnně upravuje problematiku svobody usazování a volného pohybu služeb a v ní obsažnou úpravu provádí mj. řada relevantních ustanovení zákona č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví, ve znění pozdějších předpisů. Proto se navrhuje výjimku odpovídající výše uvedeným ustanovením provést vynětím problematiky usazování a volného pohybu služeb v oblasti pojišťovnictví z principu země původu. Jelikož se jedná o oblast relativně podrobně a jednotně upravenou sekundárním právem Evropské unie, i takto obecná formulace normativního textu může směřovat pouze na vnitrostátní transpozici relevantních norem sekundárního práva a nikoli na pravidla vyplývající z čl. 49, 56 a jiných ustanovení SFEU.

Písmeno k) odpovídá výjimkám podle čl. 30 směrnice 92/49/EHS (upravující problematiku povinnosti uzavřít pojištění uloženou členským státem v oblasti neživotního pojištění) a čl. 8 směrnice 88/357/EHS o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se přímého pojištění jiného než životního, kterou se stanoví opatření k usnadnění účinného výkonu volného pohybu služeb a kterou se mění směrnice 73/239/EHS (upravující problematiku povinného pojištění spadajícího do působnosti této směrnice) obsaženým ve čtvrté odrážce přílohy směrnice o elektronickém obchodu. Obě směrnice byly zrušeny směrnicí 2009/138/ES a relevantní úprava povinného neživotního pojištění nyní vyplývá z čl. 179, resp. čl. 181 odst. 2, této směrnice. V § 132a zákona č. 277/2009 Sb. jsou uvedeny obecné požadavky na povinné pojištění, na které navazují konkrétní požadavky právních předpisů upravující specifické typy povinného pojištění (např. § 365 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 205d zákona č. 65/1965 Sb., zákoníku práce, v posledním účinném znění). Proto se navrhuje výjimku odpovídající výše uvedeným ustanovením provést vynětím problematiky povinného pojištění z principu země původu.

Písmeno l) odpovídá osmé odrážce přílohy směrnice o elektronickém obchodu vztahující se na „*povolování nevyžádaných obchodních sdělení zasílaných elektronickou poštou*“. Tato úprava navazuje na čl. 7 odst. 1 směrnice o elektronickém obchodu, který umožňoval členským státům takovéto zasílání nevyžádaných obchodních sdělení povolit. Problematika předchozího svolení k šíření obchodních sdělení elektronickou poštou ovšem byla podrobně upravena v čl. 13 směrnice o soukromí a elektronických komunikacích, která co do povahy představuje úplnou harmonizaci. Tato úprava je tak věcně překonaná, ale v zájmu zachování kompatibility transpoziční úpravy se směrnicí o elektronickém obchodu je rovněž přebírána.

Z písmene m) dále vyplývá, že se princip země původu nevztáhne na výkon dozoru nad dodržováním nařízení P2B. Čl. 15 nařízení P2B upravující vymáhání tohoto nařízení nehovoří o místní příslušnosti orgánů členských států, přesto není principem země původu plynoucím ze směrnice o elektronickém obchodu dotčen. Zprvce, čl. 3 odst. 1 směrnice o elektronickém obchodu hovoří pouze o pravomoci dohlížet na dodržování vnitrostátních, nikoli unijních, předpisů. Zadruhé, zatímco směrnice o elektronickém obchodu relativně obecně upravuje řadu aspektů fungování služeb informační společnosti v rámci vnitřního trhu, nařízení P2B stanoví zvláštní pravidla pouze pro omezený okruh služeb informační společnosti. Jednalo by se tak v případě kolize se směrnicí o elektronickém obchodu o zvláštní úpravu. Členské státy tak mohou vymáhat nařízení P2B i vůči poskytovatelům usazeným v jiných členských státech. V zájmu zachování právní jistoty se ovšem navrhuje tuto skutečnost v zákoně výslovně uvést.

Čtvrtá odrážka přílohy směrnice o elektronickém obchodu zavádí též výjimku pro transpozice čl. 7 směrnice 88/357/EHS a čl. 4 směrnice 90/619/EHS o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se přímého životního pojištění, kterou se stanoví opatření k usnadnění účinného výkonu volného pohybu služeb a kterou se mění směrnice 79/267/EHS. Tato ustanovení zavádí zvláštní kritéria pro určení rozhodného práva pro pojistné smlouvy spadající do působnosti těchto směrnic. Dotčená ustanovení byla ale nahrazena čl. 178 směrnice 2009/138/ES, který v otázce rozhodného práva pouze odkazuje na nařízení (ES) č. 593/2008 o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy. Toto ustanovení směrnice je tedy dostatečně transponováno písmenem f).

K odstavci 3

Navrhuje se určit, že úpravou principu země původu není dotčena zvláštní úprava obsažená v přímo použitelných předpisech EU. Zatímco princip země původu zakotvený v čl. 3 směrnice o elektronickém obchodu představuje obecnou úpravu pro služby informační společnosti, například nařízení DSA nebo nařízení DGA pro určité typy služeb informační společnosti stanoví vlastní úpravu principu země původu (srov. např. čl. 56 odst. 1 nařízení DSA). Je tak třeba stanovit, že vnitrostátní úprava principu země původu se nemůže dostat do rozporu s přímo účinnou unijní úpravou v této oblasti.

K § 6 (Výjimky z uplatnění principu země původu)

Navrhuje se ve vnitrostátním právu zavést úpravu stanovující hmotněprávní kritéria pro uplatnění výjimky z principu země původu podle čl. 3 odst. 4 písm. a) směrnice o elektronickém obchodu.

K odstavci 1

Navrhuje se zakotvit taxativní seznam legitimních cílů, k jejichž dosažení lze prolomit princip země původu, je-li to nezbytné. V této souvislosti je (též po vzoru § 9 odst. 3 ZSIS) znění § 6 formulováno jako kritérium pro uložení konkrétní povinnosti, která nemůže být formulována obecně anebo abstraktně (srov. věc C-376/22, *Google Ireland a další*, EU:C:2023:835, bod 27). Opatření podle čl. 3 směrnice o elektronickém obchodu proto musí být co do povahy konkrétní, po formální stránce mohou nabývat například podoby správních aktů. Níže uvedené legitimní cíle odpovídají důvodům opodstatňujícím přijetí opatření uvedeným v čl. 3 odst. 4 písm. a) bodě i) směrnice o elektronickém obchodu.

V písmenu a) se navrhuje jako legitimní cíl pro zásah do principu země původu ochrana právem chráněných zájmů v oblasti zajišťování vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku. Tento cíl může sledovat např. činnost Policie České republiky při postupech podle zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, nebo zpravodajských služeb podle zákona č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Cíl ochrany právem chráněných zájmů v oblasti ochrany veřejného zdraví podle písmene b) mohou sledovat např. postupy podle zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Cíl ochrany právem chráněných zájmů v oblasti předcházení, vyhledávání a odhalování trestné činnosti a stíhání trestných činů podle písmene c) budou sledovat postupy orgánů činných v trestních řízení na základě trestního řádu.

Cíl ochrany právem chráněných zájmů v oblasti zajišťování obrany České republiky podle písmene d) může spočívat např. v ukládání povinností v souvislosti s vyhlášením nouzového stavu, stavu ohrožení státu nebo válečného stavu podle ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, ve znění pozdějších ústavních zákonů.

Cíl ochrany právem chráněných zájmů v oblasti ochrany spotřebitelů podle písmene e) může spočívat například v postupech podle zákona č. 634/1992 Sb. nebo obecně ve vymáhání práv spotřebitelů podle § 1810 a násl. OZ. Skutečnost, že navrhovaná úprava na rozdíl od směrnice v souvislosti s tímto cílem nezmiňuje výslovně též o investorech neznámá, že by navrhovaného ustanovení nebylo možné využít k ochraně spotřebitele figurujícího v postavení investora. Kritériem je, zda jde o osobu v postavení spotřebitele podle § 419 OZ.

K odstavci 2

Podle čl. 3 odst. 4 písm. a) směrnice o elektronickém obchodu musí být opatření prolamující princip země původu k jeho dosažení nezbytné a úměrné, přičemž bylo přijato vůči službě informační společnosti, která tyto cíle poškozuje nebo představuje jejich závažné a podstatné ohrožení. Proto se navrhuje, že soud, orgán činný v trestním řízení nebo orgán veřejné správy může bez ohledu na zákaz omezení volného pohybu služeb informační společnosti přijmout omezující opatření, pokud jsou právem chráněné zájmy podle odstavce 1 jednáním příslušného poskytovatele služby informační společnosti poškozeny nebo ohroženy závažným způsobem, přičemž přijetí příslušného opatření je nezbytné a přiměřené k zajištění příslušného právem chráněného zájmu. Pro orgány veřejné správy se přitom toto kritérium stanovuje kumulativně společně s procedurálním kritériem podle § 7. Naopak orgány činné v trestním řízení, resp. soudy obecně, nejsou vázány postupem podle § 7. Takovéto vynětí je přípustné na základě čl. 3 odst. 4 písm. b) směrnice o elektronickém obchodu ve spojení s body 25 a 26 jejího odůvodnění.

Uvedená kritéria se uplatní jen v rámci tzv. koordinované oblasti, tj. pokud jde o opatření týkající se přístupu k činnosti služby informační společnosti, např. požadavky na kvalifikaci, povolení nebo oznámení výkonu činnosti služby informační společnosti, nebo výkonu činnosti služby informační společnosti, např. požadavky na chování poskytovatele služby, kvalitu nebo obsah služby včetně požadavků na reklamu a smlouvy nebo na odpovědnost poskytovatele služby. Trestní právo do koordinované oblasti v zásadě nespadá, ale pro ošetření výjimečných případů, kdy tomu tak může být (např. by mohl v úvahu přicházet trest zákazu činnosti za trestný čin neoprávněného podnikání vůči zahraničnímu poskytovateli služeb informační společnosti), a pro zajištění správné a úplné transpozice směrnice se navrhuje na orgány činné v trestním řízení vztáhnout hmotněprávní kritérium pro uplatnění výjimky z principu země původu podle čl. 3 odst. 4 písm. a) směrnice o elektronickém obchodu.

K § 7 (Postup uplatnění výjimky z principu země původu orgánem veřejné správy)

Navrhuje se v souladu s čl. 3 odst. 4 a 5 směrnice o elektronickém obchodu zakotvit postup pro případ prolomení principu země původu, kterém se řídí orgány veřejné správy. Jde o procedurální požadavky jdoucí

nad rámec požadavků podle § 6, které musí splnit každý orgán veřejné moci uplatňující výjimku z principu země původu (kromě orgánů veřejné správy též soudy a orgány činné v trestním řízení).

K odstavci 1

Odstavec 1 provádí čl. 3 odst. 4 písm. b) odrážku první směrnice o elektronickém obchodu, podle které je před zavedením opatření prolamujícího princip země původu nutné požádat o přijetí vhodného opatření příslušný členský stát. Protože směrnice o elektronickém obchodu v čl. 19 odst. 2 zavazuje členské státy ke zřízení kontaktního místa pro spolupráci s ostatními členskými státy a Komisí, navrhuje se zakotvit povinnost příslušného orgánu České republiky obrátit se orgány jiného členského státu prostřednictvím kontaktního místa pro spolupráci s ostatními členskými státy. Navrhuje se uvést výčet konkretizujících možných opatření, o která lze členský stát požádat. Mezi tato opatření spadá zajištění jak odstranění ohrožení či zásahu do právem chráněného zájmu podle § 7 [písm. a)], tak opatření odrazující od budoucího opakování takového jednání [písm. b)] nebo odstraňující nežádoucí následky tohoto jednání [písm. c)].

K odstavci 2

V odstavci 2 se pro případ nečinnosti členského státu, v němž je příslušný poskytovatel usazen, navrhuje stanovit, že orgán žádající o přijetí opatření může tato opatření přijmout sám za podmínek podle § 6.

K odstavci 3

V odstavci 3 se navrhuje stanovit povinnost orgánu, který v souladu s odstavcem 2 sám přijímá opatření podle odstavce 1, předem oznámit záměr přijmout takové opatření dotčenému členskému státu a Komisi. Tím je naplněna procedurální podmínka prolomení principu země původu podle čl. 3 odst. 4 písm. b) směrnice o elektronickém obchodu.

K odstavci 4

V odstavci 4 se navrhuje stanovit zvláštní úpravu pro případy, kdy využití notifikační procedury podle odstavce 3 není možné s ohledem na závažnost újmy, ke které by vedlo prodlení s přijetím nezbytného opatření. V takovém případě je orgán, který opatření přijal, povinen informovat Komisi a příslušný členský stát o jeho přijetí bez zbytečného odkladu, přičemž je povinen odůvodnit využití tohoto postupu. S ohledem na skutečnost, že tento postup představuje oslabení požadavků na uplatnění výjimky z pravidla chránícího jednu z tržních svobod Evropské unie (volný pohyb služeb, srov. čl. 56 SFEU), je třeba podmínky pro uplatnění tohoto postupu v každém případě vykládat restriktivně.³⁴ Toto ustanovení provádí čl. 3 odst. 5 směrnice o elektronickém obchodu.

K § 8 (Kontaktní místo)

S ohledem na trvající požadavky směrnice o elektronickém obchodu se navrhuje s úpravami převzít úpravu podle § 10 odst. 2 a 3 ZSIS, přičemž se v normativním textu transpozičního předpisu navrhuje zpřesnit, že kontaktní místo podle čl. 19 odst. 2 směrnice o elektronickém obchodu zajišťuje poskytování pomoci a spolupráce ostatním členským státům i Komisi. V této souvislosti se dále navrhuje svěřit agendu kontaktního Ministerstvu průmyslu a obchodu, a to v oblasti elektronického obchodu, respektive předmětu úpravy směrnice o elektronickém obchodu v obecné rovině, jelikož jde o problematiku spadající z velké části do jeho kompetencí. ÚOOÚ se navrhuje ponechat status kontaktního místa podle směrnice o elektronickém obchodu pouze pro oblast úpravy obchodních sdělení, tedy § 9 a 10 návrhu zákona.

³⁴ LENAERTS, K., a J. A. GUTIÉRREZ-FONS. To Say What the Law of the EU Is: Methods of Interpretation and the European Court of Justice. *AEL Working Papers*, 2013, roč. 5, č. 9, s. 26.

K § 9 (Šíření obchodních sdělení)

V souladu s čl. 7 směrnice o elektronickém obchodu a čl. 13 směrnice o soukromí a elektronických komunikacích návrh zákona v § 9 upravuje zákaz šíření nevyžádaných obchodních sdělení elektronickou poštou. Navržená úprava vychází z účinného znění ZSIS, ale přizpůsobuje jej dosavadní praxi a vývoji právního řádu. Tato úprava se vztahuje na všechny podnikatele včetně osob zapsaných u profesních samosprávných komor a jejich členů (tedy osob vykonávajících regulovaná povolání), přičemž povinnosti podle navrhovaného § 10 se na tyto osoby vztáhnou nad rámec základních povinností podnikatele podle § 9 (srov. důvodovou zprávu k § 2 ve věci definice obchodního sdělení).

K odstavci 1

V odstavci 1 se umožňuje šíření obchodních sdělení na základě oprávněného zájmu podnikatele nebo osoby vykonávající regulovanou činnost, která získala elektronický kontakt pro doručování elektronické pošty svého zákazníka v dřívějším obchodním styku, a to za následujících podmínek (i) pokud proti takovému postupu zákazník v okamžiku poskytnutí kontaktu nevznese námitku, (ii) má možnost kdykoli takovouto námitku vznést a (iii) jeho kontakt pro doručování elektronické pošty nebude pro účely šíření obchodních sdělení využíván déle než 2 roky od zaslání posledního obchodního sdělení tomuto zákazníkovi. Námitku musí mít zákazník možnost učinit jednoduchým a srozumitelným způsobem, a to zdarma.

Navrhuje se zavést prekluzivní lhůtu pro zánik statusu zákazníka z důvodu nutnosti časově limitovat tento status, a to s ohledem na skutečnost, že po uplynutí určitého času lze zaslání obchodního sdělení někdejšímu zákazníkovi působit obdobným způsobem jako zaslání obchodního sdělení osobě, s níž příslušný podnikatel doposud nebyl v obchodním styku. Délka prekluze byla zvolena na 2 roky, vzhledem k tomu, že se jedná o období, po které si většina zákazníků obchodní styk (respektive kontakt s dotyčným podnikatelem) zpravidla stále pamatuje. Jako právní událost, na kterou se prekluze váže, bylo zvoleno zaslání posledního obchodního sdělení. Cílem této nové právní úpravy je ochrana osobních údajů zákazníků, která vychází z principů, na kterých je postaveno GDPR [čl. 5 odst. 1 písm. e) GDPR].

Oproti účinnému znění § 7 odst. 3 ZSIS se navrhuje změnit pojetí odmítnutí souhlasu s využitím kontaktu pro doručování elektronické pošty zákazníka na vznesení námítky proti takovému zpracování osobních údajů. V praxi představuje čl. 13 směrnice o soukromí a elektronických komunikacích (ve znění směrnice 2009/136/ES) zvláštní úpravu zpracování osobních údajů pro účely oprávněných zájmů příslušného podnikatele [čl. 6 odst. 1 písm. f) GDPR]. Proti takovému zpracování osobních údajů lze podle čl. 21 odst. 1 GDPR vznést námitku (srov. též čl. 21 odst. 5 GDPR). Vznesení námítky musí být vždy možné provést jednoduchým a srozumitelným způsobem, a to zdarma.

Ochrany podle ustanovení tohoto paragrafu požívají jak osoby fyzické, tak i podnikající fyzické osoby nebo osoby právnické. Nelze tedy zasílat nevyžádaná obchodní sdělení ani na emailové adresy a jiné kontakty, jež nejsou přiřazeny konkrétní fyzické osobě a představují například obecný kontakt na osobu právnickou.

K odstavci 2

V odstavci 2 se navrhuje upřesnit, že při nesplnění podmínek podle odstavce 1 lze obchodní sdělení šířit elektronickými prostředky pouze základě souhlasu uživatele, který splňuje náležitosti podle čl. 4 bodu 11 GDPR, tedy na základě zásady přihlašovací (tzv. zásada opt-in).

K odstavci 3

Zároveň je v souladu s čl. 6 a čl. 7 odst. 1 směrnice o elektronickém obchodu zakázáno šířit obchodní sdělení prostřednictvím elektronické pošty, pokud není zřetelně a jasně označeno jako obchodní sdělení, neumožňuje

jednoznačně a v potřebném rozsahu identifikovat osobu vykonávající regulovanou činnost nebo podnikatele, jehož jménem nebo na jehož účet se komunikace uskutečňuje, nebo je zasláno bez informace o možnosti uživatele nebo zákazníka přímo a účinně doručit námitku proti využití svého elektronického kontaktu nebo odvolat jím poskytnutý souhlas se zasíláním obchodních sdělení. Navrhovaná úprava by neměla bránit odpovědným osobám plnit příslušnou informační povinnost jazykem srozumitelným širokému okruhu uživatelů. Dokud je kupříkladu z podaných informací zřejmé, že uživatel nebo zákazník má možnost přímo a účinně uvědomit odpovědnou osobu o tom, že si dále nepřeje dostávat obchodní sdělení šířená ve prospěch určitého podnikatele, není samo o sobě rozhodné, zda tato informace pracuje s pojmy využívanými navrhovanou úpravou (námitka anebo odvolání souhlasu) nebo k vyjádření téhož volí jiné výrazy („odmítnout“, „odhlásit se“ apod.).

K § 10 (Obchodní sdělení osob zapsaných u profesních samosprávných komor a jejich členů)

Východiskem pro zpracování tohoto paragrafu je ustanovení § 8 ZSIS. Oproti předchozí úpravě se ovšem navrhuje neregulovat § 8 odst. 2 ZSIS, neboť se na osoby vykonávající regulované povolání jakožto na podnikatele § 9 návrhu zákona v souladu s požadavkem § 8 odst. 2 ZSIS vztáhne bez dalšího. Bylo naopak ponecháno ustanovení upravující uplatnění předpisů samosprávných komor s povinným členstvím (ve smyslu návrhu zákona) na osoby, které jsou jejich členy, jak požaduje § 8 odst. 1 ZSIS. Vnitřními předpisy se rozumí zpravidla řády a stavovské předpisy, například stavovské předpisy podle zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů. Zákonný odkaz na tyto v zásadě interně působící předpisy profesních samosprávných komor má dopad například na důsledky porušení těchto pravidel.³⁵

Navrhuje se ponechat povinnost pro osoby, které jsou členy profesní komory s povinným členstvím, uvádět název této komory, odkaz na profesní pravidla uplatňovaná v členském státu Evropské unie, v němž jsou usazeny, a způsob dálkového veřejného přístupu k informacím o příslušné profesní komoře, jíž jsou členy. Toto ustanovení transponuje článek 8 směrnice o elektronickém obchodu.

K § 11 (Soudní ochrana)

Navrhuje se s dílčími změnami převzít současný § 11a ZSIS. Současná koncepce vystupování poskytovatele služby informační společnosti u soudu jménem svých zákazníků se jeví přinejmenším jako problematická například při srovnání s komplexností úpravy podle zákona č. 179/2024 Sb., o hromadném občanském řízení soudním. Zároveň lze dovodit, že hlavním účelem čl. 13 odst. 6 směrnice o soukromí a elektronických komunikacích ve znění směrnice 2009/136/ES, který má být tímto ustanovením proveden, je svěřit poskytovatelům možnost se soudně bránit proti porušování čl. 13 této směrnice, pokud porušuje jejich obchodní zájmy, a domáhat se mimo jiné ukončení takového jednání. Působí-li osoba porušováním čl. 13 směrnice o soukromí a elektronických komunikacích poskytovateli újmu ve smyslu § 2894 odst. 1 OZ, lze se náhrady této újmy domoci žalobou podanou podle zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů. Na základě uvedeného se tedy navrhuje doplnit, že se dotčený poskytovatel může soudně domáhat i zdržení se příslušného protiprávního jednání. Navrhovaná úprava odkazuje na úpravu nekalé soutěže, která mimo jiné umožňuje domáhat se zdržení se příslušného protiprávního jednání.

K § 12 až 18 obecně

Nařízení DSA zavádí několik nových institutů v souvislosti s fungováním online platform. Jedná se o subjekty pro mimosoudní řešení sporů, důvěryhodné oznamovatele a prověřené výzkumné pracovníky. S jejich zavedením souvisí nová povolovací činnost ČTÚ, kterou se navrhuje v této hlavě blíže upravit.

³⁵ MAISNER, M. *Zákon o některých službách informační společnosti. Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 166.

Nařízení DSA v čl. 21 stanoví právo pro příjemce služby online platformy, jejíž poskytovatel není malým podnikem, zvolit kterýkoli z certifikovaných subjektů pro mimosoudní řešení sporů, aby urovnal spory týkající se rozhodnutí poskytovatele online platformy v rámci interního systému pro řešení stížností podle čl. 20 tohoto nařízení. Obě strany v dobré víře spolupracují s vybraným certifikovaným subjektem pro mimosoudní řešení sporů za účelem urovnání sporu, nicméně certifikovaný subjekt mimosoudního řešení sporů nemá pravomoc uložit stranám závazné řešení sporu. Tímto není dotčeno právo dotčeného příjemce služby zahájit v kterékoli fázi řízení, kterými napadne tato rozhodnutí poskytovatelů online platform u soudu v souladu s rozhodným právem. Pokud jde o vztah s národní právní úpravou, mimosoudní řešení sporů podle nařízení DSA je zvláštním režimem, který je odlišný od úpravy mediace nebo rozhodčích řízení. Subjekt, který byl certifikován v souladu s čl. 21 odst. 3 nařízení DSA nemusí být ani mediátorem, ani rozhodcem. Úprava podle zákona o mediaci se na činnost takovýchto subjektů nepoužije ani subsidiárně, neboť jde o postup směřující ke smírnému řešení konfliktu [§ 2 písm. a) zákona o mediaci], přičemž se jiný meritorní způsob řešení konfliktu nenabízí. Ač patrně nic nevylučuje dosažení smírného řešení v průběhu postupu podle čl. 21 nařízení DSA, subjekt pro mimosoudní řešení sporů „rozhoduje spory“ (čl. 21 odst. 5 nařízení DSA), výstupem řízení před tímto subjektem tedy může být i přisvědčení jedné ze stran sporu, byť právně nezávazné (čl. 21 odst. 5 pododstavec třetí nařízení DSA). Podobně na činnost subjektů pro mimosoudní řešení sporů nespadá pod zákon o rozhodčím řízení, protože rozhodnutí tohoto certifikovaného subjektu není právně závazné a nemůže mít stejné účinky jako rozhodčí nález (§ 28 odst. 2 zákona o rozhodčím řízení). Poskytovatelé online platform jsou povinni přijmout příslušnost certifikovaného subjektu již ze samotné povahy své hospodářské činnosti, na což navazuje požadavek přiznání statusu certifikovaného subjektu orgánem veřejné moci. Jednací řád takového certifikovaného subjektu ovšem rovněž není možné bez dalšího podřadit pod pravidla jiných známých režimů mimosoudního řešení sporů (mediace, rozhodčí řízení, ...). Takovýto jednací řád musí v první řadě splňovat požadavky samotného čl. 21 DSA. Dále se pak jistě uplatní lidskoprávní mantinely, které se promítají i v některých principech známých z procesního práva (např. volné hodnocení důkazů, zásada materiální pravdy, princip rovnosti zbraní).

Podle čl. 22 nařízení DSA přijmou poskytovatelé online platform, kteří nejsou malými podniky, nezbytná technická a organizační opatření k zajištění toho, aby byla dána přednost oznámením, která podali důvěryhodní oznamovatelé v rámci jejich stanovené odborné působnosti prostřednictvím mechanismů oznamování podle čl. 16 tohoto nařízení. Nařízení stanoví povinnost poskytovatelů online platform vyřídit a rozhodnout o oznámeních podaných těmito důvěryhodnými oznamovateli bez zbytečného odkladu.

V této souvislosti je třeba zmínit, že poskytovatelé online platform mají přednostně a bez zbytečného odkladu povinnost vyřídit také stížnosti podané subjekty zastupujícími příjemce služeb dle čl. 86 odst. 1 DSA prostřednictvím mechanismů uvedených v čl. 20 DSA. V rámci českého právního řádu mohou těmito subjekty [v případě splnění podmínky uvedené v čl. 86 odst. 1 písm. c)] být např. spolky dle § 214 OZ, jejichž stanov vyhovují požadavku podle čl. 86 odst. 1 písm. c) DSA.

Posledním institutem DSA jsou tzv. prověření výzkumní pracovníci. Nařízení DSA v čl. 40 stanoví, že poskytovatelé velmi velkých online platform nebo velmi velkých internetových vyhledávačů poskytnou na žádost koordinátora v zemi usazení nebo Evropské komise přístup k údajům prověřeným výzkumným pracovníkům za účelem provádění výzkumu, který přispívá k odhalení, zjištění a pochopení systémových rizik v Unii (dle čl. 34 odst. 1 tohoto nařízení) a k posouzení přiměřenosti, účinnosti a dopadů opatření ke zmírnění rizik (dle čl. 35 tohoto nařízení).

K § 12 (Vydávání příkazů k odstranění obsahu a poskytnutí informací)

Navrhuje se zavést obecné ustanovení upravující vydávání příkazů podle čl. 9 a 10 nařízení DSA orgány České republiky.

Články 9 a 10 nařízení DSA představují atypický institut unijního práva, jelikož samy o sobě nepředstavují právní základ pro ukládání povinností poskytovatelům zprostředkovatelských služeb. Zmocnění vydávat takovýto typ příkazu, resp. též otázka jeho přeshraničních účinků a vymáhání, musí vyplývat z jiného předpisu unijního nebo vnitrostátního práva. Z článků 9 a 10 nařízení DSA pak vyplývá, že tyto příkazy upravené v jiných právních předpisech vyvolají následky předvídané v čl. 9 a 10 nařízení DSA, pokud splní přinejmenším v nich stanovené předpoklady (srov. bod 31 odůvodnění nařízení DSA). V zájmu právní jistoty a v návaznosti na obecné svěřené vedení řízení podle nařízení DSA do kompetence ČTÚ se navrhuje tuto skutečnost výslovně zakotvit též v návrhu implementační úpravy.

Formulace „orgán veřejné moci“ je volena záměrně široce, protože příkazy podle čl. 9 a 10 nařízení DSA může vydávat soud, orgán činný v trestním řízení i správní orgán. Příkazem podle čl. 9 nebo 10 nařízení DSA budou například příkazy podle navrhovaného § 8e trestního řádu nebo (při splnění požadavků podle čl. 9 odst. 2 anebo 10 odst. 2 DSA) rozhodnutí soudů vydaných podle civilního práva procesního, jejichž předmětem je uložení povinnosti podle čl. 9 odst. 1 nebo 10 odst. 1 nařízení DSA. V případě trestního řízení se navrhuje zvláštní úprava, která uplatnění čl. 9 a 10 nařízení DSA v souladu s čl. 9 odst. 6, čl. 10 odst. 6 a bodem 34 odůvodnění nařízení DSA modifikuje pro účely trestního řízení. Podobná zvláštní úprava naopak není potřebná pro účely civilního soudního řízení, protože na rozdíl od platné úpravy trestního řízení neobsahuje obdobné instituty zaměřené specificky (zejména co se týká § 7b trestního řádu) na údaje uchovávané v počítačových systémech.

Vydání příkazu podle čl. 9 nebo 10 nařízení DSA zakládá jeho adresátovi povinnosti, jejichž porušení může podle navrhované úpravy představovat přestupek. Proto se dále v zájmu právní jistoty stanovuje výslovná povinnost orgánu vydávajícího příkaz uvést, že se jedná o příkaz podle nařízení DSA. Další povinnosti orgánu vydávajícího příkaz podle čl. 9 nebo 10 nařízení DSA vyplývají přímo z tohoto nařízení. Jde např. o obecnou povinnost vydávajícího orgánu předat příkaz a informace o jeho provedení ČTÚ, není-li v souladu s čl. 9 odst. 6 nebo 10 odst. 6 nařízení DSA relativizována pro účely trestního řízení (srov. důvodovou zprávu k § 30).

K § 13 (Obecné ustanovení k některým řízením podle nařízení o digitálních službách)

K odstavci 1

Navrhuje se pro zahájení řízení o žádosti pro vydání rozhodnutí o certifikaci subjektů pro mimosoudní řešení sporů ve smyslu čl. 21 nařízení DSA, o udělení statusu důvěryhodného oznamovatele podle čl. 22 nařízení DSA nebo o udělení statusu prověřeného výzkumného pracovníka podle čl. 40 nařízení DSA vedle možnosti obecného postupu podle správního řádu stanovit také další možnost podávání příslušných žádostí, a to s využitím elektronických formulářů podle zákona o právu na digitální služby. ČTÚ je ukládáno, aby tento formulář, který splňuje požadavky podle § 4 odst. 3 zákona č. 12/2020 Sb., o právu na digitální služby, ve znění pozdějších předpisů, zpřístupnil žadatelům způsobem umožňujícím dálkový přístup.

Cílem navrhovaného ustanovení je nejenom zajistit uživatelskou přívětivost iniciace správního, ale minimalizuje také chybovost co do uvedení všech požadovaných náležitostí.

K odstavci 2

Žadatel o certifikaci subjektu pro mimosoudní řešení sporů, status důvěryhodného oznamovatele nebo status prověřeného výzkumného pracovníka je mimo obecných náležitostí povinen předložit listiny, kterými doloží splnění podmínek stanovených v nařízení DSA. V řadě situací ovšem lze očekávat, že žadatel bude nucen dokazovat negativní skutečnosti, např. při potřebě prokázat nestrannost a nezávislost na poskytovatelích a příjemcích online platform v souladu s čl. 21 odst. 3 písm. a) nařízení DSA. Žadatel však může přispět k rozptýlení podezření o možném střetu zájmů poskytnutím účetní dokumentace, výpisů ze svých bankovních

účtů apod. Je ovšem obtížně představitelné, jakým důkazním prostředkem by bylo možné nade vší pochybnost vyvrátit existenci nařízením zakázaného střetu zájmů. V praxi by se patrně muselo jednat o velmi důkladné doložení všech osobních poměrů a vztahů žadatele. Obstarání řady z potřebných listin by bylo spojeno s nepřiměřeným úsilím a náklady. Podobně mohou v předložení některých listin panovat značné objektivní překážky, například má-li se jednat o poskytnutí potvrzení o určité skutečnosti osobou, která již zanikla, příslušná listina byla skartována apod. Na řešení obdobných případů pamatuje ustanovení § 53 odst. 5 správního řádu, když stanoví pravidla pro možné nahrazení předložení listiny čestným prohlášením účastníka řízení nebo jeho svědeckou výpovědí. V souladu s tímto ustanovením správního řádu je tedy navrhováno, aby žadateli bylo umožněno nahradit požadované listiny předložením písemného čestného prohlášení, a to v případech existujících značných objektivních překážek pro její obstarání nebo v případě, kdy by obstarání takovéto listiny nebylo možní po žadateli spravedlivě požadovat, neboť její obstarání by bylo spojeno s nepřiměřeným úsilím a náklady. S ohledem na možné negativní dopady obejití v nařízení stanovených kritérií je ovšem nutné toto kritérium praktické nemožnosti předložit listinu vykládat restriktivně. Naplnění podmínek znemožňujících předložení požadované listiny je vždy povinen prokázat žadatel.

Certifikace subjektu pro mimosoudní řešení sporů je podmíněna prokázáním splnění podmínek stanovených v čl. 21 odst. 3 nařízení DSA. Okruh možných žadatelů je s ohledem na jejich vymezení v nařízení DSA věcně omezen na právnické osoby. To je dáno dikcí nařízení DSA, které jako *subjekty* označuje právnické osoby.³⁶ S ohledem na řadu podmínek stanovených pro certifikované subjekty pro mimosoudní řešení sporů (čl. 21 odst. 3 nařízení DSA) se toto omezení ukazuje jako opodstatněné vyššími požadavky na jasně stanovenou organizační strukturu a transparentnost právnických osob. Tento přístup je systematicky obdobný s paralelní (srov. čl. 21 odst. 9 nařízení DSA) úpravou pověřených subjektů mimosoudního řešení spotřebitelských sporů (srov. § 20f odst. 2 písm. a) zákona č. 634/1992 Sb., která do českého právního řádu transponuje směrnici 2013/11/EU o alternativním řešení spotřebitelských sporů a o změně nařízení (ES) č. 2006/2004 a směrnice 2009/22/ES.

Podmínky pro udělení statusu důvěryhodného oznamovatele jsou uvedeny v čl. 22 odst. 3 nařízení DSA. S ohledem na bod 61 odůvodnění nařízení DSA by důvěryhodní oznamovatelé měli svou činností působit ve prospěch zájmu širšího okruhu osob (k ochraně individuálních práv slouží především mechanismy oznamování a přijímání opatření podle čl. 16 nařízení DSA a interní systém pro vyřizování stížností podle čl. 20 nařízení DSA). Jedná se proto o status určený zejména pro menší okruh subjektů, které například sdružují zainteresované subjekty v určité oblasti, organizace občanské společnosti, které se určitou problematikou dlouhodobě zabývají apod.

Podmínky pro udělení statusu prověřeného výzkumného pracovníka jsou obsaženy v čl. 40 odst. 8 nařízení DSA. Status prověřeného výzkumného pracovníka je ovšem ve vztahu k předchozím dvěma atypický, neboť je vždy vázán na jednu žádost výzkumníka (nebo výzkumného týmu), která souvisí s konkrétní výzkumnou činností vyžadující přístup k údajům velmi velké online platformy nebo velmi velkého internetového vyhledávače.

K § 14 (Informační povinnost)

Navrhuje se zakotvit explicitní povinnost oznamovat změny skutečností, které se týkají certifikace subjektu pro mimosoudní řešení sporu, statusu důvěryhodného oznamovatele a statusu prověřeného výzkumného

³⁶ Jiné jazykové verze nařízení DSA jsou méně jednoznačné, zvolená formulace ovšem ve většině z nich naznačuje, že má jít o vnitřně organizované jednotky, nikoli o samostatné fyzické osoby, srov. např. angl. *out-of-court dispute settlement body*, fr. *organe de règlement extrajudiciaire des litiges*, něm. *außergerichtliche Streitbeilegungsstelle*, slov. *orgán mimosúdneho riešenia sporov*, pl. *organ pozasądowego rozstrzygania sporów* nebo it. *organismo di risoluzione extragiudiziale delle controversie*.

pracovníka. Tato povinnost umožní ČTÚ v praxi kontrolovat dodržování kritérií podle čl. 21 odst. 3, čl. 22 odst. 2 a čl. 40 odst. 8 nařízení DSA i po udělení certifikace subjektu pro mimosoudní řešení sporu, statusu důvěryhodného oznamovatele a statusu prověřeného výzkumného pracovníka. Certifikované subjekty pro mimosoudní řešení sporů, důvěryhodní oznamovatelé a prověření výzkumní pracovníci budou podle tohoto ustanovení zejména povinni hlásit jakoukoli změnu skutečností, které prokazovali za účelem doložení splnění kritérií podle čl. 21 odst. 3, čl. 22 odst. 2 a čl. 40 odst. 8 nařízení DSA v řízení o žádosti o certifikaci nebo udělení statusu. Zároveň se v zájmu digitální přívětivosti navrhované úpravy navrhuje stanovit, že výše uvedenou informační povinnost lze splnit též prostřednictvím formuláře který splňuje požadavky podle § 4 odst. 3 zákona č. 12/2020 Sb. ČTÚ je v souvislosti s tím ukládána povinnost zpřístupnit povinným osobám formulář způsobem umožňujícím dálkový přístup, což jednak usnadní zpracování informací díky jednotné formě jejich poskytnutí, jednak sníží chybovost v opomenutí uvedení základních náležitostí podání, jímž má být informační povinnost splněna.

K § 15 (Certifikace subjektu pro mimosoudním řešení sporů)

K odstavci 1

Rozhodnutím o certifikaci subjektu pro mimosoudní řešení sporů se rozumí též osvědčení o certifikaci subjektu pro mimosoudní řešení sporů podle smyslu čl. 21 odst. 3 druhého pododstavce nařízení DSA, ač samotný text nařízení DSA v tomto ohledu obsahuje terminologickou diskrepanci.

K odstavci 2

Ustanovení navrhuje základní procedurální rámec pro případný zánik oprávnění působit jako certifikovaný subjekt pro mimosoudní řešení sporů. Nařízení DSA stanoví, že koordinátor digitálních služeb, který subjekt pro mimosoudní řešení sporů certifikoval, tuto certifikaci odejme, pokud na základě šetření z vlastního podnětu nebo na základě informací obdržených od třetích stran zjistí, že tento subjekt již nesplňuje podmínky stanovené v čl. 21 odst. 3 tohoto nařízení. Před odnětím certifikace poskytne koordinátor digitálních služeb tomuto subjektu možnost vyjádřit se ke zjištěním vyplývajícím z jeho šetření a k jeho úmyslu odejmout mu certifikaci. Navrhuje se úpravu podle nařízení DSA doplnit a jednoznačně upravit, že status certifikovaného subjektu pro mimosoudní řešení sporů zaniká vedle způsobu stanoveného nařízením DSA též okamžikem oznámení subjektu pro mimosoudní řešení sporů o ukončení jeho činnosti, resp. k pozdějšímu datu, je-li uvedeno v oznámení.

K § 16 (Pozastavení výkonu činnosti a zánik statusu důvěryhodného oznamovatele)

Ačkoli jsou problematiky přiznání, pozastavení anebo zániku statusu důvěryhodného oznamovatele upraveny již v nařízení DSA, navrhuje se provést dílčí konkretizaci souvisejících postupů na vnitrostátní úrovni.

K odstavci 1

Navrhuje se zavést úpravu pozastavení výkonu činnosti důvěryhodného oznamovatele (resp. právních účinků rozhodnutí o udělení příslušného statusu statusu). Podle čl. 22 odst. 6 nařízení DSA má poskytovatel online platformy povinnost předat koordinátorovi, který dotčenému subjektu udělil status důvěryhodného oznamovatele, informace nasvědčující tomu, že důvěryhodný oznamovatel podal prostřednictvím mechanismů oznamování podle čl. 16 tohoto nařízení významný počet nedostatečně přesných, nepřesných nebo náležitě neodůvodněných oznámení, včetně informací shromážděných v souvislosti s vyřizováním stížností prostřednictvím interních systémů pro vyřizování stížností podle čl. 20 odst. 4 tohoto nařízení, a poskytnout potřebná vysvětlení a podklady. Pokud koordinátor digitálních služeb po obdržení informací od poskytovatele online platforem dospěje k názoru, že existují oprávněné důvody pro zahájení vyšetřování, pozastaví

předběžným opatřením výkon činnosti důvěryhodného oznamovatele po dobu vyšetřování, které proběhne bez zbytečného odkladu.

K odstavci 2

Ustanovení navrhuje základní procedurální rámec pro případný zánik oprávnění působit jako důvěryhodný oznamovatel. Nařízení v čl. 22 odst. 7 stanoví, že koordinátor, který subjektu udělil status důvěryhodného oznamovatele, tento status odejme, pokud na základě šetření z vlastního podnětu nebo informací obdržených od třetích stran, zjistí, že dotyčný subjekt již nesplňuje podmínky stanovené v čl. 22 odst. 2 tohoto nařízení. Před odnětím statusu poskytne koordinátor digitálních služeb danému subjektu možnost vyjádřit se ke zjištěním vyplývajícím z jeho šetření a k jeho úmyslu odejmout mu status důvěryhodného oznamovatele. Navázání možného zániku oprávnění na spáchání přestupku spočívajícího v neplnění podmínek podle čl. 22 odst. 2 nařízení DSA je tedy systematicky provázáno s úpravou navrhovanou v odstavci 1, který adaptuje právní řád České republiky na čl. 22 odst. 6 nařízení DSA.

Podobně jako v případě certifikovaných subjektů pro mimosoudní řešení sporů se navrhuje jednoznačně upravit, že status důvěryhodného oznamovatele rovněž zaniká vedle způsobu stanoveného nařízením DSA také na základě jeho oznámení.

K § 17 až 18 (Přeshraniční postoupení žádosti o udělení statusu prověřeného výzkumného pracovníka a Postupy ve věcech přístupu k údajům poskytovatele velmi velké online platformy a velmi velkého internetového vyhledávače)

Nařízení DSA v čl. 40 stanoví, že poskytovatelé velmi velkých online platforem nebo velmi velkých internetových vyhledávačů poskytnou na žádost koordinátora digitálních služeb v zemi usazení nebo Evropské komise přístup k údajům prověřeným výzkumným pracovníkům za účelem provádění výzkumu, který přispívá k odhalení, zjištění a pochopení systémových rizik v Unii (dle čl. 34 odst. 1 tohoto nařízení) a k posouzení přiměřenosti, účinnosti a dopadů opatření ke zmírnění rizik (dle čl. 35 tohoto nařízení).

Status prověřených výzkumných pracovníků uděluje dle čl. 40 odst. 8 nařízení DSA na jejich žádost koordinátor digitálních služeb v zemi usazení poskytovatele velmi velké online platformy nebo velmi velkého internetového vyhledávače, pokud tito výzkumní pracovníci prokáží, že splňují všechny podmínky uvedené v čl. 40 odst. 8 tohoto nařízení.

Navrhuje se stanovit základní procedurální pravidla pro udělování statusu prověřených výzkumných pracovníků ze strany ČTÚ a zapojení ÚOOÚ jako věcného gestora v oblasti ochrany osobních údajů do tohoto procesu.

K § 17

V § 17 se navrhuje stanovit zvláštní procesní úpravu pro postup podle čl. 40 odst. 9 nařízení DSA. Dle čl. 40 odst. 9 nařízení DSA mohou výzkumní pracovníci svou žádost rovněž podat koordinátorovi digitálních služeb členského státu výzkumné organizace, jejímiž jsou členy. Po obdržení této žádosti provede koordinátor počáteční posouzení, zda příslušní výzkumní pracovníci splňují všechny podmínky stanovené v čl. 40 odst. 8 tohoto nařízení. Následně zašle žádost spolu s podklady předloženými dotyčnými výzkumnými pracovníky a své počáteční posouzení koordinátorovi digitálních služeb v zemi usazení velmi velké online platformy nebo velmi velkého internetového vyhledávače. Ten přijme bez zbytečného odkladu rozhodnutí o udělení statusu prověřeného výzkumného pracovníka. Podáním učiněným v souladu s čl. 40 odst. 9 nařízení DSA se tak před ČTÚ nezahajuje správní řízení, neboť tento postup neústí v rozhodnutí vydané ČTÚ (§ 9 správního řádu *a contrario*). Je tak nezbytné zákonem stanovit postupy obdobné postupům ve správním řízení v oblastech, kde je to nezbytné.

K odstavci 1

Navrhuje se stanovit zvláštní úpravu pro postup ČTÚ, který je analogický odstranění vad žádosti podle § 45 odst. 2 správního řádu. Výzva osobě, která učinila podání podle čl. 40 odst. 9 nařízení DSA, je podmíněna nemožností ČTÚ splnit svou povinnost podle tohoto ustanovení. Pokud osoba, která učinila podání podle čl. 40 odst. 9 nařízení DSA, ve lhůtě stanovené ČTÚ vady neodstraní, ČTÚ splní své povinnosti podle nařízení DSA (provedení posouzení a odeslání podání příslušnému koordinátorovi digitálních služeb) v míře, ve které mu to podání umožňuje. Pokud odeslání podání není možné, ČTÚ o tomto vyrozumí osobu, která podání učinila.

K odstavci 2

Navrhuje se zavést explicitní povinnost osoby činící podání podle čl. 40 odst. 9 nařízení DSA poskytovat ČTÚ součinnost při plnění jeho úkolů podle tohoto ustanovení. Touto součinností bude především plnění výzev podle odstavce 1.

K odstavci 3

Zaslání podání příslušnému koordinátorovi digitálních služeb podle čl. 40 odst. 9 nařízení DSA je nezbytnou podmínkou pro úspěšné vyřízení věci. Posouzení provedené ČTÚ pak může mít nepřímý vliv na úspěch podatele v řízení před příslušným koordinátorem digitálních služeb. Z uvedených důvodů se navrhuje stanovit povinnost ČTÚ proaktivně informovat podatele o postoupení jeho podání, jakož i o obsahu ČTÚ provedeného posouzení.

K § 18

K odstavci 1

Navrhuje se jednoznačně upravit, že účastníkem řízení o žádosti podle čl. 40 odst. 8 nařízení DSA je pouze žadatel o status prověřeného výzkumného pracovníka. Účastníkem tudíž není poskytovatel velmi velké online platformy nebo velmi velkého internetového vyhledávače, o přístup k jehož údajům (resp. datům) se jedná. Článek 40 nařízení DSA totiž předpokládá dvoufázový proces, kde v první fázi koordinátor digitálních služeb podle čl. 40 odst. 8 nařízení DSA prověřuje způsobilost osoby žadatele o status prověřeného výzkumného pracovníka a jejího výzkumného záměru. Teprve v druhé fázi pak žádá samotného poskytovatele o umožnění přístupu k datům v souladu s čl. 40 odst. 4 a násl. nařízení DSA. Článek 40 odst. 5 písm. b) nařízení DSA přitom stanoví, že poskytovateli zůstává otevřená možnost hájit své oprávněné zájmy související s bezpečností jeho služby i poskytovaných údajů. Při postupu před ČTÚ tak není zasaženo do jeho práva být slyšen. V každém případě pak zůstává cesta otevřená pro soudní ochranu v souladu s požadavky čl. 47 LZPEU. Zatímco DSA klade požadavky na rychlost postupu podle čl. 40 odst. 4 nařízení DSA, je třeba jej v souladu s LZPEU číst tak, že soudu při případném přezkumu postupu ČTÚ zůstává například otevřena možnost rozhodnout o předběžném opatření podle § 38 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů, je-li to s ohledem na okolnosti nezbytné.

K odstavci 2

Očekává se, že řízení o udělení statusu prověřeného výzkumného pracovníka bude věcně komplikované s přihlédnutím k rozličným formám výzkumu, který může vycházet z dat velmi velkých online platforem nebo velmi velkých internetových vyhledávačů. ČTÚ musí posoudit veškeré podmínky pro udělení statusu prověřeného výzkumného pracovníka. Rovněž si ČTÚ bude muset vytvořit alespoň základní představu o daném výzkumu, a to i z hlediska jeho účelu (výzkum musí směřovat k odhalení, zjištění a pochopení systémových rizik v EU stanovených v souladu s čl. 34 odst. 1 DSA nebo posouzení přiměřenosti, účinnosti a dopadů opatření ke zmírnění rizik podle čl. 35 DSA) a dále posoudit, že požadovaný přístup

k údajům je nezbytný a přiměřený pro účely tohoto výzkumu. Velmi pravděpodobně bude nutná i další komunikace s žadatelem o status, přičemž žadatel může být příslušníkem jiného státu, a vyvstává tak mj. potřeba zajistit dostatečný časový prostor pro překlady písemností apod. [dostatečný časový prostor k doručování písemností do ciziny by měl poskytnout § 71 odst. 3 písm. b) správního řádu]. Přesah do problematiky ochrany osobních údajů (srov. čl. 40 odst. 8 písm. d) nařízení DSA) si navíc v některých případech může žádat zapojení ÚOOÚ v míře jdoucí nad rámec postupu podle odstavce 2.

Lhůta je stanovena na 80 pracovních dnů základě nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2025/2050 ze dne 1. července 2025, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2065 stanovením technických podmínek a postupů, za nichž mají poskytovatelé velmi velkých online platform a velmi velkých internetových vyhledávačů sdílet údaje s prověřenými výzkumnými pracovníky.

K odstavci 3

V zájmu zjednodušení postupů řízení o žádostech podle čl. 40 odst. 8 nařízení DSA se navrhuje zmocnit ÚOOÚ k vydání opatření obecné povahy, které by upravovalo minimální technická a organizační opatření pro všechny žadatele o status prověřeného výzkumného pracovníka a umožnilo ČTÚ snáze přezkoumat splnění podmínky stanovené pro zajištění ochrany osobních údajů podle čl. 40 odst. 8 písm. d) nařízení DSA. Forma opatření obecné povahy je nezbytná s ohledem na skutečnost, že zatímco okruh žadatelů podle čl. 40 odst. 8 nařízení DSA je vymezen abstraktně, příslušný správní akt se bude týkat většího počtu osob činících tentýž úkon spočívající v podání žádosti o udělení statusu prověřeného výzkumného pracovníka, přičemž z podané žádosti musí být zřejmé, že žadatel splňuje podmínky podle čl. 40 odst. 8 písm. d) nařízení DSA, a tyto podmínky musí být jednotné a žadateli musí být předem známa posuzovaná kritéria.

K odstavci 4

Navrhuje se z důvodů obdobným těm, které jsou uvedeny k § 17 odst. 3 stanovit povinnost ČTÚ zasílat odůvodněnou žádost podle čl. 40 odst. 4 nařízení DSA též prověřenému výzkumnému pracovníkovi, který je žadatelem o zpřístupnění údajů.

K odstavci 5

Navrhuje se v zájmu právní jistoty stanovit, aby v případech, kdy ČTÚ poskytovateli velmi velké online platformy nebo velmi velkého internetového vyhledávače plně vyhoví jejich „žádosti“ podle čl. 40 odst. 5 nařízení DSA, zaslání pozměněné žádosti ze strany ČTÚ podle čl. 40 odst. 6 pododstavce druhého nařízení DSA představuje (stejně jako žádost podle čl. 40 odst. 4 nařízení DSA) faktický pokyn.

K odstavci 6

Navrhuje se stanovit zvláštní procesní úpravu pro případy, kdy se ČTÚ v rozhodnutí podle čl. 40 odst. 6 nařízení DSA odchýlí (byť jen částečně) od návrhu příslušného poskytovatele velmi velké online platformy nebo velmi velkého internetového vyhledávače. V takových případech je žádoucí, aby ČTÚ rozhodl ve správním řízení, přičemž toto rozhodnutí bude přezkoumatelné v řízení o opravném prostředku, nebo případně též ze strany soudu. Zároveň je však třeba upravit specifika tohoto řízení s ohledem na důraz kladený nařízením DSA na rychlost těchto postupů.

V zájmu zajištění rychlosti postupu se navrhuje stanovit, že příslušné rozhodnutí ČTÚ může být jeho prvním úkonem v řízení, přičemž je vyloučen odkladný účinek rozkladu podaného proti takovémuto rozhodnutí. S ohledem na dvoufázovou povahu postupu zajišťujícího přístup prověřeného výzkumného pracovníka k údajům poskytovatele velmi velké online platformy nebo velmi velkého internetového vyhledávače se navrhuje pro tuto druhou fázi v návaznosti na odstavec 1 stanovit, že účastníkem řízení podle tohoto

odstavce je pouze příslušný poskytovatel. Oprávněné zájmy prověřeného výzkumného pracovníka jsou ošetřeny tím, že je o výsledku řízení vhodným způsobem vyrozuměn.

K odstavci 7

Obdobně jako v případě certifikovaných subjektů pro mimosoudní řešení sporů a důvěryhodných oznamovatelů se navrhuje jednoznačně upravit, že status prověřeného výzkumného pracovníka (resp. jeho přístup k datům) může vedle způsobu stanoveného v nařízení DSA rovněž zaniknout na základě sdělení tohoto prověřeného výzkumného pracovníka, a to ke dni doručení tohoto oznámení, resp. ke dni v něm uvedeném, jde-li o den pozdější, než je den doručení.

K § 19 (Potvrzení související s poskytovateli služeb zprostředkování dat)

Podle čl. 10 nařízení DGA podléhá poskytování služeb zprostředkování dat postupu pro oznamování. Služby zprostředkování dat podle čl. 10 tohoto nařízení zahrnují (i) služby zprostředkování mezi držiteli dat a potenciálními uživateli dat, (ii) služby zprostředkování mezi subjekty údajů, jež chtějí zpřístupnit své osobní údaje, nebo fyzickými osobami, jež chtějí zpřístupnit neosobní údaje, a potenciálními uživateli dat, a (ii) služby datových družstev. Poskytování těchto služeb musí splňovat požadavky stanovené čl. 12 tohoto nařízení.

Poskytovatel služeb zprostředkování dat, který má v úmyslu poskytovat služby zprostředkování dat podle čl. 10 nařízení DGA, předloží oznámení příslušnému orgánu pro služby zprostředkování dat. Náležitosti tohoto oznámení stanoví čl. 11 tohoto nařízení. Poskytovatel služeb zprostředkování dat s provozovny ve více než jednom členském státě spadá do pravomoci členského státu, v němž se nachází jeho hlavní provozovna, aniž by tím byly dotčeny unijní právní předpisy upravující přeshraniční žaloby o náhradu škody a s nimi spojená řízení.

Po předložení oznámení v souladu s čl. 11 může poskytovatel služeb zprostředkování dat zahájit činnost v souladu s podmínkami stanovenými v kapitole III nařízení DGA. Oznámení opravňuje poskytovatele služeb zprostředkování dat poskytovat služby zprostředkování dat ve všech členských státech. Poskytovatelé služeb zprostředkování dat oznámí v souladu s čl. 11 odst. 12 nařízení DGA příslušnému orgánu pro služby zprostředkování dat veškeré změny informací poskytnutých podle čl. 11 odstavce 6 do 14 dnů ode dne, kdy ke změně došlo.

Jelikož nařízení DGA stanoví relativně přehledným a vyčerpávajícím způsobem náležitosti oznámení ve svém čl. 11, bude ČTÚ prohlášení podle čl. 11 odst. 8 nařízení DGA vydávat ve formě osvědčení ve smyslu § 154 a násl. správního řádu. Žádost o vydání tohoto osvědčení bude podléhat správnímu poplatku (viz část pátá návrhu zákona).

Navrhuje se uložit ČTÚ vypracování a zveřejnění dobrovolně využitelného formuláře pro oznámení (popř. žádosti) podle čl. 11 odst. 1, 8 a 9 nařízení DGA splňujícího požadavky zákona č. 12/2020 Sb. Tím bude docíleno větší digitální přívětivosti navrhované úpravy, vyšší míry jistoty na straně zainteresovaných subjektů, co se týče náležitostí příslušných žádostí, jakož i usnadnění zpracování obdržených žádostí ze strany ČTÚ.

K § 20 (Rejstřík uznaných organizací pro datový altruismus)

Datovým altruismem se dle čl. 2 odst. 16 nařízení DGA rozumí dobrovolné sdílení dat pro cíle obecného zájmu, jako jsou mj. zdravotní péče, boj proti změně klimatu, zlepšení mobility, usnadnění vývoje, tvorby a šíření oficiálních statistik, zlepšení poskytování veřejných služeb, tvorba veřejné politiky nebo účely vědeckého výzkumu ve veřejném zájmu. Nařízení DGA v souvislosti s těmito cíli obecného zájmu odkazuje na případné požadavky vnitrostátního práva k těmto cílům. V České republice v principu postačuje vymezit takovýto cíl obecného zájmu v zakladatelském právním jednání dotyčné právnické osoby. V praxi se může jednat např. o spolek s příslušným účelem vymezeným ve stanovách.

Sdílení probíhá na základě souhlasu uděleného subjekty údajů ke zpracovávání osobních údajů, které se jich týkají, nebo svolení jiných držitelů dat, jež umožňuje použití jejich neosobních údajů. V případě datového altruismu nemá být vyžadována nebo získávána odměna, která přesahuje náhradu nákladů spojených se zpřístupněním těchto dat.

Každý příslušný orgán pro registraci organizací pro datový altruismus podle čl. 17 nařízení DGA vede a pravidelně aktualizuje veřejný vnitrostátní rejstřík uznaných organizací pro datový altruismus. Subjekt, který splňuje požadavky na registraci v tomto rejstříku uvedené v čl. 18 nařízení DGA, může podat žádost o registraci v členském státě, v němž je usazen. Náležitosti žádosti stanoví čl. 19 odst. 4 tohoto nařízení.

Pokud příslušný orgán pro registraci organizací pro datový altruismus posoudil žádost a dospěl k závěru, že dotýčný subjekt splňuje požadavky stanovené v čl. 18 nařízení DGA, zaregistruje jej ve veřejném vnitrostátním rejstříku uznaných organizací pro datový altruismus do 12 týdnů ode dne obdržení žádosti o registraci. Registrace je platná ve všech členských státech. Uzaná organizace pro datový altruismus oznámí relevantnímu příslušnému orgánu pro registraci organizací pro datový altruismus veškeré změny informací poskytnutých podle čl. 18 odst. 4 tohoto nařízení do 14 dnů ode dne, kdy ke změně dojde.

Na základě uvedených skutečností je v návrhu znění § 22 stanoveno, že ČTÚ vede rejstřík uznaných organizací pro datový altruismus. Údaje zapsané do tohoto rejstříku by měly být veřejně přístupné způsobem umožňujícím dálkový přístup. Kromě osob usazených na území České republiky, ČTÚ do rejstříku запиše i osobu, jež není usazena v Evropské unii, ale jmenovala v České republice právního zástupce, jak požaduje čl. 19 odst. 3 pododstavec 3 nařízení DGA.

Dále se navrhuje typově vymezit (charakterizovat povahu) informace vedené v rejstříku uznaných organizací pro datový altruismus. Tento katalog údajů a informací vychází z výčtu informací obsaženého v čl. 19 odst. 4 nařízení DGA. Zatímco však čl. 19 odst. 4 nařízení DGA hovoří o informacích obsažených v žádosti o registraci, uvedené nařízení již mlčí k otázce informací vedených v rejstříku samotném. Z tohoto důvodu je žádoucí jejich konkrétní vymezení na vnitrostátní úrovni.

K § 21 (Registrace uznaných organizací pro datový altruismus)

K odstavci 1

Na základě obdobného účelu jako v navrhovaném znění § 13 odst. 1, § 14 odst. 2 nebo § 20 je navrhováno stanovit ČTÚ povinnost vypracovat a zveřejnit dobrovolně využitelný formulář pro žádosti o registraci podle čl. 19 odst. 1, 2 a 3 nařízení DGA splňujícího požadavky zákona č. 12/2020 Sb. Tím bude docíleno vyšší jistoty na straně zainteresovaných subjektů, co se týče náležitostí příslušných žádostí, jakož i usnadnění zpracování obdržných žádostí ze strany ČTÚ.

K odstavci 2

Navrhuje se stanovit, že ČTÚ rozhodnutí v řízení o žádosti podle čl. 19 odst. 1, 2 nebo 3 nařízení o správě dat vyhotoví v písemné podobě pouze v případě, že žádost zamítne; v ostatních případech postupuje podle čl. 19 odst. 5 nařízení o správě dat. Výstupem tohoto řízení bude rozhodnutí o zápisu do rejstříku uznaných organizací pro datový altruismus. Tento zápis má konstitutivní charakter jeho důsledkem je vznik statusu uznané organizace pro datový altruismus (čl. 17 odst. 2 pododstavec první nařízení DGA). Zároveň se vznikem statusu je subjekt oprávněn používat ve své písemné a ústní komunikaci označení „organizace pro datový altruismus uznaná v Unii“ a společné logo.

Pokud je ČTÚ proveden zápis podle čl. 19 odst. 5 nařízení o správě dat, vyrozumí ČTÚ žadatele o provedení tohoto úkonu písemně bez ústního vyhlášení rozhodnutí.

K § 22 (Výmaz z rejstříku uznaných organizací pro datový altruismus)

Navrhuje se upravit postup ČTÚ pro výmaz uznané organizace pro datový altruismus z rejstříku uznaných organizací pro datový altruismus. K výmazu může dojít postupem podle č. 24 odst. 5 nařízení DGA, dále se ovšem navrhuje stanovit možnost provést výmaz na základě žádosti samotné uznané organizace pro datový altruismus. Ačkoli tato možnost není v nařízení DGA výslovně uvedena, příslušné nařízení nelze vykládat tak, že by uznaným organizacím pro datový altruismus bránilo v dobrovolném zanechání jejich činnosti.

V návaznosti na čl. 24 odst. 5 pododstavec druhý nařízení DGA se navrhuje v zájmu zajištění vyšší transparency upřesnit, že ČTÚ rozhodnutí o výmazu uznané organizace pro datový altruismus z rejstříku zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup.

K § 23 až 47 obecně

V ustanoveních § 23 až 46 se navrhuje upravit výkon státní správy na úseku digitální ekonomiky, a to určením příslušných orgánů k provádění nařízení DSA a DGA a stanovením podrobných pravidel výkonu dozoru v této oblasti. Níže následuje popis navrhované úpravy dozoru v souvislosti s pojmoslovím použitým navrhovanou úpravou.

Obecně k problematice dozoru podle hlavy VI návrhu zákona

Navrhovaná úprava pracuje souběžně s pojmy „dozor“ a „kontrola“. Zatímco není zamýšleno předložit svébytnou úpravu, která by zcela nahradila procesní úpravu kontroly podle zákona č. 255/2012 Sb., kontrolního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „kontrolní řád“), je zároveň třeba reflektovat, že navrhovanou úpravou implementovaná nařízení DGA a DSA předpokládají, že vnitrostátní orgány odpovědné za jejich vymáhání budou nadány pravomocemi, které jsou z hlediska českého vnitrostátního práva atypické a pokusy o jejich zařazení do vnitrostátní úpravy kontroly se jeví jako problematické. Proto je navrhována koncepce, podle které budou příslušné správní orgány nad dodržováním tohoto zákona vykonávat dozor, pod nějž pojmově spadají jak atypické kompetence předjímané přímo použitelnými předpisy Evropské unie, tak kontrola ve smyslu kontrolního řádu.

Hovoří-li navrhovaná úprava o dozoru, je jím v obecné rovině myšlena „*správní činnost, při které [dozorčí orgán] pozoruje chování nepodřízených subjektů a porovnává je s chováním žádoucím, s požadavky právních norem. V návaznosti na hodnocení podle okolností aplikuje zejména nápravné nebo sankční prostředky, jimiž reaguje na zjištěný nesoulad mezi skutečným a žádoucím chováním dozorovaného subjektu.*“³⁷ V návaznosti na zahrnutí nápravných a sankčních prostředků do uvedeného vymezení lze říci, že jde o pojetí „správního dozoru v širokém slova smyslu“³⁸. Spadá pod něj institut kontroly, ale též atypické instrumenty jako např. úprava akčního plánu (§ 39), omezení přístupu ke službě (§ 40 až 42), nápravných opatření (§ 43) nebo odkladu zahájení nebo pozastavení poskytování služeb zprostředkování dat (§ 45) související s implementací nařízení DGA a DSA (resp. též směrnice o soukromí a elektronických komunikacích, pokud jde o nápravná opatření). Tato úprava nemá v řadě bodů přímou obdobu v kontrolním řádu. Některé v ní předvídané instituty spadají z hlediska procesních aspektů správního dozoru spíše do fáze uplatňování nebo iniciace nápravných prostředků než do fáze zjišťování a hodnocení. V neposlední řadě pak některé instituty svým pojetím předvídají činnosti, ke kterým má docházet mimo rámec samotné kontroly. Např. institut povinnosti poskytnout informace podle § 35 má sloužit mj. k rychlému a méně formálnímu prošetření podnětů ze strany veřejnosti, přičemž při kontrole se naopak předpokládá využití § 8 písm. c) kontrolního řádu. Z výše uvedených důvodů navrhovaná úprava hovoří v obecné rovině o dozoru v souvislosti s obecnými otázkami, jako je svěření

³⁷ HENDRYCH, D., a kol. *Správní právo. Obecná část*. 9. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 201.

³⁸ Ibid., s. 211.

kompetencí orgánů dozoru (§ 25 až 28), obecnou povinností mlčenlivosti (§ 34), povinností poskytnout informace (§ 35) apod.

Navrhovaná úprava ovšem počítá též s tím, že orgány dozoru budou provádět kontroly podle kontrolního řádu. V této souvislosti se navrhuje stanovit v dílčích otázkách zvláštní úpravu v zájmu uzpůsobení obecné úpravy kontroly podle kontrolního řádu prostředí digitální ekonomiky. V takovýchto případech hovoří navrhovaná úprava specificky o „kontrolě“. Jedná se zejména o otázky spolupráce ČTÚ a ÚOOÚ v souvislosti s kontrolní činností podle § 29 odst. 3 a 4, a zajištěním provázáním kontrolní činnosti ČTÚ s působením jiných koordinátorů digitálních služeb podle § 31 odst. 1 až 3, zvláštní úpravou pověření ke kontrole podle § 36 odst. 1 nebo zvláštní úpravou související s jednáním pod změněnou identitou anebo s využitím krycích prostředků podle § 36 odst. 2 až 4, resp. § 37 a 38. V těchto otázkách (respektive při kontrole jako takové) se subsidiárně použije kontrolní řád.

K § 23 (Příslušné orgány podle nařízení o digitálních službách)

V souladu s požadavky nařízení DSA se stanoví, že příslušnými orgány pro účely tohoto nařízení jsou ČTÚ a ÚOOÚ. Pojem příslušného orgánu je širší než pojem orgánu dozoru, neboť v sobě nad rámec dozoru zahrnuje i jiné aspekty výkonu veřejné správy na úseku nařízení DSA. ČTÚ se v této souvislosti dále určuje jako koordinátor digitálních služeb ve smyslu čl. 49 odst. 2 nařízení DSA a orgán příslušný k řízením podle § 13 až 18, které navazují na řízení podle nařízení DSA, jež nespočívají ve výkonu dozoru.

K § 24 (Příslušné orgány podle nařízení o správě dat)

V souladu s požadavky nařízení DGA se stanoví, že příslušným orgánem pro služby zprostředkování dat a příslušným orgánem k registraci organizací uznaných pro datový altruismus je ČTÚ. Pojem příslušného orgánu je širší než pojem orgánu dozoru, neboť v sobě nad rámec dozoru zahrnuje i jiné aspekty výkonu veřejné správy na úseku nařízení DGA.

K § 25 (Orgány dozoru nad dodržováním povinností v oblasti obchodních sdělení)

S ohledem na dosavadní praxi se navrhuje zachovat rozdělení příslušnosti k výkonu dozoru nad pravidly šíření obchodních sdělení elektronickými prostředky podle § 10 odst. 1 ZSIS.

K § 26 (Orgán dozoru nad dodržováním nařízení o vztazích platform a podnikatelů)

V zájmu koherentního uplatňování unijního právního rámce pro digitální ekonomiku se navrhuje stanovit ČTÚ jako orgán příslušný k dozoru nad dodržováním nařízení P2B. Tímto je též zachována kontinuita s účinnou úpravou podle ZSIS.

K § 27 (Orgány dozoru nad dodržováním nařízení o digitálních službách)

Navrhuje se stanovit ČTÚ a ÚOOÚ jako orgány dozoru nad dodržováním nařízení DSA. V této souvislosti se v zájmu přehlednosti navrhované úpravy výslovně stanovuje, že ČTÚ odpovídá za dozor nad dodržováním všech aspektů úpravy stanovené v nařízení DSA, které spadají do pravomoci členských států, pokud navrhovaná úprava nestanoví jinak. Dále se navrhuje stanovit ÚOOÚ jako příslušný orgán ve smyslu čl. 49 odst. 1 nařízení DSA na úseku dozoru nad dodržováním čl. 26 a 28 odst. 2 nařízení DSA. Čl. 26 nařízení DSA se zabývá reklamou prezentovanou v online rozhraních poskytovatelů online platform. Jedná se o povinnosti, jejichž charakter je do určité míry obdobný stávajícím povinnostem souvisejícím s šířením obchodních sdělení elektronickými prostředky, nad kterým ÚOOÚ již dozor vykonává. Čl. 26 odst. 4 nařízení DSA potom výslovně zakazuje prezentování reklamy založené na profilování ve smyslu čl. 4 odst. 4 GDPR opírající se o kategorie osobních údajů uvedené v čl. 9 odst. 1 GDPR (jde o zvláště chráněné kategorie osobních údajů, např. údaje o rasovém či etnickém původu, náboženském vyznání apod.). Jelikož je ÚOOÚ jiným ústředním

orgánem státní správy podle § 2 bodu 5. zákona č. 2/1969 Sb., jemuž bylo § 50 odst. 1 zákona č. 110/2019 Sb. svěřena působnost ústředního správního úřadu pro oblast ochrany osobních údajů, je nanejvýš vhodné svěřit dozor nad tímto ustanovením právě jemu. Z obdobných důvodů se navrhuje ÚOOÚ svěřit dozor nad dodržováním čl. 28 odst. 2 nařízení DSA, který zakazuje prezentování reklamy založené na profilování ve smyslu čl. 4 odst. 4 GDPR za použití jakýchkoli osobních údajů v případě příjemců, u nichž jsou si poskytovatelé s přiměřenou jistotou vědomi, že jde o nezletilé osoby.

ČTÚ i ÚOOÚ jsou pro účely dozoru svěřovány všechny pravomoci podle čl. 51 nařízení DSA. Zatímco pravomoc provádět kontroly a žádat osoby o podání vysvětlení podle čl. 51 odst. 1 písm. b) a c) nařízení DSA je možné realizovat s pomocí úpravy obsažené v kontrolním řádu, realizace pravomoci požadovat informace od relativně širokého okruhu subjektů podle čl. 51 odst. 1 písm. a) nařízení DSA vyžaduje provedení zvláštní úpravy. Obdobně je třeba implementovat pravomoci využívat nápravné prostředky podle čl. 51 odst. 2 nařízení DSA s výjimkou možnosti přijímat předběžná opatření, která v současnosti vyplývá ze správního řádu, jakož i zvláštní pravomoci podle čl. 51 odst. 3 nařízení DSA.

K § 28 (Orgán dozoru nad dodržováním nařízení o správě dat)

Navrhuje se stanovit, že ČTÚ je orgánem dozoru nad dodržováním nařízení DGA. Tuto skutečnost by bylo možné dovodit již ze samotného nařízení DGA, jednoznačné zakotvení příslušnosti ČTÚ k dozoru na tomto úseku ovšem následuje předkladatelem návrhu zákona zvolenou koncepcí, která v navrhované úpravě rozlišuje mezi postupy souvisejícími s povolovací/registrační činností příslušných orgánů na straně jedné a dozorem nad dodržováním povinností podle adaptovaných nařízení na straně druhé.

K § 29 (Spolupráce mezi orgány dozoru)

Podle čl. 49 odst. 2 nařízení DSA koordinátoři digitálních služeb spolupracují, mimo jiné, s dalšími příslušnými vnitrostátními orgány podle tohoto nařízení. Navrhuje se proto konkretizovat formy spolupráce mezi ČTÚ a ÚOOÚ. V zájmu účinnosti vymáhání nařízení DGA a nařízení P2B se dále navrhuje upravit spolupráci mezi těmito dvěma orgány ve vztahu ke všem otázkám jimi vykonávanému dozoru podle navržené úpravy.

K odstavci 1

V odstavci 1 se navrhuje zakotvit obecnou povinnost obou orgánů dozoru vzájemně si předávat informace, které mohou přispět k řádnému výkonu dozoru podle navržené úpravy, a to bez zbytečného odkladu. Povinnost sdílet informace by se měla vztahovat i na informace důvěrného charakteru, tedy informace, u nichž existuje právem uznaný zájem na omezení jejich šíření, to se týká kupříkladu obchodního tajemství. Přijímající orgán veřejné správy je ovšem v takovém případě povinen zajistit, že nedojde k poklesu úrovně ochrany těchto informací a musí zajistit stejnou úroveň ochrany jako orgán dozoru, který příslušné informace poskytl. Uvedeným rovněž nejsou dotčena zvláštní pravidla ochrany utajovaných informací.

K odstavci 2

V odstavci 2 se navrhuje zakotvit obdobnou povinnost, jaká je stanovena v odstavci 1, i pro jiné orgány veřejné správy, a to například s ohledem na činnost orgánu odpovědného za dodržování kapitoly II nařízení DGA (opakované použití určitých kategorií chráněných dat v držení subjektů veřejného sektoru). Rovněž lze předpokládat, že některé orgány veřejné správy s působností na úseku ochrany spotřebitele mohou v rámci své činnosti získat informace relevantní pro výkon dozoru nad činností poskytovatelů online platform umožňujícím spotřebitelům uzavírat s obchodníky smlouvy na dálku (srov. čl. 30 a násl. nařízení DSA). Jelikož výkon dozoru podle navržené úpravy může vyžadovat nakládání s informacemi důvěrného charakteru, je třeba též zajistit, aby orgány dozoru měly možnost si i tyto informace. Oba orgány jsou povinny

pro jakékoli důvěrné informace, které získaly podle návrhu zákona, zajistit stejnou úroveň ochrany jako orgán dozoru, který příslušné informace poskytl.

K odstavcům 3 až 5

V odstavcích 3 až 5 se navrhuje stanovit zvláštní pravidla spolupráce mezi ČTÚ a ÚOOÚ pro účely dozoru nad dodržováním čl. 40 odst. 8 písm. d) nařízení DSA, který pro prověřené výzkumné pracovníky podle nařízení DSA stanoví též některé povinnosti související s problematikou ochrany osobních údajů. V zájmu zajištění efektivního uplatňování nařízení DSA i GDPR se navrhuje stanovit povinnost ÚOOÚ informovat ČTÚ o výstupech jím provedených kontrol, které souvisely s plněním povinností podle GDPR, pokud rovněž úzce souvisí s plněním požadavků v oblasti ochrany osobních údajů podle čl. 40 odst. 8 písm. d) nařízení DSA, a to prostřednictvím zaslání stejnopisu protokolu o kontrole a případné též stejnopisu dokumentu o vyřízení podaných námitek (pokud byly podány). Navrhovanou úpravu ovšem nelze vykládat v tom smyslu, že by ÚOOÚ zakládala pravomoc ověřovat dodržování samotného čl. 40 odst. 8 písm. d) nařízení DSA. Tato pravomoc musí zůstat v rukou ČTÚ jakožto orgánu odpovědného za udělení (nebo případné odejmutí) statusu prověřeného výzkumného pracovníka. Článek 40 odst. 8 písm. d) nařízení DSA ostatně nezahrnuje pouze požadavky na ochranu osobních údajů, jeho působnost je širší.

Stejně tak se navrhuje stanovit povinnost ÚOOÚ provést na podnět ČTÚ kontrolu související s plněním povinností podle čl. 40 odst. 8 písm. d) nařízení DSA. ČTÚ by měl disponovat obdobnou pravomocí vyžádat si stanovisko ÚOOÚ v souvislosti s otázkou plnění povinností podle GDPR, resp. zákona č. 110/2019 Sb. Toto stanovisko není závazným stanoviskem podle § 149 správního řádu. Dozorové orgány by se ovšem v každém případě při postupu v případech, které se dotýkají nařízení DSA i GDPR, v principu měly řídit závěry Soudního dvora ve věci C-525/21, *Meta Platforms*, EU:C:2023:537.

K § 30 (Spolupráce při přípravě zprávy o činnosti podle nařízení o digitálních službách)

K odstavci 1

Čl. 55 nařízení DSA ukládá koordinátorům digitálních služeb vypracovávat výroční zprávy o své činnosti podle tohoto nařízení a stanoví její náležitosti. Jelikož toto ustanovení vypočítává náležitosti takovéto výroční zprávy, lze uvedené povinnosti vydat výroční zprávu podle čl. 55 nařízení DSA dostát i vydáním obecné výroční zprávy o činnosti ČTÚ, která splňuje mj. i požadavky podle nařízení DSA.

Nad rámec výše uvedeného se v odstavci 1 navrhuje stanovit obecnou povinnost spolupráce při přípravě této zprávy o činnosti pro ostatní orgány veřejné moci. Každý orgán veřejné moci, který v průběhu roku vydal příkaz podle čl. 9 nebo 10 nařízení DSA, by měl ČTÚ zaslat informace nezbytné pro vypracování výroční zprávy. Za tímto účelem se navrhuje stanovit nejpozdější termín pro zaslání těchto informací za uplynulý rok na konec února roku následujícího.

Články 9 a 10 nařízení DSA nepředstavují samy o sobě právní základ k vydávání v nich uvedených příkazů. Pouze pokud orgán členského státu má v souladu s vnitrostátním a unijním právem pravomoc vydat příkaz obsahující požadavky podle čl. 9 odst. 1 nebo 10 odst. 1 nařízení DSA, vyvolá v těchto ustanoveních předvídané účinky, jen pokud splňuje kritéria podle čl. 9 odst. 2 nebo 10 odst. 2 nařízení DSA.

Návrh zákona v části druhé, která novelizuje trestní řád, navazuje úpravu podle čl. 9 a 10 nařízení DSA na již existující instituty trestního práva procesního. Zároveň se počítá s tím, že příkaz ve smyslu čl. 9 nebo 10 nařízení DSA může vydat soud v rámci civilního řízení. Předpisy upravující civilní právo procesní ovšem na rozdíl od trestního řádu neobsahují zvláštní instituty, které by samy o sobě úzce souvisely s příkazy podle nařízení DSA. Ustanovení § 157 a 169 odst. 1 a 4 zákona č. 99/1963 Sb. ovšem soudu umožňují naplnit kritéria

příkazu podle čl. 9 nebo 10 nařízení DSA. Z tohoto důvodu se stávající úprava civilního práva procesního z hlediska provázání s čl. 9 a 10 nařízení DSA jeví jako postačující.

K odstavci 2

Zároveň se v odstavci 2 navrhuje zakotvit explicitní povinnost orgánu veřejné zprávy poskytnout ČTÚ na základě jeho žádosti informace potřebné pro vypracování výroční zprávy o činnosti. Toto ustanovení je potřebné například pro situace, kdy příslušný orgán veřejné zprávy zaslal ČTÚ pouze neúplné nebo nepřesné informace, které ČTÚ nedovolují vypracování zprávy podle čl. 55 nařízení DSA.

K odstavci 3

V odstavci 3 se navrhuje stanovit zvláštní režim úpravy pro orgány činné v trestním řízení. Jelikož informace o probíhajících trestních řízeních mohou být citlivé a jejich případné prozrazení může ohrozit dosažení účelu postupů podle trestního řádu, navrhuje se stanovit povinnost těchto orgánů poskytovat uvedené informace souhrnně. Orgány činné v trestním řízení by rovněž měly poskytovat pouze informace o počtu vydaných příkazů a jejich povaze. Informaci o povaze informací, které byly předmětem příkazu čl. 9 nebo 10 nařízení DSA, v případě jednotlivého trestního řízení ovšem orgán činný v trestním řízení nemusí poskytnout, pokud by to ohrozilo dosažení účelu tohoto nebo souvisejícího řízení.

Dále se stanovuje, že policejní orgány poskytnou ČTÚ informace o vydaných příkazech souhrnně prostřednictvím Policie České republiky. Obdobně státní zastupitelství poskytnou ČTÚ informace o příkazech prostřednictvím Nejvyššího státního zastupitelství. Aby mohla být při tomto souhrnném předání dodržena lhůta podle odstavce 1, navrhuje se jako lhůta pro policejní orgány a státní zastupitelství pro předání dílčí informace Policii České republiky (resp. Nejvyššímu státnímu zastupitelství) 31. leden příslušného roku, která zjišťuje dostatečný časový prostor pro finální zpracování předávané souhrnné informace. Soudy poskytují ČTÚ informace o vydaných příkazech též v souvislosti s trestním řízením jednotlivě.

K § 31 (Součinnost podle nařízení o digitálních službách)

Navrhuje se zavést úpravu přeshraniční spolupráce v souvislosti s dozorem nad dodržováním nařízení DSA, která navazuje na související úpravu podle nařízení DSA.

K odstavci 1

V odstavci 1 se navrhuje explicitně umožnit ČTÚ využít zjištění získaná díky součinnosti orgánu jiného členského státu uplatňujícího nařízení DSA jako podklad pro kontrolní zjištění, respektive v souvislosti s úkony předcházejícími kontrole pro posouzení, zda kontrolu zahájit. V rámci provádění úkonů předcházejících kontrole podle § 3 kontrolního řádu se předpokládá, že ČTÚ bude moci například v souladu s čl. 57 odst. 2 a 3 nařízení DSA požádat koordinátora digitálních služeb jiného členského státu EU o poskytnutí jemu dostupných informací o konkrétním poskytovateli zprostředkovatelských služeb, které v souladu s § 3 odst. 1 kontrolního řádu použije pro posouzení, zda zahájit kontrolu. Může se například jednat o dotaz, zda je dotyčnému koordinátorovi digitálních služeb z vlastní činnosti známo, zda a kde dotyčný poskytovatel na jeho území využívá prostory a zařízení, zda na jeho činnost obdržel stížnosti, které nebyly postoupeny způsobem podle čl. 53 nařízení DSA, apod. V rámci samotné kontroly zahájené v souladu s § 5 odst. 2 kontrolního řádu, resp. § 36 odst. 4 části první návrhu zákona, může ČTÚ pro získání důležitých podkladů pro učinění kontrolních zjištění potřebovat, aby koordinátoři digitálních služeb v jiných členských státech EU v souladu s postupem podle čl. 60 odst. 4 nařízení DSA mimo území České republiky prováděli úkony předvídané v čl. 51 odst. 1 nařízení DSA (kontroly na místě, žádosti o informace, žádosti o vysvětlení podaná zaměstnanci a zástupci kontrolovaných osob). Koordinátor digitálních služeb může například na žádost ČTÚ provést kontroly na místě v prostorách poskytovatele nacházejících se v dotčeném členském státě. V této

souvislosti se navrhuje jednoznačně stanovit, že výstupy takovýchto úkonů lze použít jako podklady pro kontrolní zjištění, byť nejde o úkony kontrolujícího, natož kontrolního orgánu.

K odstavci 2

V odstavci 2 se navrhuje v zájmu efektivního uplatňování nařízení DSA a v souladu s unijně právní zásadou vzájemné důvěry stanovit, že písemnost doručovaná do zahraničí se považuje za doručenou též v případě, kdy orgán jiného státu uplatňujícího nařízení DSA, který byl požádán o součinnost při doručení písemnosti, doručí v elektronické podobě způsobem stanoveným právem příslušného členského státu Evropské unie pro doručování obdobných písemností.

K odstavci 3

V odstavci 3 se stanovuje, že ČTÚ je při součinnosti poskytované orgánům jiných členských států nadán pravomocemi shodnými s těmi, které má k dispozici při kontrole podle kontrolního řádu. Jelikož se ovšem jedná o vyšetřování vedené orgánem jiného členského státu, který je za jeho průběh rovněž odpovědný, navrhuje se v těchto případech vyloučit působnost ustanovení kontrolního řádu o protokolu o kontrole. Svá zjištění naopak postoupí příslušnému koordinátorovi digitálních služeb.

K odstavci 4

V odstavci 4 se navrhuje vztáhnout pravomoci ČTÚ pro účely přeshraniční součinnosti též na součinnost poskytovanou při vyšetřování Komise.

K § 32 (Spolupráce při zajišťování účasti na činnosti Evropského sboru pro digitální služby)

Navrhuje se stanovit zvláštní úpravu spolupráce mezi ČTÚ a ÚOOÚ při účasti na činnosti Evropského sboru pro digitální služby podle čl. 62 nařízení DSA. Čl. 62 odst. 1 nařízení DSA odkazuje na vnitrostátní právo, pokud jde o účast zástupců příslušných orgánů podle čl. 49 odst. 1 nařízení DSA odlišných od koordinátora digitálních služeb na činnosti Evropského sboru pro digitální služby. Dané ustanovení představuje tuto vnitrostátní úpravu. Zároveň se navrhuje určit, že účast na zasedání sboru může iniciovat jak ČTÚ, tak ÚOOÚ. Otázka účasti konkrétní osoby v rámci ČTÚ nebo ÚOOÚ závisí na organizační struktuře a organizačním řádu daného úřadu.

Dále se navrhuje určit, že ČTÚ bude v Evropském sboru pro digitální služby v zájmu zachování koherentního postoje České republiky v této formaci vždy hlasovat, přičemž ovšem zohlední stanovisko zástupce ÚOOÚ ve věcech dotýkajících se jeho působnosti.

K § 33 (Součinnost podle nařízení o správě dat)

V zájmu zajištění efektivního přeshraničního vymáhání nařízení DGA se navrhuje ČTÚ pro účely součinnosti poskytované v souvislosti s vymáháním tohoto nařízení vymezit shodné pravomoci, jaké by měl při výkonu dozoru spadajícího do jeho vlastní působnosti podle čl. 11 odst. 2, resp. čl. 19 odst. 2 nařízení DGA.

K § 34 (Povinnost mlčenlivosti)

Osoby vymáhající přímo použitelné předpisy, na které navazuje úprava provedená v části první návrhu zákona, mohou při své činnosti nakládat s informacemi, které podléhají zvláštní právní ochraně. Z uvedeného důvodu se navrhuje zavést obecnou povinnost mlčenlivosti. Tato povinnost má širší věcnou a osobní působnost v porovnání s povinností mlčenlivosti podle § 20 kontrolního řádu, jelikož pokrývá i informace, které se povinná osoba dozvěděla jinak než v souvislosti s kontrolou nebo s úkony předcházejícími kontrole. Zároveň je (ve spojení s návrhem souvisejícího přestupku) účinně vymahatelná i po skončení služebního poměru (resp. pracovněprávního či jiného vztahu) povinné osoby. Proto také byla jako nedostatečná shledána

povinnost mlčenlivosti podle § 77 odst. 1 písm. h) zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů, která rovněž neskýtá dostatečnou úpravu vymahatelnosti v případě jejího porušení.

Působnost navrhované povinnosti je širší než povinnost mlčenlivosti upravená v § 20 kontrolního řádu. Jelikož ovšem rozsah navrhované povinnosti mlčenlivosti v sobě zahrnuje též všechny myslitelné situace spadající do působnosti podle § 20 kontrolního řádu, představuje navrhovaná úprava zvláštní úpravu povinnosti mlčenlivosti i pro kontroly prováděné v rámci dozoru ve stanovených oblastech.

S touto úpravou souvisí i návrh na zavedení nové skutkové podstaty přestupku spočívajícího v porušení této povinnosti mlčenlivosti, která odrazuje od porušení tohoto pravidla nezávisle na postavení dotyčného, který nemusí být pouze státním zaměstnancem odpovídajícím za případné kárné provinění spočívající v porušení povinnosti mlčenlivosti podle § 77 odst. 1 písm. h) zákona č. 234/2014 Sb.

K odstavci 1

Odstavec 1 zavádí povinnost mlčenlivosti úřední pro jakoukoli činnost související s dozorem nad nařízením DGA (s výjimkou problematiky opakovaného použití dat v držení subjektů veřejného sektoru), nařízením DSA nebo nařízením P2B, jakož i na spolupráci poskytovanou Komisí nebo orgánům jiných členských států v souvislosti s vymáháním nařízení DSA.

K odstavci 2

Po vzoru § 20 odst. 2 kontrolního řádu se navrhuje upřesnit, že povinnost mlčenlivosti nezaniká koncem služebního, pracovněprávního anebo obdobného vztahu dotyčné osoby.

K odstavci 3

Po vzoru § 20 odst. 3 kontrolního řádu se navrhuje stanovit též režim zproštění povinnosti mlčenlivosti podle odstavce 1 na žádost osoby, v jejíž prospěch dotyčný tuto povinnost má, nebo ve veřejném zájmu vedoucí orgánu dozoru v souvislosti s jehož činností příslušná povinnost mlčenlivosti vznikla. Ke zproštění mlčenlivosti může na základě tohoto ustanovení dojít i po zániku příslušného právního vztahu.

K odstavci 4

Jelikož se na výkonu dozoru mohou podílet i jiné než úřední osoby, navrhuje se povinnost mlčenlivosti podle odstavce 1 rozšířit na všechny fyzické osoby podílející se na výkonu dozoru v příslušných oblastech.

K § 35 (Povinnost poskytnout informace)

Podle čl. 51 odst. 1 písm. a) nařízení DSA mají koordinátoři digitálních služeb pravomoc požadovat, aby poskytovatelé zprostředkovatelských služeb nebo jiné osoby jednající za účelem souvisejícím s jejich hospodářskou činností, které si mohou být vědomy informací o možném porušení nařízení DSA, poskytl bez zbytečného odkladu informace o údajném porušení tohoto nařízení. Podle čl. 14 odst. 2 nařízení DGA „[p]říslušné orgány pro služby zprostředkování dat jsou oprávněny vyžádat si od poskytovatelů služeb zprostředkování dat nebo jejich právních zástupců veškeré informace, které jsou nezbytné k ověření [dodržování povinností poskytovatelů služeb zprostředkování dat].“ Podle čl. 24 odst. 2 nařízení DGA „[p]říslušné orgány pro registraci organizací pro datový altruismus [jsou oprávněny] vyžádat si od uznaných organizací pro datový altruismus informace, které jsou nezbytné k ověření dodržování [povinností uznané organizace pro datový altruismus].“ V zájmu zavedení jednotného rámce pro vymáhání nařízení DSA, nařízení DGA a nařízení P2B se navrhuje postup pro uplatňování tohoto typu vyšetřovací pravomoci (respektive oprávnění k jeho výkonu) upravit jednotně pro dozor nad dodržováním všech těchto právních předpisů.

K odstavci 1

Navrhuje se stanovit povinnost osoby uvedené v čl. 51 odst. 1 písm. a) nařízení DSA (tedy poskytovatele zprostředkovatelských služeb a jiných subjektů, které mohou být nápomocny při objasnění relevantních skutečností při výkonu dozoru nad dodržováním nařízení DSA), poskytovatele obchodní platformy (online zprostředkovatelské služby podle čl. 2 bodu 2 nařízení P2B), poskytovatele internetového vyhledávače, poskytovatele služeb zprostředkování dat nebo uznané organizace pro datový altruismus poskytnout ČTÚ nebo ÚOOÚ na jeho výzvu informace, doklady nebo jiné dokumenty, které jsou nezbytné k plnění výkonu dozoru ČTÚ nebo ÚOOÚ podle části první tohoto návrhu zákona.

Ve výzvě musí být uveden rozsah (výčet) vyžadovaných informací a lhůta, ve které mají být příslušnému orgánu předány, účel zpracování vyžádaných informací a odůvodnění rozsahu takto vyžádaných informací vzhledem ke sledovanému účelu jejich užití.

Takto vyžádané informace, pokud jsou jejich součástí údaje chráněné jiným právním předpisem, podléhají při jejich uchovávání a dalším zpracování požadavkům tohoto právního předpisu. Příslušný dozorový orgán musí například zohlednit, že osobní údaje podléhají při jejich dalším zpracování ochraně osobních údajů podle GDPR.

K odstavci 2

Navrhuje se nad rámec požadavků jiných právních předpisů chránících specifické kategorie informací zavést obecnou povinnost dozorového orgánu chránit informace získané v souladu s odstavcem 1. Tato povinnost pokrývá veškeré informace získané tímto postupem. Na informace chráněné jiným právním předpisem podle odstavce 2 se ovšem v první řadě vztáhnou specifické požadavky tohoto jiného předpisu, přičemž navržená obecná povinnost chránit získané informace se použije subsidiárně.

K odstavci 3

Navrhovaná úprava dozorových pravomocí nemůže vést ke snížení úrovně ochrany utajovaných informací. Proto se navrhuje jednoznačně stanovit, že úprava ochrany utajovaných informací a přístupu k nim není v souvislosti se stanovenými právy a povinnostmi podle odstavců 1 a 2 dotčena.

K § 36 (Zvláštní ustanovení o kontrole)

K odstavci 1

Pouze kontrolující, kteří mají příslušné pověření ke kontrole, jsou oprávněni kontrolu vykonat. Návrh zákona v souladu s § 4 odst. 3 kontrolního řádu předpokládá možné využití obou forem pověření ke kontrole, tedy průkaz nebo písemné pověření, přičemž průkaz je preferován pro účely dlouhodobější pověření k opakovanému výkonu určité kontrolní činnosti; písemné pověření je užíváno ad hoc pro jednotlivé kontroly, a to i v případě opakované kontroly.

V souladu s § 4 odst. 3 písm. b) kontrolního řádu je dále v odstavci 1 stanoveno, že průkaz ke kontrole bude mít jednotnou formu, jejíž podobu stanoví Ministerstvo průmyslu a obchodu vyhláškou.

K odstavci 2

Možnost osob pověřených k plnění kontrolních úkolů podle části první návrhu zákona jednat pod změněnou identitou a využít krycích dokladů se do návrhu zákona zavádí v souvislosti s potřebou ochrany jejich osobních údajů (a v té souvislosti s ochranou jejich osobnostních práv) a ke zvýšení efektivity kontrolních úkonů. Dlouhodobá praxe ukazuje, že při kontrole, má-li být dosaženo účelu kontroly, podstupují osoby pověřené k provedení kontroly určité riziko ohrožující jejich soukromí, když dochází k předávání jejich osobních údajů. Poskytovatelé některých zprostředkovatelských služeb mohou rovněž pro účely uzavření smlouvy požadovat

předložení osobního dokladu, přičemž poskytnutí dokladu může být podmínkou poskytnutí služby, nebo jeho neposkytnutí může přinejmenším vyvolávat podezření o úmyslech uživatele. Obdobně mohou například někteří poskytovatelé online platform poskytovat nadstandardní služby vyžadující nebo spočívající v ověření identity uživatele za pomoci dokladu totožnosti, jejichž způsob poskytování nelze bez předložení příslušného dokladu kontrolovat.

V případně nepředložení dokladu nebo relevantního identifikačního údaje by v takových případech byla kontrola v řadě případů zmařena, stejně jako při předložení skutečného dokladu totožnosti kontrolujícího, pokud by došlo k prolustrování jeho osoby. Kontrolující by se navíc předložením svých osobních dokladů nebo předáním jejich kopie do rukou jím kontrolované osoby vystavoval nepřiměřenému riziku zásahu do práva na soukromí, pokusů o krádež identity apod. Podmínění poskytnutí některých služeb předložením dokladu totožnosti přitom vylučuje postup podle § 5 odst. 2 písm. c) kontrolního řádu, který by bez navrhované zvláštní úpravy narážel na výše uvedené problémy.

Bez využití krycích dokladů a s nimi souvisejících údajů vedených v informačních systémech veřejné správy by rovněž byla v zásadě neproveditelná účinná kontrola plnění povinností poskytovatelů zprostředkovatelských služeb a dalších subjektů, kteří poskytují své služby podnikatelským uživatelům. Zde právo po poskytovatelích v řadě případů dokonce požaduje (srov. např. čl. 30 odst. 2 nařízení DSA), aby identifikační údaje svých podnikatelských uživatelů pro účely některých služeb ověřovali např. lustrací ve veřejných rejstřících. Registrace kontrolujícího jako uživatele služby výslovně určené určitému typu podnikatele, aniž by byl věrohodně schopen se identifikovat identifikačními údaji, kterými disponují osoby v jeho postavení (např. za pomoci dohledatelného identifikačního čísla osoby, podrobností jeho zápisu do obchodního rejstříku apod.) může být příslušným rozhraním *a priori* znemožněna. I pokud by tomu tak nebylo, registrace kontrolujícího jako podnikatelského uživatele platformy s uvedením údajů, které nelze dohledat v odpovídajících veřejných rejstřících, dozajista povede k zásadním pochybnostem o úmyslech registrující se osoby. Umožnit podnikatelskému uživateli registrovanému pod falešnými údaji využívání služby poskytovatele by naopak mohlo představovat protiprávní jednání poskytovatele (čl. 30 odst. 2 nařízení DSA). ČTÚ by se tak nedostávalo nejúčinnějšího způsobu, jak ověřit dodržování práv uživatelů příslušné služby, a kontrola tohoto segmentu zprostředkovatelských služeb spočívající ve vydávání se za běžného uživatele by byla z velké části v podstatě znemožněna.

Proto se navrhuje pro kontrolující stanovit právo, a to v odůvodněných a výjimečných případech, jednat pod změněnou identitou nebo využít krycí doklad anebo s ním související údaj vedený v informačním systému veřejné správy. Zároveň se navrhuje upravit mechanismy zajišťující kontrolu nad využitím těchto postupů a zamezující jejich zneužití.

Aby nedocházelo k nadměrnému a nepřiměřenému užívání tohoto postupu, je stanoveno, že při kontrole pověřená osoba může při výkonu kontrolní činnosti jednat pod změněnou identitou a využít k tomu krycí doklad či s ním související údaj vedený v informačním systému veřejné správy pouze v případě, kdy si to vyžaduje předmět kontroly, nelze-li účelu kontroly dosáhnout jinak a pouze ve výjimečných případech. Navrhovaná úprava zavádí test o několika krocích, jehož splnění podmiňuje legalitu využití krycího dokladu. Jde o kritéria (i) účelnosti využití krycího dokladu, (ii) nezbytnosti využití krycího dokladu, (iii) nenahraditelnosti využití krycího dokladu a (iv) výjimečnosti.

Podle kritéria účelnosti musí z povahy předmětu kontroly jednání pod skrytou identitou vyplývat, že využití takového postupu je způsobitelné přispět ke zjištění skutečností, které by podle všech očekávání jinak zjištěny být nemohly. Z kritéria nezbytnosti dále plyne, že úkony činěné pod skrytou identitou anebo s využitím krycích dokladů a souvisejících údajů mohou být činěny pouze v takové míře, ve které skutečně přispívají ke zjištění skutečností, pro které je jejich využití účelné podle předchozího kroku. Z tohoto požadavku ovšem

pochopitelně zároveň nutně neplyne potřeba provádět část úkonů pod skrytou identitou a část nikoli. Takovýto postup by v řadě situací ohrozil dosažení účelu kontroly. Z kritéria nenahraditelnosti ve vztahu k účelu kontroly vyplývá, že nevyužití kontrolního úkonu pod skrytou identitou anebo s využitím krycího dokladu by znemožnilo nebo zásadním způsobem ohrozilo dosažení účelu prováděné kontroly jako takové. Konečně kritérium výjimečnosti naznačuje, že by se z těchto postupů ani při splnění ostatních kritérií neměl stát postup rutinní nebo častý. Kontrolující by v souvislosti s využitím skryté identity anebo krycích dokladů měl vyhodnotit též vztah mezi zájmem na provedení kontroly a oprávněnými zájmy osob, které mohou být tímto typem kontrolního úkonu dotčeny.

Další pojistkou proti zneužívání tohoto institutu je obecné právo kontrolované osoby podat žalobu v rámci správního soudnictví, případně se též domáhat náhrady škody způsobené při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem (zákon č. 82/1998 Sb.), pokud se bude domnívat, že kontrolující nepostupoval při výkonu kontroly v mezích zákona. V neposlední řadě se pak může kontrolující při zneužití jím drženého krycího dokladu nebo s tímto dokladem souvisejícího údaje v informačním systému veřejné správy dopustit trestného činu, na což budou v praxi dohlížet orgány činné v trestním řízení.

K odstavci 3

V zájmu posílení kontroly využití krycích dokladů nebo s nimi souvisejících údajů vedených v informačním systému veřejné správy se navrhuje podmínit každé jejich jednotlivé využití souhlasem předsedy Rady ČTÚ. Tímto se také posiluje požadavek výjimečnosti takového postupu.

K odstavci 4

S ohledem na výše uvedený účel využití krycích dokladů a souvisejících údajů pro účely kontroly se navrhuje stanovit zvláštní pravidla zahájení kontroly v těchto případech, která se odchyľují od úpravy obsažené v § 5 odst. 2 a 3 kontrolního řádu. Jde tedy o speciální úpravu k § 5 odst. 2 písm. c) kontrolního řádu. Tento typ kontroly může být zahájen prvním kontrolním úkonem využívajícím krycího dokladu, který nepředchází předložením pověření ke kontrole kontrolované nebo povinné osobě bezprostředně, nýbrž až v okamžiku, kdy tímto není ohroženo splnění účelu nebo provedení kontroly.

Konkrétní postupy při používání krycích dokladů, kontrolní mechanismy pro zajištění jejich řádného užívání a rovněž i podrobnosti přístupu subjektu údajů k informacím o zpracování jeho osobních údajů v evidenci krycích dokladů stanoví služební předpis ČTÚ, který bude vypracován ve spolupráci ČTÚ, Ministerstva vnitra a Ministerstva průmyslu a obchodu. Tento způsob konkretizace nakládání s krycími doklady je nezbytný mimo jiné z důvodu ochrany informací o využití krycích dokladů pro účely kontroly.

K odstavci 5

Článek 69 odst. 9 nařízení DSA počítá s potřebou svolení vnitrostátního justičního orgánu pro účely pomoci s provedením kontroly ze strany Komise. K takovéto situaci může v souladu s českým vnitrostátním právem dojít při kontrolách, které se odehrávají v obydlích nevyužívaných k podnikání nebo provozování jiné hospodářské činnosti (srov. § 7 větu druhou kontrolního řádu *a contrario*). Proto se navrhuje upravit možnost provedení takovéto kontroly, a to v zájmu jednotného uplatňování nařízení DSA i pro kontroly prováděné ČTÚ. Soud bude v souvisejícím řízení postupovat podle úpravy obsažené ve společně předkládaném návrhu na změnu zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „z. ř. s.“).

K § 37 (Jednání osoby pod změněnou identitou)

Navrhuje se v zájmu právní jistoty stanovit zvláštní pravidla právního jednání pod změněnou identitou. Navrhovaná úprava by měla vyjasnit právní důsledky takovýchto jednání s tím, že transakce učiněné při kontrole pod změněnou identitou budou po vykonání příslušného kontrolního úkonu odčiněny s cílem návratu do stavu před provedením tohoto kontrolního úkonu. Není-li to možné, půjde splnění závazku z právního jednání učiněného s využitím krycího prostředku k tíži rozpočtu kontrolního orgánu. Cílem je na jednu stranu zajistit těmto jednáním soukromoprávní a veřejnoprávní důsledky, které by od nich šlo mimo rámec kontroly očekávat, a na druhou stranu chránit oprávněné zájmy kontrolované osoby.

K odstavci 1

Navrhuje se jednoznačně upravit, že i na jednání kontrolujícího pod změněnou identitou vedoucí k uzavření smlouvy se skutečně hledí jako na uzavření smlouvy neohledně na ustanovení OZ o zdánlivosti, omylu apod. Účinky takového právního jednání pomíjí teprve v návaznosti na případné odstoupení od smlouvy uzavřené při takovémto právním jednání nebo na jiné právní jednání s tímto dopadem podle obecných pravidel soukromého práva.

K odstavci 2

Navrhuje se výslovně umožnit odstoupení od smlouvy uzavřené postupem podle odstavce 1, pokud to povaha příslušného závazku nevyklučuje a kontrolované osobě tím není způsobena majetková újma.

K § 38 (Krycí doklady)

K odstavci 1

Navrhuje se vymezit pojem krycího dokladu po vzoru jeho vymezení v jiných právních předpisech (srov. např. § 5c odst. 1 zákona č. 64/1986 Sb., o České obchodní inspekci, ve znění pozdějších předpisů).

K odstavci 2

Navrhuje se stanovit, že o vydání krycího dokladu rozhoduje ministr průmyslu a obchodu na návrh předsedy Rady ČTÚ. Svěřením pravomoci rozhodovat o vydání krycího dokladu vedoucím jiného ústředního orgánu státní správy se zajišťuje vyšší míra kontroly nad vydáváním a využíváním krycích dokladů. Technická stránka vydávání krycího dokladu, tedy samotné vydávání nebo opatřování krycího dokladu, vložení, změna blokování nebo likvidace údajů souvisejících s vydáním nebo opatřením krycího dokladu v informačních systémech veřejné správy, spadá do kompetence Ministerstva vnitra.

K odstavci 3

V navrhovaném znění odstavce 3 jsou v souladu s obdobnými provedenými právními úpravami stanoveny konkrétní doklady, které se z povahy věci krycím dokladem stát nemohou, a to s ohledem na bezpečnost státu, ochranu veřejného zájmu anebo vzhledem k nemožnosti využít k zastírání identity dokladu zemřelé osoby. Konkrétně krycím dokladem nesmí být průkaz poslance nebo senátora, člena vlády, členů bankovní rady České národní banky, člena kolegia Nejvyššího kontrolního úřadu a soudce Ústavního soudu, služební průkaz soudce a státního zástupce, služební průkaz zaměstnance bezpečnostního sboru, služební průkaz příslušníka zpravodajské služby, vojenský doklad podle branného zákona a doklad osoby žijící nebo zemřelé.

K odstavci 4

Ministerstva vnitra je v souvislosti s opatřováním krycího dokladu opravňováno k provádění změn údajů vedených v informačních systémech veřejné správy. Tyto změny mohou být nezbytné pro účely kontroly například v situaci, kdy je pro účely kontroly nezbytné se prokázat údajem vedeným ve veřejném rejstříku.

K odstavci 5

Evidenci krycích dokladů vede Ministerstvo vnitra souběžně s ČTÚ. Z důvodu, že dokumentace vztahující se ke krycím dokladům je považována za utajovanou informaci v oblasti působnosti Ministerstva vnitra (příloha 8 nařízení vlády č. 522/2005 Sb., kterým se stanoví seznam utajovaných informací, ve znění pozdějších předpisů) a s ohledem na skutečnost, že obdobnou evidenci povede také ČTÚ, bude nezbytné novelizovat předmětné nařízení vlády doplněním o přílohu, která bude obsahovat seznam utajovaných informací v oblasti působnosti ČTÚ. Tím bude zajištěna výluka z poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., jenž umožňuje odmítnout poskytnutí informace, která je v souladu s právními předpisy označena za utajovanou informaci, k níž žadatel nemá oprávněný přístup (viz § 7 zákona č. 106/1999 Sb.).

K odstavci 6

Navrhuje se upravit tzv. evidenční ochranu, která spočívá v ochraně poskytování údajů z informačních systémů veřejné správy vedených k osobě pověřené ke kontrole. Tato evidenční ochrana je žádoucí např. při důvodném podezření z ohrožení života nebo zdraví těchto osob využívajících krycí doklady.

K odstavci 7

Navrhuje se na úrovni zákona stanovit povinnost ČTÚ chránit krycí doklady před zneužitím.

K § 39 (Akční plán)

Navrhuje se zavést vnitrostátní úpravu akčního plánu navazující na čl. 51 odst. 3 písm. a) nařízení DSA, která upraví některé podrobnosti souvisejícího postupu na vnitrostátní úrovni.

K odstavci 1

Navrhuje se nad rámec úpravy podle nařízení DSA stanovit, že nezbytnou součástí výzvy orgánu dozoru k vypracování akčního plánu je i určení lhůty k vypracování akčního plánu.

K odstavci 2

Navrhuje se stanovit navazující náležitosti akčního plánu vypracovaného v souladu s čl. 51 odst. 3 písm. a) nařízení DSA. Nad rámec seznamu konkrétních opatření plynoucího z nařízení DSA jde o určení lhůt pro uskutečnění těchto opatření, termín podání zprávy o přijetí opatření a termín podání zprávy o vyhodnocení těchto opatření. Všechny tyto součásti akčního plánu by měly být poskytovatelem zprostředkovatelských služeb řádně odůvodněny, aby orgán dozoru mohl řádně přezkoumat adekvátnost i realistickou povahu předloženého akčního plánu.

K odstavci 3

Navrhuje se upravit postup v situaci, kdy orgán dozoru vyhodnotí akční plán předložený poskytovatelem zprostředkovatelských služeb jako nedostatečný. Takovýto krok musí orgán dozoru písemně odůvodnit, a to do dvou měsíců od předložení akčního plánu. Souhlasí-li orgán dozoru s akčním plánem, poskytovatele o tom rovněž uvědomí. V případě, že orgán dozoru shledá v navrhovaném akčním plánu nedostatky menšího významu, může i opakovaně vyzvat poskytovatele k dopracování akčního plánu. Orgán dozoru však není vždy povinen vyzvat poskytovatele zprostředkovatelských služeb k vypracování nového akčního plánu. Navrhuje se orgánu dozoru ponechat prostor pro uvážení, zda je takovýto postup účelný. Tím je ponechán prostor ČTÚ využít jiných mechanismů podle čl. 51 odst. 3 nařízení DSA.

K § 40 (Připomínky k návrhu omezení přístupu ke službě)

Navrhuje se stanovit úpravu doručování výzvy k podání připomínek podle čl. 51 odst. 3 pododstavce druhého nařízení DSA. Jelikož čl. 11 nařízení DSA stanoví poskytovatelům zprostředkovatelských služeb využívat pro komunikaci kontaktní místo, navrhuje se se zasláním výzvy prostřednictvím tohoto kontaktního místa spojit v případě tohoto poskytovatele účinky doručení. V případě ostatních zúčastněných stran (nebo poskytovatele zprostředkovatelských služeb, který nesplnil povinnost podle čl. 11 nařízení DSA) se navrhuje po vzoru úpravy navazujícího soudního řízení z důvodu potenciálně vysokého počtu zúčastněných stran upravit doručování výzvy formou uveřejnění na úřední desce ČTÚ, resp. ÚOOÚ.

K § 41 (Seznam služeb s dočasně omezeným přístupem)

Navrhuje se upravit podmínky vedení seznamu služeb s dočasně omezeným přístupem. Seznam vede ČTÚ, a to ve strojově čitelném formátu tak, aby bylo umožněno jeho automatizované využívání. Smyslem tohoto seznamu je po vzoru obdobných úprav umožnit poskytovatelům připojení k internetu zavést automatizované procesy k blokování internetových stránek, vyplývá-li to z rozhodnutí soudu podle čl. 51 odst. 3 nařízení DSA. V této souvislosti se stanovují základní náležitosti seznamu služeb s dočasně omezeným přístupem a povinnost poskytovatelů služby přístupu k internetu v České republice zamezit v přístupu k internetovým stránkám uvedeným v seznamu.

K § 42 (Řízení o prodloužení doby omezení přístupu ke službě)

Navrhuje se upravit řízení o prodloužení doby omezení přístupu ke službě podle čl. 51 odst. 3 pododstavce třetího nařízení DSA.

K odstavci 1

Navrhuje se upravit okruh účastníků správního řízení o prodloužení doby omezení přístupu ke službě tak, aby byl shodný s okruhem účastníků jemu předcházejícího soudního řízení kromě ČTÚ nebo ÚOOÚ, jelikož tyto úřady budou jako správní orgány navazující správní řízení vést. ČTÚ a ÚOOÚ tak nebudou muset opakovat relativně náročný proces stanovovaný v předcházejícím soudním řízení podle z. ř. s., kdy je všem osobám způsobilým být účastníkem příslušného řízení umožněno do řízení vstoupit. Jiné řešení by bylo problematické z hlediska nutnosti vydat rozhodnutí ve věci ve velmi krátkém čase.

K odstavci 2

Po vzoru navrhované úpravy soudního řízení se navrhuje upravit doručování písemností formou veřejné vyhlášky. V případě osob podílejících se na provedení omezení přístupu ke službě, které nejsou poskytovateli připojení k internetu, se ovšem neočekává, že by takovýto postup byl odůvodněn s ohledem na nižší počet adresátů. Podobně takovýto postup není žádoucí v případě dotčeného poskytovatele zprostředkovatelských služeb a ochrany jeho procesních práv. Odchytkou z úpravy doručování veřejnou vyhláškou se ovšem s ohledem na nutnost rychlého průběhu správního řízení navrhuje podmínit splněním povinnosti podle čl. 11 nařízení DSA, respektive zpřístupněnou datovou schránkou adresáta.

K odstavci 3

S ohledem na nutnost rychlého vyřízení věci se stanovuje, že ČTÚ nebo ÚOOÚ vydá rozhodnutí jako první úkon v tomto řízení. Opravný prostředek proti tomuto rozhodnutí nemá odkladný účinek, ovšem musí o něm být rozhodnuto před uplynutím doby omezení přístupu, aby poskytoval možnost účinné nápravy. Rozhodnutí vydaná v tomto řízení mohou být přezkoumána též soudně. Přezkumem ve správním soudnictví ovšem nemůže být dotčeno rozhodnutí soudu podle čl. 51 odst. 3 nařízení DSA.

K odstavci 4

Stanovuje se povinnost ÚOOÚ zaslat stejnopis rozhodnutí podle odstavce 3 ČTÚ, který vede seznam služeb s dočasně omezeným přístupem.

K § 43 (Nápravná opatření)

Navrhuje se na vnitrostátní úrovni výslovně upravit možnost orgánu dozoru protiprávní jednání spočívající v porušování nařízení DSA zakázat a zavést institut nápravných opatření po vzoru opatření k nápravě podle zákona č. 143/2001 Sb. s dílčími změnami reflektujícími některé odlišnosti předmětu úpravy nařízení DSA. Navrhuje se stanovit obdobnou úpravu pro porušování pravidel šíření obchodních sdělení, která je stanovena v § 9části první návrhu zákona. Provedení takové úpravy je vhodné z hlediska navázání navrhované úpravy na právo EU. Ustanovení § 9 je transpozicí čl. 13 směrnice o soukromí a elektronických komunikacích, v konsolidovaném znění, má se proto v souladu s čl. 15 odst. 2 této směrnice ve spojení s čl. 94 odst. 2 GDPR řídit kapitolou VIII GDPR. GDPR zavádí nápravné pravomoci ve svém čl. 58 odst. 2, který spadá do kapitoly VI, ale jde o institut zjevně související s efektivním vymáháním citovaného nařízení, přičemž jedním z cílů čl. 15 odst. 2 směrnice o soukromí a elektronických komunikacích je až na v ní stanovená specifika stanovit obdobný standard ochrany soukromí (resp. osobních údajů) v oblasti elektronických komunikací. Tomu dopomáhá i rozšíření pravomoci ÚOOÚ vydávat nápravná opatření i na oblast obchodních sdělení.

Navrhuje se stanovit, že nápravná opatření spočívají v konkretizaci povinnosti podnikatele nebo poskytovatele zprostředkovatelských služeb podle nařízení DSA. Takováto konkretizace může spočívat ve stanovení zvláštních podmínek poskytování zprostředkovatelské služby nebo šíření obchodních sdělení, zdržení se určitého konkrétního jednání souvisejícího s poskytováním zprostředkovatelské služby nebo šířením obchodních sdělení anebo naopak v uložení jiné povinnosti související s poskytováním zprostředkovatelské služby nebo šířením obchodních sdělení. Korektivem pro přijímání těchto relativně obecně vymezených nápravných opatření ze strany ČTÚ a ÚOOÚ je zásada proporcionality, kterou se musí členské státy EU řídit i při uplatňování práva EU (srov. rozhodnutí ve věci C-541/16, *Komise proti Dánsku*, EU:C:2018:251, body 49 a 50).

K § 44 (Souběh řízení)

Navrhuje se stanovit postup pro případ, kdy Komise zahájí řízení ve věci, která je již předmětem řízení vedeného ČTÚ nebo ÚOOÚ. Po vzoru procesní úpravy práva v oblasti ochrany hospodářské soutěže (kde může Komise též zahájit řízení ve věci, kterou se již zabývá orgán členského státu) se navrhuje stanovit, že příslušný orgán dozoru v takovém případě řízení zastaví.

K § 45 (Odklad zahájení nebo pozastavení poskytování služeb zprostředkování dat)

Jelikož nařízení DGA upravuje možnost dozorového orgánu odložit nebo pozastavit poskytování služeb zprostředkování dat v případech, kdy je neprodleně třeba zabránit dalšímu porušování nařízení DGA, navrhuje se stanovit, že ČTÚ takovéto rozhodnutí vydá jako první úkon v řízení. Dále se navrhuje vyloučit odkladný účinek opravného prostředku proti takovémuto rozhodnutí. Odlišná úprava by neumožnila uvedenému typu rozhodnutí plnit jeho zamýšlený účel podle nařízení DGA.

K § 46 (Upozornění na porušení povinnosti)

V návaznosti na platnou úpravu podle § 10b ZSIS se navrhuje s dílčími úpravami převzít institut upozornění na porušení povinností v případě méně závažných porušení povinností stanovených přímo použitelným předpisem EU. V zájmu zavedení sjednoceného rámce pro vymáhání se nově tento postup nevztáhne pouze na adresáty nařízení P2B, ale i na adresáty nařízení DSA, nařízení DGA a adresáty povinností souvisejících s šířením obchodních sdělení elektronickou poštou.

K odstavci 1

Navrhuje se po vzoru stávající úpravy omezit institut upozornění na porušení povinnosti na méně závažná porušení. Na rozdíl od stávající úpravy se navrhuje nezahrnovat slovo „vždy“, neboť platí, že se norma uplatní v mezích své působnosti a příslušná povinnost dozorového orgánu není v principu ničím podmíněna. Kvantifikátor „vždy“ se pak jeví jako méně vhodný než případná úprava samotné působnosti normy vyplývající z navrhovaného ustanovení. Odchylně od stávající úpravy se navrhuje umožnit orgánu dozoru, aby se od tohoto ustanovení odchýlil z důvodů hodných zvláštního zřetele. Zavedení této možnosti se navrhuje zejména s ohledem na situaci subjektu, který například opakovaně méně závažným způsobem porušuje povinnost, jejíž porušení je stanoveno jako skutková podstata přestupku podle navrhované úpravy, přičemž ani po opakovaném upozornění, které nevyústí v zahájení přestupkového řízení, neustává v tomto protiprávním jednání.

K odstavci 2

Navrhuje se zachovat stávající minimálně patnáctidenní lhůtu k nápravě porušené povinnosti. Kromě této minimální délky lhůty je její stanovení otázkou uvážení příslušného orgánu dozoru, při kterém postupuje s ohledem na společenskou škodlivost porušené povinnosti. Postupuje-li ovšem ČTÚ nebo ÚOOÚ souběžně podle čl. 14 odst. 3 nebo 24 odst. 3 nařízení DGA, uplatní se i pro účely upozornění podle navrhované úpravy minimálně 30denní lhůta podle tohoto nařízení.

K odstavci 3

Navrhuje se stanovit povinnost osoby, které bylo doručeno upozornění podle odstavce 1, zjednat ve stanovené lhůtě nápravu a bez zbytečného odkladu tuto skutečnost oznámit příslušnému orgánu dozoru v zájmu zajištění možnosti orgánu dozoru účinně ověřit, zda byla náprava skutečně zjednána. Požadavku, podle kterého má mít orgán dozoru možnost účinně ověřit nápravu, odpovídá i rozsah informací, které mu za tímto účelem mají být poskytnuty.

K odstavci 4

Pokud postup podle tohoto paragrafu nepovede k ověřitelnému zjednání nápravy na straně fyzické nebo právnické osoby, která byla upozorněna na méně závažné porušení povinností, navrhuje se stanovit povinnost příslušného dozorového orgánu zahájit řízení o přestupku o porušení povinnosti, na které byla osoba podle odst. 1 upozorněna. Za účelem ověření, zda jsou naplněny podmínky pro zahájení řízení o přestupku (tedy zda byla například skutečně zjednána náprava), se stanovuje dodatečná patnáctidenní lhůta pro příslušný orgán dozoru.

K odstavci 5

Pokud osoba podezřelá z porušení předpisů uvedených v odstavci 1 zjedná dostatečnou nápravu, ČTÚ (resp. ÚOOÚ) nezahájí řízení o přestupku, ale namísto toho věc usnesením odloží. Toto usnesení se poznamená do spisu.

K § 47 (Přijetí závazků poskytovatelů zprostředkovatelských služeb)

Nařízení DSA v čl. 51 odst. 2 písm. a) stanoví, že koordinátor digitálních služeb má pro plnění úkolů podle tohoto nařízení pravomoc přijímat závazky nabídnuté těmito poskytovateli ve vztahu k dodržování tohoto nařízení a učinit tyto závazky právně závaznými. Navrhuje se na vnitrostátní úrovni upravit institut závazků obdobně, jako je tomu v zákoně č. 143/2001 Sb., a to se zohledněním odlišností předmětu úpravy nařízení DSA.

K odstavci 1

Navrhuje se upřesnit, že závazky vždy spočívají v dobrovolném návrhu poskytovatele zprostředkovatelských služeb, na základě kterého upraví své jednání nebo podnikne jiné kroky v reakci na podezření orgánu dozoru o možném porušení nařízení DSA ze strany tohoto poskytovatele.

K odstavci 2

Zatímco v oblasti vnitrostátního soutěžního práva je lhůta pro navržení závazků vázána na institut sdělení výhrad ve smyslu § 2 odst. 3 zákona č. 143/2001 Sb., navržená úprava tento institut nerecipuje.³⁹ Proto se naopak navrhuje navázat konec standardní lhůty pro navržení závazků na konec lhůty pro vyjádření k podkladům rozhodnutí podle § 36 odst. 2 správního řádu.

K odstavci 3

Odlišně od účinné úpravy podle zákona č. 143/2001 Sb. se s ohledem na zvolenou konstrukci navázání institutu závazků na podmíněné upuštění od uložení správního trestu navrhuje stanovit, že návrh závazků je pro poskytovatele zprostředkovatelských služeb, který jej podal, závazný ode dne právní moci příslušného rozhodnutí.

K odstavcům 4 a 5

Navrhuje se stanovit povinnost ČTÚ nebo ÚOOÚ bezodkladně informovat poskytovatele zprostředkovatelských služeb o přijetí i nepřijetí závazků. Nebylo by naopak vhodné stanovovat povinnost odůvodnit nedostatečnost závazků v rozhodnutí, jímž se řízení končí, neboť by v případě rozhodnutí, jejichž předmětem není závěr o porušení nařízení DSA, šlo o zbytečnou zátěž pro orgán dozoru.

Jako způsob ukončení řízení v případě přijetí závazků ze strany orgánu dozoru se navrhuje rozhodnutí o spáchání přestupku s podmíněným upuštěním od uložení správního trestu. Toto řešení se odchyluje od stávající praxe podle zákona č. 143/2001 Sb. Předkladatel jej však považuje jednak za logičtější s ohledem na obecnou úpravu přestupkového řízení v České republice, která institut závazků jako způsob ukončení přestupkového řízení nezná, jednak za snazší z hlediska uplatňování v případě, kdy poskytovatel zprostředkovatelských služeb závazky poruší: orgán dozoru nebude opětovně zahajovat již jednou zastavené řízení, ale uloží dotyčnému pachateli správní trest.

Oproti úpravě podle zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů, se ovšem navrhuje stanovit zvláštní kritéria pro podmíněné upuštění. Na jednu stranu je tento postup nutné navázat na dostatečnost navržených závazků k dosažení jimi sledovaného cíle, na druhou stranu se naopak navrhuje neomezovat tento institut pouze na vznik škody nebo bezdůvodné obohacení. Zároveň se však navrhuje výslovně stanovit, že v případech způsobení majetkové újmy je třeba postupovat též v souladu s obecnou úpravou podle § 42 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., tedy uložit pachateli přestupku povinnost nahradit způsobenou škodu. Nenahrazení způsobené škody je v takovém případě rovněž důvodem pro uložení správního trestu.

K odstavci 6

V návaznosti na úpravu podle zákona č. 143/2001 Sb. se navrhuje taxativně vymezit okruh situací, ve kterých může orgán dozoru uložit správní trest, ačkoli od uložení podmíněné upustil v důsledku přijetí závazků.

³⁹ Nejeví se jako vhodné bez dalšího recipovat procedurální úpravu podle zákona č. 143/2001 Sb., jelikož je v řadě svých rysů atypická. Ve svém § 25b například zákon č. 143/2001 Sb. zcela vylučuje použití kontrolního řádu a nahrazuje jej vlastní úpravou, což by nebyl vhodný postup v případě orgánů dozoru podle tohoto zákona, které v rámci své stávající působnosti v souladu s kontrolním řádem postupují.

Taková okolnost nastane, pokud (i) poskytovatel závazky poruší, (ii) poskytnul orgánu dozoru při rozhodování o jím navržených závazcích neúplné, nesprávné nebo jinak zavádějící informace, nebo (iii) byla naplněna podmínka § 99 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., pokud nedojde k náhradě škody, byla-li způsobena.

K § 48 (Přestupky související s šířením obchodních sdělení)

V souladu se stávající úpravou se s dílčími obměnami vymezují přestupky a stanovují sankce, které může za přestupek uložit orgán příslušný k výkonu dozoru nad dodržováním povinností vyplývajících z tohoto zákona.

K odstavci 1

Navrhuje se v souladu se stávající úpravou vymezit přestupky fyzických osob na úseku šíření obchodních sdělení. Jelikož se neočekává, že (nepodnikající) fyzické osoby budou při šíření obchodních sdělení sledovat vlastní obchodní zájmy, zaměřuje se postih na hromadné nebo opakované zasílání nevyžádaných obchodních sdělení ve smyslu odstavce 2 písm. a) a nikoli na další skutkové podstaty přestupků právnických a podnikajících fyzických osob. Cílem je odrazovat fyzické osoby, aby jakožto „bílé koně“ samy šířily obchodní sdělení ve snaze ochránit podnikatele, v jehož prospěch je obchodní sdělení šířeno, před odpovědností za takové jednání. Všechna podezření z neoprávněného zasílání obchodního sdělení by ovšem měla být současně podrobena zkoumání z toho pohledu, zda jednání šířitele obchodních sdělení odpovídalo pravidlům pro zpracování osobních údajů jím obesílaných adresátů podle GDPR.

K odstavcům 2 až 4

Stanovují se skutkové podstaty přestupků právnických a podnikajících fyzických osob. Kromě hromadného nebo opakovaného protiprávního šíření obchodních sdělení elektronickými prostředky anebo elektronickou poštou se v souladu se stávající úpravou jako přestupek vymezuje též šíření obchodních sdělení osobami vykonávajícími regulovanou činnost, jejichž obchodní sdělení neobsahuje (i) název profesní samosprávné komory, u níž je zapsána, (ii) odkaz na profesní pravidla uplatňovaná v členském státu EU, v němž je usazena, nebo (iii) odkaz na informace o příslušné profesní samosprávné komoře, jejímž je členem, dostupné způsobem umožňujícím dálkový přístup. Přestupky, jejichž subjektem mohou být všichni podnikatelé, jsou rozděleny do odstavců 2 a 3 v návaznosti na to, že transpozice čl. 13 směrnice o soukromí a elektronických komunikacích v § 9 odst. 3 nyní výslovně hovoří o šíření obchodních sdělení elektronickou poštou, nikoli elektronickými prostředky.

K odstavci 5

V zájmu stanovení odrazujících sankcí a zajištění kompatibility s právem EU se určuje, že orgán dozoru uloží podnikajícímu subjektu, jenž porušil některou z povinností vyplývajících z § 9, pokutu do výše korunového ekvivalentu 20 000 000 EUR (nebo alternativně 4 % z čistého celosvětového obrátu pachatele za poslední ukončené účetní období podle toho, která hodnota je vyšší, jde-li o podnik podle čl. 4 bodu 18 nařízení GDPR), a subjektu, jenž porušil některou z povinností vyplývajících z § 10, pokutu do výše 1 000 000 Kč. Vyšší horní hranice pokuty v prvním případě je odůvodněna vyšší měrou závažnosti a společenské škodlivosti jednání, které spočívá v hromadném nebo opakovaném šíření obchodních sdělení, která nesplňují základní požadavky kladené navrhovanou úpravou. Naopak v druhém případě se jedná o okruh požadavků spočívajících v rozšířené informační povinnosti osob vykonávajících regulovanou činnost, která navazuje na obecné povinnosti podle § 9. Skutkové podstaty přestupků rovněž neobsahují kritérium opakovanosti nebo hromadnosti, čímž pojmově pokrývají též méně závažné jednání.

Pro zajištění právní jistoty se rovněž navrhuje stanovit, že pro přepočítání výše pokuty na českou měnu se použije kurz devizového trhu vyhlášený Českou národní bankou pro den předcházející dni vydání rozhodnutí o přestupku.

Horní hranice pokuty podle písmene c) se stanovuje s ohledem na čl. 15 odst. 2 směrnice o soukromí a elektronických komunikacích, ze kterého ve spojení s čl. 94 GDPR vyplývá, že sankce za porušení úpravy podle této směrnice by měly být ukládány podle GDPR. Jelikož čl. 83 GDPR stanovuje různé horní hranice pokut, je třeba vzít v potaz, která z nich sankcionuje porušení GDPR, která jsou svou povahou a závažností nejpodobnější skutkovým podstatám přestupků podle odstavců 2 a 3. Navrhuje se zvolit vyšší horní hranici pokuty podle čl. 83 odst. 5 GDPR. Nižší horní hranici sankce podle čl. 83 odst. 4 GDPR trestá porušení povinností, jejichž důsledné dodržení může být značně obtížné (čl. 8 GDPR), informačních povinností méně závažné povahy (čl. 11), požadavků vztahujících se na postupy a standardy správce a zpracovatele osobních údajů apod. Naopak přímé zásahy do klíčových práv subjektů údajů (spočívající v neinformování subjektu údajů, nerespektování práva uplatněného subjektem údajů apod.) mohou být potrestány vyšší sankcí podle odstavce 5. Mimo jiné je touto vyšší sankcí možné potrestat porušení zásad zpracování osobních údajů upravených v čl. 5 GDPR a podmínek zákonnosti zpracování podle čl. 6 GDPR. Tomu lze připodobnit i přestupek spočívající v neoprávněném šíření obchodních sdělení elektronickou poštou, který je spáchán mj. šířením obchodních sdělení bez souhlasu adresáta nebo bez předchozího obchodního styku s ním. Obojí lze přirovnat k nerespektování právních základů zpracování osobních údajů podle čl. 6 odst. 1 GDPR. Nedodržení náležitostí obchodního sdělení nebo neumožnění snadného odvolání souhlasu či odmítnutí využití kontaktu pro doručování elektronické pošty pak lze volně přirovnat k informačním povinnostem podle čl. 13 a násl. GDPR, resp. požadavků čl. 7 odst. 3 a 21 GDPR. Jde přitom o povinnosti, pro jejichž porušení GDPR stanovuje vyšší horní hranici pokuty.

V případě přestupku podle odstavce 1 se v souladu se stávající úpravou navrhuje nižší horní hranice pokuty ve výši 100 000 Kč, neboť lze očekávat, že v případě (nepodnikající) fyzické osoby bude tato nižší pokuta ve většině případů zásadním zásahem do její majetkové sféry. Nižší horní hranice pokuty se tak jeví jako dostatečně odrazující k tomu, aby bránila skrze jednání (nepodnikajících) fyzických osob obcházet povinnosti vztahující se na právnické a podnikající fyzické osoby.

K § 49 (Přestupky poskytovatelů obchodních platforem a internetových vyhledávačů)

V § 49 jsou stanovovány skutkové podstaty přestupků spočívající v porušení nařízení P2B. Vymezení skutkových podstat v zájmu zachování právní jistoty navazuje na dosavadní úpravu podle ZSIS. Skutkové podstaty přestupků jsou vymezovány způsobem, který umožňuje postihovat jakékoli porušení nařízení P2B ze strany jeho adresátů.

K odstavci 1

V odstavci se vymezují skutkové podstaty přestupků spáchaných poskytovateli obchodní platformy, tedy poskytovateli online zprostředkovatelských služeb ve smyslu čl. 2 bodu 3 nařízení P2B. Navržená úprava s dílčími změnami přebírá dosavadní znění § 11 odst. 3 ZSIS.

K odstavci 2

V odstavci se vymezují skutkové podstaty přestupků spáchaných poskytovateli internetového vyhledávače ve smyslu čl. 2 bodu 6 nařízení P2B. Navržená úprava s dílčími změnami přebírá dosavadní znění § 11 odst. 4 ZSIS.

K odstavci 3

Stanovuje se horní hranice výše pokuty v případě porušení povinnosti plynoucí z přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího podporu spravedlnosti a transparentnosti pro podnikatelské uživatele online zprostředkovatelských služeb. Maximální výše pokuty za přestupek je stanovena jednotně hranicí 6 % z ročního celosvětového obrátu pachatele přestupku dosaženého za poslední ukončené účetní období. Předkladatel zvolil procentuální výměr pokuty, který odpovídá sankcím stanoveným za porušení povinností plynoucích z nařízení DSA (§ 50 až 55). Tato volba je zdůvodněna tím, že se v převážné většině případů jedná o podobné povinnosti, jejich účelem je zajištění transparentního fungování v rámci on-line prostředí [srov. § 49 odst. 1 písm. l) a § 52 odst. 2 písm. a)]. Rovněž je pravděpodobné, že existuje značný překryv mezi osobní působností nařízení P2B a nařízení DSA. Zatímco nařízení DSA ukládá povinnost zprostředkovatelským službám, jimiž se rozumí vybrané služby informační společnosti [srov. definice v čl. 2 písm. g) nařízení DSA], nařízení P2B stanovuje povinnosti „kvalifikovaným“ službám informační společnosti (srov. čl. 2 bod 2 nařízení P2B). Rovněž se na udělování pokut uplatní obecná pravidla dle zákona č. 250/2016 Sb., kterým jsou stanoveny limity pro uvážení správního orgánu při posuzování závažnosti spáchaného přestupku a odpovídající výši pokuty v konkrétním případě.

K odstavci 4

V souladu se stávající praxí se stanovuje možnost ČTÚ uložit za přestupek společně s pokutou správní trest v podobě zveřejnění rozhodnutí o přestupku. Tato varianta byla zvolena s ohledem na možnost jejího využití vyplývající z § 35 písm. e) zákona č. 250/2016 Sb. Uložení sankce zveřejnění rozhodnutí o přestupku samostatně zákon vylučuje.

Předkladatel má za to, že účel této správní sankce odpovídá problematice, kterou upravuje nařízení P2B, když je to právě odrazující účinek této sankce, který může poškozovaným podnikatelským uživatelům zlepšit jejich pozici vůči poskytovatelům online zprostředkovatelských služeb nebo poskytovatelům internetových vyhledávačů, a proto se jeví její možné využití jako žádoucí a je proto zakotveno do navrhované právní úpravy.

Také s ohledem na přísnost tohoto správního trestu bude jeho uložení možné jen tehdy, pokud tak stanoví zákon. Jedním z účelů tohoto správního trestu je nutnost informovat veřejnost o nekalých obchodních praktikách právnických nebo podnikajících fyzických osob, které tedy z povahy věci často (v důsledku svého závažného chování typicky v obchodním styku) ani dobré pověsti požívat nemohou.

K § 50 až 55 obecně (Přestupky poskytovatelů zprostředkovatelských služeb)

Navrhuje se označit porušení povinností poskytovatele zprostředkovatelské služby (nebo jedné ze zvláštních kategorií poskytovatelů zprostředkovatelských služeb) za přestupek v souladu s požadavkem čl. 52 nařízení DSA. Zároveň se navrhuje zavést skutkové podstaty přestupků odpovídajících porušení zvláštních povinností vyplývajících z postupu podle navrhované úpravy (porušení navržených závazků, nápravného opatření, nepředložení akčního plánu nebo porušení akčního plánu). Navrhuje se stanovit pokutu za spáchání přestupků v souladu s požadavky podle čl. 52 nařízení DSA.

Předkladatel návrhu zákona při formulaci skutkových podstat přestupků zvolil přístup, podle kterého je každé porušení povinnosti poskytovatele zprostředkovatelských služeb podle nařízení DSA přestupkem (resp. uložená povinnost je spojená s formulací skutkové podstaty přestupku). Tento postup považuje předkladatel za nezbytný z hlediska kompatibility navrhované úpravy s právem EU, neboť členské státy jsou jednak povinny stanovit „*pravidla týkající se sankcí za porušení* [nařízení DSA] *poskytovateli zprostředkovatelských služeb*“ (čl. 52 odst. 1 nařízení DSA), jednak jsou podle čl. 54 nařízení DSA povinny zajistit soukromým osobám možnost domoci se náhrady škody způsobené porušením nařízením DSA. Tato dvě ustanovení je

dohromady třeba vykládat tak, že by v případě jakéhokoli porušení povinností podle nařízení DSA měl hrozit jak správní trest, tak povinnost nahradit škodu způsobenou protiprávním jednáním.

Stanovení pokuty do výše 6 % obratu vychází z požadavku nařízení DSA, které v čl. 52 odst. 3 stanoví, že *"členské státy zajistí, aby maximální výše pokut, ..., představovala 6 % ročního celosvětového obratu"*. Nejedná se tedy o maximální hranici, kterou členské státy nemohou překročit, ale jedná se o hranici, kterou členské státy musí ve svých zákonech stanovit jako maximální. Nařízení DSA v tomto odstavci dále stanoví povinnosti, za jejichž porušení má maximální pokuta představovat 1 % obratu. Jedná se o porušení povinností spočívající v *„poskytnutí nesprávných, neúplných nebo zavádějících informací nebo za neposkytnutí odpovědi či neopravení nesprávných, neúplných nebo zavádějících informací a za neumožnění kontroly"*. Tyto maximální výše jsou tedy s ohledem na kompatibilitu stanoveny také v adaptačním zákoně. Česká republika v tomto ohledu nemá diskreci při určení výše sankcí, neboť čl. 52 nařízení DSA stanoví závazné požadavky na jejich výši. Zvláštní povinnosti související s některými specifickými instituty (závazky, nápravná opatření, akční plán) jsou pak konkretizovány vnitrostátním právem, bylo by však značně nesystémové pro tyto přestupky zavádět odlišný režim sankcí, než je ten, který byl zaveden v nařízení DSA.

Jiné podmínky pro ukládání pokut není třeba zásadně určovat, neboť zákon č. 250/2016 Sb. stanoví obecná pravidla a limity pro uvážení správního orgánu při posuzování závažnosti spáchaného přestupku a odpovídající výši pokuty v konkrétním případě. Správní orgán je zejména povinen respektovat zákonná kritéria pro uložení pokuty (§ 37 a násl. zákona č. 250/2016 Sb.) a vždy přihlídnout ke specifickým okolnostem daného případu, tj. k povaze a závažnosti přestupku (§ 38) s přihlédnutím k přitěžujícím (§ 39) a polehčujícím (§ 40) okolnostem. Všechny tyto aspekty, které je potřeba při posuzování konkrétního přestupku hodnotit pak determinují konkrétní výši trestu (pokuty), takový trest musí splňovat obecné funkce, tj. funkci preventivní, represivní a výchovnou. Pokuty ve výši horního limitu pokuty (6 %, případně 1 %, ročního celosvětového obratu), tak budou moci být uloženy, i s ohledem na výše uvedená kritéria, jen v těch nejzávažnějších případech porušení povinností, a pouze pokud by taková pokuta nebyla pro konkrétní subjekt likvidační.

Naopak se navrhuje nezavádět zvláštní úpravu v souvislosti s náhradou škody podle čl. 54 nařízení DSA. Toto právo poškozeného již vyplývá z účinné úpravy podle § 2894 a násl. OZ. Zároveň dle názoru předkladatele není třeba tuto úpravu pro účely navázání na nařízení DSA v právním řádu České republiky dále modifikovat.

K § 50 (Přestupky poskytovatelů zprostředkovatelských služeb)

K odstavci 1

Navrhuje se stanovit přestupky, kterých se může dopustit jakýkoli poskytovatel zprostředkovatelských služeb podle nařízení DSA. Toto odráží povinnosti těchto subjektů podle čl. 9 až 15 nařízení DSA, jakož i jejich povinnosti související s vymáháním tohoto nařízení. Jedná se o následující typové kategorie přestupků:

- Přestupky spočívající v porušení informační povinnosti, ať již vůči neomezenému okruhu osob nebo vůči jednomu subjektu. Jde o přestupky podle navrhovaných písm. a), c), d), h), j), k), a m). Jedná se o informace, které může být poskytovatel zprostředkovatelských služeb povinen poskytnout orgánu dozoru, svým příjemcům nebo veřejnosti.
- Přestupky spočívající v nedodržení povinnosti určit styčný bod nebo osobu nadanou dostatečnými právy pro účely dodržování nařízení DSA, jako je kontaktní místo nebo právní zástupce. Jde o přestupky podle navrhovaných písm. b), e) a g).
- Způsoby postupu při zásazích do práv příjemců. Jedná se o přestupek podle navrhovaného písm. l), který upravuje povinnosti poskytovatele v souvislosti s vymáháním omezení uplatňovaných v souvislosti s využíváním jeho služby.

- Nedodržení povinností souvisejících s vymáháním tohoto nařízení. Jde o nedodržení povinnosti poskytnout orgánu dozoru na jeho žádost informace [písm. n)], neumožnění provedení kontroly [písm. o)], nepředložení akčního plánu [písm. p)], porušení akčního plánu [písm. q)], nesplnění povinnosti vyplývající z nápravného opatření [písm. r)] a nesplnění povinnosti z rozhodnutí soudu omezujícího přístup k jeho zprostředkovatelské službě [písm. s)]. Tyto skutkové podstaty přestupků se navrhuje zavést jednak kvůli požadavkům čl. 52 nařízení DSA, jednak kvůli zajištění účinnosti vyšetřovacích úkonů orgánů dozoru. Skutková podstata přestupku spočívajícího v neumožnění kontroly koresponduje s některými přestupky podle kontrolního řádu, navrhuje se ovšem zavést zvláštní skutkovou podstatu podle navrhované úpravy, neboť čl. 52 nařízení DSA v této situaci požaduje odlišnou úpravu správního trestání. Skutkové podstaty, které se svojí působností překrývají s přestupky podle kontrolního řádu, představují vůči těmto přestupkům zvláštní úpravu a příslušné přestupky na úseku kontrol dodržování nařízení DSA nahrazují.

K odstavci 2

Navrhované sankce za spáchání přestupku jsou stanovovány v souladu s požadavky čl. 52 nařízení DSA.

K § 51 (Přestupky poskytovatelů hostingových služeb)

K odstavci 1

Navrhuje se stanovit přestupky, kterých se může dopustit poskytovatel hostingových služeb podle nařízení DSA. Toto odráží povinnosti těchto subjektů podle čl. 16 až 18 nařízení DSA. Jedná se o následující typové kategorie přestupků:

- Přestupek spočívající v porušení informační povinnosti, ať již vůči neomezenému okruhu osob nebo vůči jednomu subjektu. Jde o přestupek podle písm. d).
- Způsoby postupu při zásazích do práv příjemců. Jedná se o přestupek podle navrhovaného písm. e).
- Nedodržení jiných povinností souvisejících s povinností zřídit mechanismus oznamování a přijímání opatření podle čl. 16 nařízení DSA. Jde o přestupky podle písm. a), b) a c).
- Přestupek spočívající v neohlášení trestného činu podle čl. 18 nařízení DSA. S ohledem na čl. 40 odst. 5 Listiny se navrhuje z vymezení této skutkové podstaty přestupku vyjmout skutky, které představují trestný čin neoznámení trestného činu podle § 368 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů. Jedná se o přestupek podle písm. f).

K odstavci 2

Navrhované sankce za spáchání přestupku jsou stanovovány v souladu s požadavky čl. 52 nařízení DSA.

K § 52 (Přestupky poskytovatelů online platformy)

Navrhuje se stanovit přestupky, kterých se může dopustit poskytovatel online platformy podle nařízení DSA. Toto odráží povinnosti těchto subjektů podle čl. 20 až 28 nařízení DSA. Některá z těchto ustanovení se mohou překrývat s úpravou podle GDPR, protože se ale jedná o normy obsažené v nařízení DSA, je třeba jejich porušení vymezit jako přestupky. Dvojí potrestání za tyto přestupky a za současné porušení GDPR bez zohlednění překryvu obou norem je nepřípustné z hlediska zásady *ne bis in idem* obsažené v čl. 50 LZPEU. V praxi bude třeba v konkrétních případech posoudit vztah mezi úpravou podle DSA a GDPR, a podle toho posuzovaná jednání hodnotit. Tento postup by měl v praxi usnadňovat fakt, že za dozor nad dodržováním GDPR i čl. 26 a 28 odst. 2 DSA, ve kterých uvedený překryv může hrozit, má být v ČR odpovědný ÚOOÚ.

K odstavci 1

Navrhuje se jako přestupek vymezit jednání spočívající v tom, že poskytovatel online platformy Komisi nebo ČTÚ nesdělí informace podle čl. 24 odst. 3 nařízení DSA. Tato skutková podstata je vymezována v samostatném odstavci, protože na rozdíl od jiných povinností poskytovatelů online platform se uplatní bez ohledu na velikost tohoto poskytovatele.

K odstavci 2

Navrhuje se vymezit skutkové podstaty přestupků, jichž se mohou dopustit poskytovatelé, kteří nejsou mikro nebo malým podnikem a zároveň nejsou poskytovateli velmi velké online platformy (srov. čl. 19 nařízení DSA).

Jedná se o následující typové kategorie přestupků:

- Přestupky spočívající v porušení povinností souvisejících s činností certifikovaných subjektů pro mimosoudní řešení sporů. Jde o přestupky podle písm. d) a e).
- Přestupky spočívající v porušení povinností souvisejících se zřízením a provozem interního systému pro vyřizování stížností, činností důvěryhodných oznamovatelů a oznamováním závadného obsahu či vyřizováním stížností obecně. Jde o přestupky podle písm. a), b), f), g), h), i), j) a v).
- Přestupek související s porušením povinnosti předávat Komisi rozhodnutí podle čl. 17 nařízení DSA. Jedná se o přestupek podle písm. l).
- Přestupky související s koncepcí online rozhraní, koncepcí doporučovací systémů, ochranou soukromí a obchodními sděleními (resp. reklamou) souvisejícími s poskytováním online platformy. Jde o přestupky podle písm. m), o), q), s), t), a u).
- Přestupky spočívající v porušení informační povinnosti, ať již vůči neomezenému okruhu osob nebo vůči jednomu subjektu. Jde o přestupky podle písm. c), k) n), p) a r).

K odstavci 3

Navrhované sankce za spáchání přestupku jsou stanovovány v souladu s požadavky čl. 52 nařízení DSA.

K § 53 (Přestupky poskytovatelů online platform umožňujících spotřebitelům uzavírat s podnikateli smlouvy na dálku)

K odstavci 1

Navrhuje se stanovit přestupky, kterých se může dopustit poskytovatel online platformy umožňující spotřebitelům uzavírat s obchodníky smlouvy na dálku podle čl. 30 odst. 1 nařízení DSA. Toto odráží povinnosti těchto subjektů podle čl. 30 až 32 nařízení DSA. Navrhovaná úprava hovoří namísto obchodníků o podnikatelích, neboť se jedná o ekvivalent z hlediska českého vnitrostátního práva, přičemž ovšem nedochází k významovému posunu oproti nařízení. Toto vyplývá i ze skutečnosti, že navrhovaná úprava obsahuje normativní odkazy na příslušná ustanovení nařízení. Navrhuje se vymezit následující typové kategorie přestupků:

- Přestupky spočívající v nedodržení povinností souvisejících se sledovatelností obchodníků podle čl. 30 nařízení DSA. Jde o přestupky podle písm. a), b), c), d), e), f), g), h) a i).
- Přestupky související s nedodržením povinnosti navrhnout online rozhraní způsobem umožňujícím dodržování regulatorních povinností obchodníků (angl. *compliance by design*) v souladu s čl. 31 nařízení DSA. Jde o přestupky podle písm. k), l) a m).
- Přestupky související s plněním informační povinnosti podle čl. 32 nařízení DSA. Jde o přestupky podle písm. j), n) a o).

K odstavci 2

Navrhované sankce za spáchání přestupku jsou stanovovány v souladu s požadavky čl. 52 nařízení DSA.

K § 54 (Přestupky poskytovatelů internetového vyhledávače)

K odstavci 1

Navrhuje se jako přestupek vymezit jednání spočívající v tom, že poskytovatel internetového vyhledávače Komisi nebo ČTÚ nesdělí informace podle čl. 24 odst. 3 nařízení DSA. Tato skutková podstata je vymezována v samostatném odstavci, protože na rozdíl od jiných povinností poskytovatelů online vyhledávačů se uplatní bez ohledu na velikost tohoto poskytovatele.

K odstavci 2

Navrhuje se vymezit skutkovou podstatu přestupku, jehož se mohou dopustit poskytovatelé internetového vyhledávače, kteří nejsou mikro nebo malým podnikem, ledaže jsou zároveň poskytovateli velmi velkého internetového vyhledávače (srov. čl. 19 nařízení DSA). Jde o přestupek spočívající v porušení uveřejňovací povinnosti poskytovatele podle čl. 24 odst. 2 nařízení DSA.

K odstavci 3

Navrhované sankce za spáchání přestupku jsou stanovovány v souladu s požadavky čl. 52 nařízení DSA.

K § 55 (Přestupky poskytovatele online platformy pro krátkodobé pronájmy)

Navrhuje se vymezit přestupky poskytovatelů online platform, které spočívají v porušení povinnosti podle nařízení (EU) 2024/1028 o shromažďování a sdílení údajů týkajících se služeb v oblasti krátkodobých pronájmů ubytování.

K odstavci 1

Přestupky poskytovatele online platformy pro krátkodobé pronájmy ve smyslu čl. 3 odst. 5 nařízení (EU) 2024/1028 se stanovují jako porušení povinností týkajících se

- navržení a uspořádání online rozhraní podle čl. 7 odst. 1 písm. a) nebo b) tohoto nařízení a
- kontrol vůči vymezeným uživatelům této online platformy a posuzování úplnosti jimi učiněných prohlášení podle čl. 7 odst. 1 písm. c) a čl. 8 tohoto nařízení.

K odstavci 2

Navrhované sankce za spáchání přestupku jsou s ohledem na požadavek čl. 15 odst. 1 nařízení (EU) 2024/1028 stanovovány shodně se sankcemi za porušení nařízení DSA. Shodné nastavení sankcí je žádoucí rovněž z důvodu totožnosti adresátů a obdobné povahy zákazu. (Srov. též důvodovou zprávu k § 49 odst. 3.)

K § 56 (Přestupky poskytovatelů velmi velké online platformy nebo velmi velkého internetového vyhledávače)

K odstavci 1

Navrhuje se stanovit přestupky spočívající v porušení povinnosti poskytovatele velmi velké online platformy nebo velmi velkého online vyhledávače, protože jde o povinnosti, pro jejichž dodržování neplatí výlučná pravomoc Komise podle čl. 56 odst. 2 nařízení DSA. Jde o porušení povinnosti poskytnout příjemcům informace podle čl. 14 odst. 5 nařízení DSA a nezveřejnění smluvních podmínek ve úředních jazycích všech členských států EU podle čl. 14 odst. 6 nařízení DSA.

K odstavci 2

Navrhované sankce za spáchání přestupku jsou stanovovány v souladu s požadavky čl. 52 nařízení DSA.

K § 57 (Přestupky osob odlišných od poskytovatele zprostředkovatelských služeb)

K odstavci 1 a 2

Navrhuje se stanovit přestupky spočívající v neoprávněném vydávání za důvěryhodného oznamovatele nebo za certifikovaný subjekt pro mimosoudní řešení sporů. Dále se navrhuje stanovit přestupek spočívající v nesplnění povinnosti vyplývající z rozhodnutí soudu podle čl. 51 odst. 3 písm. b) nařízení DSA.

K odstavci 3 až 5

Navrhuje se zavést skutkové podstaty přestupků některých osob vykonávajících činnosti podle nařízení DSA, aniž by byly poskytovateli zprostředkovatelských služeb. Jedná se o subjekty pro mimosoudní řešení sporů, důvěryhodné oznamovatele a prověřené výzkumné pracovníky. Jelikož jsou adresáty některých povinností plynoucích z nařízení DSA, je vhodné stanovit, že porušení těchto povinností je přestupkem. Jedná se např. o nesplnění informační povinnosti nebo nesplnění povinnosti podávání zpráv.

K odstavci 6

Navrhuje se stanovit nižší pokutu ve výši 100 000 Kč, pokud pachatel neoznámí ČTÚ včas a řádně změnu skutečností souvisejících s kritérii, která je opravňují k výkonu příslušné činnosti. Jde o přestupek spočívající v ohrožení schopnosti ČTÚ vykonávat dohled, přičemž ostatní skutkové podstaty přestupku podle navrhovaného ustanovení jsou poruchové.

Dále se navrhuje stanovit pokutu ve výši 1 000 000 Kč, pokud se pachatel neprávem vydává za důvěryhodného oznamovatele. Nižší horní hranice pokuty za spáchání přestupku je v případě neoprávněného vydávání se za důvěryhodného oznamovatele odůvodněna skutečností, že jeho společenská závažnost je nižší ve srovnání se dvěma ostatními statusy podle nařízení DSA – nejhorším důsledkem je vyšší míra transakčních nákladů na straně poskytovatele online platformy, který by zároveň s ohledem na předmět svého podnikání měl být schopen snadno ověřit, že v určitém případě o důvěryhodného oznamovatele nejde. Podobně v případě neplnění informační povinnosti jde o přestupek spočívající v ohrožení schopnosti ČTÚ vykonávat dohled, přičemž ostatní skutkové podstaty přestupku podle navrhovaného ustanovení jsou poruchové.

U přestupků spočívajících v zavádějícím informování příjemce o řádném oprávnění činnosti certifikovaného subjektu pro mimosoudní řešení sporů se navrhuje sankce ve výši do 5 000 000 Kč.

Naopak v případě porušení povinností, které vyplývají z nařízení DSA, tj. nesplnění povinnosti podávání zpráv, nesprávného účtování poplatků nebo nesplnění povinnosti vyplývající z úkonu soudu podle čl. 51 odst. 3 písm. b) nařízení DSA se jako pokuta navrhuje horní hranice ve výši 6 % čistého obrátu pachatele, což je v souladu s požadavky čl. 52 nařízení DSA.

K § 58 (Přestupky poskytovatele služeb zprostředkování dat)

Podle čl. 34 odst. 1 nařízení DGA musí členské státy stanovit účinné, přiměřené a odrazující sankce za porušení nařízení DGA. Za tímto účelem se navrhuje vymezit skutkové podstaty přestupků spočívajících v porušení nařízení DGA. Nařízení DGA dále v čl. 34 odst. 2 upřesňuje, že členské státy mají při ukládání sankcí zohlednit v něm uvedená (příkladná a orientační) kritéria. Tato kritéria lze označit za velmi podobná kritériím pro individualizaci správního trestu podle § 37 a násl. zákona č. 250/2016 Sb. Účinná úprava správního trestání tedy (i s přihlédnutím k jejich orientační povaze) již odpovídá požadavkům podle čl. 34 odst. 2 nařízení DGA a dovoluje příslušným orgánům též reagovat na případný vývoj ve výkladu tohoto ustanovení.¹

K odstavci 1

Jsou navrhovány skutkové podstaty přestupků ve vazbě na povinnosti uložené nařízením o správě dat. Shodně se způsobem formulování přestupků spočívajících v porušení DSA se navrhuje jako skutkovou podstatu přestupku vymezit každé porušení povinnosti stanovené nařízením o správě dat ze strany poskytovatele služeb zprostředkování dat.

K odstavci 2

Vzhledem k závažnosti porušení povinností, které jsou stanoveny jako skutková podstata přestupku a vzhledem k postavení poskytovatelů služeb zprostředkování dat je zvolena peněžitá sankce až do výše 10 000 000 Kč nebo do výše 6 % z čistého obrátu pachatele přestupku dosaženého za poslední ukončené účetní období, podle toho, která z těchto hodnot je vyšší.

Výše sankce formou maximální částky byla zvolena tak, aby se jednalo o sankci nikoliv likvidační, avšak v potřebné míře působící preventivně. Co se týká sankce formou procentuální částky, hodnota se odvíjí o nařízení DSA, jelikož těmito subjekty budou zpravidla poskytovatelé služeb informační společnosti.

K odstavci 3

Současně s peněžitým trestem může být v rámci řízení o přestupku uložen také trest zákazu činnosti, a to na dobu až 1 rok. Trest zákazu činnosti může být vhodným prostředkem zajištění nápravy v případě závažnějších porušení nařízení DGA, který na rozdíl od pokuty nespočívá v přímém zásahu do majetkové sféry pachatele, ale naopak v možnosti zbavit pachatele výděлку v souvislosti s jeho činností podle nařízení DGA.

K § 59 (Přestupky uznané organizace pro datový altruismus)

K odstavci 1

Jsou stanovovány skutkové podstaty a sankce za přestupky, jejichž adresáty jsou uznané organizace pro datový altruismus. Po vzoru formulací přestupků spočívajících v porušení DSA se navrhuje jako skutkovou podstatu přestupku vymezit každé porušení nařízení DGA ze strany uznané organizace pro datový altruismus.

K odstavci 2 a 3

Navrhuje se pokuta do výše 1 000 000 Kč nebo do výše 1 % z čistého obrátu pachatele přestupku dosaženého za poslední ukončené účetní období, podle toho, která z těchto hodnot je vyšší. Nižší pokuta se navrhuje s ohledem na veřejně prospěšný charakter činnosti uznaných organizací pro datový altruismus. Sankce jsou i v tomto případě zároveň dostatečně odrazující, protože v případě spáchání přestupku podle odstavce 1 lze uznané organizaci pro datový altruismus uložit správní trest zákazu činnosti.

K § 60 (Další přestupky související s postavením uznané organizace pro datový altruismus)

K odstavci 1

Navrhuje se zavést skutkové podstaty přestupků souvisejících s postavením uznané organizace pro datový altruismus. Jedná se o přestupky související s uvedením nesprávných nebo neúplných informací v žádosti podle § 23 nebo s neoprávněným používáním loga a označení pro uznané organizace pro datový altruismus.

K odstavci 2

S ohledem na závažnost přestupků se navrhuje pokuta ve výši 1 000 000 Kč. V tomto ohledu se pokuta může jevit jako vysoká, nicméně je vzít v úvahu potenciální důsledky porušení příslušných povinností. Zvláštní pozornost je třeba věnovat skutečnosti, že porušením by subjekt neoprávněně využíval výhod uznané

organizace pro datový altruismus a došlo by k uvádění subjektů, které poskytly svá data pro cíle obecného zájmu, v omyl. Vzhledem k tomu, že jedním z hlavních cílů nařízení DGA je vytvoření důvěry ve sdílení dat (srov. bod odůvodnění 5 nařízení DGA) je zvolena pokuta v této výši.

K § 61 (Společné přestupky poskytovatele služeb zprostředkování dat nebo uznané organizace pro datový altruismus)

K odstavci 1

Navrhuje se společně upravit přestupky spočívající v předání údajů do třetí země, jejichž možnými pachateli jsou poskytovatelé služeb zprostředkování dat nebo uznané organizace pro datový altruismus.

K odstavci 2

Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 10 000 000 Kč, ledaže jde o nedodržení informační povinnosti podle čl. 31 odst. 5 nařízení DGA, které je předkladatelem považováno za méně závažné ve srovnání s protiprávním předáním údajů nebo ohrožením jejich bezpečnosti. V tomto případě uložit pokutu do 5 000 000 Kč. V případě uznané organizace pro datový altruismus ČTÚ při určení výměry pokuty přihlédne k povaze její činnosti v souladu s § 37 písm. g) zákona č. 250/2016 Sb.

K odstavci 3

Podobně jako v případě přestupků podle § 51 a 52 se navrhuje umožnit též uložení správního trestu zákazu činnosti.

K § 62 (Přestupky v oblasti porušování mlčenlivosti, informační povinnosti a obecných zákazů)

Navrhuje se vymezit skutkové podstaty přestupků spočívajících v porušení povinnosti mlčenlivosti a v odmítnutí spolupráce při úkonech souvisejících s dozorem nad dodržováním tohoto zákona a přímo použitelných předpisů EU, na které tento zákon navazuje.

K odstavci 1

Navrhuje se stanovit přestupek spočívající v porušení povinnosti mlčenlivosti podle § 34 návrhu zákona.

K odstavci 2

V souladu s čl. 52 nařízení DSA je třeba jako přestupek stíhat i počínání osob odlišných od poskytovatele zprostředkovatelských služeb, které poruší své povinnosti související s vyšetřováním dozorového orgánu. Ze systematického hlediska pak předkladatel považuje jako vhodnější upravit tento přestupek jednotně pro všechny osoby, kterých se příslušné vyšetřovací pravomoci orgánů dozoru podle nařízení DSA dotýkají. Skutková podstata přestupku podle písmene b) se svojí působností překrývá s přestupky podle § 15 odst. 1 kontrolního řádu, představuje přitom vůči těmto přestupkům zvláštní úpravu a příslušné přestupky na úseku kontrol dodržování nařízení DSA nahrazuje.

K odstavci 3

Přestupek podle odstavce 1 se bude typicky týkat fyzických osob vykonávajících činnosti pro ČTÚ či ÚOOÚ. V tomto ohledu se pokuta ve výši do 1 000 000 Kč jeví jako dosti vysoká, tato výše ovšem odpovídá závažnosti příslušného porušení povinnosti a v úvahu zde je třeba také vzít preventivní (odstrašující) povahu takové sankce.

Sankce za přestupky podle odstavce 2 se stanovuje v souladu s čl. 52 odst. 3 nařízení DSA, přičemž by bylo v případě jedné a téže vyšetřovací pravomoci nesystematické rozlišovat mezi dozorem nad dodržováním nařízení DSA a ostatními přímo použitelnými předpisy EU, na které navržená úprava navazuje.

K § 63 (Společné ustanovení k přestupkům)

K odstavcům 1 až 5

Navrhuje se stanovit příslušnost orgánu dozoru k projednání přestupků a výběru pokut. K projednání přestupku je příslušný orgán, který je zároveň příslušný k dozoru nad dodržováním korespondující povinnosti. Toto pravidlo se uplatní i v případě, kdy se jedná o přestupky, které se svojí věcnou skutkovou podstatou překrývají s přestupky podle kontrolního řádu, jelikož k nim tyto přestupky představují zvláštní úpravu. Byť se ovšem na tyto přestupky v otázce příslušnosti k projednání přestupku uplatní navrhovaná úprava na místo § 17 kontrolního řádu, lze konstatovat, že obě pravidla vychází ze stejné myšlenky a vedou v zásadě ke shodným výsledkům.

K odstavci 6

V odstavci 6 větě druhé se navrhuje stanovit, že příjem z pokut je příjmem rozpočtu, ze kterého je hrazena činnost orgánu, který pokutu uložil. Pro pokuty uložené ČTÚ se v otázce výběru a vymáhání se navrhuje stanovit výjimku z obecného pravidla, podle něž má být vybírání a vymáhání peněžitých plnění integrováno u orgánů Celní správy ČR.⁴⁰ Po vzoru účinné úpravy a zavedené praxe ČTÚ je žádoucí zachovat pravidlo, podle něž tento úřad vymáhá pokuty, které uložil.

K odstavci 7

V odstavci 7 se navrhuje stanovit, že promlčecí doba všech přestupků spadajících do hlavy VII činí 3 roky, přičemž odpovědnost za ně zaniká v případě přerušení promlčecí doby nejpozději 5 let od jejich spáchání. Jde o úpravu obecně odpovídající přestupkům, jejichž horní hranice sazby pokuty je alespoň 100 000 Kč (k tomu srov. § 30 písm. b) ve spojení s § 32 odst. 3 zákona č. 250/2016 Sb.). Tato delší promlčecí doba se stanovuje v zájmu zajištění delší promlčecí doby též pro přestupky, jejichž horní hranice pokuty je vyjádřena jako procentuální podíl z obrátu nebo příjmu.⁴¹ Zatímco úprava podle § 30 zákona č. 250/2016 Sb. napovídá, že by se dříve měly promlčovat přestupky s nižší společenskou závažností, nařízení DSA reaguje i na dosti závažné společenské fenomény odehrávající se v online prostoru (srov. např. formulaci čl. 51 odst. 3 pododstavec první písm. b) nařízení DSA), přičemž stanovení horních hranic sankcí v procentech z obrátu nebo příjmu umožňuje lépe stanovit v souladu s bodem 117 jeho odůvodnění přiměřenou a odrazující pokutu ve vztahu k poskytovateli jakékoli velikosti. Z výše uvedených důvodů se navrhuje stanovit i pro tyto přestupky delší promlčecí doba než doba předvídaná v § 30 zákona č. 250/2016 Sb.

K § 64 (Exekuce na nepeněžitá plnění)

K odstavci 1

Navrhuje se v návaznosti na čl. 51 odst. 2 písm. d) a čl. 52 nařízení DSA stanovit zvláštní úpravu výše donucovacích pokut v případě exekuce na nepeněžitá plnění vyplývající z povinností osob podle nařízení DSA. Penále se vypočítá podle doby trvání prodlení se splněním povinnosti adresáta vyjádřené ve dnech ke dni vydání rozhodnutí o uložení této donucovací pokuty.

⁴⁰ K tomu srov. též návrh zákona, kterým se mění některé zákony v oblasti správy daní a působnosti Celní správy České republiky, čj. OVA 575/24.

⁴¹ K tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. září 2020, č.j. 10 Afs 72/2020–76, body 23 až 35.

K odstavci 2

Vzhledem k požadavkům plynoucím z čl. 52 odst. 4 DSA, který stanovuje, že celková výše opakovaně ukládaných donucovacích pokut nesmí přesáhnout 5 % z průměrného denního celosvětového obratu nebo 5 % průměrného denního celosvětového příjmu osoby, již je ukládána pokuta, se navrhuje upravit, že správní řád (resp. § 129 odst. 1) se nepoužije. V dalších otázkách se správní řád použije subsidiárně.

K § 65 (Společná ustanovení)

K odstavci 1

Navrhuje se vyloučit ustanovení správního řádu týkající se způsobu ukončení řízení o rozkladu, konkrétně § 152 odst. 6 správního řádu. Díky vyloučení použití § 152 odst. 6 správního řádu se namísto tohoto ustanovení použijí příslušná ustanovení správního řádu upravující rozhodnutí odvolacího správního orgánu. Dojde tak k rozšíření možnosti změnit prvoinstanční rozhodnutí správního orgánu na základě odvolání brojícímu proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Dojde-li odvolací správní orgán k závěru, že odvoláním napadené rozhodnutí správního orgánu prvního stupně je nezákonné nebo nesprávné, může je celé anebo jen jeho část zrušit a řízení ve věci zastavit. Rovněž tak může napadené rozhodnutí nebo jeho část zrušit a vrátit věc k novému projednání správnímu orgánu prvního stupně se svým právním názorem obsaženým v odůvodnění takového rozhodnutí. Právní názor odvolacího orgánu je přitom pro správní orgán prvního stupně závazný. Právo účastníka správního řízení podat odvolání proti dalšímu novému prvoinstančnímu rozhodnutí je zachováno. Odvolací správní orgán může konečně ve věci sám meritorně rozhodnout, a to tak, že celé odvoláním napadené rozhodnutí nebo jeho část změni. Změna prvoinstančního rozhodnutí však není přípustná, pokud by jí mohla být způsobena újma účastníkovi, jemuž je ukládána povinnost, a to z důvodu absence možnosti se proti takto změněnému rozhodnutí odvolat.

Právo účastníků správního řízení vyjádřit se k podkladům rozhodnutí odvolacího správního orgánu bude logicky zachováno pouze tehdy, pokud odvolací správní orgán do podkladů pro své rozhodnutí aktivně zasáhl, tedy že pořídil nové podklady alespoň částečně odlišné od podkladů projednaných (provedených) a hodnocených již správním orgánem prvního stupně.

Odvolací správní orgán má dále rovněž právo změnit i konstatace obsažené v odůvodnění rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.

Vzhledem k praxi se jedná o opakovaně užívané ustanovení upravující postup při rozkladu proti rozhodnutí vydanému dalším ústředním orgánem státní správy, který není ministerstvem. Tuto úpravu lze konkrétně srovnat s § 122 odst. 7 ZEK nebo s § 96 odst. 2 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů. Dále například § 25a zákona č. 143/2001 Sb., obecně vylučuje ustanovení o zvláštnostech řízení o rozkladu. Zvláštní úprava způsobů, kterými lze rozhodnout o rozkladu, bývá vysvětlována zejména specifiky fungování ministerstev, kdy je ministr stojící v čele ministerstva příslušný k rozhodování o rozkladech spadajících do relativně širokého okruhu problematik. To samé ale neplatí v případě navrhované úpravy, která příslušným dalším ústředním orgánům státní správy světuje konkrétněji vymezenou oblast regulace, která věcně navazuje na jejich již existující kompetence.

K odstavci 2

V čl. 53 nařízení DSA a čl. 27 nařízení DGA se zavádí možnost podat stížnost, které jsou analogické k institutu podnětu podle § 42 správního řádu, ovšem zároveň vykazují určité rozdíly. Proto se navrhuje výslovně stanovit, že se § 42 správního řádu použije na postupy podle citovaných ustanovení přímo použitelných předpisů EU pouze subsidiárně. Z odkazu na § 42 správního řádu implicitně vyplývá i použití dalších institutů

správního řádu, které nejsou v rozporu s citovanými ustanoveními nařízení DSA a DGA. Může jít například o možnost podat stížnost proti vyřízení podnětu.

K § 66 (Přechodná ustanovení)

K odstavci 1

Navrhuje se stanovit přechodné ustanovení pro řízení podle ZSIS, která nebyla pravomocně skončena před vstupem navrhované úpravy v účinnost. Tato řízení budou dokončena podle dosavadních předpisů.

K odstavci 2

Z důvodů zavedení nově stanoveného pravidla pro šíření obchodních sdělení v § 9 odst. 1 písm. c) je nezbytné adresátům této normy poskytnout dodatečnou lhůtu k provedení odpovídajících změn.

K § 67 (Zrušovací ustanovení)

V souvislosti s přijetím navrhované úpravy je navrhováno zrušení zákona č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti a o změně některých zákonů (zákon o některých službách informační společnosti), ve znění pozdějších předpisů; v souladu s čl. 52 Legislativních pravidel vlády jsou rušeny veškeré právní předpisy, popřípadě části zákona členěného na části, které obsahují novelu zákona č. 480/2004 Sb., jež je v souvislosti s návrhem zákona nezbytné zrušit (k tomu viz část *Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy, včetně dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen* obecné části důvodové zprávy).

K části druhé (Změna trestního řádu)

Do trestního řádu se navrhuje vložit adaptační úpravu ve vztahu k článkům 9 a 10 nařízení o digitálních službách, neboť je třeba řešit určité dílčí odchylky od nařízení, jejichž úpravu vyžaduje specifická povaha trestního řízení, což umožňuje článek 9 odst. 6 a článek 10 odst. 6 nařízení DSA. Vzhledem k tomu, že úprava se týká více typů příkazů podle trestního řádu [konkrétně příkaz podle § 7b odst. 2 tr. ř. a dále žádost podle § 8 odst. 1 tr. ř. (formálně sice jde o žádost, ale ta je vynutitelná pod hrozbou uložení pořádkové pokuty, takže materiálně jde spíše o příkaz), povolení podle § 158d odst. 3 tr. ř. a příkaz podle § 88a tr. ř., pokud jsou adresovány poskytovateli zprostředkovatelských služeb a týkají se dat příjemce zprostředkovatelské služby], navrhuje se otázky spojené s těmito příkazy upravit souhrnně.

Vzhledem k tomu, že článek 9 odst. 2 a článek 10 odst. 2 nařízení DSA není přímo účinný, je třeba zajistit, aby příkazy vydané podle trestního řádu, které spadají do působnosti uvedených článků, splňovaly náležitosti v nich uvedené, pokud specifická trestního řízení nevyžaduje úpravu odchylky od úpravy v nařízení DSA, což umožňuje článek 9 odst. 6 a článek 10 odst. 6 nařízení. Jednou z odchylek je možnost zaslat příkaz k vydání dat podle článku 10 nařízení DSA bez odůvodnění, pokud by zaslání odůvodnění ohrozilo předcházení, vyhledávání nebo odhalování trestné činnosti anebo stíhání trestných činů – tato výjimka je přímo připuštěna v článku 10 odst. 2 písm. a) bodu iv) nařízení. Další odchylka se vztahuje ke způsobu, jakým je příkaz poskytovateli zprostředkovatelských služeb zasílán. Podle nařízení DSA mají být příkazy zasílány na jednotné kontaktní místo, které určí poskytovatel zprostředkovatelské služby a které umožňuje elektronickou komunikaci. Nařízení přitom nijak neupravuje bezpečnost komunikačního kanálu, ani nezohledňuje již zavedené efektivnější způsoby předávání příkazů vydaných v trestním řízení. Vzhledem k tomu je zapotřebí umožnit odlišný postup pro případ, že je příkaz v režimu utajení podle zákona o ochraně utajovaných informací, kdy je třeba dodržet požadavky citovaného zákona (což je i v souladu s článkem 346 Smlouvy o fungování EU). Dále je pak potřeba připustit možnost předat příkaz odlišným způsobem i v případě, že je třeba volit jinou bezpečnou cestu předání příkazu s ohledem na nutnost ochránit důvěrnost údajů uvedených

v příkazu, případně trestního řízení jako takového. V neposlední řadě je pak třeba zachovat již zavedené efektivnější způsoby předání příkazu některým poskytovatelům zprostředkovatelských služeb, kdy s některými velkými poskytovateli komunikace probíhá automatizovaně na bázi strukturovaného dotazu.

Další odchylka se týká poučení o prostředcích nápravy článku 10 odst. 2 písm. a) bodu v) nařízení DSA. Úprava v nařízení DSA, která předpokládá, že tato informace bude součástí příkazu, totiž nezohledňuje dostatečně specifika trestního řízení a v tomto směru se navrhuje od ní odchýlit. Příkaz vydaný v trestním řízení spadající do působnosti článku 10 nařízení DSA se totiž dotčené osobě nedoručuje, tato osoba se pouze vyrozumívá o jeho vydání a o možnostech nápravy, pokud není dán důvod pro neinformování osoby nebo pokud není informační povinnost zákonem stanovena. Mezi dobou, kdy je příkaz vydán a vykonán, a dobou, kdy je dotčená osoba informována, tak může uběhnout poměrně dlouhá doba, přitom informaci o možnostech nápravy je třeba podat aktuální, zejména pokud jde o příslušný orgán, který se může změnit, např. v důsledku spojení věcí do jednoho společného řízení. Poskytovatel služby pak žádný prostředek nápravy podle trestního řádu k dispozici nemá. Navržená úprava by se tak mýjela se sledovaným cílem, ostatně podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1543, které upravuje příkazy ve smyslu článku 10 nařízení DSA v přeshraničních případech, není informace o prostředcích nápravy součástí samotného příkazu, ale je rovněž až součástí informace o vydání příkazu poskytované dotčené osobě podle článku 13, tato úprava přitom bude účinná od srpna roku 2026 a má přednost před úpravou v nařízení DSA (přičemž úprava by měla být nastavena jednotně ve vztahu k domácím i zahraničním poskytovatelům). Proto je třeba zajistit co největší možnou míru sladění úpravy v nařízení DSA se stávající úpravou v trestním řádu a s úpravou v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1543 a nevytvářet na krátkou dobu v mezidobí odlišnou úpravu. Podle článku 9 a 10 odst. 6 nařízení DSA ve spojení s bodem odůvodnění 34 je přitom možné některou z podmínek v nařízení upravit nebo vyloučit, pokud tak stanoví vnitrostátní trestní právo. Navrhuje se proto, aby informace o prostředku nápravy nebyla přímo součástí příkazu, ale byla samostatnou informací.

Informační povinnost orgánu činného v trestním řízení ve vztahu k prostředkům nápravy podle trestního řádu, o kterých je poskytovatel zprostředkovatelských služeb povinen informovat příjemce služby podle článku 9 odst. 5 a článku 10 odst. 5 nařízení DSA, se upravuje v odstavci 5. V případě příkazu podle článku 9 nařízení DSA se tato informace uvede spolu s vydáním příkazu, neboť u tohoto typu příkazu není informační povinnost vůči příjemci služby nijak zákonem omezena, v případě příkazu podle článku 10 odst. 5 nařízení DSA se uvede spolu s udělením souhlasu k poskytnutí informace.

V odstavci 4 je pak řešena informační povinnost poskytovatelů zprostředkovatelských služeb podle článku 10 odst. 5 nařízení DSA, kterou je třeba v souladu s článkem 10 odst. 6 tohoto nařízení modifikovat tak, aby nedošlo k ohrožení efektivního vyšetřování trestné činnosti. Ostatně i bod 34 odůvodnění nařízení DSA uvádí, že tímto nařízením by nemělo být dotčeno vnitrostátní trestní právo, a pokud trestní předpisy stanoví podmínky, jež nejsou slučitelné s podmínkami uvedenými v nařízení, podmínky stanovené v nařízení se nemusí použít nebo mohou být upraveny, přičemž se výslovně zmiňuje i uvedená informační povinnost. V článku 2 odst. 4 nařízení DSA je pak uvedeno, že tímto nařízením nejsou dotčena pravidla stanovená nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1543 ze dne 12. července 2023, o evropském vydávacím příkazu a evropském uchovávacím příkazu pro elektronické důkazy v trestním řízení a pro výkon trestu odnětí svobody po skončení trestního řízení. Uvedené nařízení se bude aplikovat na příkazy ve smyslu článku 10 nařízení DSA vydané ve vztahu k zahraničním poskytovatelům od srpna roku 2026, nicméně v článku 13 rovněž umožňuje, aby vydávající orgán mohl informování osoby, jejíž údaje jsou požadovány, v souladu s vnitrostátním právem vydávajícího státu odložit nebo omezit či od něj upustit.

Aby byly odstraněny zbytečné duplicity a administrativní zátěž spojená s dvojím informováním o tomtéž, navrhuje se stanovit, že poskytovatel zprostředkovatelských služeb nemá informační povinnost vůči příjemci

služby v případech, kdy je informační povinnost vůči příjemci služby upravena v trestním řádu, včetně výjimek z ní, a informační povinnost plní samy orgány činné v trestním řízení. Konkrétně jde o § 88a tr. ř. V těchto případech je smysl požadavku článku 10 odst. 5 nařízení DSA zachován, pouze je informační povinnost plněna jiným subjektem. Stanovené výjimky z plnění informační povinnosti je přitom třeba užít vždy, bez ohledu na to, kdo o příkazu vydaném v trestním řízení informuje, neboť je třeba chránit účinné vyšetřování a stíhání trestné činnosti, což ostatně nařízení DSA respektuje.

Ostatně i podle uváděného nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1543 má informační povinnost orgán, který příkaz vydal, tj. orgán činný v trestním řízení, a po nabytí účinnosti této právní úpravy bude mít tato úprava ve vztahu k příkazům ve smyslu článku 10 nařízení DSA přednost před nařízením DSA. Navržená právní úprava je tedy v souladu s úpravou v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1543.

V případech, kdy informační povinnost orgány činné v trestním řízení podle trestního řádu nemají, ale vzniká pouze poskytovateli zprostředkovatelských služeb, se navrhuje jako důvod pro neudělení souhlasu s poskytnutím informace stanovit ohrožení dosažení účelu trestního řízení, přičemž se může jednat jak o trestní řízení v dané věci, tak i trestní řízení v jiné související věci. Kromě toho se shodně s úpravou v § 88a tr. ř. stanoví, že orgán činný v trestním řízení souhlas neudělí i v případě, že mu není znám příjemce služby.

Dále se specifikuje, jaký orgán činný v trestním řízení je příslušný k udělení souhlasu k poskytnutí informace. Pokud je původní trestní řízení již pravomocně skončeno, ale důvod neposkytnutí informace má podklad v jiném (dosud neukončeném) trestním řízení, orgán činný v trestním řízení, jehož rozhodnutím bylo původní trestní řízení pravomocně skončeno, nebo předseda senátu soudu 1. stupně, si obstará před udělením/neudělením souhlasu vyjádření orgánu činného v trestním řízení, který vede navazující trestní řízení. Pokud jde o příkaz podle článku 9 nařízení DSA, zde se žádné omezení informační povinnosti nepředpokládá, neboť o znemožnění přístupu k určitému obsahu (§ 7b odst. 2 tr. ř.) se příjemce služby vždy dozví.

V odstavci 6 se reaguje na skutečnost, že nařízení o DSA vytváří nový koordinační mechanismus, který předpokládá, že příkazy vydané podle nařízení budou předávány nejen národnímu koordinátorovi, ale i koordinátorům všech dalších členských států EU za účelem zajištění vzájemné informovanosti. Kromě samotných příkazů mají být předány také veškeré informace o provedení uvedeného příkazu. Ve vztahu k trestnímu řízení nicméně umožňuje článek 9 odst. 6 a 10 odst. 6 nařízení DSA odchylku, což výslovně potvrzuje i bod 34 preambule nařízení, v němž se uvádí, že ve vztahu k trestnímu řízení se zejména nemusí použít povinnost předat příkaz ostatním koordinátorům. Je také třeba vzít v úvahu, že od roku 2026 bude účinné nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1543, které specificky upravuje příkazy týkající se uchování a vydání dat elektronického provozu ve vztahu k trestnímu řízení – toto nařízení bude mít v přeshraničních vztazích ve vztahu k příkazům ve smyslu článku 10 nařízení DSA přednost a žádný obdobný koordinační mechanismus neupravuje, z čehož rovněž plyne, že v oblasti trestního řízení EU neměla záměr takový mechanismus vytvářet. Předmětný koordinační mechanismus tak zřejmě primárně cílí na příkazy vydávané mimo rámec soudních řízení.

Je třeba vzít v úvahu, že příkazy vydávané v trestním řízení se zpravidla dotýkají nejcitlivějších otázek soukromí osob (zejména v případě trestné činnosti týkající se sexuální oblasti, např. sexuálně motivované útoky na děti na internetu), jehož ochrana je přednější než zajištění vzájemné informovanosti koordinátorů, kteří stejně žádné kontrolní ani jiné pravomoci vůči příkazům vydaným v trestním řízení nemají. To platí zejména pro příkazy vydané podle článku 10 nařízení DSA, nicméně platí to i pro příkazy v režimu čl. 9 odst. 1 nařízení, neboť i odůvodnění těchto příkazů může obsahovat poměrně citlivé informace (typicky pokud jde o dětskou pornografii), které by neměly být sdělovány subjektům, jichž se úkony trestního řízení přímo netýkají. Tyto příkazy jsou vydávány v průběhu trestního řízení, kdy není žádoucí šířit informace o trestním

řízení nad rámec subjektů přímo zúčastněných na trestním řízení (byť by se jednalo o státní orgány). Důvěrnost informací z trestního řízení je velmi zásadní z pohledu efektivního zajištění splnění jeho cíle.

Zpětná informovanost o příkazech vydaných v trestním řízení bude zajištěna prostřednictvím § 30 návrhu zákona o digitální ekonomice (cestou zprávy o činnosti).

Proto se navrhuje příkazy vydané v trestním řízení z koordinačního mechanismu vyloučit.

K části třetí (Změna zákona o ochraně spotřebitele)

K bodům 1 až 6

Promítají se změny provedené v občanském zákoníku. V souvislosti s navrhovaným zobecněním právní úpravy týkající se uzavírání smluv elektronickými prostředky nyní obsažené v § 1826 a 1827 občanského zákoníku je nutné přecíslovat paragrafy, na které je v zákoně o ochraně spotřebitele odkazováno.

K bodům 7 až 9

V souvislosti se zrušením ZSIS dochází k legislativně technické změně spočívající v nahrazení odkazu na ZSIS odkazem na návrh zákona o digitální ekonomice.

K části čtvrté (Změna autorského zákona)

V souvislosti se zrušením ZSIS dochází k legislativně technické změně spočívající v nahrazení odkazu na ZSIS odkazem na nařízení DSA, které příslušnou úpravu nahradilo.

K části páté (Změna zákona o správních poplatcích)

Navrhuje se stanovit správní poplatky za některé úkony, při kterých ČTÚ vykonává na základě žádosti nebo obdobného úkonu činnost ve prospěch tohoto žadatele. Navrhuje se stanovit poplatek ve výši 10 000 Kč v případě postupů, které jsou co do povahy složitější a souvisí s výdělečnou činností žadatele. Dále se navrhuje stanovit nižší poplatek ve výši 1 000 Kč v případě vydání potvrzení podle čl. 11 odst. 8 nařízení DGA kvůli jeho relativní jednoduchosti a v případě žádosti o vydání rozhodnutí o udělení statusu prověřeného výzkumného pracovníka podle čl. 40 odst. 8 nařízení DSA kvůli veřejné prospěšnosti činnosti této osoby.

K části šesté (Změna zákona o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání)

V souvislosti se zrušením ZSIS dochází k legislativně technické změně spočívající v nahrazení odkazu na ZSIS odkazem na návrh zákona o digitální ekonomice.

K části sedmé (Změna občanského zákoníku)

K bodu 1 [§ 1784a až 1784c (Elektronický obchod)]

Navrhovaná ustanovení transponují čl. 10 a 11 směrnice o elektronickém obchodu, které se týkají některých zvláštních pravidel uplatňujících se při uzavírání smlouvy při použití elektronických prostředků. Stávající právní úprava stanoví tyto požadavky pouze ve vztahu ke smlouvám uzavíraným se spotřebiteli (srov. § 1826, 1827 a 1820). Směrnice o elektronickém obchodu nicméně vyžaduje, že aby se uplatnila i ve vztazích, kdy druhou stranou není spotřebitel. Pro tyto případy však unijní úprava umožňuje se od pravidel smluvně odchýlit (srov. čl. 10 odst. 1, 2 a čl. 11 odst. 1 a 2 směrnice o elektronickém obchodu). Občanský zákoník obecně umožňuje odchýlná ujednání, neodporuje-li to požadavkům stanoveným v § 1 odst. 2.

Zvláštní právní úpravu se systematicky navrhuje zařadit do oddílu 6 dílu 2 hlavy I části čtvrté občanského zákoníku, který upravuje zvláštní způsoby uzavírání smlouvy. Navrhovaná pravidla obsahují specifické požadavky pro uzavření smlouvy za použití elektronických prostředků. Jak je výslovně uvedeno

v navrhovaném § 1784c odst. 1, tato právní úprava nedopadá na uzavírání smluv individuální elektronickou komunikací, v rámci níž spolu strany o smlouvě přímo jednají. Míří se zde na situace, v nichž se kontraktační proces uskutečňuje v přednastaveném prostředí využívajícím právě elektronické prostředky (typicky e-shop).

V současné době je tímto způsobem uzavíráno obrovské množství smluv, což vede Ministerstvo spravedlnosti k tomu, že požaduje zařazení příslušné úpravy komplexně do civilního kodexu, a to v rámci úpravy obecných ustanovení o uzavírání smluv. Obdobné řešení je zvoleno ve francouzském Code civil, které tutéž regulaci systematicky řadí rovněž mezi obecná ustanovení o uzavírání smluv (srov. Dispositions propres au contrat conclu par voie électronique, články 1125 až 1127-4).

Předkladatel návrhu zákona jako druhou variantu možného systematického řešení dané problematiky uvažoval o jejím zařazení do části první hlavy II dílu I návrhu zákona, kde jsou upraveny i další aspekty elektronického obchodování a související oblasti úpravy. Z důvodu úzké vazby na evropské předpisy i platnou vnitrostátní úpravu zejm. směřující k zajištění ochrany spotřebitele navrhuje předkladatel alespoň takovou úpravu, která by byla předvídatelná a terminologicky uživatelsky vstřícnější zejména co do užívání pojmu „objednávka“, který je praxí vnímán jinak, než návrh na uzavření smlouvy nebo její přijetí. Ministerstvo spravedlnosti však považuje za vhodnější, aby příslušná úprava oblasti smluv uzavíraných elektronickými prostředky, jejíž specifickou součástí je objednávkový vztah spotřebitele a podnikatele, používala jednotně pojmy „nabídka“ a „její přijetí“, což ale může vyvolat ve vztahu ke spotřebitelské legislativě minimálně po nějakou dobu výkladové problémy a znejistění praxe, včetně výkonu dozoru. Na základě výše uvedeného bylo zvoleno kompromisní řešení, zařazení dané problematiky do občanského zákoníku, nicméně s využitím terminologie, kterou v současné době občanský zákoník používá u tohoto typu smluv uzavíraných se spotřebiteli (současné znění § 1826, § 1826a a § 1827) a terminologicky navazuje na evropské předpisy a zároveň i transpoziční ustanovení zákona o ochraně spotřebitele (např. § 11a). Přitom zůstává nedotčeno obecné pravidlo smluvního práva, že objednávkou může být jak návrh na uzavření smlouvy, tak jeho přijetí.

Navrhovaná úprava je sice systematicky zařazena mimo úpravu spotřebitelských smluv, ovšem nadále chrání spotřebitele zavedením jednostranné kogentnosti pro ujednání mezi spotřebiteli a podnikateli v § 1784d odst. 2. Proto se pro účely ochrany spotřebitele v kontextu této úpravy za podnikatele považuje také osoba uvedená v § 420 odst. 2 OZ.

Ustanovení § 1784a a 1784b upravují předsmluvní informační povinnosti a transponuje čl. 10 směrnice o elektronickém obchodu. Ustanovení v zásadě přebírá dosavadní úpravu obsaženou v § 1826 odst. 1, § 1827 odst. 2 a § 1820 odst. 1 písm. n) OZ.

Ustanovení § 1784c upravuje některé požadavky týkající se nabídky činěné elektronickými prostředky a transponuje čl. 11 směrnice o elektronickém obchodu. Ustanovení v zásadě přebírá úpravu obsaženou v § 1826 odst. 2 a § 1827 odst. 1 a doplňuje ji o některé chybějící prvky, resp. zpřesňuje ji tak, aby lépe odpovídala prováděnému předpisu.

Ustanovení § 1784 odst. 1 vylučuje z působnosti § 1784a odst. 1 a § 1784c smlouvy uzavírané výlučně výměnou elektronické pošty nebo obdobné individuální komunikace. Mělo by se však vždy jednat o komunikaci, v níž na obou stranách figuruje lidský prvek, nikoli například algoritmus napodobující písemný projev člověka („chatbot“). Ustanovení § 1784d odst. 2 zakotvuje kogentnost předchozích pravidel ve vztazích se spotřebiteli. Shodně jako je tomu ve směrnici o elektronickém obchodu, budou tato pravidla s výjimkou spotřebitelských vztahů v zásadě dispositivní.

K bodu 2 (§ 1826 a 1827)

V důsledku začlenění obecné úpravy se tato ustanovení zrušují.

K části osmé (Změna zákona o zvláštních řízeních soudních)

K bodům 1 a 3 až 9

Navrhuje se upravit řízení o předběžném souhlasu s provedením šetření ve věcech ochrany hospodářské soutěže tak, aby nově navazovalo též na navrhovaný § 36 odst. 5. Za tímto účelem je třeba úpravu jednak zobecnit, mezi jinými důvody protože v případě navrhovaného § 36 odst. 5 jde na rozdíl od zákona č. 143/2001 Sb. o postupy související s kontrolou podle kontrolního řádu, jednak explicitně upravit postup soudu v návaznosti na navrhovaný § 36 odst. 5.

V § 2 písm. j) a § 3 odst. 2 písm. g) a v části druhé hlavy IV nadpisu dílu 4 se tak navrhuje odstranit konkretizující zmínku o ochraně hospodářské soutěže a zároveň [v § 2 písm. j)] zavést pojem „šetření“ jako legislativní zkratku, která zahrnuje jak šetření podle zákona č. 143/2001 Sb., tak kontrolu podle navrhované úpravy.

V § 323 se navrhuje upravit místní příslušnost soudu podle obvodu, v němž má sídlo Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve věcech ochrany hospodářské soutěže, respektive ČTÚ ve věcech digitální ekonomiky.

V § 324 se navrhuje oproti účinné úpravě provázat normativní text též s terminologií navrhovaného § 36 odst. 5, resp. s § 7 kontrolního řádu. Zároveň se pro zjednodušení navazujících ustanovení navrhuje zavést legislativní zkratku „jiné než obchodní prostory“.

V § 325 odst. 1 se nad rámec účinné úpravy navrhuje upravit aktivní legitimaci ČTÚ, ÚOOÚ a Komise k zahájení řízení na úseku digitální ekonomiky. Zároveň se v § 325 odst. 2 navrhuje upravit účastenství ČTÚ, resp. ÚOOÚ v řízeních na úseku digitální ekonomiky, která byla zahájena na návrh Komise.

K bodům 2 a 10 (§ 2, § 366a až 366i zákona o zvláštních řízeních soudních)

Navrhuje se upravit nové soudní řízení o dočasném omezení přístupu ke zprostředkovatelské službě. Existenci tohoto řízení předpokládá čl. 51 odst. 3 písm. b) nařízení DSA, když stanoví, že nejzazší pravomocí koordinátora digitálních služeb k ukončení protiprávního jednání je právo požádat příslušný justiční orgán, aby svým rozhodnutím nařídil dočasné omezení přístupu příjemců služby, s nímž protiprávní jednání souvisí nebo omezení přístupu k online rozhraní, na němž k protiprávnímu jednání dochází.

Jako nejvhodnější se jeví včlenit úpravu tohoto řízení do zákona o zvláštních řízeních soudních, a to mezi tzv. jiná řízení, jimž je svým charakterem nejbližší.

V § 366a se navrhuje upravit, že místně příslušným soudem je obecný soud navrhovatele; věcně příslušným by byly podle § 3 odst. 1 okresní soudy.

V § 366b se navrhuje upravit otázky související se zahájením řízení. Nejdříve se v souladu s nařízením DSA, že řízení lze zahájit jen na návrh ČTÚ (koordinátora digitálních služeb) nebo ÚOOÚ.

Dále se v tomto ustanovení navrhuje upravit náležitosti návrhu na zahájení řízení o dočasném omezení přístupu ke službě. Po vzoru německého vládního návrhu se navrhuje, aby kromě obecných náležitostí návrh obsahoval i uvedení, zda je podáván na návrh Evropské komise a zda má být navrhovateli povoleno prodloužení doby trvání omezení přístupu ke službě, včetně uvedení možného počtu těchto prodloužení a důvodů, na základě nichž o je o to žádáno.

V § 366c se navrhuje upravit otázku účastenství. Okruh účastníků v zásadě vyplývá přímo z nařízení DSA, přičemž navrhovaná úprava jej přebírá a dále upřesňuje.

V odstavci 1 se navrhuje vymezit, že [písm. a)] navrhovatel, [písm. b)] poskytovatel zprostředkovatelské služby a [písm. c)] zamýšlený adresát (nejde-li o poskytovatele služby přístupu k internetu) jsou účastníkem řízení bez dalšího, neboli již od podání návrhu na zahájení řízení.

V odstavci 2 se navrhuje stanovit, že [písm. a)] poskytovatel služby přístupu k internetu a [písm. b)] osoby, které mají na předmětu řízení nebo na jeho výsledku oprávněný zájem, jsou rovněž účastníky řízení, jimiž se ovšem nestávají bez dalšího, ale až poté, co sami sdělí, že do řízení vstupují jako účastníci (osoby, které mají na předmětu řízení nebo na jeho výsledku oprávněný zájem, musí současně tento svůj zájem prokázat).

Toto rozlišení účastníků se navrhuje proto, že se důvodně předpokládá, že účastníků uvedených v navrhovaném odstavci 2 může být velmi vysoký počet, což by mohlo mít negativní dopad na rychlost řízení. Navrhované řešení pak představuje kompromis, kdy je všem těmto osobám umožněno být účastníkem řízení o dočasném omezení přístupu ke službě a uplatňovat v něm svá procesní práva, avšak za účastníka jsou považovány jen ty z nich, které svého práva být účastníkem tohoto řízení samy aktivně ve stanovené lhůtě využijí (u těch totiž lze mít důvodně za to, že se o předmět řízení aktivně zajímají, a že tak budou aktivně uplatňovat svá procesní práva). Pro účely navrhovaného odstavce 2 se hovoří o povinnosti dočasně omezit přístup k internetové stránce, což představuje zvláštní formu dočasného omezení přístupu ke službě, kterou nařízení DSA označuje jako omezení přístupu k online rozhraní poskytovatele. Zvláštní úprava účastenství poskytovatele služby přístupu k internetu se použije pouze tehdy, mají-li se podle návrhu ČTÚ či ÚOOÚ poskytovatelé služby přístupu k internetu podílet právě na tomto typu omezení přístupu ke službě.

Vzhledem k povaze institutu dočasného omezení přístupu ke službě je navrhované řízení koncipováno tak, aby bylo rychlé, neboť jen tak bude dosaženo účelu tohoto institutu. Proto se v § 366d navrhuje zakotvit speciální úpravu odmítnutí návrhu, která vylučuje užití obecných ustanovení o odstraňování vad podání. Jde o ustanovení, které je obsaženo i v dalších tzv. jiných řízeních, která jsou rovněž koncipována jako rychlá řízení (viz kupř. § 327 nebo § 336 z. ř. s.).

Úprava obsažená v § 366e souvisí s úpravou účastenství. Jakmile soud dojde k závěru, že není dán žádný důvod k odmítnutí návrhu, vydá a vyvěsí na úřední desce soudu usnesení, ve kterém sdělí, jednak že bylo zahájeno řízení o dočasném omezení přístupu ke službě a jaké věci se toto řízení týká, jednak že osoby uvedené v § 366c odst. 2 mají právo vstoupit do řízení jako účastníci. Součástí tohoto usnesení bude dále poučení soudu o lhůtě, ve které mohou účastníci podle § 366c odst. 2 sdělit soudu, že do řízení vstupují jako další účastníci.

Navrhovaná úprava týkající se vyvěšení sdělení soudu o tom, že nějaká osoba může vstoupit jako účastník do nějakého řízení, má svou předlohu v již existujícím ustanovení zákona o zvláštních řízeních soudních, a to v § 91 z. ř. s.

Navrhovaná úprava stanovující sedmidenní lhůtu k tomu, aby osoby uvedené v § 366c odst. 2 sdělily soudu, že do řízení vstupují do řízení jako další účastník, a zakotvující požadavek na uplatnění tohoto jejich práva včas a bezvadně, je projevem toho, že řízení o dočasném omezení přístupu ke službě je koncipováno jako řízení rychlé, aby bylo dosaženo účelu institutu dočasného omezení přístupu ke službě.

Ze stejného důvodu, tedy proto, že navrhované řízení je koncipováno jako rychlé, aby bylo dosaženo účelu institutu dočasného omezení přístupu ke zprostředkovatelské službě, je v § 366f navrhováno, že soud nemusí k projednání věci nařizovat jednání, a v § 366g, že při zjišťování skutkového stavu má soud vycházet zejména z důkazů předložených účastníky jako tomu je v klasickém civilním sporném řízení (vyhledávání a opatrování důkazů soudem bude naproti tomu v zásadě výjimečné). V obou případech jde o ustanovení typická i pro jiná tzv. jiná řízení (viz kupř. § 311, § 320 nebo § 328, resp. § 312, § 321 nebo § 329 z. ř. s.).

V § 366h se navrhuje upravit některé specifické otázky týkající se rozhodnutí soudu a jeho účinků. Jednak se z důvodů uvedených výše stanoví, že soud o návrhu rozhodne přednostně. Jednak se navrhuje zakotvit, že rozhodnutí, kterým bylo vyhověno návrhu se stává vykonatelným k dřívějšímu okamžiku. V případě rozhodnutí, kterým bylo vyhověno návrhu a které je podkladem pro zápis internetové stránky, které se dočasné omezení týká, do seznamu služeb s dočasně omezeným přístupem, se navrhuje stanovit, že toto rozhodnutí se stává vykonatelným uplynutím 5 dnů od zápisu této internetové stránky do tohoto seznamu. V případě ostatních rozhodnutí, jimiž bylo vyhověno návrhu, se navrhuje stanovit, že tato rozhodnutí se stávají vykonatelná uplynutím 3 dnů od jejich vyvěšení na úřední desce soudu. Tato zvláštní úprava vykonatelnosti vychází z podobného základu jako rozhodnutí, kterým se vyhová návrhu na nařízení předběžného opatření. Tedy, že smyslem je co nejdříve zabránit pokračování v nějaké činnosti (zde v pokračování přístupu veřejnosti v přístupu ke službě). Z tohoto důvodu se nejvíce jako vhodné, aby běh lhůty ke splnění povinnosti (a tedy i stanovení okamžiku vykonatelnosti) bylo vázáno na to, kdy je toto rozhodnutí doručeno každému jednotlivému účastníkovi, a naopak se stanoví jeden okamžik (zveřejnění v seznamu, resp. vyvěšení na úřední desce soudu), od kterého počíná běžet lhůta ke splnění povinnosti pro všechny účastníky. Doba o délce tří, resp. pěti dnů pak slouží jako časový prostor pro všechny, kteří jsou povinni se rozhodnutím soudu řídit (kupř. v případě rozhodnutí, kterým bylo vyhověno návrhu na dočasné omezení k přístupu k nějakým internetovým stránkám, to jsou všichni poskytovatelé služby přístupu k internetu a ti musí toto omezení promítnout do své infrastruktury).

Pro rozhodnutí, kterým nebylo vyhověno návrhu, pak platí obecná úprava.

V § 366i se navrhuje zakotvit zvláštní úpravu doručování účastníkům podle § 366i odst. 2. Vzhledem k tomu, že navrhované řízení je koncipováno jako rychlé, a k tomu, že lze důvodně předpokládat, že účastníků podle § 366c odst. 2 může být v jednom řízení vysoký počet, navrhuje se, aby těmto účastníkům byly doručovány písemnosti prostřednictvím úřední desky soudu. V případě účastníků podle § 366c odst. 2 písm. a) se doručování prostřednictvím úřední desky soudu stanovuje jako subsidiární, přičemž přednost má doručení prostřednictvím kontaktního místa upraveného nařízením DSA, popřípadě doručení prostřednictvím datové schránky.

Současně se v tomto ustanovení ještě navrhuje stanovit, že rozhodnutí, kterým bylo vyhověno návrhu na dočasné omezení přístupu k internetové stránce, se dále zašle orgánu, který vede seznam služeb s dočasně omezeným přístupem. To je nezbytné pro to, aby tento orgán mohl podle tohoto rozhodnutí provést příslušný zápis do seznamu služeb s dočasně omezeným přístupem.

V § 366j se navrhuje zakotvit, že odvolání proti rozhodnutí o návrhu nemá odkladný účinek. Tímto ustanovením se rovněž sleduje to, že smyslem je co nejdříve zabránit pokračování v nějaké činnosti (zde v pokračování přístupu veřejnosti v přístupu ke službě), protože není žádoucí, aby došlo k odložení účinků rozhodnutí v důsledku podání odvolání některým z účastníků.

K části deváté (Účinnost)

Stanovuje se datum nabytí účinnosti předkládaného návrhu zákona patnáctým dnem po jeho vyhlášení. Tato účinnost je navržena z důvodu použitelnosti nařízení DSA, která je dle jeho čl. 93 stanovena na 17. února 2024. Delší doba legisvakance u tohoto předpisu by mohla mít za následek významné zpoždění vstupu zákona v účinnost oproti uvedenému datu vstupu v použitelnost. To by mohlo vést k zahájení o řízení o porušení povinnosti proti České republice podle čl. 258 SFEU ze strany Komise a v konečném důsledku k sankci pro Českou republiku.

Dále se navrhuje stanovit, že § 18 odst. 3 části první návrhu zákona nabývá účinnosti dnem následujícím po dni vyhlášení navrhovaného zákona v zájmu uspíšení procesu přípravy příslušného opatření obecné povahy vydávaného ÚOOÚ.

Rovněž se navrhuje stanovit, že § 13 odst. 1, 14 odst. 2, 19 a 21 odst. 1 části první návrhu zákona nabývají účinnosti ke dni 1. července 2026, a to z důvodu nutnosti zajištění formulářů podle zákona č. 12/2020 Sb.

V Praze dne 27. listopadu 2025

Předseda vlády:

prof. PhDr. Petr Fiala, Ph.D., LL.M.

podepsáno elektronicky

Ministr průmyslu a obchodu:

Ing. Lukáš Vlček

podepsáno elektronicky